

ס פ ר

קריאה הקדושה

היא שלחן ערוך על הלכות ומנהגים של קריאת התורה

בו נקבצו וכאו כל דינים הנחוצים וכל המנהגים מעת הוצאת הספר
תורה לקרות בה עד שמכניסים אותה אל היכלה. וחלקתי
הספר הזה על שלשה חלקים:

חלק א. כל התפלות של הוצאת ספר תורה לכל הזמנים, מלוקט מן הרבה
ספרים וסידורים ישנים, כל מיני מי שבידך, הזמר שמזמרים
לחתן בשבת קודם החתונה, ברכת הגומל עם כל הלכותיה, ציוני
הקריאות לכל זמני השנה, וראה זה דבר חדש, ציוני המקומות
שאפשר לעשות בהם הוספות אם יש הרבה חיובים לעלויות.

חלק ב. כל הלכות קריאת התורה כסדר שנרשם בפרטיות כלוח המפתחות
שבסוף הספר.

דער נאנצער חלק שני איז איבערגעזעצט אין אידיש, כדי אלע
קלאסען אידען זאלען קענען גוט פערשטעהן די נויטיגע דינים).

חלק ג. כל כינוי שמות אנשים, הנהגים במדינות המפורסמות, עם מקורם
מן השמות הקדושים, למען דעת ולהבין איך לקרות את העולה
לתורה עם שם הקודש שלו.

חובר על ידי הרב המפורסם וכו' מוה"ר יהודה יודל ראזענבערג,
בה"ר ישראל יצחק ז"ל, יליד מדינת פולין, חוטר מגוע
רבנו יהודה החסיד וצוק"ל.

לפנים רב בערי פולין: טארלא, ווארשא, לאדז, וכעת ראב"ד בעיר
טארנאטא מדינת קאנאדא. מחבר הספרים המפורסמים: ידות נדרים,
שערי זהר תורה (שהוא העתקת הזוהר הקדוש על שפת עבר), ספר
אליהו הנביא, אור צה, ספר רפאל המלאך, נפלאות מהר"ל מפראג,
תפארת מהרא"ל משפאלא, דברי הימים לשלמה המלך, דרשה צמר
ופשתים (על איסור שעמנו), מקוה יהודה (המורה איך לעשות מקוה
קטן בכל בית).

נויארק, תרע"ט.

בדפוס ראזענבערג פרינסינג קא. 176 פאק ראן, נויארק.

זכרון נשמת בני יעקב ע"ה

לזכר עולם תהא נשמת יעקב בני העלם אשר נקטף עדנו כאבו
בן עשר שנים ביום כ"ב אייר דשנת תרס"ז לפ"ק בעיר ווארשא.
והבטחתי לו שהספר הזה יהי' לטובת תיקון נשמתו. כגן עדן תהא
מנוחתו, נפשו תהא צרורה בצרור החיים, וינוח על משכבו בשלום.
אמן כן יהי רצון.

ה ק ד מ ת.

ישמח הקורא ויגל הסגן העומד לכבד את הקהל עם העליות בראותם כי הופיע לפניהם ספר נחוץ ומועיל המלמד המבאר והמשיב להם כל ספקותיהם. והוא מורה להם דרך מלולה וישרה הן בדינים והן במנהגים אשר ילכו בדרך הזה להבין ולהשכיל איך להורות ואיך להתנהג בכל עניני שאלות ומפקות הנתעוררים בשעת קריאת התורה. וכדי להקל להקוראים בספר הזה שימצאו תיכף מבוקשם. חלקתי אותו על שלשה חלקים. והצנתי בחלק הראשון כל מיני התפללות של הוצאת ספר התורה לכל זמני השנה כמו שמצאתי במידורים ובמחזורים הישנים. וגם כל מיני מי שבירך שנוהגים לברך את העולה לתורה. והזמר שנוהגים לומר להחתן בשבת שקודם החתונה. כי ראיתי שבכל ענינים האלה לא יצאו המדפיסים את המידורים ידי חובתם כראוי. כי מגרעות רבות נמצאות בהן. ואין בהן הגהה נכונה על פי דקדוק לשון הקודש. גם ברכת הגומל על הלכותיה וסדר הזכרת נשמות ומנהגיה ימצאו הקוראים בחלק הראשון הכל על מכונו. וכדי להקל על הבעל קורא רשמתי ציוני הקריאות של קריאת ג' אנשים בכל הסדראות. וסדר הקריאות לכל זמני השנה. ומלבד כל אלה ראה זה דבר חדש אשר יהנה מזה מאד הבעל קורא וכן הסגן. כי יפקחו עיניהם בלי עיון רב לראות המקומות שציינתי איך שיש ביכולת לעשות בהם הוספות אם נצרך לזה. דהיינו שיש הרבה חיובים לעליות. כי הרבה דינים נחוץ לדעת בענין עשיית הוספות. הן בענין מקום ההפסק סמוך לפרשה. והן בענין המשמעות שצריך לסיים בדבר טוב. ועתה ראה שהכל ערוך לפניך בספר הזה כשלחן הערוך מכל מיני מאכלים טובים עם הכלים שלהם.

בחלק השני של הספר הזה ימצא הקורא מרגוע לרוחו על דבר השאלות הרגילות לבוא בשעת קריאת התורה. כגון אם נמצא מעות בהספר

תורה בשעת הקריאה. אימתי צריך להוציא ספר תורה אחרת. ואיך יתנהג העולה לתורה עם הברכות. גם ימצא הסגן בחלק הזה הלכות והנהגות ברורות ונעימות בענין סדר קריאת העולים לתורה איך הוא סדר הקרואים. ומי המה החיובים לעלות לתורה. ואיזה מהם קודם לחבירו. ואל תתלהב עוד מחלוקת בישראל על אודות העליות שנולד מזה אך אי כבוד לכנסת ישראל. ועתה כאשר יתפוס הסגן בשעת קריאת התורה את הספר הזה בידו ימצא תיכף תשובה ברורה על כל ספק ועל כל סכסוך. ויקוב הדין את ההר בלי ריב ומדון. והסגן יעמד על מקומו בשלום אם אך כתורה יעשה כמבואר בספר הזה באר היטב.

בחלק השלישי הצבתי חק ומשפט לישראל לדעת ולהבין דבר ברור בדבר קריאת השמות איך לקרות את העולה לתורה עם שם הקדוש שלו. כי כל מדינה ומדינה יש לה שמות לוועזיות וכינוים שונים זה מזה הנסתעפים מן השמות של לשון הקודש. ואין לקרות את העולה לתורה בשם לוועז או כנוי רק בשם הקודש שלו דוקא. ויש בענין זה נפקא מינה גדולה לדינא לענין גירושין איך לכתוב שם המגרש בהגט. כי עיקר השם הוא איך קוראין אותו לעלות לתורה. ולפעמים יכול להצמח מזה מכשול גדול ח"ו להתיר אשת איש לעלמא על ידי זה שאינם נוהרים לקרות את העולה לתורה עם שם הקודש שלו העקרי.

ומה מאד נחוץ ספר הזה בשנים האחרונות האלה אשר בכל הערים הגדולות נתרבו מאד במחנה העברים גדודים גדודים של מנינים וחברות מקהלות קמנות. ואין ביניהם מורה צדק לעדתו אשר יבין איך להורות להם הלכה ברורה בשאלות וספקות כאלה. ואם ירוצו באמצע הקריאה אל הרב מרא דאתרא או אל הדיין לשאול השאלה. הנה מי יודע אם ימצאוהו או בביתו. בין כך ובין כך תהי' הספר תורה מונחת על שלחן הקריאה לבטלה שלא בכבוד. אמנם מעתה בכל בית הכנסת אשר יהי' מונח הספר הזה על שלחן הקריאה לפני הסגן והבעל הקורא. הנה ימצאו בו בנקל פתרונים האמיתיים על כל שאלה וכל ספק. ולא תבוא עוד הספר תורה לידי אי כבוד בשביל ספק של חסרון ידיעה.

עוד עלי להודיע לכם קוראים הנעימים שכל ההלכות והמנהגים המובאים בספר הזה ליקטתי אותם מן הפוסקים האחרונים המפורסמים אשר מימיהם אנו שותים ולאור אשם אש דת אשר תופיעו לפנינו אנו

הולכים. ובאותן מקומות שיש מחלוקת הפוסקים הכרעתי ההלכה על פי הני תרי צנתרי דדהבא הנאונים האדירים והמובהקים אשר האירו עיני כל ישראל עם הסידורים שלהם. הלא המה הגאון האדיר המפורסם בכל קצוי ארץ מרן **יעקב מעיר** „עמדען“ הנקרא **יעב"ץ** וצוקלה"ת. והגאון הגדול המפורסם בעולם הרב ר' **יעקב האבד"ק** „ליסא“ וצוקלה"ת. ויעקבני"י זה פעמים כי משנתם קב ונקי. וגם מובא כאן הרבה פסקי הלכות מן הסידור של הרב הגאון הקדוש בעל ספר **התניא**. ועוד פסקי הלכות מן הספר **שער אפרים** אשר מי כמוהו מורה. ובכן מובן לכל שיש לסמוך היטב על כל הדינים והמנהגים המובאים בספר הזה בלי שום פקפוק. כי עבודתי בספר הזה היא רק ילקוט הלכות מן הפוסקים האחרונים, ורק לפעמים מעט מזער שמובא בו דבר חדש משלי, ורשמתי אצלו מעמי ונימוקי. ומובטחני בעזרת יוצרי ובוראי ית"ש שכל איש בר דעת וכל איש אשר כבוד התורה הקדושה חשוב בעיניו יקנה זה הספר בתשוקה רבה, כי נחוצו מאד ספר כזה בספרות ישראל. והאמנתי שכבר קדמוני מחברים בענין זה, אבל כל מבין יראה כי שלימות ספרי זה עולה על ספרים הראשונים שנתחברו בענין זה, כי השלמתי והוספתי בעין יפה מה שחסרו הראשונים. והנני רק כננס על גבי הענק.

ועתה הנני מפיל תחינתי לפני אל עליון שבזכות זה שאני מוכה את הרבים בחיבורי הזה ישלח לי עזרתו מקודש שאוכל להוציא לאור בנקל ובהרחבה שאר חיבורים שלי אשר עודנם בכתובים, ולא אדע עוד כל לחץ ודוחק, ויתחזקו כחותי להיות בכריאות השלימות, ואוכל לעמוד תמיד על משמרתי משמרת הקודש לשרת את השם הנכבד והנורא ולהיות עבד לעבדיו עמו ישראל הקדושים לעסוק בתורתנו הקדושה ללמוד וללמד להבין ולהורות בלי שום מכשול במנוחה ושמחה אני זורע וזרע זרעי בכלל שאר בני ישראל, ונזכה לראות בבוא לציון גואל, במהרה בימינו. אמן.

המחבר.

מפתח מן חלק ראשון.

סדר הוצאת הספר תורה.	מי שבירך למתענים בה"ב.
התפלות של הוצאת הספר תורה.	יהי רצון לשני וחמישי.
סגולה לחשיכי בנים זכרים.	סדר הכנסת הס"ת אל ההיכל.
סגולה שלא תהי' האשה מקשה לילד.	ציוני הקריאות בכל הסדראות לג' גבר
י"ג מדות עם התפלה לשלש רגלים.	דינים וכללים בעשיית הוספות.
תפלה בשעת הוצאת הס"ת לראש השנה	ציוני מקומות ההוספות בכל הסדראות
ויוכ"פ.	סדר הקריאה למועדים.
תפלה בשעת הוצאת הס"ת למנחה ביוכ"פ.	סדר הקריאה לראש השנה.
תפלה בשעת הוצאת הס"ת לחג הסוכות.	סדר הקריאה ליום הכפורים.
תפלה בשעת הוצאת הס"ת לחג המצות.	סדר הקריאה לחג הסוכות.
תפלה בשעת הוצאת הס"ת לז' של פסח.	סדר הקריאה לחוה"מ סוכות.
תפלה בשעת הוצאת הס"ת לחג השבעות.	סדר הקריאה לשמיני עצרת.
סדר הולכת הס"ת אל הבימה.	סדר הקריאה לשמחת תורה.
סדר קריאת העולים לתורה.	סדר הקריאה לימי חנוכה.
סדר ברכת התורה.	סדר הקריאה לפורים.
כל מיני מי שבירך.	סדר הקריאה לארבע פרשיות.
דיני ברכת הגומל.	סדר הקריאה לחג המצות.
סדר ברכת הגומל.	סדר הקריאה לחוה"מ פסח.
דיני ברכת שפטרני להאב של בר מצוה.	סדר הקריאה לימים האחרונים דפסד
סדר ברכת שפטרני.	סדר הקריאה לחג השבעות.
זמר להחתן בשבת שקודם החתונה.	סדר הקריאה לט' באב.
סדר הגבהה וגלילה.	סדר הקריאה לתענית צבור.
סדר ברכת הפטרה.	סדר הקריאה לראש חודש.
דיני הזכרת נשמות.	הפטרה לתענית צבור.
סדר הזכרת נשמות.	

קריאה הקדושה חלק א.

סדר הוצאת הספר תורה בשבת, יום טוב וחול.

(מובא בספרים קדושים כשואמרים בשבת פסוקים האלה טוב לכזין שיש בהפסוק "אתה הראת" עשר תיבות כנגד אחדות העשר ספירות. ובשאר הפסוקים יש נ' תיבות כנגד חמשים שערי בינה שנפתחים בשמי השמים עי"ז שישראל קוראים בתורה.)

בשבת מתחילין

אתה הראת לך עת כי יי הוא האלהים אין עוד מלבדו :

אין כְּמוֹד בְּאֱלֹהִים אֲדָנִי וְאִין כְּמַעֲשֵׂיךָ : מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים
וּמַמְשִׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר : יי מֶלֶךְ יי מֶלֶךְ יי יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : יי עוֹ
לְעוֹמֵי יָמֵינוּ יי יְבָרֶךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם :

אב הִרְחַמְתָּ הַיְטִיכָה כְּרִצוֹנְךָ אֶת צִיּוֹן הַבְנֵה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָּיִם : כִּי בָד לָבָד
בְּטַחְנוּ מֶלֶךְ אֵל רַם וְנִשָּׂא אֲרֹן עוֹלָמִים :

כשפותחין ארון הקודש יאמר זה :

ויהי בְּנִסּוֹעַ הָאָרוֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יי וּפְסוּצוּ אֵיכָיֶךָ וַיִּנָּסוּ מִשְׁנֵאִיךָ מִפְּנֵיךָ :
כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וְדִבֶּר יי מִירוּשָׁלָּיִם : בְּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָתוֹ לְעַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשׁוֹ :

במועדים אומרים כאן השלש עשרה מדות עם התפלות הנדפסות הלאה. בשבת ובחול
וכן ביום טוב שחל בשבת אין אומרים השלש עשרה מדות רק בריד שמיה.)

ברוך שְׁמֵהּ דְּמַרְא עֲלְמָא • בְּרִיךְ בְּתַרְךָ וְאַתְרָךָ • יְהֵא רַעֲיָתְךָ עִם עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
לְעָלְמָא • וּפּוֹרְקֵן יְמִינְךָ אַחְזִי לְעַמְּךָ בְּבֵית מִקְדָּשְׁךָ • וְלֹאֲמַטְוֵי לְנָא מְטוֹב
נְהוּרְךָ • וְלִקְבֵּל צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמֵינוּ • יְהֵא רַעֲוָא קְרַמְךָ דְּתוֹרִידָךְ לָן חֵיין בְּטִיבְכוּתָא •

קריאה הקדושה חלק א

וְלַחֲוֵי אֲנָא פְּקִידָא בְּגוּ צְדִיקָא. לְמַרְחָם עָלֵי וְלִמְנַטְר יְחִי וְיֵת כָּל דִּי לִי וְדִי
לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. אֲנִי הוּא וְנִן לְכָלֵּא וּמִפְּרָגִם לְכָלֵּא אֲנִי הוּא שְׁלִיט עַל כָּלֵּא אֲנִי
הוּא שְׁלִיט עַל מַלְכֵּיָא וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הוּא. אֲנָא עֲבָדָא דְּקֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
דְּסִגְיָנָא קַמָּה וּמִקְמָא דִּיקָר אֲוִרִיתָהּ בְּכָל עֵדָן וְעֵדָן. לֹא עַל אֲנָשׁ רְחִיצָנָא וְלֹא
עַל בֶּר אֲלֵדִין סְמִיכָנָא. אֵלֵּא בְּאַלְהָא דְשִׁמְיָא. דְּהוּא אֵלֵּהָא קְשׁוּט. וְאֲוִרִיתָהּ
קְשׁוּט. וּנְבִיאֵיהִי קְשׁוּט. וּמִסְגָּא לְמַעְבַּד טְכוּן וּקְשׁוּט. בְּהָ אֲנָא רְחִיץ. וְלִשְׁמָה
קְדִישָׁא יִקְרָא אֲנָא אֲמַר הוֹשִׁבְחֵן יְהִי רַעְיָא קְדָמְךָ דְּתַפְתַּח לְבִי בְּאֲוִרִיתָא.
וְתַשְׁלִים מִשְׁאָלִין דְּלָבִי וְלָכָּא דְּכָל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְטֵב וְלַחֲוִין וְלִשְׁלָם. אָמֵן:

סגולה לחשוכי בנים זכרים.

(בסוף בריד שמיה קודם שאומר „ותשלם משאלין דלבי“ יאמר כך)
וְתִיַּחב לִי בְּנִין דְּכָרִין רַעֲיָבִין רַעֲיָתְךָ וַיַּעֲסִקִין בְּאֲוִרִיתָא לְשִׁמְיָהּ. וְתַשְׁלִים כו':

סגולה מספר רפאל המלאך שלא תהיה אשתו מקשה לילך
(כשתגיע המעוברת בחודש התשיעי ישתדל הבעל במצות פתיחת הארון. ובסוף בריד
שמיה אחר שאמר ולבא דכל עמד ישראל. יאמר כך.)
וְלָכָּא דְּאַנְתְּחִי (פכ"פ) דְּתַפְתַּח יְתִי רְחִמָּהּ לְמִילָד בְּלֹא קְשִׁיּוּתָא כְּפִתָּה דְּתַפְתַּח
יְתִי פְתַחָא דְּאַרְזָנָא קְדִישָׁא בְּלֹא קְשִׁיּוּתָא, וְתַלְדִּי וְרַעְיָא תִּיָּא וְקִמָּא לְטֵב וְלַחֲוִין
וְלִשְׁלָם:

במועדים בר"ה ויו"כ בשעת הוצאת ס"ת אחר ויהי בנסוע יאמר ג"פ
יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת. נוֹצֵר
חֶסֶד לְאַלְפִים נִשָּׂא עֵין וּפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקְהָ:

ביום ב' של ראש השנה ובעשרת ימי תשובה אומרים זה :

שִׁיר לְמַעֲלוֹת אֲשֶׁא עֵינִי אֶל הַהָרִים מֵאִין יֵבֵא עֲזִירִי : עֲזִירִי מֵעַם יְהוָה עוֹשֶׂה שְׁמִים
וָאָרֶץ : וְאוֹרֶת צְדִיקִים כְּאוֹר נֹגַהּ הוֹלֵךְ וְאוֹר עַד נִכּוֹן הַיּוֹם : וְאֲנִי תַפְלִי
כִּי יְהוָה עַת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרַב חֶסֶד עֲנֵנִי בְּאַמֶּת יִשְׁעֶךָ : הִנֵּה לֹא יִנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר
יִשְׂרָאֵל : הִנֵּה עֵין יְהוָה אֵל יִרְאִיו לְמִיחָלִים לְחֶסֶד : הוֹד וְהוֹד לִפְנֵי עוֹז וְחִדּוּהּ בְּמִסְמוֹ:
כִּי עַמְּךָ הִסְלִיחָה לְמַעַן תּוֹרָא : חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה אֲרֻךְ אַפַּיִם וְגִדֵּל חֶסֶד : כְּאוֹר פְּנֵי
מֶלֶךְ חַיִּים וְרָצוֹנוֹ כַּעַב מַלְקוּשׁ : כִּי אֵל גִּדֻּל יְהוָה וּמֶלֶךְ גִּדֻּל עַל כָּל אֱלֹהִים : אֲשֶׁרִי
הֵעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה יְהוָה כְּאוֹר פְּנִיד יִהְלִכוּן : כִּשְׁמֵן הַטּוֹב עַל הָרָאשׁ יוֹרֵד עַל הַזֶּקֶן וְזֶס
אַהֲרֹן שִׁירֵד עַל פִּי מְדוּתִיו :

יהי רצון מלפניך על ידי הארת תיקונים עתיקי קדישא דעתיקין בועיר שבארדי יכבשו
רחמיד את כעסך ויגולו רחמיד על מדותיך ותתנהג עמנו במדת הרחמים ותתן לנו
חיים ארוכים וטובים בעסקי תורתך וקיום מצותיך לעשות רצונך אמן וכו' יהי
רצון :

לראש השנה וליום כפור

רַבּוֹן הָעוֹלָמִים מֵלֵא מְשַׁלְּחֵינוּ לְמוֹכָה.
וְהַפֶּק רְצוֹנֵנוּ וְתֵן לָנוּ שְׂאֵלֹתֵנוּ.
וּמְחֹל עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ. וְעַל כָּל עֲוֹנוֹת
אֲנָשֵׁי בְּתֵינוּ. מְחִילָה בְּחֶסֶד מְחִילָה
בְּרַחֲמִים. וְטַהֲרֵנוּ מִחַטָּאתֵנוּ וּמְעֻנוֹתֵינוּ
וּמִפְשָׁעֵנוּ. וּזְכְּרֵנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ.
וּפְקֹדֵנוּ בְּסִפְרֵת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. וּזְכְּרֵנוּ
לְהַיִּים טוֹבִים וְאַרְיָכִים וְשָׁלוֹם לְפָרְנֶסְהָ
וּלְכַלְכֶּלָהּ. וְתֵן לָנוּ לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבִגְד
לְלָבוֹשׁ. וְעֹשֶׁר וְכְבוֹד וְאֹדֶף יָמִים לְהַגִּיל
בְּתוֹרֶיךָ וְלִקְיָם מִצְוֹתֶיךָ. וְשָׂכַל וּבִינָה
לְהַבִּין וְלַהֲשִׁיב לְעַמִּי סוּדוֹתֶיךָ. וְשִׁלַּח
רְפוּאָה לְכָל מַכְאוּבֵינוּ. וּתְבַרְךָ אֵת כָּל
מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ וְתַגְזֹר עָלֵינוּ גְּזֵרוֹת טוֹבוֹת
יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמֻת. וְחַבֵּל מַעְלֵינוּ כָּל
גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת. וְחַטָּה לֵב הַמְלָכוֹת
וְיִזְעִצֶנָּה וְשִׁרְיָה עָלֵינוּ לְמוֹכָה. אָמֵן וְכֵן
יְהִי רְצוֹן:

לששל רגלים

רַבּוֹנוּ יִשְׁל עוֹלָם מֵלֵא מְשַׁלְּחֵנוּ לְפִי
לְמוֹכָה וְהַפֶּק רְצוֹנֵנוּ וְתֵן שְׂאֵלֹתֵנוּ
לִי עֲבָדְךָ (פְּלוֹנִי בֶר פְּלוֹנִית) אֲמָתְךָ וּזְכְּנִי
(וְאֵת אֲשֵׁתִי וּבְנֵי וּבָנוֹתִי) לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ
בְּלִבְכָּ שְׁלָם. וּמְלַטְנוּ מִיֵּצֵר הָרָע. וְתֵן
חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרֶתְךָ. וּזְכְּנֵנוּ בְּדֵי שְׁתַּשְׁרָה
שְׂכִינְתְּךָ עָלֵינוּ. וְהוֹפֵעַ עָלֵינוּ רֹחַ חֲכָמָה
וּבִינָה וְיִתְקַנֵּם בָּנוּ מִקְרָא שְׂכָתוֹב וְנִחָה
עָלֵינוּ רֹחַ יְהוָה. רֹחַ חֲכָמָה וּבִינָה. רֹחַ
עֲצָה וּגְבוּרָה. רֹחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְהוָה.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שְׂאוּכָה לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים
טוֹבִים בְּעֵינֶיךָ. וְלָלֶכֶת בְּדַרְכֵי יִשְׂרָאֵל
לְפָנֶיךָ. וּקְדָשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. בְּדֵי שְׁנוּכָה
לְחַיִּים טוֹבִים וְאַרְיָכִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם
הַבָּא. וְתַשְׁמְרֵנוּ מִמַּעֲשִׂים רָעִים וּמִפְשָׁעוֹת
רָעוֹת הַמְתַּרְגְּשׁוֹת לְבָא לְעוֹלָם. וְהַבּוֹטָח
בִּיהוָה חֶסֶד יִסּוּכְבְּנוּ אָמֵן:

ג' פעמים ואני תפילתי לך יהוה עת רצון אלהים בך חסדך ענני באמת ישעך:
ברוך שמייה דמארי עלמא כו':

כתב האריו"ל שטוב לכיון כאן בר"ה ויוה"כ אלה השמות היוצאים מן כ"ד ספרים
של תורה, נביאים וכתובים. וכך סידורם.

יְהִי עֵן הָתָּה הָתָּה בֶּן הָם שֵׁם אֵת וְ אֵת שֶׁ
וְ לֵב הָתָּה אֵת לֵה אֵת דִּי אֵם לֵה אֵר מֵלֵ.

(התפלות היקרות האלה העתקתי מן הסידורים והמחזורים הקדמונים לאמרם
בשעת הוצאת הס"ת אחר אמירת הו"ג מדות קודם שיאמר הפסוק ואני תפילתי
וגו'. והתפלות האלה נתיסדו מגדולי עולם.)

בראש השנה אומרים זה.

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי המשפט אדון עוזנו צור משגבנו
מגן ישענו משגב בעדנו שתחמול ותרחם עלינו ויכבשו רחמיה את כעסך

ויגלו רחמיה על מדותיה ותתנהג עמנו יי אלהינו במדת החסד ובמדת הרחמים ותכנס אתנו לפניך משורת הדין ובטובך הגדול ישוב חרון אפך מעמך ומעריך ומאוצד ומנחלתך. ובהתחבר תורה שבכתב עם תורה שבעל פה, שמאלו תחת לראשי. תמשך נבורתו אליה. עוררה נבורתך ולכה לישועתה לנו מכל המסטינים והמקטרגים הסובבים את כסא כבודך היום. ובנפש יקיפו עלינו להשטין לפני האלהים עלינו. אנא חסום פיהם ואל ישטינו עלינו. יי כנבור יצא כאיש מלחמות יעיר קנאה יריע אף יצריח על אויביו יתגבר. וכשם שעמד לפניך לדון אבינו הראשון היום ויצא בדימוס בדינו והארכת אפך עמו. כן ברחמיה הרבים חסד ואמת יקדמו פניך להוציא לאור משפטיו. שפטנו כצדק יי. וזכרנו בזכרון טוב לפניך ופקדנו בפקודת ישועה ורחמים. ובזכות ספר התורה נזכר ונכתב בספר החיים והשלוה לאריכת ימים בעושר וכבוד. כדי שנוכל לעבדך בשמחה אמיתית כל הימים. וכדי שנוכל לתקן ולהשלים שלימות נפשותינו ברוב הימים. לבלתי ירח ממנו נדה. וגזר עלינו נזרות טובות ישועות ונחמות. ובטל מעלינו כל נזרות קשות ורעות. והופע עלינו רוח חכמה ובינה, רוח עצה ונבונה, רוח דעת ויראת יי. ומלאה הארץ דעה את יי להבינו ולהשכיב עמקי סודות תורתך הקדושה וליראה את השם הנכבד והנורא יראת הרוממות, אמן סלה :

ואני תפלתי וגו', ג"פ :

בשחרית יום הכפורים אומרים זה.

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתעשה למען רחמיה הרבים ולמען שמך הגדול הנכתב ואינו נקרא שאני מכין בו שתצילנו ולנשותינו ולבנינו ולבנותינו ולכל הנלויים אלינו מכל רעה ומשחית ומגפה ומכל צרה ויגון ואנחה ומכל חולי ומחלה, ולמען השם הקדוש המתפשט ממאור המרכבה התחתונה אלד וכשהוא כלול עם מקורו אהיה הוא אאהליד"ה תבטל ברחמיה ובחסדיך הפשוטים מעלינו ומעל כל בני ביתינו כל גזירות קשות ורעות ויסכר פה כל המקטרגים והמסטינים עלינו. אנא בכח השם הקדוש המתפשט ממאור המרכבה העליונה קרע וכשהוא כלול במסורו יהו"ה הוא יקהרוע"ה תבטל ברחמיה הרבים ובחסדיך הפשוטים מעלינו ומעל כל בני ביתינו כל המקטרגים והמסטינים וכל גזירות קשות ורעות ושנאת חנם. וחדש עלינו שנה טובה ומבורכת ותפרנסנו בהרחבה בשפע גדול ובהיתר, ואל תשלט בנו עין הרע ותצליחנו בהצלחה בכל מעשה ידינו. אמן סלה :

ואני תפלתי וגו', ג"פ :

במנחה של יום הכפורים אומרים זה.

רבנו של עולם אדון הרחמים והסליחות, הקשיבה לי וענני בדפסי בשערי רחמיה בעת רצון שתכפר ותסלח לי על כל חטא ופשע שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך מנעורי עד היום הזה, ותמלא כל השמות שפגמתי בהם והחזירני בתשובה שלמה לפניך. ותדריכני לעבודתך. אחת שאלתי מאת יי אותה אבקש שבתי בבית יי כל ימי חיי לחיות בנועם יי ולבקר בהיכלך, הורני יי דרכך אהלך באמתך יחד לבכי ליראה את שמך. לב טהור ברא לי אלהים ורוח נכון חדש בקרבי. אל תשליכני מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממני. חמול עלי ואל תבזה את אשר התעניתי היום לפניך אשר ברכי כשלו מצום ובשרי כחש משמן. שמעה תפלתי יי ושועתי האזינה אל דמעתי אל תחרש. תכון תפלתי קטורת לפניך משאת כפי מנחת ערב. אוי לי כי פנה יום כי ינטו צללי ערב. יראה ורעד יבא בי בהעלותי על לבבי חטאי ופשעי, ועתה מה קויתי

ארני תוחלתי לך היא. אנא יכבשו רחמיה את כעסך, ויגלו רחמיה על מדותיה ותתנהג עמנו במדת החסד ובמדת הרחמים ותכנס אתנו לפניך משורת הדיו, ובטובך הגדול ישוב חרון אפך מעמד מעירך ומנחלתך, ותבטל מעלינו ומעל כל עמך ישראל כל גזירות קשות ורעות ותגזור עלינו גזירות טובות, וכתבנו בספר צדיקים עושי רצונך וסידורים שמך בספר חיים טובים ברכה ושלום ופרנסה טובה ישועה ונחמה, ותן בנו כח לעבודתך ליראה ולאהבה את שמך ושנוכל לעמוד נגד יצר הרע שלא יכשיל אותנו בדבר עבירה, ולמען שמך יי תנחנו ותנהלנו ותתמוך בימינו לשוב לפניך בתשובה שלימה כל ימי חיינו. וזכנו באותה השעה אשר תאסף נשמותינו אליך ליחד שמות קדשך אלהי"ה יהו"ה אלהי"ה באהבה רבה וחבה יתירה ולסלקא יקר מתתא לעילא לאתר דשקוי דבירא נגיד ונפיק מעתיקא קדישא, ותהיינה נפשותינו מסורות אליך בסוד מיון נוסבין ליחדא קודשא בריך הוא ושכינתיה יהו"ה אדני"י יאהדונה"י ברחימו ורחילו ביחודא שלימ, ולבתר לאמשכא מעילא לתתא מההוא שקיא לאנהרא לכל דרגא ודרגא בתראה לקשרא קשרא דכלא, כמו שכתוב כי שם יי אקרא הבו גודל לאלהינו. ועתה יתגלו רחמיה על מדותיה לקבל תפלות כל פה עמך ישראל. ועקור כל הצרים והמשמינים העליונים ותחתונים מעל כל עמך ישראל, יהיו כמוץ לפני רוח ומלאך יי רוחה, שפוד עליהם ועמד וחרון אפך ישיגם, תפול עליהם אימתה ופחד בגדל וזרוע ירמו כאבו, והראנו בנחמת ציון וירושלים בהקבץ עמים יחדו וממלכות לעבוד את יי במהרה בימינו, אמן סלה :

ואני תפילתי וגו', ג"פ :

בחג הסכות אומרים זה.

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו אל עליון גומל חסדים טובים קונה הכל וזוכר חסדי אבות שתקדישנו במצותיה ותשים חלקנו בתורתך, ובמשוֹך חסדים העליונים מדעת עליון על תורה שבכתב ותורה שבעל פה בחג הקדוש הזה, יהי חסדך יי עלינו ותפתח לבנו בתלמוד תורתך, ותהיה תורת חסד על לשוננו לתלמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה. והאר עינינו בעסקי סוד תנחומנו. עשה עם עבדך כחסדך וחוקיך למדני ויחד לבבנו לאהבה וליראה את שמך יראת הרוממות תמיד כל הימים. ותגמלנו חסדים טובים ותתננו לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואינו. וכמו שפרשת על עמך ישראל סוכת שלומך בצאתם מצרים ותקשרם בשבעה ענני יקר כבוד מלכותך קשרא דמהימנותא להצילם מדיני הצדק, כו גם עתה תעמוד יי אלהינו לימין אביון בזכות ספר התורה הזה, ופרום עלינו סוכת שלומך והגן בעדנו משלהבות דיני הצדק, כי עד צדק ישוב משפט ואחריו כל ישרי לב. צדק ומשפט מכון כסאך חסד ואמת יקדמו פניך. ותעביר גלולים מן הארץ והאילים כרות יכרתון לתקן עולם במלכות שדי. והיה ביום ההוא יצאו מים חיים מירושלים חצים אל הים הקדמוני וחצים אל הים האחרון בקיץ ובחורף יהיה להעביר ולבטל הדינים מן העולם ויתבוננו חסדי יי, אמן סלה :

ואני תפילתי וגו', ג"פ :

בחג המצות אומרים זה.

רבנו של עולם מלא משאלות לבנו לטובה והוציאנו במהרה מעבדות לחירות משעבוד לגאולה מאפילה לאור גדול ומאכל ליום טוב. ששים בבנין עירך ושמתים בבנין בית מקדשך. ותתננו לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואינו.

וברך עלינו את השנה הזאת ואת כל מיני תבואתה לטובה, ורוה פני תבל והשביע את כל העולם מטובך. מלא ידינו מברכותיך ומעושר מתנת ידך כדי שנוכל לעבדך בלב שלם ובשמחה רבה. ותשלח לנו עוזר מקודש להצליחנו בכל מעשה ידינו כשם שהצליחו אבותינו בהוציאך אותם מארץ מצרים כדבר האמור ויתן יי את חן העם בעיני מצרים וישאלום וינצלו את מצרים. ונקום נקמת דם עבדיך השפוך כשם שעמדת לאבותינו הקדושים במצרים ונקמת את נקמתם כמו שכתוב ויהי בחצי הלילה וה' הכה כל בכור בארץ מצרים וגו'. וכימי צאת עמך ישראל מארץ מצרים הראנו גם עתה במהרה נפלאות גדולות וידע כל העולם כי אין אלהים זולתך. כן יהי רצון במהרה בימינו, אמן סלה :

ואני תפילתי וגו', ג"פ :

בשביעי של פסח אומרים זה.

רבנו של עולם מלא משאלות לבנו לטובה והפק רצוננו, חוס ורחם עלינו והראנו במהרה נפלאות גדולות כימי צאת אבותינו מארץ מצרים, וכמו שהשקפת על מחנה מצרים בעמוד וענו ותהם את מחנה מצרים כן השקיפה מהר לפסוד כל משנאיך ואל תחון כל בוגדי און סלה, כדבר שנאמר ונשפטתי אתו בדבר וברם וגשם שומם ואבני אלגביש אש ונפירת אמטיר עליו ועל אנפיו ועל עינים רבים אשר אתו. צא נא במהרה לישיע עמך בגבורתך כמו שכתוב יי כגבור יצא כאיש מלחמות יעיר קנאה ותגרש כל הקמים עלינו לרעה וברוב גאונך תהרס קמיד תשלח חרונך יאכלמו כשם. אנא מלך רחום וחנן זכור והבט לברית ספר התורה הזה וכשם שנלחמת עם שונאי עמך ישראל במצרים אצל הים סוף והגינה יד ימינך על אבותינו כמו שנאמר יי ילחם לכם ואתם תחרישון. וכתוב והמים להם חומה מימנים ומשמאלם, כן תעמוד לנו בגלות החל הזה להלחם לנו עם שונאינו ולהגן עלינו בחסדך הגדול שלא יוכלו להרע לנו מאומה. ולמען תורתך הקדושה אל תעזבונו אבינו ואל תטשנו מלבנו ואל תשכחנו יוצרנו ואל תעש עמנו כלה בגלותנו ונסה עלינו אור פניך יי באור המאור הגדול דעתיקא קדישא. ועננו בעת ובעונה הזאת כמו שענית לאבותינו על הים סוף בכתוב מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו. הבט נא צאן מרעיתך ואל ימשל בנו קצף, ואתה יי אל תרחק אילתי לעזרתי חושה, כאיל תערג על אפיקי מים כן נפשי תערג אליך אלהים להחיש לנו ישועה ורחמים וגאולה שלמה במהרה בימינו, אמן סלה :

ואני תפילתי וגו', ג"פ :

בחג השבועות אומרים זה.

רבנו של עולם מלך נשגב ומוכתר בכתר עליון נורא מרום וקדוש חוס וחמול עלינו ועטרנו נא בחסד וברחמים גדולים. הרם מהרה עטרת ישראל וצפירת תפארת עם סגולתך והוציאנו מעבדות לחרות ומשעבוד לגאולה וממות לחיים בזכות יקר תפארת הספר תורה הקדושה. ותחזיר העמרה ליושנה ושמחת עולם על ראשנו ורפא את תחלואי נפשנו ומכאובי גופנו כשם שרפאת את עמך ישראל במעמד הר סיני ביום הקדוש הזה מכל מכאובי גלות מצרים. מלטנו מן היצר הרע והסר מקרבינו זוהמת הנחש כמו שפסקה זוהמתן של אבותינו בהתיצבם נגד ההר. וטהר לבנו לעבדך באמת ובתמים. ומחכמתך תחכמנו והאר עינינו בתורתך ובעמקי סודותיה. ותהיה תורתך ערוכה ושמורה בלבבנו ולא נשכח כלל ממה שנלמד, ויתקיים בנו מקרא שכתוב נתתי את תורתי בקרבם ועל לבם אכתבנה. ומלאה הארץ דעה את יי כמים לים מכסים. והריני מסכל עלי ועל זרעי וזרע זרעי מחדש סבלת התורה שניתנה לנו בהר סיני בסבלה

קריאה הקדושה חלק א

ז

גמורה וחלומה בכל לבי ומאודי בלי שום הכרח ואונם כלל כי אם בשמחה ובטוב לבב. וקבלה זו היא לדעת רבי שמעון בן יוחאי ולדעת רבי אלעזר בנו ולדעת יותם בן עזיהו. פי כפיהם הודאתי כהודאתם וקבלתי על דעת קבלתם, ובזכות התורה הקדושה שנתת לנו ביום הקדוש הזה תצדק בדבריך ותזכה בשפטך היום כל מיני פירות האילנות. ובזכות סגולת תפלתינו בחג הקדוש הזה תאציל עלינו מזיו העלין השפעות טובות ישועות ונחמות בכלל כל ישראל, אמן סלה :

ואני תפילתי וגו', ג"פ :

(הש"ץ נוטל את הספר תורה בצד ימינו ואומר בנעימות הפסוקים האלה, אח"כ הולך עם הספר אל מקום הקריאה, והקהל עונה אחריו.)

לשבת וליו"ט חו"ס שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יי אֱלֹהֵינוּ יי אֶחָד :

חו"ס אֶחָד (הוא) אֱלֹהֵינוּ גְדוֹל אֲדוֹנֵינוּ קְדוֹשׁ (בר"ה ויו"כ וגו'רא) שְׁמוֹ :

בחול מתחילין כאן :

חזו גְדֻלּוֹ לֵי אֱתִי וגו'מְמָה שְׁמוֹ יְהוָה :

והקהל עונין לך יי הַגְדֻלָּה וְהַגְבוּרָה וְהַתְפָּאֶרֶת וְהַנִּצָּחַת וְהַחֲדוּת כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבִקְרָאָן : לך יי הַמְּמָלְכָה וְהַמְּתַנַּשָּׂא לְכָל לְרֹאשׁ : רֹמְמוֹ יי אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוֹ לַהֲדוּם רַגְלָיו קְדוֹשׁ הוּא : רֹמְמוֹ יי אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוֹ לְהַר קְדְשׁוֹ כִּי קְדוֹשׁ יי אֱלֹהֵינוּ :

בשבת ויו"ט אומרים זה :

עַל הַכֹּל יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרַומֵּם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא : בְּעוֹלָמוֹת שֶׁבְּרָא הָעוֹלָם הוּא וְהָעוֹלָם תָּבֵא : בְּרִצּוֹנוֹ וּבְרִצּוֹן יִרְאֵיו וּבְרִצּוֹן כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל : צוּר הָעוֹלָמִים אֲדוֹן כָּל הַבְּרִיּוֹת אֱלֹהֵהוּ כָּל הַנִּשְׁפָּחוֹת : חַיּוֹשֵׁב בְּמִדְבָּר מְרוֹם הַשָּׁכֵן בְּשָׁמַי שְׁמֵי קָדְשׁ : קִדְּשָׁנוּ עַל חַחֲיוֹת וּקְדִשָׁנוּ עַל כֶּסֶּף הַכְּבוֹד . וּבָכֵן יִתְקַדֵּשׁ שְׁמֶךָ בְּנוֹ יי אֱלֹהֵינוּ לְעֵינֵי כָּל חַי : וְנֹאמַר לְפָנָיו שִׁיר חֲדָשׁ בְּכָתוּב . שִׁירוֹ לְאַלְהִים וַפְּרוֹ שְׁמוֹ סֵלָה לְרֹכֵב בְּעֶרְכוֹת בֵּית שְׁמוֹ וְעָלוּ לְפָנָיו : וְנֹרְאָהוּ עֵין בְּעֵין בְּשׁוּבוֹ אֶל נֹחַו בְּכָתוּב . כִּי עֵין בְּעֵין יִרְאוּ בְּשׁוּב יי צִיּוֹן : וְנֹאמַר וְנִגְלָה כְּבוֹד יי וְרָאוּ כָּל בָּשָׂר יַחְדּוֹ כִּי פִי יי דַּבֵּר : אֵב הַרְחָמִים הוּא יִרְחֵם עִם עַמּוּסִים וַיִּזְכֹּר בְּרִית אֲבֹתֵינוּ וַיַּצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשְּׁעוֹת הָרָעוֹת וַיַּגְדֵּר בְּיַד הָרַע מִן הַנִּשְׁוֹאִים וַיַּחֲוֶן עָלֵינוּ לְפָלִיטַת עוֹלָמִים . וַיִּמְלֵא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יִשְׁעָה וְרַחֲמִים :

קריאה הקדושה חלק א

חזן בשבת ויו"ט
ויעזור ויגן ויזשע || ותגלה ותראה מלכותו עלינו בזמן קרוב. ויהיו פליטתנו
לכל החוסים בו || ופליטת עמו בית ישראל לחן ולחסד ולרחמים ולרצון
ונאמר אמן : הכל הבנו גודל לאלהינו ונתנו כבוד לתורה, כהן קרב.
(ואם אין כאן כהן ישראל במקום כהן) יעמוד (ר' פב"פ) הכהן :

קהל ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדשותו :
ואתם הדבקים ביי אלהיכם חיים כלכם היום :

בשרכו את יי המבורך :

ועוניו הקהל ברוך יי המבורך לעולם ועד :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר פתר לנו מכל העמים ונתן לנו את
תורתו. ברוך אתה יי נותן התורה :

ואחר הקריאה יברך :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר נתן לנו תורת אמת וחי עולם נטע
בתוכנו. ברוך אתה יי נותן התורה.

(מי שבירך עבור העולה לתורה)

מי שבירך אבותינו אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את (פב"פ) בעבור שעלה לתורה
לכבוד המקום לכבוד התורה (בשבת) ולכבוד השבת (ביום טוב) לכבוד
הרגל (בראש השנה, יום הכפורים, הושענא רבא) ולכבוד יום הדין. בשכר זה הקדוש
ברוך הוא ישמרהו ויציילהו מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה וישלח ברכה והצלחה
בכל מעשה ידיו, (ביום טוב) ויזכה לעלות לרגל (בראש השנה, יוה"כ, הו"ר) ויכתבהו
ויתתמהו לחיים טובים בזה יום הדין) עם כל ישראל אחיו ונאמר אמן :

(מי שבירך עבור הרב)

מי שבירך אבותינו אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את הרב (פב"ב) ואת כל הנלוים
אליו, בעבור (שפב"פ) נדר — בשכר זה הקדוש ברוך הוא
ישמרהו ויציילהו מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה
ידיו, (ביום טוב) ויזכה לעלות לרגל (בראש השנה, יוה"כ, הו"ר) ויכתבהו ויתתמהו
לחיים טובים בספרו של צדיקים בזה יום הדין) עם כל ישראל אחיו ונאמר אמן :

(מי שבירך עבור חולה וזכר)

מי שבירך אבותינו אברהם יצחק ויעקב משה אהרן דוד ושלמה הוא יברך וירפא
את (הילד) החולה (פב"פ, שם האם) בעבור (שפב"פ) נדר —
לצרכה בעדו. בשכר זה הקדוש ברוך הוא ימלא רחמים עליו להחלימו לרפאותו להחיותו
ולהחיותו. וישלח לו במהרה רפואה שלמה מן השמים לרמ"ח איבריו ושם"ה גידיו בתוך
שאר חולי ישראל רפואת הנפש ורפואת הגוף (בשבת וביו"ט אומר) שבת הוא מלועוק
ורפואה קרובה לבוא) השתא בענלא ובזמן קרוב ונאמר אמן :

(מי שבירך עבור חולנית נקבה)

מי שבירך אבותינו אברהם יצחק ויעקב שרה רבקה רחל ולאה הוא יברך וירפא את האשה (הילדה) החולנית (פב"פ, שם האם) בעבור (שכפ"ב נדר — לצדקה בערה. בשכר זה הקדוש ב"ה ימלא רחמים עליה להחלימה לרפאותה להחזיקה ולהחיותה, וישלח לה במהרה רפואה שלימה מן השמים לכל איבריה וגידיה בתוך שאר חולי ישראל רפואת הנפש ורפואת הגוף (בשבת וביו"ט אומר) שבת הוא מלועוס ורפואה קרובה לבוא) השתא בענלא ובזמן קרוב ונאמר אמן :

(מי שבירך עבור יולדת זכר קודם הברית מילה)

מי שבירך אבותינו אברהם יצחק ויעקב שרה רבקה רחל ולאה הוא יברך וירפא את האשה היולדת (פב"ב) עם בנה הנולד לה במזל טוב. בעבור שבעלה ואביו (פב"ב) נדר — לצדקה בערם. בשכר זה יזכו להכניסו בבריתו של אברהם אבינו ולגדלו לתורה ולחופה ולמעשים טובים ונאמר אמן :

(מי שבירך עבור יולדת נקבה עם קריאת השם)

מי שבירך אבותינו אברהם יצחק ויעקב שרה רבקה רחל ולאה הוא יברך וירפא את האשה היולדת (פב"ב) עם בתה הנולדת לה במזל טוב, ויקרא שמה בישראל בת בעבור שבעלה ואביה (פב"ב) נדר — לצדקה בערו, בשכר זה יזכו לגדלה לחופה ולמעשים טובים ונאמר אמן :

(דיון ברכת הגומל וכו' ב' סעיפים)

א) ארבעה צריכים להודות להשם יתברך ולברך ברכת הגומל. וסימנם וכל החיים יודוד סלה. חיים ראשי תיבות ה'ולה, י'סוריו, י'ם, ס'דבר. חולה. היינו שנחלה ושכב על מטתו לא פחות משלשה ימים ונתרפא. יסוריו, היינו מי שהיה חבוש בבית האסורים מחמת שהעלילו על עסקי נפשות, ויש אומרים אף על עסקי ממון, וניצל ויצא לחפשי. ים, היינו יורדי הים והגיע למחוז חפצו. מדבר, היינו הולכי מדבריות כשהגיע לישוב, ובכלל זה מי שנעשה לו נס כגון שבאו עליו גנבים או רוצחים או גזלנים וניצל מהם. או שנפל אבן סמוך לו והי' בסכנת מיתה אילו נפלה עליו. וכן אם אירע כזאת לבניו הקטנים או לבתו. כל אלה צריכים לברך ברכת הגומל. ויולדת כשתקום תברך בבית הכנסת של נשים וישמעו מכפנים עשרה אנשים :

ב) ברכת הגומל צריך לברך בפני עשרה דוקא מלבד המברך, ולכתחילה יחד שיהיו שנים מהם תלמידי חכמים שעוסקים בהלכות. ואם אין נמצאים לו תלמידי חכמים אין מעכב. ונוהגים לברך בשעת קריאת התורה לאחר שעלה לתורה. ומ"מ לכתחלה אל יאחר בשביל קריאת התורה יותר מג' ימים רק יברך תיכף כשיכול לקבץ עשרה אפילו אם אין קורין בתורה בזה היום. ולכן אם ניצל ביום שני בשבת אחר קריאת התורה לא ימתין עד יום ה' אלא יברך בו ביום. וכדיעבד אם יאחר יותר מג' ימים יכול לברך גם אחר כך אימת שירצה :

(מי שנעשה לו נס מברך ברכה זו לאחר שעלה לתורה)

פָּרִיץ אֶתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַגּוֹמֵל לְחַיִּים טוֹבוֹת שְׁגָמְלָנִי טוֹב :

ועוניו אחריו :

מִי שְׁגָמְלָךְ טוֹב הוּא יְגַמְלָךְ כָּל טוֹב סָלָה :

קריאה הקדושה חלק א

(דין ברכת שפטרני)

מי שבנו הגיע כבר מצוה היינו שנעשה בו י"ג שנה מחויב אביו לברך ברכת שפטרני לאחר שעולה לתורה. ודעת רוב הפוסקים לברך ברכה זו בשם ומלכות. ופירוש הפטור מעונש הזה הוא שהאב פטור מעתה מן העונש בשביל בנו שאינו מתנהג כשורה. כי עד עתה הי' מחויב האב לחנכו במצות. ואם מתרשל בחניכו הוא גענש על זה. כדאייתא במדרש על הפסוק ויגדלו הנערים. אמר רבי עקיבא צריך אדם לטפל בבנו עד י"ג שנה. מכאן ואילך צריך שיאמר ברוך שפטרני וכו' :

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁפַטְרָנִי מֵעוֹנֶשׁ הַלְוָה :

(זמר לכבוד החתן בשבת קודם חתונתו כשקורין אותו לעלות לתורה)

זה הזמר מקובל מקדמונים שנוהגים לומר לכבוד החתן בשבת קודם חתונתו לאחר שעלה לתורה ובירך ברכה האחרונה. העתקתי זה הזמר בשלימות כמו שמצאתיו בסידורי ספרד הנכבדים. ולא ידלנו ולא יקרעו עוד ממנו גורים. וגם לא יוסיפו עליו דברים זרים. ותוכן הזמר הזה הוא לחזק לב החתן שיבטח בהשם יתברך ולא ידאג על אשר מתחיל להלך בעולם חדש שתולין רחיים על צוארו. ויקיים כמו שכתוב גל על ה' דרכך ובטח עליו והוא יעשה. ולסימנא טבא נוהגין הנשים לזרוק או על החתן אגוזים ומגדנות. השם דעואל בזמר הזה פירושו שהחתן ידע ויבין שיש אל אחד בשמים ובארץ. והשם עמנואל מורה שעמנו שורה שכינת אל יתברך שמו :

אַחֵר יָחִיד וּמֵיחָד אֵל
נִרְרֵשׁ לְבָר לְכָב אֲשֶׁר שׁוֹאֵל
אֵךְ טוֹב אֱלֹהִים לִישְׂרָאֵל
הוּא יִרְרֵשׁ גַּם לָךְ דְּעוֹאֵל
חֹזֵק וְהַתְּחוּק כִּי עֲמֵנוּאֵל
וְהַתְּרָאָה יִשְׁרֹן כִּי אֵין כָּאֵל
גַּאֲמֵן לָךְ לְמִזְשִׁיעַ וְגוֹאֵל
הַלְלוּיָהּ :

כשמגביהין הס"ת להראות הכתב יאמר הקהל זה :

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל פִּי יְיָ בְּיַד מֹשֶׁה. תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ
מֹשֶׁה מִרְשֵׁה קְהֵלֶת יַעֲקֹב. עַץ חַיִּים הִיא לַפְּחוּזִיקִים בָּהּ וְחֻמְכִּיָּהּ מֵאֲשֶׁר:
דְּרִכְיָהּ דְּרִכֵּי נֹעַם וְכָל נְחִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם: אַךְ יָמִים כִּימִינָהּ כְּשִׂמְאוּלָּה עֶשֶׂר
וְכַבּוֹד: יְיָ חֲסֵץ לְמַעַן צְדִיק יִגְדִּיל תּוֹרָה וַיֵּאדִיר:

ברכת הפטרה

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בְּנִבְיָאִים טוֹבִים
וְרָצָה בְּדַבְרֵיהֶם הַנִּנְאָמְרִים בְּאַמֶּת: בָּרוּךְ אַתָּה יי הַבוֹחֵר בַּתּוֹרָה
וּבַמִּשָּׁה עַבְדּוֹ וּבִישָׁרָאֵל עַמּוֹ וּבְנִבְיָאֵי הָאֱמֶת וְצִדִּיק:

אחר ההפטרה אומר המפטיר הברכות

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוּר כָּל הָעוֹלָמִים צִדִּיק כָּל הַדּוֹרוֹת הָאֵל
הַנִּנְאָמֵן הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה הַמִּדְבָּר וּמְקִים שְׂפָל דְּכָרְיוֹ אֱמֶת וְצִדִּיק:
נֶאֱמַן אַתָּה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְנֶאֱמָנִים דְּכָרְיָךְ וְדָבָר אֶחָד מִדְּכָרְיָךְ אַחֲזֹר לֹא
יֵשׁוּב רִיקָם כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמַן וְרַחֲמָן אַתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יי הָאֵל הַנִּנְאָמֵן כָּל דְּכָרְיוֹ:
רַחֵם עַל צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ וְלַעֲלוּכַת נַפְשׁ תּוֹשִׁיעַ בַּמַּהֲרָה בְּיָמֵינוּ: בָּרוּךְ
אַתָּה יי מְשַׁמֵּחַ צִיּוֹן בְּכִנִּיָּה:

שְׁמַחְנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאַלְהֵינוּ הַנִּבְיָא עַבְדְּךָ וּבַמַּלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחְךָ בַּמַּהֲרָה
יָבֹא וַיְגַל לַבָּנוּ עַל כְּסָאוֹ לֹא יֵשֵׁב זָר וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אַחֲרָיִם אֶת כְּבוֹדוֹ: כִּי כָשֶׁם
קִדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לֹא שְׁלֹא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: בָּרוּךְ אַתָּה יי מֶגֶן דָּוִד:
עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנִּבְיָאִים וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה שְׁנַתָּה לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ
לְקִדְשָׁה וּלְמִנּוּחָה לְכָבוֹד וּלְתַפְאֲרָת:

עַל הַכֹּל יי אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ. יִתְבָּרַךְ שְׁמֶךָ בְּפִי כָל
חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: בָּרוּךְ אַתָּה יי מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

בשלוש רגלים ובשבת חוה"מ סוכות אומרים זה. אבל בשבת חוה"מ פסח אין מזכירין
של פסח בברכת ההפטרה:

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנִּבְיָאִים (שְׁשַׁבַּת וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה) וְעַל יוֹם
פֶּסַח חַג הַמִּצּוֹת לַשְּׁבִיעוֹת חַג הַשְּׂבָעוֹת לַסּוּכוֹת חַג הַסִּפּוֹת לַשְּׁמִינִי עֲצֵרַת וּלְשִׁמְחָה
הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֵרַת הַזֶּה. שְׁנַתָּה לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ (לְקִדְשָׁה וּלְמִנּוּחָה) לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה
לְכָבוֹד וּלְתַפְאֲרָת: עַל הַכֹּל יי אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ. יִתְבָּרַךְ
שְׁמֶךָ בְּפִי כָל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: בָּרוּךְ אַתָּה יי מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל
וְתוֹמָנִים:

כראש השנה על התורה ועל העבודה ועל הנביאים (ששבת ועל יום השבת הזה)
ועל יום הזכרון הזה שנתת לנו יי אֱלֹהֵינוּ (לְקִדְשָׁה וּלְמִנּוּחָה) לְכָבוֹד וּלְתַפְאֲרָת:
עַל הַכֹּל יי אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ. יִתְבָּרַךְ שְׁמֶךָ בְּפִי כָל חַי

תמיד לעולם ועד • ודברך אמת וקים לעד : ברוך אתה יי מלך על כל הארץ
מקדש (השבת ו) ישראל ויום הזכרון :

זיו"כ בשחרית על התורה ועל העבודה ועל הנביאים (ושבת ועל יום השבת
הזה) ועל יום הנפירים הזה שנתת לנו יי אלהינו (לקדשה ולמנוחה) למחילה
ולסליחה ולכפרה ולמחל בו את כל עונותינו • לכבוד ולתפארת : על הכל יי
אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים אותך • יתברך שמו בפי כל חי תמיד לעולם
ועד • ודברך אמת וקים לעד : ברוך אתה יי מלך מוחל וסולח לעונותינו ולעונות
עמו בית ישראל ומעביר אשמותינו בכל שנה ושנה • מלך על כל הארץ מקדש
(השבת ו) ישראל ויום הנפירים :

(בשבת) יום פורקן, מי שבירך להקהל, מי שבירך להמלך.

דין הזכרת נשמות ובו ז' סעיפים.

(א) יש מקומות נוהגים להזכיר בשבת אחר קריאת התורה קודם שמכניסים הספר תורה
להיכל נשמות המתים שנקברו באותו השבוע ולהתפלל עליהם, ובמדינתנו נוהגים
להזכיר בשבת אחר קריאת התורה למנוחה אותן נשמות המתים שהיארציים שלהם
יהי' בשבוע שלאחר השבת ולהתפלל עליהם. התפלה אל מלא רחמים. וגם נוהגים
אנו לומר בשבת אחר קריאת התורה דשחרית אב הרחמים להתפלל על נשמות
הקדושים שנהרגו על קדושת השם :

(ב) בשבת שאין אומרים בו צדקת צדק אין אומרים בו אב הרחמים, ומכל שכן שאין
מוזכרים בו נשמות המתים שנקברו באותו השבוע. ולא נשמות המתים של היאר-
ציים. וכן בשבת שיש בו חתן אחר החתונה או שיש בו ברית מילה. וכן בשבת
שמברכים בו את החודש אין אומרים בו אב הרחמים :

(ג) בשבתות של ימי הספירה וכן בג' שבתות של בין המצרים אומרים אב הרחמים
אפילו בשבת שמברכים בו את החודש, ואפילו אם יש ברית מילה באותן
השבתות ג"כ אומרים אותו, אבל נשמות המתים שנקברו באותו השבוע וכן נשמות
המתים של היארציים אין מוזכרים בשבתות הספירה ושל בין המצרים שמברכים
בהם את החודש, ואם חל ראש חודש אייר בשבת אז גם אב הרחמים אין אומרים.
(ד) אם חל תשעה באב בשבת אע"פ שאין אומרים בו צדקת צדק אומרים בו אב
הרחמים וגם מוזכרים בו נשמות המתים :

(ה) המתפללים בבית האכל תוד השבעה אומרים שם בשבת אב הרחמים וגם צדקת
צדק, לפי שאין מדת הדין מתוחה בשבת :

(ו) אלה המועדים שמוזכרים בהם נשמות המתים ומתפללים עליהם התפלה, "יזכור".
וסימנך הוא שביום שקוראים בו כל הבכור או עשר תעשר מוזכרים בו הנשמות,
ואלה הם : אחרון של פסח, יום ב' דשבועות, שמיני עצרת דסוכות, וגם ביום
הכפורים מוזכרים הנשמות, לפי שאז זמן כפרה לכל העולם וכן גם לנשמות
המתים, כראיתא בספרי, כפר לעמד ישראל, אלו החיים, אשר פדיתם, אלו
המתים, מכאן שגם המתים צריכים כפרה :

(ז) כתב בתשובת הרשב"ן או"ח סימן רצ"ב שאין להזכיר נשמות המתים בשנה הראשונה לאחר מיתתם לפי שאז נידונים למעלה, ויש חולקים על זה דאדרבא בשנה הראשונה מבעי לן טפי לאפושי רחמים בעדם. וכיור"ד שמ"ו כתב הבאה"ט בשם הלבוש וז"ל אנו נוהגים להזכיר אפילו פעם הראשון אפילו בתוך הרגל, עכ"ל. ונראה לי דדברי הרשב"ן יש להם מקום עפ"י הוזה"ק פ' נח דף ס"ט וזה לשונו, א"ר אלעזר תא חזי בשעתא דדינא שריא בעלמא לא ליבעי ליה לאינש דידכר שמיא לעילא, דהא אי אדכר שמיא ידכרון חובוי וייתון לאשגחא בית. מנלן משונמית דההוא יומא יום טוב דראש השנה הוה וקוב"ה דאין עלמא כו'. ותאמר בתוך עמי אנכי יושבת לא בעינא דידכרון לי וישנחון בי כו' יעו"ש. ועפ"י מובן שזה הענין דשייד על הכלל ישראל ביום הדין של ראש השנה הוא שייד גם כן על הפרט של נשמת המת בזמן הדין שלה בשנה ראשונה אחר מיתתה. לפי זה מסתברא לנהוג שהזכרת נשמות בשנה הראשונה אחר המיתה תהי' בלי הזכרת השם של נשמת המת בפרטיות. אלא שהבן יאמר סתמא נשמת אבי מורי שהלך לעולמו או נשמת אמי מורתי שהלכה לעולמה, והתפלה תעלה ותבא ותגיע ממילא למקום הראוי לה ואל תעורר הקטרוג :

סדר הזכרת נשמות

נוהגים בקהל ישראל להזכיר נשמות אחר הפטירה ביום כפור ובשלש רגלים :

בעבור נשמת האב אומרים :

יְזַכֵּר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אָבִי מוֹרִי פֶּכֶ"פ שֶׁהָלַךְ לְעוֹלָמוֹ בְּעֶבֶר שְׁאֲנִי נוֹדֵר צָדָקָה בְּעָדָה בְּשִׁכְרָה וְהָא נִפְשׁוֹ צְרוּרָה בְּצִרּוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמַת אֲבִרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שָׂרָה רַבְקָה רָחֵל וְלֵאָה וְעִם שְׂאֵר צְדִיקִים וְצַדִּיקוֹת שֶׁבִּנְ עָרֶן וְנֹאמַר אָמֵן :

בעבור נשמת האם אומרים :

יְזַכֵּר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אִמִּי מוֹרְתִי פֶכֶ"פ שֶׁהָלַכָה לְעוֹלָמָהּ בְּעֶבֶר שְׁאֲנִי נוֹדֵר צָדָקָה בְּעָדָה וּבְשִׁכְרָה וְהָא נִפְשָׁהּ צְרוּרָה בְּצִרּוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמַת אֲבִרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שָׂרָה רַבְקָה רָחֵל וְלֵאָה וְעִם שְׂאֵר צְדִיקִים וְצַדִּיקוֹת שֶׁבִּנְ עָרֶן וְנֹאמַר אָמֵן :

בעבור נשמת האב ואם אבותיו חוקנים ויתר הקרובים אומרים :

יְזַכֵּר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אָבִי וְאִמִּי וְקִנִּי וְקִנְיֹתִי הוֹדִי וְדוֹדוֹתִי אֲחִי וְאֲחֻיּוֹתִי בֵּין מִצַּד אָבִי בֵּין מִצַּד אִמִּי שֶׁהָלַכְנוּ לְעוֹלָמָם בְּעֶבֶר שְׁאֲנִי נוֹדֵר צָדָקָה בְּעָדָם וּבְשִׁכְרָה וְהָא נִפְשׁוֹתֵיהֶם צְרוּרוֹת בְּצִרּוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמַת אֲבִרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שָׂרָה רַבְקָה רָחֵל וְלֵאָה עִם שְׂאֵר צְדִיקִים וְצַדִּיקוֹת שֶׁבִּנְ עָרֶן וְנֹאמַר אָמֵן :

בעבור נשמות המומתים על קידוש השם :

יִזְכֹּר אֱלֹהִים נִשְׁמַת סב"פ וְנִשְׁמֹת בָּל קְרוֹכִי וְקְרוֹכֹתִי הֵן מִצֵּד אֲכִי הֵן מִצֵּד
אֲמִי הֵן שְׁהוּמָתוֹ הֵן שְׁנִהְרָגוּ הֵן שְׁנִשְׁחָטוּ וְשְׁנִשְׁרָפוּ וְשְׁנִמְכְּעוּ וְשְׁנִהֲנָקוּ
עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם בְּעֵבֹר שְׁאֵתָן צָדָקָה בְּעַד הַזְכָּרָת נִשְׁמֹתֵיהֶם וּבִשְׂכָר זֶה תַּחֲיִינָה
נַפְשׁוֹתֵיהֶם צְרוּרוֹת בְּצִרּוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמֹתֵיהֶם שֶׁל אֲבֵרָהּ יִצְחָק וְיַעֲקֹב שֶׁרָה
רַבֵּקָה רַחֵל וְלֵאָה וְעַם שָׂאֵר צְדִיקִים וְצַדִּיקוֹת שֶׁבָּנוּ עִדָּן וְנֹאמַר אָמֵן :

זִכֹּר אֵל מְלֵא רַחֲמִים שׁוֹכֵן בְּמְרוֹמִים. הַמְצִיא מְנוּחָה נְכוֹנָה עַל כְּנָפֵי הַשְּׂכִינָה
בְּמַעְלֹת קְדוּשִׁים וּמְהֻרָּרִים בְּזוֹהַר הַקָּרִיעַ מְהֻרָּרִים אֶת נִשְׁמַת (אֲכִי מוֹרְתִי) סב"פ
שֶׁחֲלָה לְעוֹלָמָו בְּעֵבֹר שְׁאֵנִי אֶתָּן צָדָקָה בְּעַד הַזְכָּרָת נִשְׁמֹתוֹ. בָּנוּ עִדָּן תַּחֲא מְנוּחָתוֹ
לָכֵן בַּעַל הַרְחָמִים יִסְתַּיְרֵהוּ בְּסֵתֵר כְּנָפָיו לְעוֹלָמִים וְיִצְרֹר בְּצִרּוֹר הַחַיִּים אֶת נִשְׁמֹתוֹ
יְיָ הוּא נִחְלָתוֹ. וְיִנּוּחַ בְּשָׁלוֹם עַל מִשְׁכְּבוֹ וְנֹאמַר אָמֵן :

נִסְכָּה אֵל מְלֵא רַחֲמִים שׁוֹכֵן בְּמְרוֹמִים. הַמְצִיא מְנוּחָה נְכוֹנָה עַל כְּנָפֵי הַשְּׂכִינָה
בְּמַעְלֹת קְדוּשִׁים וּמְהֻרָּרִים בְּזוֹהַר הַקָּרִיעַ מְהֻרָּרִים אֶת נִשְׁמַת (אֲמִי מוֹרְתִי) סב"פ
שֶׁחֲלָה לְעוֹלָמָהּ בְּעֵבֹר שְׁאֵנִי אֶתָּן צָדָקָה בְּעַד הַזְכָּרָת נִשְׁמֹתָהּ בָּנוּ עִדָּן תַּחֲא
מְנוּחָתָה. לָכֵן בַּעַל הַרְחָמִים יִסְתַּיְרֵהָ בְּסֵתֵר כְּנָפָיו לְעוֹלָמִים וְיִצְרֹר בְּצִרּוֹר הַחַיִּים
אֶת נִשְׁמֹתָהּ יְיָ הוּא נִחְלָתָה וְתִנּוּחַ עַל מִשְׁכְּבָהּ בְּשָׁלוֹם וְנֹאמַר אָמֵן :

(אחר הזכרת נשמות אומר הש"ץ מי שבירך עבור עבד הרב)

לשֵׁשׁ רְגָלִים מִי שֶׁבִּירַךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבֵרָהּ יִצְחָק וְיַעֲקֹב מִשֶּׁה וְאֶהְרֹן דָּוִד וּשְׁלֹמֹה הוּא
יִבְרַךְ אֶת הָרֵב (פב"פ) בְּעֵבֹר שִׁית צְדָקָה בְּעַד הַנִּשְׁמֹת הַנוֹכְרוֹת
הַיּוֹם לִכְבוֹד הַמָּקוֹם וּלְכַבּוֹד הַתּוֹרָה וּלְכַבּוֹד הָרַגֵּל. בִּשְׂכָר זֶה הַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא יִשְׁמְרֵהוּ
וְיִצְלִיחֵהוּ מִכָּל צָרָה וּצוּקָה וּמִכָּל נֹגַע וּמַחֲלָה וְיִשְׁלַח בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדָיו לְעֹלֹת
לְרַגֵּל עִם כָּל יִשְׂרָאֵל אַחִיו וְנֹאמַר אָמֵן :

לְיוֹם כְּפֹר מִי שֶׁבִּירַךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבֵרָהּ יִצְחָק וְיַעֲקֹב מִשֶּׁה וְאֶהְרֹן דָּוִד וּשְׁלֹמֹה הוּא
יִבְרַךְ אֶת הָרֵב (פב"פ) בְּעֵבֹר שִׁית צְדָקָה בְּעַד הַנִּשְׁמֹת הַנוֹכְרוֹת הַיּוֹם
לִכְבוֹד הַמָּקוֹם וּלְכַבּוֹד הַתּוֹרָה וּלְכַבּוֹד יוֹם הַדִּין. בִּשְׂכָר זֶה הַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא יִשְׁמְרֵהוּ
וְיִצְלִיחֵהוּ מִכָּל צָרָה וּצוּקָה וּמִכָּל נֹגַע וּמַחֲלָה וְיִכְתְּבֵהוּ וְיַחֲתִמֵּהוּ לְחַיִּים טוֹבִים בְּסִפְרוֹ שֶׁל
צְדִיקִים בְּזֶה יוֹם הַדִּין וְיִשְׁלַח בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדָיו עִם כָּל יִשְׂרָאֵל אַחִיו.
וְנֹאמַר אָמֵן :

(אחר כך אומרים אב הרחמים)

(גוהגין) לומר אב הרחמים בכל שבת שאין מברכין בו החודש קודם שאומרים אשרי.
בשבתות של ימי הספירה ושל ימי בין המצרים אומרים אב הרחמים אפילו
אם מברכין בהם החודש.)

אב הַרְחַמִּים שׁוֹכֵן מְרוֹמִים בְּרַחֲמָיו הָעֲצוּמִים. הוּא יִפְקֹד בְּרַחֲמִים הַחֲסִידִים וְהַיִּשְׁרִים וְהַתְּמִימִים. קְהֵלוֹת הַקְּדוֹשׁ שְׁמָסְרוּ נַפְשָׁם עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם. הִנָּאֲהִבִּים וְהִנָּעִימִים בְּחַיֵּיהֶם וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרְדּוּ. מִנִּשְׁרִים קָלוּ וּמֵאֲרִיזוֹת נִבְּרוּ לַעֲשׂוֹת רְצוֹן הוֹנֵם וְחַפֵּץ צוּרִים: וְזָכְרָם אֶתְּהִינוּ לְמוֹכָה עִם שָׂאֵר צַדִּיקֵי עוֹלָם. וַיִּנָּקוּם נִקְמַת דָּם עֲבָדָיו הַשְּׁפוּדִ: בְּפָתוּב בְּתוֹרַת מִשָּׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים. הִרְגִּינוּ גּוֹיִם עִמּוֹ כִּי דָם עֲבָדָיו יָקוּם. וְנָקָם יָשִׁיב לְצַרְיוֹ וְכִפָּר אֲדָמָתוֹ עִמּוֹ: וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנִּבְיָאִים פָּתוּב לֵאמֹר. וְנִקְיִיתִי דָמָם לֹא נִקְיִיתִי. וַיִּי שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן: וּבִכְתָּבִי הַקְּדוֹשׁ נֶאֱמַר. לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אִיָּה אֱלֹהֵיהֶם: וַיִּדַּע בְּגוֹיִם לַעֲיִגְנוּ נִקְמַת דָּם עֲבָדֶיךָ הַשְּׁפוּדִ: וְאֹמַר כִּי דוֹרֵשׁ דָּמִים אוֹתָם וְכָר לֹא שָׂכַח צַעֲכַת עֲנָוִים: וְאֹמַר יִדִּין בְּגוֹיִם מָלֵא נְוִיזוֹת מַחֲזֵא רֹאשׁ עַל אֶרֶץ רָבָה: מִנְּחַל בְּהָרֶךָ יִשְׁתָּה עַל בֶּן יָרִים רֹאשׁ: אֲשֶׁרִי וכו'.

(קודם שמכניסין הספר תורה להיכלה מברך הש"ץ בשבת הראשון שאחר שלש רגלים את החרדים המקבלים עליהם להתענות שני וחמישי ושני כדי לכפר על קלות ראש של העם מן ימי המועדים שעברו.)

מי שבירך עבור המתענים שני חמישי ושני

מי שבירך אבותינו אברהם יצחק ויעקב משה ואהרן דוד ושלמה הוא יברך את כל המקבלים עליהם להתענות התעניות שני וחמישי ושני. ובשכר זה הקדוש ברוך הוא ישמרו ויציילם מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה וישלח ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם ויקבל תפלותיהם ויאזין שועתיהם עם כל ישראל אחיהם ונאמר אמן:

(קודם שמכניסים הספר תורה להיכלה בשני ובחמישי בשבת בימים שאומרים בהם תחנון אומר הש"ץ אלו יהי רצון).

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֵי אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים. לְבוֹנֵן אֶת בֵּית חַיֵּינוּ וְלְהָשִׁיב אֶת שְׂכִינָתוֹ בְּתוֹכֵנוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. וְנֹאמַר אָמֵן:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֵי אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים. לְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל פְּלִיטָתֵנוּ וְלִמְנוּעַ מִשְׁחִית וּמִגְפָּה מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל עִמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנֹאמַר אָמֵן:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֵי אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים. לְהִים בְּנוֹ חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל. הֵם וְנִשְׁיָהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם וְתַלְמִידֵיהֶם וְתַלְמִידֵי תַלְמִידֵיהֶם בְּכָל מְקוֹמוֹת מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם. וְנֹאמַר אָמֵן:

קריאה הקדושה חלק א

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֵי אֲבִינוּ שְׁכַסְמִים. שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת
טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנִחְמוֹת. וְיִקְבֹּץ נִדְחֵינוּ מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ,
וְנֹאמַר אָמֵן :

אֲחִינוּ כָּל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל הַנִּתְּוִנִּים בְּצָרָה וּבִשְׂכִיחָה, הָעוֹמְדִים בֵּין
פִּיִּם וּבֵין בִּיבֻשָּׁה. הַמְּקוֹם יִרְחֵם עֲלֵיהֶם, וְיוֹצִיאֵם מִצָּרָה לְרוּחָה,
וּמִאֲפֵלָה לְאוֹרָה, וּמִשְׁעָבוֹד לְנֶאֱדָה. הַשְׁתָּא בַּעֲנָלָא וּבְזִמְנָא קָרִיב.
וְנֹאמַר אָמֵן :

(קודם הכנסת הספר תורה להיכלה לוקח הש"ץ את הס"ת ואומר בנעימות)

חַזְנוּ יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יי כִּי נִשְׁוֵב שְׁמוֹ לְבָדוֹ :

קֹהַל הָעוֹרֵז עַל אֶרֶץ וְשָׁמַיִם וְיָרֵם קֶרֶן לְעַמּוֹ תַּחֲלֵת לְכָל חֲסִידָיו לְכָל יִשְׂרָאֵל עַם
קְרוֹבוֹ הַלְלוּהָ :

(כשמוליכין הספר תורה להיכלה, בחול, בראש חודש, במנחה דשבת, וביום טוב שחל
בחול אומרים לדוד מזמור לה' הארץ ומלואה, ובשבת שחרית אומרים מזמור לדוד
הבו לה' בני אלים :)

כשמכניסין הספר תורה להיכלה אומרים זה :

וּבִנְנוּחָה יֹאמַר שׁוּבָה יי רַבְבוֹת אֱלֹפֵי יִשְׂרָאֵל : הוֹמָה יי
לְמִנְחָתְךָ אֶתָּה וְאֶרֶץ עֲזֻדָּה. בְּהִנֵּיךְ יִלְבָּשׁוּ צֶדֶק וְחֲסִידֶיךָ יִרְנְנוּ :
בַּעֲבוּר דָּוִד עֲבָדְךָ אֵל תָּשֻׁב פָּנֵי מְשִׁיחֶךָ. כִּי לָחַץ טוֹב נִתְּתִי
לָכֶם תּוֹרָתִי אֵל תַּעֲזוּבוּ. עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְיֵי חַיִּים בָּהּ וְתוֹמְכֶיהָ
מֵאֲשֶׁר : דְּרָכֶיהָ דְּרָכֵי נֹעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם. הַשִּׁיבֵנוּ יי
אֱלֹהֶיךָ וְנִשְׁוֵבָה חֲדָשׁ יָמֵינוּ בְּקֶדֶם :

ציוני הקריאה הקדושה לכל זמני השנה

(ציוני סדר בראשית לקריאת ג' גברי)

בראשית (כהו) עד יום אחד (לוי) עד יום שני (ישראל) עד יום שלישי :
נח (כהו) עד ושלישים תעשה (לוי) עד ונסבה יהיו (ישראל) עד כו עשה :
לך (כהו) עד משפחות האדמה (לוי) עד ונסוע הנגבה (ישראל) עד נפשי בגלגל :
וירא (כהו) עד כאשר דברת (לוי) עד ויאכלו (ישראל) עד ולשרה בו :
חיי שרה (כהו) עד לבני חת (לוי) עד עם הארץ (ישראל) עד עובר לסוחר :
ותולדות (כהו) עד לדרוש את ה' (לוי) עד בלדת אותם (ישראל) עד חסותי ותורתִי

ויצא (כהן) עד ויורדים בו (לוי) עד שער השמים (ישראל) עד אעשרנו לך :
 וישלח (כהן) עד חן בעיניך (לוי) עד לפליטה (ישראל) עד לא יספר מרב :
 וישב (כהן) עד כתנת פסים (לוי) עד ותשתחוין לאלומתי (ישראל) עד שמר את הדבר :
 מקץ (כהן) עד ויקץ פרעה (לוי) עד והנה חלום (ישראל) עד ויבא אל פרעה :
 ויגש (כהן) עד ואביו אהבו (לוי) עד את דברי אדני (ישראל) עד קשורה בנפשו :
 ויהי (כהן) עד ראש המטה (לוי) עד ויברך אותי (ישראל) עד ואברכם :

(ציוני סדר שמות לקריאת ג' גברי)

שמות (כהן) עד הארץ אותם (לוי) עד בני ישראל (ישראל) עד ותחיון את הילדים :
 וארא (כהן) עד את בריתי (לוי) עד ומעבורה קשה (ישראל) עד מארץ מצרים :
 בא (כהן) עד עמי ויעבדני (לוי) ויצא מעם פרעה (ישראל) עד מאת פני פרעה :
 בשלח (כהן) עד לפני העם (לוי) עד ויעשו כן (ישראל) עד ביד רמה :
 יתרו (כהן) עד מחבר פרעה (לוי) ויצילם ה' (ישראל) עד לפני האלפים :
 משפטים (כהן) עד ועבדו לעולם (לוי) עד אין כסף (ישראל) עד ורפא ירפא :
 תרומה (כהן) עד ועצי שטים (לוי) עד וכן תעשו (ישראל) עד אשר אתו אליך :
 תצוה (כהן) עד ואת השש (לוי) עד שמות בני ישראל (ישראל) עד לזכרון :
 כי תשא (כהן) עד תרומה לה' (לוי) עד לפני ה' לכפר על נפשותיכם (ישראל) עד
 לדרתם :

ויקהל (כהן) עד ביום השבת (לוי) עד אשר צוה ה' (ישראל) עד מלפני משה :
 פקודי (כהן) עד ובשש (לוי) עד ככר לארן (ישראל) עד את משה :

(ציוני סדר ויקרא לקריאת ג' גברי)

ויקרא (כהן) עד לכפר עליו (לוי) עד ריח ניחוח לה' (ישראל) עד ריח ניחוח לה' :
 צו (כהן) עד אצל המזבח (לוי) עד לא תכבה (ישראל) עד יגע בהם יקדש :
 שמיני (כהן) עד כבוד ה' (לוי) עד את משה (ישראל) עד ויעשה :
 תזריע (כהן) עד ימי טהרה (לוי) עד הכהן וטהרה (ישראל) עד ימים שנית :
 מצורע (כהן) עד מים חיים (לוי) עד במים וטהר (ישראל) עד תנופה לפני ה' :
 אחרי (כהן) עד ובעד ביתו (לוי) עד החטאת אשר לו (ישראל) עד כל קהל ישראל :
 קדושים (כהן) עד אני ה' אלהיכם (לוי) עד אני ה' אלהיכם (ישראל) עד אני ה' :
 אמור (כהן) עד והיו קדש (לוי) עד אני ה' (ישראל) עד אני ה' מקדשו :
 בהר (כהן) עד את תבואת ה' (לוי) עד תבואתה לאכול (ישראל) עד אל אחותו :
 בחקותי (כהן) עד לבטח בארצכם (לוי) עד בריתי אתכם (ישראל) עד קוממיות :

(ציוני סדר במדבר לקריאת ג' גברי)

במדבר (כהן) עד לבית אבותיו הוא (לוי) עד אלפי ישראל הם (ישראל) עד במדבר
 סיני :

נשא (כהן) עד לעבוד ולמשא (לוי) עד בן אהרן הכהן (ישראל) עד ביד משה :
 בהעלתך (כהן) עד את המנחה (לוי) עד בני ישראל (ישראל) עד לי הלוים :
 שלח (כהן) עד ראשי ב"י המה (לוי) עד יהושע (ישראל) עד בכורי ענבים :
 קרח (כהן) עד קהל ה' (לוי) עד בני לוי (ישראל) עד גם השתהר :

חקת (כהו) עד שרפת הפרה (לוי) עד חטאת הוא (ישראל) עד אל כלי :
 בלק (כהו) עד בעת ההוא (לני) עד דברי בלק (ישראל) עד ברוד הוא :
 פנחס (כהו) עד בריתי שלום (לוי) עד במדין הוא (ישראל) עד מארץ מצרים :
 ממוות (כהו) עד יסלח לה (לוי) עד יסלח לה (ישראל) עד בבית אביה :
 מסעי (כהו) עד כל מצרים (לוי) עד נהר פרת (ישראל) עד כאשר דבר לכם :

(ציוני סדר דברים לקריאת ג' גברי)

דברים (כהו) עד אותו אליהם (לוי) עד נהר פרת (ישראל) עד דבר לכם :
 ואתחנן (כהו) עד והלכנו (לוי) עד חיים כלכם היום (ישראל) עד לפניכם היום :
 עקב (כהו) עד גדול וגורא (לוי) עד יחיה האדם (ישראל) עד אשר נתן לך :
 ראה (כהו) עד וישבתם בה (לוי) עד ובאת שמה (ישראל) עד וישבתם במח :
 שופטים (כהו) עד נתן לך (לוי) עד אשר יורוד (ישראל) עד ולא יזידון עוד :
 כי תצא (כהו) עד אשר עניתה (לוי) עד משפט הככורה (ישראל) עד ישמעו ויראו :
 כי תבוא (כהו) עד לתת לנו (לוי) עד אשר בקרבך (ישראל) עד חלב ודבש :
 נצבים (כהו) עד עמד היום (לוי) עד עמנו היום (ישראל) עד דברי התורה הזאת :
 וילך (כהו) עד כאשר דבר ה' (לוי) עד ולא יעזובך (ישראל) עד שמה לרשתה :
 האזינו (כהו) עד לאלהינו (לוי) עד ויכוננך (ישראל) עד אל נכר :
 ברכה (כהו) עד מצריו תהי' (לוי) עד כתפיו שכן (ישראל) עד אלפי מנשה :

סדר הוספות

ה' כללים וועגן מאכען הוספות.

חמשה כללים בעשיית הוספות

א) יעדען שבת ווען עס איז דא א חתונה
 א ברית, אדער אנדערע חיובים
 קען מען מאכען הוספות אין קריאת
 התורה, מען זאל אויפנופען מעהר ווי
 זיבען עליות. ווי פיעל מען ברויך, יום
 כפור קען מען קיין הוספות נישט מאכען.
 יום טוב איז דא פוסקים וואס זענען מתיר
 צו מאכען הוספות אויב עס איז נויטיג :

ב) א הוספה איז ניט וועניגער פון דריי
 פסוקים און דער בעל קורא טהאר
 נישט אויסלאזען צו בלייבען שמעוה ווע-
 ניגער ווי דריי פסוקים פאר א פרשה, סיי
 א פרשה סתומה, סיי א פרשה פתוחה.
 דעסגלייכען טהאר מען נישט אויסלאזען
 צו בלייבען שמעוה וועניגער ווי דריי
 פסוקים נאך א פרשה :

א) בכל שבת אם יש חתונה או ברית
 מילה או חיובים אחרים יכולים
 לעשות הוספות בקריאת התורה להוסיף
 על מנין ז' קרואים כמה שנצרך, מכבר
 ביום כפור שאין להוסיף בו על ז' קרואים
 וביום טוב יש מתירין לעשות הוספות אם
 נחוצ לזה :

ב) אין הוספה פחות מג' פסוקים.
 ואסור לסיים ולעמוד בפחות מג'
 פסוקים סמוך לפרשה, הן פרשה סתומה
 והן פתוחה. וכן לא יסיים לעמוד בפחות
 מג' פסוקים אחר הפרשה :

ג) דאָס וואָס איז אָנגעצייכענט אין חומש, שני, שלישי, רביעי, און זאָ ווייטער, הייסט נישט קיין אָנהויב פון אַ נייע פרשה. דעסגלייכען און אַנ- הויב פרק אין חומש ווי עס הויבט זיך אָן צו רעכענען אַ נייעם מספר פון פסוקים א' ב' ג', דאָס הייסט אויך נאָך נישט אַ נייע פרשה, נאָר וואו עס איז דאָ אין ספר תורה אַ לעדיג שטיקעל אין אַ שורה, סיי אין דער מיט שורה, סיי צום סוף שורה, דאָ הויבט זיך אָן אַ נייע פרשה. אין חומש איז אָנגעצייכענט אויף די ער- טער אַ מאָהל און אות פ, אַ מאָהל און אות ס, אות פ בעצייכענט אַ די נייע פרשה איז אַ פתוחה, אות ס בעצייכענט אַ די נייע פרשה איז אַ סתומה :

ד) מען טהאָר נישט מאַכען קיין הוספה אויף אזא ארט ווי עס לאזט זיך אויס אדער ווי עס הויבט זיך אָן מיט אַ שלעכט ענין אָדער מיט אַ מעשה רע, דאָס שלעכט פון די פערציי- טיגע אומות געצוידענער וואָס ווערט געדענקט אין די תורה, הייסט נישט קיין שלעכטער ענין :

ה) און מען מאַכט אַ הוספה קאן מען אויפדופען אַ כהן צו אחרון, אין טהייל ערטער איז מען זיך נוהג און מען דאַרף מאַכען פיעל הוספות מאַכט מען עטליכע שורות, צו זיעבען עליות אין יעדער שורה, דהיינו און מען דאַרף האָ- בען איין און צוואַנציג עליות מאַכט מען פערצעהן הוספות, און נאָך די ערשטע זיעבען עליות הויבט מען אָן אופסניי אויפצורופען אַ שורה פון זיעבען עליות כסדר : כהן, לוי, שלישי, רביעי, חמישי, ששי, שביעי. נאכהער הויבט מען אָן אויפצורופען אַ דריטע שורה כסדר : כהן, לוי, ישראל, און זאָ ווייטער, צום סוף רופט מען אחרון, און אזוי יעדעס מאָהל ווען מען מאַכט אַ הוספה רופט מען אויף צו מפטיר קען מען לייענען די זעלבע

ג) מה מה שנרשם בחומש. שני, שלישי, רביעי וכו' אין זאת מורה על התחלת פרשה חדשה, וכן גם התחלת פרק חדש בהחומש, שמתחיל לרשום מחדש סכום הפסוקים א' ב' ג' וכו' אין זאת מורה על פרשה חדשה, רק דוקא אם יש בתורה מקום פנוי בין הפסוקים, הן באמצע שיטה והן בסוף שיטה. זאת מורה על התחלת פרשה חדשה. ונרשם עבור זה בתוך החומש לפעמים אות פ ולפעמים אות ס. אות פ מורה שהפרשה החדשה היא פתוחה, אות ס מורה על פרשה סתומה.

ד) אין לעשות הוספה במקום שמסיים או שמתחיל בענין רע או במי שעשה מעשה רע. רעת אומות הקדמונים עובדי אלילים שנזכרו בתורה, זה לא מקרי ענין רע :

ה) כשעושים הוספה יכולים לקרות כהן לאחרון, ויש מקומות נוהגים כשצריכים לעשות הרבה הוספות עושין איזו שורות של ו' קרואים. ובכל שורה קורא, כהן, לוי, ישראל, רביעי, חמישי, ששי, שביעי, אחר כך חוזר לקרות כהן, לוי, ישראל, עד שביעי. ולבסוף קורא אחרון, וכן בכל פעם שעושין הוספה קורין להעולה באחרונה "יעמד פב"א אחרון". ולמפטיר יכולין לקרות אותן הפסוקים שקראו להאחרון :

דעם לעצמען "יעמד פב"א אחרון". און פסוקים וואָס מען האָט געלייענט צום

אחרון :

קריאה הקדושה חלק א

כדי להקל על הסגן והבעל קורא בענין עשיית הוספות נרשם בזה בכל סדרא בעליות האחרונות באיזה מקומות שיש לעשות בהן הוספות. ואם נצרך ליותר הוספות ידעו ויבינו מזה הסגן והבעל קורא איד להקדים ולהתחיל עשיית הוספות עוד בעליות הראשונות בחמישי ברביעי בשלישי ועוד במקום יותר כפי הצורך של מספר העליות:

כדי צו פערגרינגערען אויף'ן גבאי מיט דעם בעל קורא וועגען הוספות מאַכען, ווערט דאָ אָנגעצייכענט אין יעדער סדרא ביי די לעצטע עליות ווי מען קען מאַכען הוספות, און אויב מען דאַרף צו מאַכען מעהר הוספות, וועלען שוין פון דעם פערשטעהן דער גבאי מיט דעם בעל קורא ווי אזוי אָנצוהויבען מאַכען הוספות אין די פערדערשטע עליות, דהיינו חמישי, רביעי, שלישי, און נאך מעהר פריהער, לויט דעם געברויך פון די עליות :

בראשית

סדרא בראשית. שש הוספות : (ברביעי) הוספה א' — לשמר את דרך עץ החיים הוספה ב' — מפרי הארמה מנחה לה' : הוספה ג' — ואתה תמשל בו : הוספה ד' — וישב בארץ נוד קדמת עדן : (בחמישי) הוספה ה' — ואחות תובל קין נעמה : (בשביעי) הוספה ו' — חמה הגבורים אשר מעולם אנשי השם :

סדרא גח. י"א הוספות : (בששי) הוספה א' — איש ללשנו למשפחתם בנויהם : הוספה ב' — ואכר וכלנה בארץ שנער : הוספה ג' — פלשתים ואת כפתרים : הוספה ד' — ללשנתם בארצתם בנויהם : הוספה ה' — ושם אחיו יקטן : (בשביעי) הוספה ו' — אשר בנו בני האדם : הוספה ז' — על פני כל הארץ : הוספה ח' ויחי ארפכשד וגו' ויולד בנים ובנות : הוספה ט' — ויחי עבר וגו' ויולד בנים ובנות : הוספה י' — ויחי רעו וגו' ויולד בנים ובנות : הוספה י"א — ויחי נחור וגו' ויולד בנים ובנות :

סדרא לך. עשר הוספות : (בששי) הוספה א' — עזו האמרי עד הנה : הוספה ב' — ואת הגרגשי ואת היבסי : הוספה ג' — לאכרם אישה לו לאשה : הוספה ד' — על העין בדרך שור : הוספה ה' — ולא יספר מרב : הוספה ו' — הגם הלם ראיתי אחרי ראי : הוספה ז' — בלדת הגר את ישמעאל לאכרם : (בשביעי) הוספה ח' — והיה לאות ברית ביני וביניכם : הוספה ט' — לברית עולם לזרעו אחריו : הוספה י' — ויעל אלהים מעל אברהם :

סדרא וירא. שבע הוספות : (בששי) הוספה א' — ויכרתו שניהם ברית : הוספה ב' — כי חפרתי את הבאר הזאת : (בשביעי) הוספה ג' — אשר אמר לו האלהים : הוספה ד' — ואת המאכלת וילכו שניהם יחדו : הוספה ה' — על המזבח ממעל לעצים : הוספה ו' — בהר ה' יראה : הוספה ז' — וישב אברהם בבאר שבע :

סדרא חיי שרה. עשר הוספות : (ברביעי) הוספה א' — ורגלי האנשים אשר אתו : הוספה ב' — ולקחת אשה לבני : הוספה ג' — אשר הוכיח ה' לבן אדני : הוספה ד' — והצמידים על ידיה : (בחמישי) הוספה ה' — שלחוני ואלכה לאדוני : הוספה ו' — ואת עבד אברהם ואת אנשיו : הוספה ז' —

ד קריאה הקדושה חלק א

והוא יושב בארץ הנגב: (בששי) הוספה ח' — כל אלה בני קטורה: הוספה ט' —
ושבעים שנה וחמש שנים: (בשביעי) הוספה י' — יסוד נפיש וקדמה:

סדרא תולדות. י"ב הוספות: (בחמישי) הוספה א' — באר שבע עד היום הזה:
הוספה ב' — לצור ציד להביא: הוספה ג' — לאשר אני מצוה
אתך: הוספה ד' — שמע בקלי ולך קד לי: הוספה ה' — בעבור תברכני נפשך:
הוספה ו' — כידי עשו אחיו שערת ויברכהו: (בששי) הוספה ז' — ועשו אחיו
בא מצידו: הוספה ח' — גם ברוד יהיה: הוספה ט' — הלא אצלתי לי ברכה:
הוספה י' — וקום ברח לך אל לבן אחי חרנה: הוספה י"א — לא תקח אשה מבנות
כנען: (בשביעי) הוספה י"ב — ויצו עליו לאמר לא תקח אשה מבנות כנען:

סדרא ויצא תשע הוספות: (בששי) הוספה א' — וישם את פניו הר הגלעד:
הוספה ב' — ולבן תקע את אחיו בהר הגלעד: הוספה ג' — מדבר עם
יעקב ממוב ועד רע: הוספה ד' — ויבא באהל רחל: הוספה ה' — ויוביחו בין שנינו:
(בשביעי) הוספה ו' — וירמה מצבה: הוספה ז' — על כן קרא שמו גלעד: הוספה
ח' — אשר יריתי ביני ובינך: הוספה ט' — ויאכלו לחם וילינו בהר:

סדרא וישלח תשע הוספות: (בששי) הוספה א' — אלהים בית אל: הוספה
ב' — אשר ילך לו בפרץ ארם: הוספה ג' — אשר ילדו לו בארץ
כנען: הוספה ד' — עשו הוא אדום: הוספה ה' — צפו ונעתם וקנו: הוספה
ו' — ואת יעלם ואת קרח: (בשביעי) הוספה ז' — ברעתו את החמרים לצבעו אביו:
הוספה ח' — לאלפיהם בארץ שעיר: הוספה ט' — בת מטרד בת מי זהב:

סדרא וישב. שמנה הוספות: (בחמישי) הוספה א' — ה' מצליח בידו: (בששי)
הוספה ב' — ויעזב בגדו בידה וינס ויצא החוצה: הוספה ג' —
ויעזב כגדו אצלי וינס ויצא החוצה: הוספה ד' — ויהי כהרימי קולי ואקרא ויעזב
בגדו אצלי וינס החוצה: (בשביעי) הוספה ה' — ויהיו ימים במשמר: הוספה
ו' — ספרו נא לי: הוספה ז' — ואתן את הכוס על כף פרעה: הוספה ח' —
והוצאתני מן הבית הזה:

סדרא מקץ. שמנה הוספות: (בששי) הוספה א' — וידברו אליו פתח הבית:
הוספה ב' — ויוצא אלהם את שמעון: הוספה ג' — וישתחוו לו
ארצה: (בשביעי) הוספה ד' — ויתמהו האנשים איש אל רעהו: הוספה ה' —
ויעש כדבר יוסף אשר דבר: הוספה ו' — וידבר אלהם את הדברים האלה: הוספה
ז' — ואתם תהיו נקים: הוספה ח' — ויפלו לפניו ארצה:

סדרא ויגש. שמנה הוספות: (בששי) הוספה א' — אשר בארץ כנען באו אלי:
הוספה ב' — כי תועבת מצרים כל רעה צאן: הוספה ג' — ישבו
נא עבדיך בארץ גשן: הוספה ד' — ויברך יעקב את פרעה: (בשביעי) הוספה ה' —
את הכסף ביתה פרעה: הוספה ו' — בכל מקנהם בשנה ההוא: הוספה ז' — ותהי
הארץ לפרעה: הוספה ח' — ולאכל לטפכם:

סדרא ויחי. שש הוספות: (בחמישי) הוספה א' — הנותן אמרי שפר: (בששי)
הוספה ב' — מאת בני חת: הוספה ג' — ויבכו אתו מצרים שבעים
יום: הוספה ד' — עזבו בארץ גשן: הוספה ה' — על פני ממרא: הוספה ו' —
ויברך יוסף בברם אליו:

שמות

סדרא שמות. שמנה הוספות : (בששי) הוספה א' — ולא ישלח את העם : הוספה ב' — חתן דמים למולת : (בשביעי) הוספה ג' — והשבתם אתם מסבלתם : הוספה ד' — נלכה נזבחה לאלהינו : הוספה ה' — אינן נגרע מעבדתכם לבר : הוספה ו' — גם תמול גם היום : הוספה ז' — על כן אתם אמרים נלכה נזבחה לה' : הוספה ח' — נצבים לקראתם בצאתם מאת פרעה :

סדרא וארא. תשע הוספות : (בששי) הוספה א' — העתירו בעדי : הוספה ב' — ולא שלח את העם : הוספה ג' — ולא ימות מכל לבני ישראל דבר : הוספה ד' — ויכבד לב פרעה ולא שלח את העם : הוספה ה' — כאשר דבר ה' אל משה : (בשביעי) הוספה ו' — ואת מקנהו בשרה : הוספה ז' — אשר שם בני ישראל לא היה ברד : הוספה ח' — למען תדע כי לה' הארץ : הוספה ט' — כי אפילות הנה :

סדרא בא. תשע הוספות : (בששי) הוספה א' — וברכתם גם אותי : הוספה ב' — וינצלו את מצרים : הוספה ג' — וגם צדה לא עשו להם : הוספה ד' — לכל בני ישראל לדרתם : הוספה ה' — כל ערת ישראל יעשו אותו : (בשביעי) הוספה ו' — אתם יצאים בחדש האביב : הוספה ז' — ולא יראה לך שאר בכל גבלך : הוספה ח' — מימים ימימה : הוספה ט' — וכל בכור אדם בבניד תפדה :

סדרא בשלח. שמנה הוספות : (בששי) הוספה א' — לכם לאכלה : הוספה ב' — איש לפי אכלו לקטו : הוספה ג' — וחם השמש ונמס : הוספה ד' — ורמה לא היתה בו : הוספה ה' — וישבתו העם ביום השביעי : הוספה ו' — למשמרת לדרתיכם : (בשביעי) הוספה ז' — עלו ראש הנבעה : הוספה ח' — ואת עמו לפי חרב :

סדרא יתרו. חמש הוספות : (בחמישי) הוספה א' — את דברי העם אל ה' : הוספה ב' — המה יעלו בהר : הוספה ג' — ויחדר כל העם אשר במחנה : (בששי) הוספה ד' — אל העם ויאמר אלהם : (בשביעי) הוספה ה' — אשר שם האלהים :

סדרא משפטים. תשע הוספות : (בחמישי) הוספה א' — גרים הייתם בארץ מצרים הוספה ב' — לא ישמע על פיד : הוספה ג' — את מעשיך מן השדה : (בששי) הוספה ד' — וצדתי את צרריך : (בשביעי) הוספה ה' — ונחלת את הארץ : הוספה ו' — אשר דבר ה' נעשה : הוספה ז' — נעשה ונשמע : הוספה ח' — ויאכלו וישתו : הוספה ט' — מי בעל דברים יגש אלהם :

סדרא תרומה. שמנה הוספות (ברביעי) הוספה א' — לפאת נגבה תימנה : הוספה ב' תחת הקרש האחד : הוספה ג' — לשני המקצעת יהיו : הוספה ד' — צלע המשכן לירכתים ימה : (בחמישי) הוספה ה' — ארון הערת בקדש הקדשים : (בששי) הוספה ו' — עד חצי המזבח : (בשביעי) הוספה ז' — וכן לפאת צפון וגו' וחשקיהם כסף : הוספה ח' — ואדניהם שלשה :

סדרא תצוה. תשע הוספות : (בחמישי) הוספה א' — ובגדי בניו אתו : הוספה ב' — תנופה לפני ה' : הוספה ג' — מאשר לאהרן ומאשר לבניו : הוספה ד' — אל אהל מועד לשרת בקדש : הוספה ה' — לא יאכל כי קדש הוא :

(בששי) הוספה ו' — לכבש האחר : הוספה ו' ונקדש בכבדי : (בשביעי) הוספה ח' — זר זהב סביב : הוספה ט' — אשר אועד לך שמה :

סדרא כי תשא. שבע הוספות : (בחמישי) הוספה א' — אל מול ההר ההוא : (בששי) הוספה ב' — ואת אשריו תכרתו : הוספה ג' — אלהי מסכה לא תעשה לך : הוספה ד' — ולא יראו פני ריקם : הוספה ה' — האדן ה' אלהי ישראל : (בשביעי) הוספה ו' — עור פניו בדברו אתו : הוספה ז' — אתו בהר סיני :

סדרא ויקהל. שבע הוספות : (בששי) הוספה א' — משקדים כפתריה ופרחיה : הוספה ב' — ואת כל כליה : (בשביעי) הוספה ג' — כל כליו עשה נחשת : הוספה ד' — נכוב לוחת עשה אתו : הוספה ה' — ולפאת צפון מאה באמה וגו' וחשקיהם כסף : הוספה ו' — קלעים חמש עשרה אמה וגו' ואדניהם שלשה : הוספה ז' — כל עמדי החצר :

סדרא פקודי. שבע הוספות : (בחמישי) הוספה א' והעלית את נרתיה : הוספה ב' — ונתת שם מים : הוספה ג' — והיה המזבח קדש קדשים : הוספה ד' — וקדשת אתו וכהו לי : (בששי) הוספה ה' — ויפרש את האהל וגו' כאשר צוה ה' את משה : הוספה ו' — ויערף עליו וגו' כאשר צוה ה' את משה : (בשביעי) הוספה ז' — בבאם אל אהל מער וגו' כאשר צוה ה' את משה :

ויקרא

סדרא ויקרא. שבע הוספות : (בששי) הוספה א' — וכפר עליו הכהן ונסלח לו : הוספה ב' — על חטאתו אשר חטא ונסלח לו : הוספה ג' — וכפר עליו הכהן מחטאתו : (בשביעי) הוספה ד' — והיתה לכהן כמנחה : הוספה ה' — באיל האשם ונסלח לו : הוספה ו' — אשם אשם לה' : הוספה ז' — או את האברה אשר מצא :

סדרא צו. חמש הוספות : (ברביעי) הוספה א' — ותקהל העדה אל פתח אהל מועד : הוספה ב' — ויאמר לו בו : הוספה ג' — ויקדש אתם : (בחמישי) הוספה ד' — מחוץ למחנה כאשר צוה ה' את משה : (בששי) הוספה ה' — על המזבח סביב :

סדרא שמיני שש הוספות : (בששי) הוספה א' — אתה תאכלו : הוספה ב' — בימים ובנחלים אתם תאכלו : הוספה ג' — ואת הנץ למינהו : הוספה ד' — ואת העטלף : הוספה ה' — ואת החגב למינהו : (בשביעי) הוספה ו' — הרמש על הארץ :

סדרא תזריע. ארבע הוספות : (בחמישי) הוספה א' — את נגע הנתס שבעת ימים : הוספה ב' — וכבס בגדיו וטהר : (בששי) הוספה ג' — כמראה צרעת עור בשר : הוספה ד' — והסגיר את הנגע שבעת ימים :

סדרא מצורע. חמש הוספות : (ברביעי) הוספה א' — יבא הכהן לראות את הבית : הוספה ב' — יקה וטח את הבית : הוספה ג' — והאסף בכית יכבס את בגדיו : הוספה ד' — אל כלי חרש על מים חיים : (בחמישי) הוספה

ה' — וכל כלי עץ ישטף במים :

סדרא אחרי. חמש הוספות : (בחמישי) הוספה א' — הוא בנפש יכפר : (בששי) הוספה ב' — ערות אביד הוא : הוספה ג' — שאר אביד הוא : הוספה ד' — ערות אחיד הוא : (בשביעי) הוספה ה' — והגר הגר בתוכם :

סדרא קדושים. ארבע הוספות : (בשני) הוספה א' — ואהבת לרעך כמוך אני ה' : (בשלישי) הוספה ב' — אני ה' אלהיכם : הוספה ג' — לא תתנו בכם אני ה' : (בששי) הוספה ד' — ולא תהיה זמה בתוכם :

סדרא אמר. שש הוספות : (בחמישי) הוספה א' — והקרבתם אשה לה' : הוספה ב' — לפני ה' אלהיכם : (בששי) הוספה ג' — ביום הראשון וגו' כל מלאכת עבדה לא תעשו : הוספה ד' — אשר תתנו לה' : הוספה ה' — בחדש השביעי תחגו אתו : (בשביעי) הוספה ו' — את הנרות לפני ה' תמיד :

סדרא בהר. חמש הוספות : (בחמישי) הוספה א' — וביכל יצא : הוספה ב' — אחזת עולם הוא לכם : (בששי) הוספה ג' — ויראת מאלהיך : (בשביעי) הוספה ד' — או השיגה ידו ונגאל : הוספה ה' — ישיב את נאלתו :

סדרא בחקתי. שש הוספות : (ברביעי) הוספה א' — ולנקה עשרת שקלים : הוספה ב' — יעריכנו הכהן : הוספה ג' — כערכך הכהן כו יהיה : (בחמישי) הוספה ד' — ונגרע מערכך : (בששי) הוספה ה' — עשרים גרה יהיה השקל : (בשביעי) הוספה ו' — חמישתו יסף עליו :

במדבר

סדרא במדבר. שבע הוספות : (בששי) הוספה א' — שלשה ושבעים ומאתים : הוספה ב' — עשרים גרה השקל : (בשביעי) הוספה ג' — באהל מועד קדש הקדשים : הוספה ד' — ולחם התמיד עליו יהיה : הוספה ה' — ונתנו אתה וגו' ונתנו על המוט : הוספה ו' — ופרשו עליו בגד ארגמן : הוספה ז' — בקדש ובכליו :

סדרא נשא. י"ב הוספות : (בחמישי) הוספה א' — לחנכת המזבח : הוספה ב' נחשון בן עמינדב : הוספה ג' — נתנאל בן צוער : הוספה ד' — אליאב בן חלן : הוספה ה' — אליצור בן שדיאור : (בששי) הוספה ו' — אליסף בן דעואל : הוספה ז' — אלישמע בן עמיהוד : הוספה ח' — גמליאל בן פרהצור : הוספה ט' — אבידן בן גרעני : (בשביעי) הוספה י' — פנעיאל בן עכרו : הוספה י"א — אחירע בן עינן : הוספה י"ב — עשרים ומאה :

סדרא בהעלותך. שבע הוספות : (בששי) הוספה א' — ועינו בעין הברלה : הוספה ב' — ונתן ה' לכם בשר ואכלתם : הוספה ג' — ויתנכאו ולא יספו : (בשביעי) הוספה ד' — ויהיו בחצרות : הוספה ה' — אשר על פני האדמה : הוספה ו' — בכל ביתי נאמן הוא : הוספה ז' — אל נא רפא נא לה :

סדרא שלח. שש הוספות : (ברביעי) הוספה א' — ויהושע בן נון : הוספה ב' — לתור את הארץ : הוספה ג' — ברבעית ההין שמן : (בחמישי) הוספה ד' — ויין תקריב וגו' ריח ניחח לה' : הוספה ה' — כל האזרח וגו' ריח ניחח לה' : (בששי) הוספה ו' — תרומה לדרתיכם :

סדרא קרח. שמנה הוספות : (בחמישי) הוספה א' — לראש בית אבותם : הוספה ב' — ומטה אהרן בתוך מטותם : (בששי) הוספה ג' — גם הם גם אתם : הוספה ד' — קדש יהי' לך : הוספה ה' — כל טהור בביתך יאכלנו : הוספה ו' — עשרים נרה הוא : (בשביעי) הוספה ז' — לא ינחלו נחלה : הוספה ח' — לאהרן הכהן :

סדרא חקת. שש הוספות : (בששי) הוספה א' — בין מואב ובין האמרי : הוספה ב' — ואתנה להם מים : (בשביעי) הוספה ג' — כי עז גבול בני עמון : הוספה ד' — תבנה ותכונן עיר סיחון : הוספה ה' — אשר עד מידבא : הוספה ו' — למלחמה אדרעי :

סדרא בלק. עשר הוספות : (בחמישי) הוספה א' — שוב אל בלק וכה תדבר : הוספה ב' — וכרד ולא אשיבנה : הוספה ג' — מה פעל אל : (בששי) הוספה ד' — ויעל פר ואיל כמזבח : הוספה ה' — נפל וגלוי עינים : הוספה ו' — ותנשא מלכתו : הוספה ז' — זה שלש פעמים : (בשביעי) הוספה ח' — נפל וגלוי עינים : הוספה ט' — והאביר שריר מעיר : הוספה י' — עד מה אשור תשבך :

סדרא פינחס. עשר הוספות : (בששי) הוספה א' — כל מלאכת עבודה לא תעשו : הוספה ב' — תמימם יהיו לכם ונסכיהם : הוספה ג' — לריח ניחח אשה לה' : (בשביעי) הוספה ד' — מנחתה ונסכה : הוספה ה' — ומנחתה ונסכיהם : הוספה ו' — ומנחתה ונסכה : הוספה ז' — מנחתה ונסכה : הוספה ח' — ומנחתה ונסכה : הוספה ט' — מנחתה ונסכיה : הוספה י' — מנחתה ונסכה :

סדרא ממות. שבע הוספות : (בששי) הוספה א' — ולעבדיך מקנה : (בשביעי) הוספה ב' — והיצא מפיכם תעשו : הוספה ג' — כאשר אדני דבר : הוספה ד' — ונאחזו בתככם בארץ כנען : הוספה ה' — ערי הארץ סביב : הוספה ו' — ערי מבצר וגדרת צאן : הוספה ז' — ויורש את האמרי אשר בה :

סדרא מסעי. שש הוספות : (בששי) הוספה א' — ערי מקלט תהיינה : הוספה ב' — על המשפטים האלה : הוספה ג' — ככל מושבותיכם : (בשביעי) הוספה ד' — מטה אבותינו יגרע נחלתן : הוספה ה' — ידבקו בני ישראל : הוספה ו' — כן עשו בנות צלפחד :

דברים

סדרא דברים. עשר הוספות : (בחמישי) הוספה א' — אשר נתן ה' להם : הוספה ב' — יקראו להם מזמנים : הוספה ג' — השמידם וישבו תחתם : הוספה ד' — דברי שלום לאמר : (בששי) הוספה ה' — לא השארנו שריד : הוספה ו' — אשר צוה ה' אלהינו : הוספה ז' — בלתי השאיר לנו שריד : הוספה ח' —

ושלל הערים בזונו לנו : הוספה ט' — באמת איש : (בשבי) יספה י' — יזשד
הפסגה מזרחת :

סדרא ואתחנן. תשע הוספות : (בחמישי) הוספה א' — כמני ויחי : הוספה
ב' — ולבניהם לעלם : הוספה ג' — בארץ אשר תירשון : (בששי)
הוספה ד' — ביתך ובשעריך : הוספה ה' — מבית עבדים : הוספה ו' — כאשר
דבר ה' : הוספה ז' — ובכל ביתו לעינינו : (בשביעי) הוספה ח' — ופסיליהם
תשרפון באש : הוספה ט' — מיד פרעה מלך מצרים :

סדרא עקב. שבע הוספות : (בחמישי) הוספה א' — הארץ וכל אשר בה : הוספה
ב' — לחם ושמלה : הוספה ג' — ככוכבי השמים לרב : הוספה
ד' — ער המקום הזה : (בששי) הוספה ה' — ועד אחרית שנה : הוספה ו' —
ואכלת ושבעת : הוספה ז' — למוטפת בין עיניכם :

סדרא ראה. שבע הוספות : (בששי) הוספה א' — וכך לא ימשלו : הוספה ב' —
ולאבינך בארצך : הוספה ג' — את הדבר הזה היום : (בשביעי)
הוספה ד' — תשפכנו כמים : הוספה ה' — כל ימי חייד : הוספה ו' — לא תעשה
מלאכה : הוספה ז' — את החקים האלה :

סדרא שופטים. שש הוספות : (בששי) הוספה א' — אשר יהיו בימים ההם :
הוספה ב' — עם איביכם להושיע אתכם : (בשביעי) הוספה ג' —
אשר נתן ה' אלהיך לך : הוספה ד' — ער רדתה : הוספה ה' — אשר לא משכה
בעל : הוספה ו' — העגלה הערופה כנחל :

סדרא תצא. שש הוספות : (בששי) הוספה א' — בצאתכם ממצרים : (בשביעי)
הוספה ב' — וזכרת כי עבד היית במצרים וגו' לעשות את הדבר הזה :
הוספה ג' — וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים וגו' לעשות את הדבר הזה : הוספה
ד' — שור בדישו : הוספה ה' — לא אבה יבמי : הוספה ו' — בית חלוץ הנעל :

סדרא תבא. ארבע הוספות : (ברביעי) הוספה א' — כאשר דבר ה' אלהי אבותיך
לך : (בחמישי) הוספה ב' — וברוך אתה כשרה : (בששי) הוספה
ג' — לאבותיך לתת לך : (בשביעי) הוספה ד' — ער היום הזה :

סדרא נצבים. הוספה אחת (ברביעי) אשר הפיצך ה' אלהיך שמה :

סדרא האזינו. הוספה אחת (בשביעי) שמה לרשתה :

סדר הקריאה למועדים.

לראש השנה

ביום א' לראש השנה קורין בפרשת וירא. וה' פקד את שרה. אם חל בחול קורין
ה' נברי (כהו) עד כאשר צוה אתו אלהים (לוי) עד כי ביצחק יקרא לך זרע
(שלישי) עד מארץ מצרים (רביעי) עד ויכרתו שניהם ברית (חמישי) עד ימים רבים :
ואם חל בשבת מחלקים הקריאה על ז' קרואים כזה : (כהו) עד כאשר צוה אתו אלהים

(לוי) עד הנמל את יצחק (שלישי) עד כי ביצחק יקרא לך זרע) (רביעי) עד באשר הוא שם (חמישי) עד מארץ מצרים (ששי) עד ויכרתו שניהם ברית (שביעי) עד ימים רבים :

למפטיר קורין בספר תורה שני' בפרשת פנחס ובחדש השביעי עד לריח ניחוח אשה לה'

ביום ב' דראש השנה קורין בפרשת וירא העקדה לחמשה קרואים : (כהן) עד אשר אמר לו האלהים (לוי) עד לעלה בני וילכו שניהם יחדו (שלישי) עד בהר היראה (רביעי) עד בבאר שבע (חמישי) עד ואת מעכה: למפטיר קורין כדאמול

ליום כפור

ביום כפור לשחרית קורין בפרשת אחרי מות ששה גברי אם חל בחול : (כהן) עד וכפר בעדו ובעד ביתו (לוי) עד ושחט את פר החטאת אשר לו (ישראל) עד ובעד כל קהל ישראל (רביעי) עד וכפר בעדו ובעד העם (חמישי) עד לפני ה' תטהרו (ששי) עד כאשר צוה ה' את משה : ואם חל בשבת קורין ז' גברי ומחלקים עלי' הראשונה על שתי עליות כזה : (כהן) עד לחטאת ואיל לעלה (לוי) עד וכפר בעדו ובעד ביתו. ולשאר הקרואים מסיימים כמו אם חל בחול :

למפטיר קורין בספר תורה שני' בפרשת פנחס: ובעשור לחדש השביעי עד ועלת התמיד ומנחתה ונסכיהם :

ביום כפור למנחה קורין ג' גברי בפרשת אחרי מות פרשת העריות : (כהן) עד אני ה' (לוי) עד אני ה' (שלישי) עד אני ה' אלהיכם : והשלישי הוא מפטיר :

לחג הסוכות

בשני ימים הראשונים של חג הסוכות קורין בפרשת אמור. שור או כשב. אם חל בחול קורין ה' גברי. (כהן) עד בכל מושבתיכם (לוי) עד לדרתיכם בכל מושבתיכם (שלישי) עד אני ה' אלהיכם (רביעי) עד תשבתו שבתכם (חמישי) עד מערי ה' אל בני ישראל : ואם חל בשבת קורין שבעה גברי. (כהן) עד אני ה' (לוי) עד בכל מושבתיכם (שלישי) עד כל מלאכת עבודה לא תעשו (רביעי) עד לדרתיכם בכל מושבתיכם (חמישי) עד אני ה' אלהיכם (ששי) עד תשבתו שבתכם (שביעי) עד מערי ה' אל בני ישראל :

למפטיר קורין בשני ימים הראשונים בספר תורה שניה בפרשת פנחס. ובחמשה עשר יום לחדש השביעי עד עלת התמיד מנחתה ונסכה :

לחול המועד סוכות

ביום א' דחול המועד קורין בפרשת פנחס ד' גברי (כהן וביום השני (לוי) וביום השלישי (ישראל) וביום הרביעי (רביעי) וביום השני. וביום השלישי :

ביוב ב' דחול המועד (כהן וביום השלישי (לוי) וביום הרביעי (ישראל) וביום החמישי (רביעי) וביום השלישי. וביום הרביעי :

ביום ג' דחול המועד (כהן) וביום הרביעי (לוי) וביום החמישי (ישראל) וביום הששי (רביעי) וביום הרביעי. וביום החמישי :

ביום ד' דחול המועד (כהן) וביום החמישי (לוי) וביום הששי (ישראל) וביום השביעי (רביעי) וביום החמישי. וביום הששי :

הושענא רבה (כהן) וביום החמישי (לוי) וביום הששי (ישראל) וביום השביעי (רביעי) וביום הששי.

שבת חול המועד קורין בפרשת כי תשא, ראה אתה אומר אלי. ז' גברי. (כהן) עד אשר על פני האדמה (לוי) עד אשר ארחם (ישראל) עד ופני לא יראו (רביעי) עד אל מול ההר ההוא (חמישי) עד אשר אני עשה עמך (ששי) עד אלהי מסכה לא יעשה לך (שביעי) עד בחלב אמו. למפטיר : קורין בספר תורה שניה כפי סדר היום :

לשמיני עצרת

קורין בפרשת ראה. עשר תעשר. ואין חילוק בין אם חל בשבת או בחול מתחילין תמיד עשר תעשר. ואם חל בחול קורין ה' גברי. (כהן) עד על הארץ תשפכנו כמים (לוי) עד כל ימי חייד (שלישי) עד לא תעשה מלאכה (רביעי) עד את החקים האלה (חמישי) עד אשר נתן לך. ואם חל בשבת קורין ז' גברי. דהיינו שמוסיפין ב' עליות מן עשר תעשר עד כל הככור. וקורין לכהן עד בכל מעשה ידך אשר תעשה. וללוי עד בכל אשר תעשה.

למפטיר קורין בספר תורה שניה בפרשת פנחס. ביום השמיני עצרת תהי' לכם. עד ככל אשר צוה ה' את משה :

לשמחת תורה

בליל שמחת תורה לאחר ההקפות נוהגין לקרות ג' גברי בפרשת וזאת הברכה. (כהן) עד ועזר מצריו תהיה (לוי) עד ומשנאו מן יקומו (ישראל) עד אלפי מנשה. אחר הקריאה אומר חצי קריש :

ביום שמחת תורה לאחר ההקפות קורין ה' גברי בפרשת וזאת הברכה. שלש עליות הראשונות כמו בלילה. (רביעי) עד ומשפטיו עם ישראל (חמישי) עד ובנאותו שחקים. ונוהגין לחזור הקריאה כמה פעמים כדי לכבד עם עליות לכל אחד ואחד מן הקהל. אחר כך קורין לחתן תורה מן מענה עד לעיני כל ישראל. ולחתן בראשית קורין מן בראשית ברא עד אשר ברא אלהים לעשות. אחר כך אומר חצי קריש וקורא למפטיר בספר תורה אחרת בפרשת פנחס ביום השמיני עצרת כדאמול :

ל ח נ ו כ ה

בכל יום חנוכה קורין ג' גברי בפרשת נשא סדר הקרבת הנשיאים לחנוכה המזבח. ביום הראשון מתחילין ויהי ביום כלות משה. וביום האחרון מסיימין כן עשה את המנרה. וזה סדר הקריאה לכל יום ויום רחנכה :

יום א' (כהן) עד לחנכת המזבח (לוי) עד מלאה קטרת (ישראל) עד בן עמינרב : יוב ב' (כהן) ביום השני עד מלאה קטרת (לוי) עד בן צוער (ישראל) ביום השלישי כלו : יום ג' (כהן) ביום השלישי עד מלאה קטרת (לוי) עד בן חלן (ישראל) ביום הרביעי כלו :

יום ד' (כהן) ביום הרביעי עד מלאה קטרת (לוי) עד בן שדיאור (ישראל) ביום החמישי כלו :

יום ה' (כהן) ביום החמישי עד מלאה קטרת (לוי) עד בן צורשדי (ישראל) ביום הששי כלו :

יום ו' לעולם ראש חודש טבת. מוציאין ב' ספר תורה וקורין ג' גברי בפרשת פנחס כמו בכל ראש חודש. רק שמחלקים הקריאה על ג' עליות כזה (כהן) עד רביעייה ההין (לוי) עד ונסכה (ישראל) ובראשי חדשיכם כלו (רביעי) קורא בספר תורה שניה בפרשת הנשיאים „ביום הששי“ כלו :

אם חל ראש חודש טבת בשבת מוציאין ג' ספרים וקורין בספר תורה ראשונה ו' גברי בהסדרא של השבוע. בספר תורה שניה קורין לשביעי של ראש חודש ומתחילין וביום השבת עד ונסכו. אחר כך אומר חצי קדיש וקורין בספר תורה שלישיית למפטיר של חנוכה הנשיא של אותו היום. ואומרים ההפטר דחנוכה רני ושמחי : יום ז' (כהן) ביום השביעי עד מלאה קטרת (לוי) עד בן עמיהוד (ישראל) ביום השמיני כלו : ואם גם יום ה' ראש חודש. קורין ג' גברי בשל ראש חודש כראתמול. ולרביעי קורא בספר תורה שניה בפרשת הנשיאים „ביום השביעי“ כלו :

יום ח' (כהן) ביום השמיני עד מלאה קטרת (לוי) עד בן פדהצור (ישראל) עד את המנרה :

ל פ ו ר י ם

בפורים קורין בפרשת בשלח „ויבא עמלק“ ג' גברי. (כהן) עד ראש הנבעה (לוי) עד לפי חרב (ישראל) עד מדר דר. אחר הקריאה אומר חצי קדיש. גוללין הספר תורה ומעמידים אותה בארון הקודש. אחר כך קורין את המנילה : לארבע פרשיות

פרשת שקלים הוא השבת שלפני ר"ח אדר הסמוך לניסן. מוציאין בו ב' ספרים וקורין למפטיר בספר תורה שניה בריש פרשת כי תשא עד לכפר על נפשותיכם אשר בסוף הפרשה. ואם חל ראש חודש אדר בשבת או פרשת שקלים בזה השבת. מוציאין ג' ספרים וקורין בספר תורה הראשונה ו' גברי בהסדרא של השבוע. בשניה קורא לשביעי של ראש חודש בפרשת פנחס מן וביום השבת עד ונסכו. אומר חצי קדיש וקורא אחר כך בשלישית למפטיר פרשת שקלים. ומפטירין ההפטר של פרשת שקלים :

פרשת זכור הוא השבת שלפני פורים. מוציאין בו ב' ספרים וקורא למפטיר בספר תורה שניה בסוף הסדרא כי תצא זכור את אשר עשה לך עמלק. ומפטירין ההפטר של פרשת זכור :

פרשת פרה. הוא השבת שלפני פרשת החודש. מוציאין בו ב' ספרים וקורא למפטיר בספר תורה שניה בריש פרשת חקת עד תטמא עד הערב. ומפטירין ההפטר של פרשת פרה :

פרשת החודש הוא השבת שלפני ראש חודש ניסן. מוציאין בו ב' ספרים וקורא למפטיר בספר תורה שניה בפרשת בא מן החדש הזה לכם עד תאכלו מצת. ואם חל ראש חודש ניסן בשבת או פרשת החודש בזה השבת. ומוציאין ג' ספרים. וקורא בספר תורה הראשונה ו' גברי בהסדרא של השבוע. בשניה קורא לשביעי של ראש חודש בפרשת פנחס מן וביום השבת עד ונסכו. אומר חצי קדיש וקורא אחר כך בשלישית למפטיר פרשת החודש. ומפטירין ההפטר של פרשת החודש :

קריאה הקדושה חלק א

לחג המצות

ס' לקריאות חג המצות כשחל יום א' של פסח בשבת או באחד בשבת או בשלישי בשבת משך. תורה. קדש. בכספא. פסל. במדברא. שלח. בוכרא.

ואם חל יום א' של פסח בחמישי בשבת או הסימן של סדר הקריאות כזה משך. תורה. פסל. קדש. בכספא. במדברא. שלח. בוכרא.

ביום ראשון של פסח אם חל בחול קורין ה' גברי בפרשת בא. משכו (כהו) עד ולבניד עד עולם (לוי) עד כו עשו (שלישי) עד וינצלו את מצרים (רביעי) עד לדרותם (חמישי) עד על צבאותם:

ואם חל יום א' דפסח בשבת קורין גם כן משכו ומחלקים הקריאה על ז' עליות כזה (כהו) עד ולבניד עד עולם (לוי) עד כו עשו (שלישי) עד וברכתם גם אותי (רביעי) עד וינצלו את מצרים (חמישי) עד לדרותם (ששי) עד יעשו אותו (שביעי) עד על צבאותם:

למפטיר קורין בספר תורה שניה בפרשת פנחס ובהדש הראשון עד וביום השביעי מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו:

ביום ב' של פסח קורין ה' גברי בפרשת אמור. שור או כשב (כהו) עד בכל משבתיכם (לוי) עד לדרותיכם בכל משבתיכם (שלישי) עד אני ה' אלהיכם (רביעי) עד תשבתו שבתכם (חמישי) עד מערי ה' אל בני ישראל. למפטיר קורין כדאמול:

לחול המועד דפסח

הקריאה קדש היא בפרשת בא. קדש לי כל בכור. (כהו) עד בחדש האביב (לוי) עד מימים ימימה (ישראל) עד הוציאנו ה' ממצרים. (רביעי) קורא בפרשת פנחס-בספר תורה שניה מן והקרבתם עד כל מלאכת עבודה לא תעשו:

הקריאה בכספא היא בפרשת משפטים. אם כסף תלוה. (כהו) עד כי חנונו אני (לוי) עד עזוב תעזוב עמו (ישראל) עד בחלב אמו (רביעי) והקרבתם. כדאמול:

הקריאה פסל היא בפרשת כי תשא. פסל לך שני לחת אבנים. (כהו) עד ההר ההוא (לוי) עד אלהי מסכה לא תעשה לך (ישראל) עד בחלב אמו. (רביעי) והקרבתם. כדאמול:

ואם הקריאה פסל באה בשבת חול המועד, כגון שחל יום א' דפסח בחמישי בשבת או מוספיו על קריאה זו כרי שנוכל לקרות ז' גברי. ומתחילין ויאמר ה' אל משה ראה אתה אומר אלי. (כהו) עד אשר על פני האדמה (לוי) עד אשר ארחם (שלישי) עד ופני לא יראו (רביעי) עד אל מול ההר ההוא (חמישי) עד אשר אני עושה עמך (ששי) עד אלהי מסכה לא תעשה לך (שביעי) עד בחלב אמו:

למפטיר בשבת חול המועד קורא בספר תורה שניה והקרבתם. כמו בשאר ימי חוה"מ: הקריאה במדברא היא בפרשת בהעלותך. וידבר ה' אל משה במדבר סיני בשנה השנית (כהו) עד כו עשו בני ישראל (לוי) עד מה יצוה ה' לכם (ישראל) עד ולגר ולאזרח הארץ. (רביעי) והקרבתם. כדאמול:

לשביעי של פסח

בשביעי של פסח אם חל בחול קורין ה' גברי בפרשת בשלח. (כהו) עד לפני העם (לוי) עד ביד רמה (שלישי) עד ואתם תחרשו (רביעי) עד נלחם להם במצרים (חמישי) עד כי אני ה' רפאד:

ואם חל ז' של פסח בשבת מחלקים הקריאה על ז' גברי כזה. (כהו) עד מזה אתכם (לוי) עד לפני העם (שלישי) עד ויעשו כן (רביעי) עד ביד רמה (חמישי) עד ואתם תחרשו (ששי) עד נלחם להם במצרים (שביעי) עד כי אני ה' רפאך: למפטיר קורא בספר תורה שניה והקרכתם. כמו בימי חול המועד: לחצרון של פסח.

באחרון של פסח אם חל בחול קורין ה' גברי בפרשת ראה. כל הבכור. (כהו) עד תשפכנו כמים (לוי) עד כל ימי חייד (שלישי) עד לא תעשה מלאכה (רביעי) עד את החקים האלה (חמישי) עד אשר נתן לך:

ואם חל אחרון של פסח בשבת מוסיפין על הקריאה כרי שנוכל לקרות ז' גברי ומתחילין עשר תעשר (כהו) עד אשר תעשה (לוי) עד בכל אשר תעשה (שלישי) עד תשפכנו כמים (רביעי) עד כל ימי חייד (חמישי) עד לא תעשה מלאכה (ששי) עד את החקים האלה (שביעי) עד אשר נתן לך:

למפטיר קורא בספר תורה שניה והקרכתם. כדאמול:

לחג השבועות

ביום א' דחג השבועות קורין ה' גברי בפרשת יתרו. בחדש השלישי. (כהו) עד אשר תדבר אל בני ישראל (לוי) עד המה יעלו בהר (שלישי) עד יעננו בקול (רביעי) עד וכל אשר לרעד (חמישי) עד לא תגלה ערותך עליו:

למפטיר קורא בספר תורה שניה בפרשת פנחס. וביום הבכורים עד ונסכיחם:

ביום ב' דחג השבועות אם חל בחול קורין ה' גברי בפרשת ראה. כל הבכור. ואם חל בשבת קורין ז' גברי ומתחילין עשר תעשר. ציוני הקריאה כמו באחרון של פסח: למפטיר קורא וביום הבכורים, כדאמול:

לתשעה באב

בתשעה באב שחרית. קודם שמברך העולה לתורה ברכה ראשונה אומר בלחש ברוך דיין האמת. וקורין ג' גברי בפרשת ואתחנן. כי תוליד בנים. (כהו) עד ובכל נפשו (לוי) עד מלכרו (ישראל) עד כל הימים. אומר חצי קדיש. בעל השלישי אומר ההפטרה אסא אסיפס. ברכות ההפטרה כמו בתענית צבור:

למנחה קורין ויחל. הכל כמו בתענית צבור:

לתענית צבור

בתענית צבור קורין כל יום בשחרית ובמנחה ג' גברי בפרשת כי תשא. ויחל משה. (כהו) עד אשר דבר לעשות לעמו. אחר כך גוללין מעט את הספר תורה להלאה ומתחילין לקרות (לוי) ויאמר ה' אל משה פסל לך עד אל מול ההר ההוא (ישראל) עד אשר אני עושה עמך. ונוהגין הקהל לומר בקול רם ה'יג מדות וגם הפסוק וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו. במנחה אומר בעל השלישי ההפטרה דרשו. והברכות עד מגן דוד:

לראש חודש

בראש חודש קורין ד' גברי בפרשת פנחס. ומתחילין לקרות פרשת התמיד מן וידבר ה' עד סוף ובראשי חרשיכם. ולפי שאין בפרשה א' עד וביום השבת רק ח' פסוקים, ואם יקרא כסדר ג' פסוקים לכל אחד יצטרך לסיים בפסוק אשה לה' שהוא ב' פסוקים לפני פרשה. מה שאסור לעשות כן, לפיכך צריך לקרות כסדר הזה (כהו) עד עלה תמיד (לוי) חזור וקורא הפסוק ואמרת עם עוד ב' פסוקים עד רביעית ההין (ישראל) עד עלת התמיד ונסכה (רביעי) ובראשי חרשיכם עד יעשה ונסכו:

הפטרה לתענית צבור בישיעה סימן נ"ה

דַּרְשׁוּ יְהוָה בַּהֲמָצָאוֹ קְרָאֵהוּ בַּהֲיוֹתוֹ קְרוֹב: יַעֲזֹב רָשָׁע דְּרָכּוֹ וְאִישׁ אֶן מַחְשְׁבוֹתָיו יֵישֵׁב אֶל יְהוָה וִירַחֲמֵהוּ וְאֵל אֱלֹהֵינוּ כִּי יִרְפָּה לְסִלּוֹחַ: כִּי לֹא מַחְשְׁבוֹתַי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וְלֹא דְרָכֵיכֶם דְּרָכֵי נָאִם יְהוָה: כִּי גָבְהוּ שָׁמַיִם מֵאָרֶץ כֵּן גָּבְהוּ דְרָכֵי מִדְּרָכֵיכֶם וּמַחְשְׁבוֹתַי מִמַּחְשְׁבוֹתֵיכֶם: כִּי כַּאֲשֶׁר יִרְדֵּה הַגֶּשֶׁם וְהַשֶּׁלֶג מִן הַשָּׁמַיִם וְשָׁמָּה לֹא יָשׁוּב כִּי אִם הִרְוָה אֶת הָאָרֶץ וְהוֹלִידָהּ וְהִצְמִיחָהּ וְנָתַן זֶרַע לַזֶּרַע וְלָחֶם לֶאֱכֹל: כֵּן יִהְיֶה דְבָרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי לֹא יָשׁוּב אֵלַי רִיקִם כִּי אִם עֲשֵׂה אֶת אֲשֶׁר תִּפְצְצִי וְהִצְלִיחַ אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיו: כִּי כְשֶׁמַּחֲהָ תִצָּאוּ וּבְשָׁלוֹם תּוֹכְלוּן הַהָרִים וְהַגְּבְעוֹת יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם רִנָּה וְכָל עֲצֵי הַשָּׁדָה יִמְחֲאֻרְקוּ: תַּחַת הַנֶּעְצוּץ יַעֲלֶה בְרוֹשׁ וְתַחַת הַסְּרֹפֶר יַעֲלֶה הָדָם וְהָיָה לִיהוָה לְשֵׁם לְאוֹת עוֹלָם לֹא יִכָּרֵת: כֹּה אָמַר יְהוָה שְׁמְרוּ מִשְׁפָּט וַעֲשׂוּ צְדָקָה כִּי קְרוֹבָה יְשׁוּעָתִי לָכֵא וְצִדְקָתִי לְהַגְלוֹת: אֲשֶׁרִי אֲנוֹשׁ יַעֲשֶׂה וְאֵת יִבְנֵי אָדָם יַחְזִיק כֹּה שְׁמֵר שַׁבָּת מִחֻלּוֹ וְשׁוֹמֵר יָדָיו מִמַּעֲשׂוֹת כָּל רָע: וְאֵל יֹאמַר כֵּן תִּזְכָּר הַגְּלוּת אֶל יְהוָה לֵאמֹר תִּבְדֹּל וּבְדִילְנִי יְהוָה מֵעַל עַמּוֹ וְאֵל יֹאמַר הַסְּרִיס הֵן אֲנִי עֵץ יָבֵשׁ: כִּי כֹה אָמַר יְהוָה לְסְרִיסִים אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ אֶת שַׁבָּתוֹתַי וּבָחֲרוּ כַּאֲשֶׁר תִּפְצְצִי יִמְחִיוּקִים בְּבְרִיתִי: וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבִיתִי וּבְתוֹמֹתַי יָד וְשֵׁם טוֹב מִבְּנִים וּמִבְּנוֹת שֵׁם עוֹלָם אָתָּן לוֹ אֲשֶׁר לֹא יִכָּרֵת: וּבְנֵי תִזְכָּר תִּגְלוּתָם עַל יְהוָה לְשָׁרְתוֹ וּלְאַתְּכָה אֶת שֵׁם יְהוָה לְהִיוֹת לוֹ לְעֹבְדִים כָּל שׁוֹמֵר שַׁבָּת מִחֻלּוֹ וּמִחֻיוּקִים בְּבְרִיתִי: וְהַבִּיאוֹתִים אֶל הָרִי קִדְשִׁי וְשִׁמְחָתִים בְּבֵית הַפֶּלֶא עוֹלִיתֵיהֶם וּבְחִיָּהֶם לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחִי כִּי בֵית הַפֶּלֶא תִקְרָא לְכָל הָעַמִּים: נָאִם אֲדֹנִי יְהוָה מִקֶּבֶץ גְּדַחֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד אֶקְבֹּץ עָלָיו לְנִקְבְּצָיו.

ס פ ר

קריאה הקדושה

חלק שני

הוא ילקוט שלם מן כל הלכות השייכות לקריאת התורה והמפטיר.

הלכות ספר תורה. הלכות הבעל קורא. הנהגת הקהל

בשעת קריאת התורה.

דער חלק שני איז מיט אן איבערזעצונג אין אידיש

אז אלע קלאססען אידען זאלען פערשטעהן די דינים.

חובר ע"י הרב המפורסם וכו' מוה"ר יהודה יודל ראזענבערג

בן מוה"ר ישראל יצחק ז"ל. יליד מדינת פולין.

ראב"ד בעיר מאראנשא. קאנאדא.

קריאה הקדושה חלק ב'

סימן א

ב. אם אין להקהל אלא ספר תורה פסולה או חומש אין מנצחין על הקריאה אלא קוראין הסדרא ואומרים ההפטרה הכל צלל צרכה, כדי שלא תשכח תורת הקריאה והגאון יעז"ץ מתיר לקרות בשעת הדחק בספר תורה פסולה, אלא שמתחיל שלא לנרץ על כל הקריאה רק צ' צרכות, דהיינו שהכהן ינרץ צרכה הראשונה לפני הקריאה, והשני ינרץ רק צרכה האחרונה שלאחר הקריאה, והוא יהיה גם המפטיר, ואלו העולים צאמנע לא ינרכו כלל, וההפטרה יאמר עם צרכותיה, והקדיש יאמר אחר צרכות ההפטרה:

דין ספר תורה שקורין בה, ובו י"א סעיפים.

א. אין קורין לכתחלה צרכים אלא בספר תורה כשרה לכל הדעות, אם נחלל בספר תורה ג' טעותים או ג' אותיות נפסקות אסור לקרות בה עד שיגיה הספר תורה מרישא לסיפא, אם נקרעה ונעט הספר תורה נמוך הכתב או שנקרעה רונה שלא נמוקס הכתב. או שנפסקו רונ התפירות המתנרות צ' יריעות אסור לקרות בה עד שיתקן:

סימן א

דינים פון ספר תורה, וועלכע איז כשר צום ליינען. בעשמענהט פון 11 ענינים.

א. מען טאהר ניט לכתחלה ליינען ביי א מנין נאָר אין א ספר תורה וואס איז כשר לכל הדעות. אויב מען האט געפונען אין א ספר תורה דריי גרייזען אדער דריי איבערגעאקטע אותיות, טאהר מען שוין נישט ליינען אין דער ספר תורה ביז א בעל מניה זאל גוט דורכקוקען די ספר תורה פון אנהויב ביז ענדע. אויב די ספר תורה איז געווארען אביסעל אייני געריסען ביים כתב, אדער עס איז געווא-

רען איינגעריסען מעהר ווי העלפט צוויי שטען כתב, אדער עס איז געווארען איבער געריסען מעהר ווי העלפט דאס נייעכץ וואס באהעפט צוויי יריעות, טאהר מען נישט ליינען אין דעם ספר ביז מען פער רעכט:

ב. אויב קהל האט ניט נאָר א פסול'ע ספר תורה אדער נאָר א חומש, זאל מען ליינען די סדרא אהן א ברכה. דאס הייסט אז די וואס מען איז זיי מכבד מיט עליות, זאלען ניט מאכען קיין ברכות. דער לעצטער זאל זאגען די הפטרה אויך אהן ברכות:

קריאה הקדושה חלק ב

על אדות הספר תורה אסור לקרות זה עד שירדו לדין :

ה. אסור לטלטל ספר תורה ומוקוס משכנה לבית אחר לקרות זה אפילו לחולה או לחנושים צנוחם, ואם קצת לה מוקוס מוקוס וייוחד לבית אחר שתוכל לעמוד שם עד שיקראו זה שם לכל הפחות ג' פעמים מותר, ואם צביל אדם חשו מותר לטלטלה אפילו ציוס הקריאה אס טריחא ליה לילך לבית הכנסת, והי מילי בית אחר לגמרי אכל מחדר לחדר צלותו צית נוהגין להחיר בכל ענין :

ו. אס אין הכהנים יכולים ליכנס לביהכ"מ ונחנות טומאת מת יכולים לשלח לביהכ"מ לקחת ומס ספר תורה אל המוקוס שהכהנים ונהפלים ולהחזירה לאחר הקריאה, ולא

ג. אס אין להקהל אלא ספר תורה אחת כשרה והשאר פסול, ומחמת חזנת היום נריך לקרות צגני ספרים, הקילו הפוסקים שאלם יש צס"ת הפסולה חומש אחד מן החמשה חומשי תורה שהוא כלו שלם וכשר, והקריאה היא צלותו החומש הכשר, אז יולילו צס"ת הפסולה עם הכשרה ויקראו צס"ת הפסולה קריאה זו שמקומה צהחומש הכשר שזה, וקריאה השניה יקראו צס"ת הכשרה, ואין חילוק אס הקריאה צס"ת הפסולה תהי הקריאה גופא אז קריאת המפטיר, אכל אס אין צס"ת הפסולה כל החומש הזה של מוקוס הקריאה הזאת כשר ושלם אז יקראו הכל כספר תורה הכשרה :

ד. אסור לקרות כספר תורה גזולה, וכשיז מחלוקת וטענות ותציעות לזיה אשאים

אין דער ספר תורה ביו עם זאל זיין וועגען דעם א דין תורה :

ה. מען טאָהר נים מטלטל זיין קיין ספר תורה אין אן אנדער הויז אריין צו ליינען דארט. אפילו צוליעב א קראנקען אנדער צוליעב אועלכע וואס זיצען אין גע' פענגניש. נאר אויב מען האָט דארט אין אנדערען הויז אנגעגרייט בעפאר אן ארט וואו די ספר תורה זאל קענען שטעהן ביז מען וועט דארט ליינען אין איהר אמוויי' ניגסטען דריי מאָהל. מעג מען מטלטל זיין. אויב צוליעב אן אדם חשוב וואס אין איהם שווער צו געהן אין שול הערען ליינען, מעג מען מטלטל זיין צו איהם א ספר תורה אפילו אויף איין מאָהל אין דעם זעלבען טאָג וואס מען דארף ליינען. אויב נים אין אן אנדער הויז אריין נאר פון איין חדר אין א צווייטען חדר, מעג מען תמיד מטלטל זיין א ספר תורה צום ליינען :

ו. אויב כהנים קענען נים אריינגעהן אין שוהל איבער טומאת מת, מעג מען צוליעב זיי מטלטל זיין א ספר תורה פון

ג. אויב קהל האָט נאר איין כשר'ע ספר תורה מיט נאָר פסול'ע, און היינט דארף מען ליינען צוויי קריאות פון צוויי ספרים, אין אויב מען ווייטט אן אין די פסול'ע ספר תורה אין דא איין חלק חומש וואס אין אין גאנצען כשר, און פונקט דארט געפינט זיך איין קריאה וואס מען דארף היינט ליינען, סיי דאס איז די גופא קריאה, סיי דאס איז די קריאה פון מפטיר מעג מען ליינען אין די פסול'ע ספר תורה איין קריאה, וועלכע געפינט זיך אין דעם כשר'ן חלק חומש, און די אנדערע קריאה זאל מען ליינען אין די כשר'ע ספר תורה. אויב אבער אין די פסול'ע ספר תורה אין דאס חלק חומש, וואו די קריאה געפינט זיך, נישט אין גאנצען כשר, דאן זאל מען ליינען ביידע קריאות נאר אין די כשר'ע ספר תורה :

ד. מען טאָהרניט ליינען אין א גע'גול'טע ספר תורה. וואו עם איז א מחלוקת וואס מענשען האָבען טענות ותציעות אויף א ספר תורה, טאָהר מען נים ליינען

ז' גברי נלחם ונשניה קורין מופטיר, ואם נזכרו הטעות אחר הקריאה, יוסיפו לקרות חד נגדל נספר השני אפילו נחול, וינרד לפניהולאחריה :

ח' נשנת שנירד לקרות נג' ספרי תורה, אם חין להם חלל שמים, לא יקראו קריאה השלישית נס"ת השניה, חלל יקראו קריאה השלישית נס"ת שקראו נה קריאה הראשונה :

י' חייב כל אדם לנהוג כבוד גדול נספר תורה ונרד לידד לה מקום נכבוד, ואסור לתלות ספר תורה, אפילו כשעומדת נלרון קודש ותולה הלרון קודש ג"כ אסור, רק

ישלחו הספר תורה על ידי יחיד רק ילכו עמוה עשרה אנשים :

ז' אסור להוציא ספר תורה לנעלה, דהיינו אם ההוצאה היא שלא ללורך קריאה וגם שלא ללורך תיקון, לכן אל יוציא ספר תורה שיש נה טעות או הידוע שאינה מוגה, ואם הוציא ספר תורה כזו יכניסנה ויוציא ספר תורה אחרת לקריאה :

ח' אם טעו והוציאו שני ספרי תורה ניונים שחין קורין רק נלחם, חין מוכניסין רק יקראו נשניה, דהיינו נחול קורין נ' גברי נלחם וחד נגדל נשניה, נר"ת קורין ג' גברי נלחם וחד נגדל נשניה, נשנת קורין

פיערטע אין די צווייטע. שבת, זאל מען ליינען אלע עליות אין איינע, און מפטיר זאל מען ליינען אין די צווייטע :

ט' דעם שבת וואס מען דארף ליינען אין דריי ספרי תורות, אויב ס'איז נאך דא צוויי ספרי תורות, זאל מען ניט ליינען די דריטע קריאה אין צווייטען ספר, נאך מען זאל צוריק ארויפליינען דאס ערשטע ספר אין דארט זאל מען ליינען די דריטע קריאה :

י' יעדער מענש איז מחויב צו נוהג כבוד זיין אין ספר תורה. מען דארף זי האלטען אין א בעזונדער חדר אויף א שעה און א ריין ארט. מען טאהר ניט האלטען א ספר תורה הענגענדיג. אפילו דער ארון קדוש טאהר אויך ניט זיין הענגענדיג אויף די וואנד, נאך עס דארף זיין אינערגעשטעלט א טישעל אדער א שענ' קעל. מען טאהר ניט אויסשפייען אויך ייט ריידען וואס ניט נויטיג איז קענען א ספר תורה. מען טאהר ניט שמעהן אויסעדרעהט פון הינטען צו א ספר תורה, אויסער אויב די ספר תורה שמעהט העכער מיט צעהן טפחים. דארום דארף

שול אין דעם הויז וואו זיי דאווענען, און נאך דעם ליינען זאל מען די ספר תורה צוריק שטעלען אין שול אריין. און ווען מען טראגט די ספר תורה זאלען מיט נעהן צעהן מענשען :

ז' מען טאהר ניט ארויסנעהמען א ספר תורה פון ארון קודש נחנם אויב ניט צום ליינען און ניט צום פארעכטען. דא' רום זאל מען ניט ארויסנעהמען צום ליינען אזא ספר תורה וואס איז מיט א גרייז, אדער וואס איז נאך ניט איבערגע' זעהן. און אויב מען האט יא ארויסגע' נומען אזא ספר תורה, זאל מען זי צוריק אריינשטעלען און ארויסנעהמען א כשר'ע ספר תורה צום ליינען :

ח' אויב על פי טעות האט מען ארויס' גענומען צוויי ספרי תורות ווען מען דארף נאך ליינען אין איין ספר תורה, זאל מען ניט אריינשטעלען נאך מען זאל צו' טהיילען דאס ליינען אויף ביידע ספרי תורות. דהיינו אין דער וואכען, זאל מען ליינען צוויי עליות אין איינע, די דריטע עליה אין דער צווייטע. ראש חודש, זאל מען ליינען דריי עליות אין איינע, די

קריאה הקרושה חלק ב

העולה כי זה צוין להספר תורה, רק יש
מן האל :

יא. אסור לאחוז בספר תורה ערוס, דהיינו
שהידים נוגעות בנוף הקלף של הספר
תורה, אם לא ע"י נגד המפסיק, אבל
נעמודי הספר תורה מותר לאחוז בידים בלי
הפסק נגד, ובשעה שהספית מונח על השלחן
ואין קורין זה נריך לכסותה נמעיל שלה :

נריך שיעמוד שלחן או תיבה תחת הארון
קודש. ולא יריק נגד ספר תורה, ולא יעמוד
אחוריו נגד הספר תורה אלא א"כ גבוה
מומנו הספר תורה עשרה טפחים, לכן צום
שמוציאין שני ספרי תורה נריך ליזהר היושע
עם ספר תורה השניה על הנימה שלא ישב עם
הספר תורה אחורי הצעל קורא או אחורי

סימן ב

ב. אם הוא צעל קורא נשכר יתנו עמו
שהיה קנלן על חודש או על שנה ולא
שהיה שכיר יום על ימי השנחות בלגד,
ויתחייב עמו לקרות גם נחול, כיון שאסור
לקבל שכר שנת אם לא נהנלעה של ימי החול:

דין מי שראוי להיות בעל קורא,
ובו ו' סעיפים.

א. נמדינותיו נוהגין שהנזור נותר איש
מיוחד המרובה לקהל שהי צעל קורא,
הוא קורא בספר התורה לפני הנזור :

יא. מען טאהר ניט אנרירען דעם פאר-
מיט פון די ספר תורה מיט די בלויוע
הענר, נאר דורך עפעס א בגד אדער א
מפה. אבער די היצערנע עמודים פון
ספר תורה מען מען יא אנרירען מיט די
בלויוע הענר. און בשעת די ספר תורה
לינט אויף דעם שלחן און מען ליינט ניט,
דארף זי זיין צוגערעקט מיט דעם מענ-
טעלע :

מען זיין געווארענט ווען מען נעהמט אויס
צוויי ספרי תורות אז דער וואס זיצט און
האלט די צווייטע ספר תורה אויף דעם
בלעמער זאל ער ניט זיצען מיט די ספר
תורה הינטער די מענשען וואס שטעהן
אויף דעם בלעמער. דהיינו הינטער דעם
בעל קורא אדער הינטער דעם וואס האט
אז עליה, דאס איז א בזיון צו די ספר
תורה. נאר דער מענש דארף זיצען מיט
די ספר תורה אין דער זייט :

סימן ב

טוב צוזאמען. ווייל פאר בלויו שבת
ליינען טאהר מען ניט נעמען קיין
נעצאלעכץ :

ג. מען דארף אויסקלייבען פאר א בעל
קורא אז ארענטליכען מענש. א בן
תורה מיט מעשים טובים מיט א שעה
קול, מיט א הדרת פנים, און זאל קענען
דקדוק. דער בעל קורא דארף זיין א גוטער
פריינד צום קהל און בעליעבט ביי דעם
קהל. אויב פערקעהרט, איז א סכנה צום
קהל דורך זיין ליינען :

דינים ווער קען זיין א בעל קורא.
בעשטעהט פון 6 ענינים.

א. אין אונזערע מדינות איז מען זיך
נוהג אז קהל קלייבט אויס א עהרליי-
כען איד א מרוצה לקהל פאר א בעל קורא
צו ליינען אין ספר ווען מען דארף ליינען :
ב. אויב דער בעל קורא איז פאר געצא-
לעכץ זאל מען מיט איהם אויסנע-
מען אז דער רעכנונג פון געצאלעכץ זאל
זיין אויף חודש אדער אויף יאהר פאר
ליינען אין די וואכען מיט שבת און יום

דקריאה זו תיקן עזרא כדי לזכות בתורה ליושני קרנות שאין להם פנאי לזוא לזית הכנסת בשני וחמישי לשמוע קריאת התורה, וכיון שהקריאה רק מודרזנן מותר לכתחלה לקטן שהגיע לחינוך להיות קורא, וכן בקריאת שני וחמישי שהיא ג"כ דרזנן יש להחזיר נודלי לקטון להיות קורא, דיש הרצה פוסקים המתירים לקטון להיות קורא בכל הקריאות כפשוט דמותניתין במסכת מגילה, קטון קורא בתורה ומתרגם, ובספרי שו"ת אלופי יהודה שאני מוצא ח"ה נקרוז להדפיסו, שם הארכתי צענין זה וניררתי הלכה זו על צוריה :

ו. כל שאר הפסולים מלמד פסול דקטנות המוצאים בשלחן ערוך שפוסלים בש"ל פוסלים גם כן צעל קורא :

ג. רא"י לנחור צעל קורא איש הגון צן תורה וצעל מועשים טובים שיש לו קול נעים ויודע חכמות הדקדוק, ושיהיה לו גם הדרת פנים, ונריך שהצעל קורא יהיה אזהב הצבור וגם אזהב לנחור, כי אם לאו יש סכנה גדולה: ד. אם ליכא צעל קורא מוכן לקריאה כראוי יצררו מן הקהל איש שיכול לקרות על כל פנים בדוחק, ועוד יצררו איש שיקריא לפניו הקריאה עם הנגינה מתוך החושה בלחש שרק הצעל קורא ישמע דברי המקריא, ובדליכא יודע לסייע להיות מוקריא יקרא איש כזה היודע לקרות בלי שינושים גדולים המושגים ומשמעות התיבות, ואם גם איש כזה ליכא יוכל לקרות קטן היודע לקרות כראוי, ונריך על כל פנים שיהיה קטון שהגיע לחינוך: ח. בקריאה למנחה דשנת נודלי מותר לחנך לקטון להיות קורא, כדאיתא בגמרא

סימן ג

שכנה לזאת צלמנע צית הכנסת כנגד ארון הקודש, ואם נריך לקרות דרך ארעי אגל חלון כדי לראות יפה מותר אפילו לצד דרום או צפון, אבל לא למערב :

דין הנהגת הבעל קורא, ובו י סעיפים.

א. לכתחלה נריך לקרות צספר תורה רק על הציונה או השלחן העומד על המגדל

קעו ליינענו, מעג מען איהם הייסעו ליינעו: ד. צום ליינען שבת צו מנחה און אויד צום ליינען מאנטאג און דאנער-שטאג, ווייל די קריאות ויינען נאָר וואס די רבנן האָבען זיי מתקן געוועזען, מעג מען הייסען אַ קליין אינגעל פון ניין יאהר ער זאָל ליינען, אויב ער קען גוט ליינען :

ו. אַלע שלעכטע ענינים וואס פסל'ן ביי אַ חזן, אַזוי ווי עס שטעהט אויסגע-רעכענט אין שלחן ערוך, פסל'ן זיי אויך ביי אַ בעל קורא :

ד. אויב עס איז ניטאָ קיין גוטער בעל קורא זאל מען אויסקלייבען איינעם פון קהל וואס קען על כל פנים ליינען בדוחק, און מען זאל איהם צוגעבען איי-נעם וואס זאל שטילערהייט פאַרליינען פון אַ חומש עס זאָל נאָר הערען דער בעל קורא. אויב עס איז ניטאָ קיין פאַרליינער זאל ליינען אַעלכער וואס וועט ניט זאָנען קיין גראַבע גרייזען וואס ענדערען דעם טייטש פון די ווערטער. אויב אַזאָ מענטש נעפינט זיך אויך ניט דאָרט, נאָר עס איז דאָ אַ קליין אינגעלע פון ניין יאהר וואס

סימן ג

א. דאס פאסערנדע אַרט צום ליינען אין ספר תורה איז אויף דעם בלעמער

דינים ווי אַזוי דער בעל קורא דאַרף זיך פיהרען. בעשטעהט פון 10 ענינים.

ב. הנצל קורא יעמוד ושמאל הספר תורה והעולה לתורה יעמוד וימין הספר תורה, הסגן הנכבד נעם המחלק את העליות וזה המכריז וקורא את צעלי העליות לעלות לתורה יעמוד נשני נדדי השלחן של הקריאה :
ג. יכוון הנצל קורא שהונגל שקורא עליו הוא כמו הר סיני וכאילו מוקבל עתה מסיני זאת הקריאה, ולריך לקרות ונעוץ נטלית ונעומו נחיה ויראה, ואפילו סמוכה ונעטת אסור לכתחלה, אלא שם הוא חלש או זקן או נעל נצר שקה לו העמידה ונותר לו לסמך קצת על שלחן הקריאה :
ד. הנצל קורא יזהר לסדר ענינו ומוקדם נחיתו סדר הקריאה, וגם לריך הנצל

קורא להיות נקי נדיני נמלא טעות או פסול נספר תורה נמנע הקריאה :
ה. אין הנצל קורא רשאי לקרות עד שיכלה אמן מפי הנזיר, ולא יפסיק נשיחה אפי' בין נברא לנברא, לכן מהרואי שהכרות העליות ועשיית הנוי נצריך תהא עיי איש אחר ולא עיי הנצל קורא :
ו. יזהר הנצל קורא שלא יהיה רוק ניתן מפיו על כתב הספר תורה, שעל ידי לחלחת האותיות תפסל הספר תורה נמחיקה או ננניעת אותיות, ווי שטנעו להחיו רוק מפיו נדינורו ישים את ידו סמוך נעט נגד פיו עם נטפתת או עם כנך טליתו נשעת קריאתו :

ד. דער בעל קורא דארף זיין געווארענט ער זאל זיך בעפאר מסדר זיין און איבערחור'ן דאס ליינען. אויך דארף ער האבען א ידיעה אין די דינים אויב ער וועט נעפנינען א נריין אין מיטען ליינען ווי אזוי זאל מען זיך נוהג זיין :

וואס שטעהט אויף דעם טארם וועלכער איז צו דעם צוועק נעמאכט געווארען אין מיטען שול קענענאיבער דעם ארון קודש. אויב מען דארף אמאל ליינען צוליעב ליכטיגקייט נעכען א פענסטער מען מען ליינען אפילו צו דרום אדער צפון, אבער ניט צו מערב :

ה. דער בעל קורא טאהר ניט אנהייבען ליינען ביז קהל האט שוין פערפאר טיגט דאס נאכזאגען אמן נאך די ברכה. און ער טאהר ניט מפסיק זיין אין מיטען ליינען. אפילו צווישען די עליות זאל ער אויך ניט ריידען וואס ניט נויטיג איז, דארום איז גלייכער אז אן אנדערער זאל אויסרופען די עליות און מאכען די מי שביד'ס, ניט דער בעל קורא :

ב. דער בעל קורא דארף שטעהן לינקס פון ספר תורה. דער וואס איז גערופען צו דער עליה זאל שטעהן רעכטס פון ספר תורה. דער גבאי המרוצה לקהל וואס טהיילט די עליות און דער וואס רופט אויס די עליות זאלען שטעהן ביי די זייטען פון שלחן וואס מען ליינט אויף איהם :

ו. דער בעל קורא זאל זיין געווארענט זאל ניט שפריצען פון מויל אויף דעם כתב פון ספר תורה ביים ליינען. ווארום דורך דעם קען די ספר תורה פסול ווערען. אויב זיין טבע איז צו שפריצען פון מויל ביים ריידען זאל ער זיך פארשטעלען קע-נען איבער זיין מויל מיט די האנד האל-טענדיג א טיבעל אדער א שטיקעל פון טלית :

ג. דער בעל קורא דארף אין זיינע האבען אז דער טארם וואו ער ליינט איז אנשטאט הר סיני. און אז ער איז יעצט מקבל דאס ליינען פון הר סיני. ער דארף ליינען איינגעהילט אין א טלית שטעהענדיג מיט יראה ניט אנגעלענט. נאך אויב ער איז א שוואכער אדער א זקן אדער א שווערער מענטש וואס עם שארעט דאס שטעהן מען ער זיך עטוואס אנשפארען און בלעמער :

הטעמים והנקודות ואיך להשמיע הנגינה, ואם טעה הנצל קורא צניקוד שהענין משתנה ע"י הטעות כגון חֶלֶב חֶלֶב, יַעֲשֶׂה יַעֲשֶׂה, אֵם אֵם מחזירין אותו, אֵלֶּל אֵם טעה רק בקריאת הטעמים או צניקוד שאין הענין משתנה ע"י זה כגון אֵת אֵת, אַהֲרֹן אַרְן הָרֹן וכיוצא בזה אין מחזירין אותו אלא גוערין : 10 :

י. אם הנצל קורא נעשה חונן ר"ל אסור לקרות בתורה, ובשנת או ביום טוב שבתוך שנה ימי אבילותו אם יש צל קורא אחר מוטב שילך לבית הכנסת אחר ולא יקרא, אֵלֶּל אם אין צל קורא אחר מותר לו לקרות:

סימן ד

יג. שני הדרכים שוים עולה בדרך הימנית לו וירד בדרך השני, והמנהג שלא ירד עד שיתחיל העולה אחריו את הנצרה, והמדקדקים חוששין שנדרך הליכה לא ישמעו

ז. הנצל קורא צריך להיות נזהר מאד שלא יתשז בשעת קריאתו ענין קללה או התוכחה נוכח שום אדם חס ושלום, גם יהי נזהר תמיד להתחיל ולסיים בדבר טוב, ואף צעקן מי שגשה מעשה רע לא יתחיל ולא יסיים :

ח. הנצל קורא יתאונן היטב לקרות צדקדוק, ויהי נזהר בכל מה שצריך לזהר צדקדוק קריאת שמע, ואסור לקרות אפילו תיבה אחת צל פה רק יקרא הכל מתוך הכתב :

ט. כל תיבה שהקריאה נשתנה מן הכתיבה כך נמסרה לנושא מסיני הקרי עם הכתיב וצריך לקרות כמו הקרי, וכן הנקודות עם הטעמים והנגינה הכל נמסר כך לנושא ומסיני לכן צריך שהיה הנצל קורא צקי צדקדוק

דין הנהגת העולה לתורה וכיצד יברך, ובו י' סעיפים.

א. העולה לתורה עולה למגדל הקריאה בדרך שהיא קצר לו וירד בדרך הארוכה,

ז. דער בעל קורא דארף זיין געווארענט בשעת ער ליינט די תוכחה אדער אנדערע קללות זאל ער ניט אין זיינע הארבען אז עס זאל חס ושלום שארטען וועלכע מענטש אויך זאל ער זיין געווארענט ניט אנצוהויבען אדער אויסצולאזען ביי א שלעכטען פסוק אדער א שלעכטע מעשה

ח. דער בעל קורא זאל זיין געווארענט צו ליינען מיט דקדוק און צו זאגען שארף ווארט ביי ווארט. אזוי גוט ווי דער דין איז ביי קריאת שמע זאגען. ער טאָהר ניט ליינען קיין איין וואָרט פון אויסענוועניג נאר אלץ פון אוינעוועניג :

ט. יעדעס ווארט וואס דארף ווערען געליינט אנדערש ווי עס שטעהט געשריעבען, און אויך יעדער טראָפּ פון די ווערטער, איז אלץ אזוי געגעבען געווארען פון הר סיני. אלץ דארף דער בעל קורא אין דעם אלעם שטארק מדקדק צו זיין. אויב ער האט זיך טועה

ז. דער בעל קורא דארף זיין געווארענט בשעת ער ליינט די תוכחה אדער אנדערע קללות זאל ער ניט אין זיינע הארבען אז עס זאל חס ושלום שארטען וועלכע מענטש אויך זאל ער זיין געווארענט ניט אנצוהויבען אדער אויסצולאזען ביי א שלעכטען פסוק אדער א שלעכטע מעשה

ח. דער בעל קורא זאל זיין געווארענט צו ליינען מיט דקדוק און צו זאגען שארף ווארט ביי ווארט. אזוי גוט ווי דער דין איז ביי קריאת שמע זאגען. ער טאָהר ניט ליינען קיין איין וואָרט פון אויסענוועניג נאר אלץ פון אוינעוועניג :

קריאה הקדושה חלק ב

נפי הנעל קורא ונגיעת הטלית ונקחים את הרוק ונעשה ע"ז נגיעות צין האותיות, לכן מוטב שיגעו עם הטלית על הקלף החלק למטה צזה העמוד וינשקו :

ג. יש נוהגין לגלול הספר תורה בשעת הנצרה, ויש נוהגין לפתוח, והם יזהרו שלא יציטו צפנים הסמית בשעת הנצרה, שלא יאמרו צרכות כתובות צתורה, ולריך לוור הנצרות צקול שישמעו הקהל ויענו אמן, כשלאומר ונתן לנו את תורתו וכן כשלאומר אשר נתן לנו תורת אמת יגביה מעט עמודי הספר תורה :

הקריאה לכן מומתנים עד שיסיים הקריאה להעולה אחריו ויורדים והולכים למקומם צין לנצרה לנצרה :

ב. העולה לתורה לריך ראשית לראות צספר תורה ומקום הקריאה, אחר כך יאחז בשתי ידיו שני עמודי הספר תורה ויאמר הנצרה, וצשעת הקריאה יאחז רק ציד ימנית את העמוד הימני, אצל צהקלף של הספר תורה אסור לאחז ערוס צלי מטפחת אפילו אם נטל ידיו, ויש נוהגין קודם הנצרה שנוגעים עם הטלית צמקום הקריאה ונוגשים אצל לפעמים מנחל על הכתב צלוצי רוק שנתו

סימן ד.

זיד נוהג פאר די ברכה אמצורירעו מיט'ן טלית אויף דעם ארט וואו מען דארף אנהייבען ליינען און א קוש טהאן. עם מאכט זיד אבער פיעל מאהל אז אויף דעם עמוד געפינט זיד א שפרי-צעל שפייבעכץ פון בעל קורא און דארודר ווערט קאלי פון טלית אנצורירעו די פייכטע אותיות. איז אלזא גלייכער אמצורירעו מיט'ן טלית אויף דעם זעלבען עמוד אונ-טען אויף דעם ליידנען פארמעט און א קוש צו טהאן :

ג. טהייל זענען זיד נוהג צו פערמאכען די ספר תורה בשעת זאגען די ברכה. טהייל זענען זיד נוהג צו עפענען דאמאלס די ספר תורה. אבער זאגענדיג די ברכה דארף מען דאמאלס אריינקוקען אין די ספר תורה. כדי מען זאל ניט זאגען אז די ברכות שמעהו געשריעבען אינוועניג. די ברכות דארף מען זאגען הויד, כדי קהל זאל הערען און נאכזאגען אמן. זאגענדיג „ונתן לנו את תורתו“, און אויף „אשר נתן לנו תורת אמת“ דארף מען דאמאלס עטוואס אויפהייבען ביידע עץ החיים'ס פון די ספר תורה :

דינים ווי אזוי זאל זיד נוהג זיין דער וואס איז עולה לתורה. און ווי אזוי זאל ער מאכען די ברכות. באשמטעהט פון 10 ענינים.

א. דער וואס געהט עולה לתורה זיין זאל ארויף געהן אויף'ן בלעמער מיט דעם וועג וואס איז נעהנטער. אראכגען זאל ער מיט דעם ווייטערען וועג. אויב ביידע וועגען זייען גלייך זאל ער ארויפגעהן רעכטס און אראכגען לינקס. דער מנהג איז מען זאל ניט אראכגען פון בלעמער ביז וואנעם מען האט שוין אבגעליינט די אנדערע עליה, נאכהער זאל ער אראכ-געהן צו זיין ארט :

ב. דער עולה לתורה דארף קודם אריינגוקען אין ספר תורה צו זעהן וואו מען הייבט אן צו ליינען. נאכהער זאל ער אננעמען מיט ביידע הענד די צוויי עץ החיים'ס פון ספר תורה און זאל מאכען די ברכה. בשעת מען ליינט דארף ער נאר האלטען מיט די רעכטע האנד דעם רעכטען עץ החיים. אבער דעם פאר-מעט פון ספר תורה טאהר מען ניט אנהייבן מיט די בלויזע הענד. טהייל זענען

הזכרה אף שעדיין לא אמר נתן התורה, יסיים אותה הזכרה ולאחר הקריאה יאמר זכרה הראשונה אשר נחר ננו ולא יאמר זרכו :

ו. אם טעה בזכרה השניה ופתח אשר נחר ננו, אם נזכר קודם שאמר השם של חתימות הזכרה יתחיל אשר נתן לנו, ואם נזכר לאחר שאמר השם של חתימות הזכרה קודם שסיים נתן התורה יאמר מיד אלהינו מלך העולם אשר נתן לנו וגו', ואם לא נזכר עד לאחר שסיים הזכרה יתחיל מתיחלת הזכרה של אשר נתן לנו, והשער אפרים מיקל בזה שא"ל לחזור ולנרד אשר נתן לנו :

ז. העולה לתורה אסור להפסיק בין הזכרה והקריאה, אפי' בלשון קודש וזדגרי תורה אל יפסיק, ואפילו מעיין הקריאה אסור לו לכתחילה להפסיק, ואם הפסיק שלא מעיין

ד. אם לאחר שנירד על התורה נזכרו שלא הראו לו זה המקום שנירד להתחיל לקרות, הדין כה. שאם היה הטעות בלוחו העמוד, או אפי' אם היה הטעות מעמוד לעמוד אלא שזשעת הזכרה היה גם זה העמוד ומגולה אין נריך לחזור ולנרד, ומסתמא היתה דעתו על כל מה שמגולה לפניו, אבל אם היה הטעות מעמוד לעמוד וזה העמוד של מקום הקריאה לא הי' מגולה לפניו שזשעת הזכרה ונריך לגלול מעט הספר תורה להגיע להעמוד של מקום הקריאה, אז נריך לחזור ולנרד פעם ב', ואין נריך לומר פעם ב' זרכו רק יתחיל ברך אותה וגו' :

ח. אם טעה בזכרה הראשונה ופתח אשר נתן לנו נמקום אשר נחר ננו, אם נזכר קודם שאמר השם של חתימות הזכרה יתחיל אשר נחר ננו, ואם כבר אמר השם של חתימות

אויב ער האט שוין געזאגט דעם שם פון סוף הברכה, זאל ער שוין נומר ויין די ברכה און נאד' ליינען פון די עליה זאל ער זאגען די ערשטע ברכה אשר בחר בנו, ברכו זאל ער ניט זאגען :

ו. אויב ער האט זיך טועה געוועזען ביי די צווייטע ברכה און האט אנגע-הייבען זאגען די ערשטע ברכה אשר בחר בנו, אויב ער האט זיך דערמאנט איידער ער האט געזאגט דעם שם פון סוף הברכה, זאל ער אנהייבען זאגען אשר נתן לנו. אויב ער האט זיך דערמאנט נאד' זאגען דעם שם פון סוף ברכה איידער ער האט אויסגעלאזט נתן התורה, זאל ער באדל אנהייבען זאגען אלהינו מלך העולם אשר נתן לנו. נאך אויב ער האט זיך דער-מאנט נאד' אויסלאזען די גאנצע ברכה, דארף ער זאגען די גאנצע ברכה אשר נתן לנו :

ז. דער עולה לתורה טאָהר ניט מפסיק ויין צווישען די ברכה און די קריאה. אפילו אויף לשון קודש טאָהר מען אויך

ד. אויב מען האט דערזעהן נאך די ברכה אז מען האט איהם ניט געוויזען ריכ-טיג וואו מען דארף אנהייבען ליינען, איז דער דין אזוי, אויב דער טעות איז געווען אויף דעם זעלבען עמוד, אדער אפילו אויב דער טעות איז געווען פון איין עמוד צום צווייטען, נאך בשעת די ברכה זענען אפגע-געוועזען ביידע עמודים, דארף ער ניט מאכען קיין אנדערע ברכה. נאך אויב דער טעות איז געווען פון איין עמוד צום צווייטען און דער עמוד וואו מען דארף אנהייבען ליינען איז געווען פערוויקעלט און מען האט עס גאר ניט ארויסגעזעהן, דאן דארף ער מאכען נאך אמאל די ברכה. ער דארף ניט אנהייבען נאך אמאל ברכו, נאך ער זאל אנהייבען ברך אותה :

ח. אויב ער האט זיך טועה געוועזען ביי די ערשטע ברכה און האט אנגעהיי-בען זאגען די צווייטע ברכה אשר נתן לנו, אויב ער האט זיך דערמאנט איידער ער האט געזאגט דעם שם פון סוף הברכה, זאל ער אנהייבען זאגען אשר בחר בנו.

קריאה הקדושה חלק ב

ט. יש נוהגין שהעולה לתורה קורא עם הצעל קורא בלשון מלה בלולה, אבל לא ישמיע קולו דתרי קלי לא ושתנוע; אמנם לדינא קימא לן דשומע כעונה :

י. ווי שנקרא לעלות לתורה ואלו רוצה לעלות גוערים זו בזו, ועליו נאמר „כי דבר ה' צה", ואלדנא ווהראי לכל איש להיות ווהדר לעלות לתורה לכל הפחות פעם אחת בחודש :

הקריאה קודם שהתחיל הצעל קורא לקרות לריך לחזור ולנרץ, ולא יאמר ברכו פעם נ', ואם הפסיק בלונע הקריאה איז לנרץ פעם נ'.

ח. כל ווקוס שריך לחזור ולנרץ לומר „ברוך שם כבוד וולכותו לעולם ועד" צענור שהולא שם שנים לבטלה צנרכה הראשונה :

סימן ה

הס"ת צפוי, האוחז את הס"ת יאחזה ציד ימיו לצד ימיו, והש"ץ לאחר שאמר „גדלו" ילך עם הספר תורה דרך ימיו על הנוגל שקורין שם, וכאשר מכניס הס"ת אל הארון קודם לאחר הקריאה יחזור בלד השני של הנוגל שהוא גם כן דרך ימיו :

דין הנהגת הסגן והקהל בשעת קריאת התורה, וכו' מ' סעיפים.

א. בשעה שנוטלים ווכניסים הספר תורה לריך הקהל לעמוד, ומונה על כל ווי שהספר תורה עוזרת לפניו לחנך ולנשק את

לערהיד נאך דעם בעל קורא ווארט ביי ווארט. הויך נאכזאגען טאהר מען ניט. אבער לויט דעם דין איז מען יוצא אז מען הערט אויס גוט דעם ליינען ווארט ביי ווארט :

י. אז מען רופט איינעם אויף צום ספר און ער וויל ניט עולה לתורה זיין, דארף מען איהם אנשרייען מיט שאנרע. אויף איהם זאגט דער פסוק „כי דבר ה' בזה" אז ער האט פארשעמט גאט'ס רייד. אדרבא יעדער איד דארף מהדר זיין ער זאל האבען אז עליה אמוויינינסטען איין מאל אין א חודש :

ניט אויסריידען. אויב ער האט מפסיק געוועזען איידער דער בעל קורא האט אג' געהייבען צו ליינען, דארף ער נאך אמאל מאכען די ברכה, און ברכו. אויב ער האט מפסיק געוועזען אין מיטען ליינען, דארף ער ניט מאכען נאך אמאל די ברכה :

ח. ווען נאך עם טרעפט זיך אז מען דארף מאכען נאך אמאל א ברכה, דארף מען בעפאר זאגען „ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד". ווייל ער האט געמאכט די ערשטע ברכה א ברכה לבטלה :

ט. טהייל זענען זיך נוהג ווען זיי זענען עולה לתורה, אז זיי זאגען נאך שטיי

סימן ה

קהל שטעהן ניט ויצען. און יעדער וואס די ספר תורה ווערט פאר איהם געטראגען דארף א קוש טהאן די ספר תורה מיט'ן מויל. דער וואס טראגט די ספר תורה דארף זי האלטען אין די רעכטע האנד אויף זיין רעכטער זייט. דער חזן נאך

דינים ומנהגים פאר דעם גבאי און קהל בשעת מען ליינט אין ספר תורה. באשטעט פון 9 ענינים.

א. ווען מען נעהמט ארויס און מען שטעלט אריין די ספר תורה דארף

לשנוע קריאת התורה אחר כך צנזור שיתפללו אחר כך, יכול לישב צעת קריאה הראשונה צנית הכנסת מן הזך ויחזיר פניו לצד אחר כדי להראות שליט רוחה עתה ללאת ידי חובת הקריאה, ויכול ללמוד אז או לקרות הסדרה שנים ומקרא ואחד חרנס, רק שלא ישמיע קול רם, שלא להטריד ולצלצל את הצנזור :

ה. אסור כל אחד מן הקהל ללאת מן צית הכנסת צלמנע הקריאה שהספר תורה פחות, אלל צין גנרל לגנרל שהספר מוכסה יכול ללאת לצורך גדול, וכן אסור להסגן המוחלק את העליות לרדת מן המגדל ולעזוז הספר תורה צנציל שהכעיס לו אחד מן הקהל, ולס עבר וירד ועזז את הספר תורה קודם גמר הקריאה יס להעניש, כי זה ציון להספר תורה :

ב. כאשר הקהל עונה „נרוך ה' המצורך לעולם ועדי", אחר שאומר העולה לתורה צרכו את ה' המצורך, נוהגים לעמוד, ומי שהוא צעל כח נכון להחמיר על עצמו לעמוד צעעת כל הקריאה, אמנם נוהגים בכל הקהילות לעמוד צלה הקריאות : עשרת הדברות, חתן צראשית, חתן תורה וצפסוקים האחרונים של כל חנוכה וחנוכה :

ג. משהתחיל הצעל קורא לקרות אסור הקהל לספר אפילו צנציר תורה, ולפיי להורות הוראה אסור, ורק צין גנרל לגנרל מותר להורות הוראה, אלל לאפרושי ומאסורא יכול להפסיק אפילו צלמנע הקריאה, וצוהר פרשת תרומה מוצא שהמספר צנית הכנסת צנציר חול עונשו גדול מחד :

ד. מי שליט רוחה עתה ללאת צקריאת הספר תורה של חובת היום, רק צנצעתו

מעג מעג מפסיק ציון אין מיטען ליינען. אין זוהר הקדוש שטעהת אז פיעל צרות אוז א גרויסע שטראף ציהת אויף זיד דער וואס רעדט אין שול אומהייליגע רייד : ד. דער וואס וויל יעצט ניט יוצא ציון מיט דעם ליינען אין ספר תורה, וויל ער וויל דאווענען מיט דעם צווייטען מנין, מעג ער זיד בשעת דעם ערשטען ליינען אנידערעצען אין שוהל אין א צייט אויס געדרייט מיט דעם פנים פון מזרח צייט, כדי צו ווייזען אז ער וויל ניט יעצט יוצא ציון מיט דעם ליינען. אוז ער מעג דאן שטילערהייט עפעס לערנען אדער די סדרה מעביר ציון :

ה. קיין מעגש טאהר ניט ארויסנעהן פון שוהל בשעת מעג האלט אין מיטען ליינען, נאר צווישען די עליות מעג מעג ארויסנעהן פון שוהל אויב מעג דארה נויטיג. דער גבאי וואס טיילט די עליות טאהר ניט אין מיטען ליינען ברוגז ווערען אוז אראבנעהן פון דער בימה וויל איינער האט איהם גראב בעהאנדרעלט. דער גבאי וואס טהוס יא אזוי אין ווערט א שטראף, וויל דאס אין א ציון התורה :

דעם וואס ער האט געזאגט „גדלו" דארה ארויפנעהן מיט די ספר תורה אויף די בימה אין דער רעכטער צייט. אוז ווען מעג טראגט אראב די ספר תורה נאד'ן ליינען אריין צו שטעלען אין ארון קודש, דארה מעג אראבנעהן אין די לינקע צייט פון דער בימה :

ב. ווען קהל זאגט ברור ה' המבורך לעולם ועד נאד דעם „ברכו" וואס דער עולה לתורה זאגט, איז א מנהג אויפצושטעלען זיד. אוז ווער עס איז א בעל כח איז רעכט ער זאל שטעהן ביים גאנצען ליינען. אבער ווען מעג ליינט פאלגענדע קריאות איז מעג זיד נוהג אין אלע קהילות אויפ צושטעלען זיד. דהיינו עשרת הדברות. חתן תורה, חתן צראשית אוז אויך די לעצטע פסוקים פון יעדען חומש :

ג. אזוי ווי דער בעל קורא הייבט אי ליינען איז אסור צו ריידען אפילו אין דברי תורה. אפילו פסק'נען א שאלה בשעת ליינען טאהר מעג אויך ניט. נאר צווישען די עליות מעג מעג פסק'נען א שאלה. אויב אכצושיידען פון אז עבירה

קריאה הקדושה חלק ב

ו. ונחלק הג' של הספר הזה הגנתי דקדוק קריאת השמות צפרטיות, תדרשנו משם :

ח. מי שאניו מומר לעבודה זרה קורין אותו צסם בן אני אניו, אלל לא צסמו לצד, כדי שלא לציטו צרציס, ואס הוא כנר הורגל צמקוס הזה צסם אניו, קורין אותו צסם אניו, כדי שלא לציטו צרציס, אלל כשיצוף למקוס אחר יאמר לקרותו צסם בן אני אניו, כי שס אין זאת צושה לו :

ט. אסופי ושתוקי קורין להס צסם בן אני אומס, ואס אין ידוע זה השס קורין להס צסם בן אצרהס, וכן גר שנתגיייר קורין לו צסם אצרהס בן אצרהס :

ו. אס הנצל קורא צעצמו עולה לתורה ראשון צריך הסגן לקרות אחד מן הקהל שיעלה ויעמוד אלל הנצל קורא צשעת קריאת עליה הראשונה, משום כבוד הספר תורה :

ז. אסור לקרות את העולה לתורה צסם הול, רק נצרך לקרותו צסם הקודש שלו, לכן זיהרו שלא יסמכו על דמיונס צקריאת שמות האלסס העולים לתורה, רק יתקרו היטב לידע את שס הקודש שלו האומיתי וגס שס הקודש של אניו כפי שרגיל לחתוס או כפי שרגילים צני משפחתו לקרותו צסם מונקה, ומי שאינו מדקדק צזה יכול לפעמים לגרוס פסול צנט שעי' זה יהיו מוזרים צישראל,

ח. ווער עס האט א פאטער א משומד זאל מען איהם אויפרופען צום ספר מיט דעם נאָמען פון זיין פאָטערס פאָטער. אָבער ניט בלויז זיין נאָמען אַליין, כדי איהם ניט מבייש צו זיין ברבים. נאָר אויב מען איז שוין צוגעוועהנט פון לאַנג אין דער שטאָדט אויפצורופען איהם מיט'ן פאטערס נאָמען, זאל מען ווייטער איהם אַזוי אויפרופען מיט'ן פאטערס נאָמען, כדי איהם ניט מבייש צו זיין ברבים. אָבער אַז ער קומט אין אַן אַנדער שטאָדט וואו זיין פאטערס נאָמען איז ניט בעד וואוסט, דאָרף ער זיך הייסען אויפרופען מיט דעם נאָמען פון זיין פאטערס פאטער, ווייל דארט איז דאָר דאָס פאָר איהם קיין בושע ניט :

ט. אַזעלכע וואס מען ווייסט ניט ווער זייער פאטער איז, זאל מען זיי אויפ־רופען צום ספר מיט דעם נאָמען פון זייער מוטערס פאטער. אויב דער נאָמען איז ניט בעוואוסט, זאל מען זיי אויפרופען „בן אברהם“. דאָס זעלכע איז אַז אַ גר וואס האט זיך מגייר געוועזען זאל מען איהם אויפרופען „אברהם בן אברהם“ :

ו. אויב דער בעל קורא זעלבסט איז עולה לתורה דער ערשטער, דאָרף דער גבאי אַרויפרופען איינעם פון קהל ער זאל זיך אַנידערשטעלען נעבען בעל קורא ביז אי־בער די ערשטע עליה, אַזוי פאָדערט דער כבוד התורה :

ז. מען טאהר ניט אויפרופען צום ספר דעם עולה לתורה מיט אַן אומהיילי־גען נאמען, נור מען דאָרף איהם אויפ־רופען מיט זיין ריכטיגען שם הקודש. אַלוא דאָרף דער גבאי מיט דעם אויפ־רופער גוט חוקר ודורש זיין ווי אַזוי איז זיין ריכטיגער שם הקודש, און אויך דער ריכטיגער שם הקודש פון זיין פאטער לויט די חתימה אָדער לויט ווי די משפחה רופט זיי. די וואס זענען אין דעם ניט מדקדק קענען אַמאָל דורך דעם גורם זיין עס זאל זיין ממזרים צווישען אידען, ווייל דורך דעם קען אַמאָל אַ גט פסול ווערען. צוליבע דעם געפינט זיך אין דיעזען ספר חלק ג' וואו עס ווערט ערקלערט ריכטיג דער שם הקודש פון אַלע אידישע נעמען :

סימן ו

ב. אפילו אם הכהן הוא צעל וזו גם כן קורא ראשון, והמנהג שאפילו כהן עם הארץ קודם לחכם גדול ישראל, ואפילו הישראל גדול מכל בני דורו, ומכל מקום יזהר על כל פנים זה הסגן שהוא ירא שמים שנאסר יש נאפשות לקרות קודם התלמיד חכם לכהן ולוי שהם יראי שמים ובני תורה אל יקרא לכהן ולוי שהם עמי הארצים קודם הת"ח :

ג. אחר הכהן קורא לוי, ובליכא לוי קורא פעם שנית לזה הכהן שנקרא ראשון, והסגן מכריז ואומר — נמקום לוי — והכהן אומר פעם שנית הצרכות כמו צעליה הראשונה, ואסור לו לומר לכהן שיאל לחזן מפני גדול ישראל או מפני שרונים למכר עלייתו לישראל נמקום שמוכרים העליות לדבר נדקה,

דין סדר העולים לתורה,

ובו י' סעיפים.

א. מזה מן התורה לקדש הכהנים שאינם מחללים כהונתם ואינם צעלי עבירות ורשעים ופורסמים כדכתיב וקדשתו, וקצלו חז"ל שזה מיירי לכל דבר שנקדשה לפתוח ראשון לצדק ראשון וליתן לו מנה יפה ראשון, ומכל מקום צעניים אחרים אם רצה הכהן למחל על כבודו ולחלק כבוד לוי שגדול מומנו הרשות נידון, אבל צענין לקרות בתורה תקנו חז"ל שאין הכהן יכול למחל, אלא דוקא כהן קורא ראשון ואחריו לוי ואחריו ישראל, כדי שלא יבוא הדבר לידי מחלוקת, שכל אחד יאמר אני גדול ולי נאה לקרות ראשון :

סימן ו

ב. אפילו אז דער כהן איז א בעל מום קומט איהם אויך די ערשטע עליה. און דער מנהג איז, אז אפילו א כהן עם הארץ איז בילכער פאר דעם גרעסטע חכם ישראל. נאך דאך אויב ס'איז מעג' ל'ך אויפצורופען א כהן מיט א לוי וואס זענען ניט קיין עמי הארצים פאר דעם בעל שלישי, וואס איז א תלמיד חכם, זאל מען אזוי טהאן :

ג. נאך כהן רופט מען אויף א לוי. אויב ס'איז ניטא קיין לוי זאל מען אויפ'רופען דעם זעלבען כהן „במקום לוי“. און דער כהן זאל מאכען נאך אמאל די ברכות אזוי ווי ביי די ערשטע עליה. ס'איז ניט ריכטיג צו הייסען דעם כהן ארויסגעהן פון שוהל צוליעב דעם וואס מען וויל גע'בען די ערשטע עליה צו א ישראל חשוב, אדער ווייל מען וויל פערקויפען די ער'שטע עליה אויפצדקה. נאך דארט וואו ס'איז א מנהג צו פערקויפען שבת

דינים ווי אזוי דארף זיין דער סדר פון טיילען עליות. באשטעמט פון 11 ענינים.

א. עם איז א מצוה צו האלטען הייליג די כהנים וואס פערשוועכען ניט זייער כהונה און זענען ניט קיין בעלי עבירות און בעוואוסטע רשעים. אויף דעם שטעהט אין פסוק „וקדשתו“ דו זאלסט איהם הייליגען, דאס מיינט מען אז ביי יעדער דבר קדוש דארף ער זיין דער ער'שטער, סיי צו די ברכה זאגען, סיי צו נעמען צום ערשטען דאס בעסטע חלק. נאך דאך ביי אנדערע ענינים אויב דער כהן וויל מעג ער מוחל זיין אויף כבוד צו א גרעסערען מאן, אבער ביי קריאת התורה טאהר דער כהן ניט מוחל זיין, נאך דער כהן דארף האבען די ערשטע עליה. נאך כהן א לוי און דערנאך א ישראל, כדי עם זאל ניט קומען צו קיין מחלוקת, ווייל יעדער וועט דאך וועלען די ערשטע עליה:

הוספות, מותר לקרות כהן או לוי גם לאחרון, והחזן המוכריז את העלויות כשאוומר יעמוד פנ"פ ומסיים "אחרון", וגם אם קרא כהן לאחרון, או אפילו לוי לאחרון, מותר לקרות אחריו כהן למפטיר, אבל צתענית צנור אין לקרות כהן או לוי למפטיר, כיון שצתענית צנור המפטיר הוא מומינן הקרואים :

ו. אם טעה וקרא לכהן או ללוי צצנת או ציו"ט לעלויות אחרות ועלו על הצנימה, יקרא לישראל שיעלה לעליה זאת, והכהן או הלוי יעמוד שם וימתין עד שיוכל לעלות לאחרון או למפטיר :

ז. אם אין כהן צצית הכנסת אין הכרח דוקא לקרות לוי צמקוס כהן, רק יכול לקרות אפילו לישראל צמקוס כהן, אבל לא יקרא ללוי שיעלה אחר הישראל :

רק צעיר שהמנהג למכר התחלת התורה צצנת צראשית הוא מנהג טוב, ולריך לא הבהן למחול על צנודו וללאת צטוט :

ד. נוהגים לקרות צצנת לעליה השלישית את הרצ או את הגדול והנכבד צצנית הכנסת והחזן המוכריז את העלויות כשאוומר יעמוד פנ"פ ומסיים "שלישי", ואחר שלישי משלים מינין הקרואים עם ישראלים גם כן החשוב שצנ קודם, אבל צמקוס שמוכרים עליות של הישראלים אין קפידא, ואם מוכרו גם העלויות של כהן ולוי וקנה אותן ישראל אסור הישראל לעלות רק יכבד לכהן ולוי שהוא רוצה, ויש מקומות נוהגים לכבד את הרצ או את הגדול והנכבד צצנית הכנסת עם עליה הששית, והחזן המוכריז את העלויות כשאוומר יעמוד פנ"פ ומסיים "ששי" :

ה. מותר לקרות כהן או לוי למפטיר, ואם צנר נשלם מינין הקרואים ע"י שצטו

געמאכט הוספות און ס'איו שוין אויפגע-רופען געווארען זיבען עליות, מען מען אויפרופען א כהן אדער א לוי צו אחרון, און דער אויפרופער דארף דאן ביים אויפ-רופען אויסלאזען מיט דעם ווארט "אחרון" נאך דעם וואס א כהן אדער אפילו א לוי האט געהאט אחרון מען מען צו מפטיר ווידער אויפרופען א כהן. אבער אין תענית צבור טאָהר מען ניט אויפרופען א כהן אדער א לוי צו מפטיר, ווייל דאן איז דער בעל מפטיר פארעכענט אין די צאהל פון די קרואים בעלי העלויות :

ו. אויב מען האט זיך טועה געוועזען און מען האט אויפגערופען שבת אדער יום טוב א כהן אדער א לוי צו אנדערע עליות, און זיי זענען שוין ארויפגעגאנגען צום ספר, זאל מען אויפרופען א ישראל צו דיעזע עליה, און דער כהן אדער לוי זאל דארט שטעהן און ווארטען ביז מען וועט קענען איהם אויפרופען צו אחרון אדער מפטיר :

ז. אויב ס'איז ניטא אין דיעזער שוהל קיין כהן, איז ניט נויטיג אויפצור-

בראשית די ערשטע עליה איז דאס א גר טער מנהג, אלא דארף דאמאלס דער כהן ארויסגעהן פון שוהל מיט נוטען בשעת מען רופט אויף צו די ערשטע עליה :

ד. ס'איז א מנהג אויפצורופען שלישי דעם רב אדער אן אנדערען אדם חשוב און ביים אויפרופען די עליות, יעמד פנ"פ זאל מען אויסלאזען מיט דעם ווארט "שלישי". נאך שלישי זאל מען רופען צו די איבריגע עליות ישראלים, די חשובע בעפאר, אבער וואו מען פערקויפט די עליות קוקט מען ניט אויף קיין חשיבות. נאך אויב מען האט פערקויפט די עליות כהן אדער לוי צו ישראלים, איז מחויב דער ישראל מכבד צו זיין מיט די עליה צו א כהן אדער לוי, וואס איהם געפעלט. אויף טהייל ערטער איז א מנהג אז מען איז מכבד דעם רב אדער דעם גדול פון שוהל מיט "ששי". און ביים אויפרופען לאזט אויס דער אויפרופער מיט דעם ווארט "ששי" :

ה. מען מען אויפרופען א כהן אדער א לוי צו מפטיר. און אויב מען האט

כהנים, קורא כהן לוי ישראל ואחר כך
שאר הכהנים, אם יש שני לויים ושני ישראלים
והשאר כהנים, קורא כהן לוי ישראל ואחר
כך פעם שנית כהן לוי ישראל, והשאר קורא
כהנים :

י. צמקומות שנהגים לקרות את החכם
שנעיר אל העליה של קריאת השלש
עשרה מודות יכול לעלות החכם לעליה זו
אף על פי שהוא כהן או לוי :

יא. מי שצא צומן הזה ומחזיק עצמו לכהן,
נאמן לקרותו ראשון לתורה :

ח. יש נוהגים צמקומות שנלמד להרצה
כינודים ויש צנייהם לזה כהנים ולזה
לויים, שקורין כהן לוי ישראל ועוד ישראלים
עד ז' קרואים, אח"כ מתחילין שוב לקרות
כהן לוי ישראל ועושין שורה כהרשונה,
ואח"כ עוד שורה כפי הצורך, ואחר שאין
עוד כהנים ולויים קורין ישראלים אחרים
הנצרכים לעלות :

ט. אם יש רק לוי אחד והשאר כהנים, קורא
לוי תחלה ואחר כך כהן אחר כהן,
אם יש רק לוי אחד וישראל אחד והשאר

סימן ז

א. אם אין כהן בבית הכנסת, קורין לישראל
או ללוי צמקום כהן, דהיינו שאחר
שומר ויעזור ויגן ויושיע, וסיים ותנו כבוד

דין אם אין כהן ולוי בבית הכנסת,
ואחר כך בא, ובו ו' סעיפים.

ס'אין נאך דא איין לוי, איין ישראל מיט
בלויז כהנים, דארף מען אויפרופען כהן
לוי ישראל, נאכהער בלויז כהנים. אויב
ס'אין דא צוויי לויים צוויי ישראלים מיט
בלויז כהנים, דארף מען אויפרופען כהן
לוי ישראל נאכהער ווידער כהן לוי ישראל
און צו די איבריגע עליות זאל מען אויפ-
רופען בלויז כהנים :

י. אין די קהילות וואו ס'אין א מנהג
אויפצורופען דעם חכם פון שטאדט
צו דער עליה פון שלש עשרה מדות, מען
מען אויפרופען דעם חכם צו דער עליה,
אפילו ער איז א כהן אדער א לוי :

יא. בזמן הגלות, אז א פרעמדער איד
קומט און זאגט אז ער איז א כהן,
איז ער בענגליבט, און מען דארף איהם
אויפרופען צו די ערשטע עליה :

פען דוקא א לוי במקום כהן, נאך מען קען
אויפרופען אפילו א ישראל במקום כהן,
און נאך דעם ישראל זאל מען ניט אויפ-
רופען קיין לוי נאך כסדר בלויז ישראלים:
ח. טהייל זענען זיך נוהג אויף שמחות
ווען מען דארף פיעל כיבודים, און
ס'אין דא צווישען זיי עטליכע כהנים מיט
עטליכע לויים, רופט מען אויף כהן לוי
ישראל ביז זיבען עליות. דערנאך מאכט
מען ווידער אזא שורה כהן לוי ישראל ביז
זיבען עליות און זא ווייטער. ביז ס'אין
שוין מעהר ניטא קיין כהנים מיט לויים,
דאן רופט מען כסדר בלויז ישראלים
וועלכע דארפן עליות :

ט. אויב אין דיעזער שוהל איז נאך דא
איין לוי און די אלע איבריגע אידען
זענען כהנים, דארף מען אויפרופען דעם
ערשטען א לוי, נאכהער בלויז כהנים. אויב

סימן ז

א. אויב ס'אין ניטא אין שוהל קיין כהן,
זאל מען אויפרופען א לוי אדער א
ישראל במקום כהן, דהיינו וועדער אויפ-
רופער זאגט "ויעזור ויגן ויושיע" און לאזט

דינים אויב ביים אנהויב אויפרופען
איז ניט געוועזען קיין כהן אין שוהל
און נאכהער איז ער אריינגעקומען.
באשטעקט פון 6 ענינים.

ה. אם קראו לכהן או ללוי לעלות לאחרון, או למפטיר, ואינם שם צנית הכנסת, מותר לקרות לכהן או ללוי אחר בשם כדרך שקורין לעלות לתורה, דאין זה שם פנס: ו. אם קראו לישראל לעלות לתורה ואינו שם צנית הכנסת, מותר לקרות לישראל אחר בשמו כדרך שקורין לעלות לתורה, דנישראל ליכא שם פנס:

להם בשם כדרך שקורין לעלות לתורה, כי יש זה שם פנס לכהן או ללוי הראשון, ואם יש שם צנית הכנסת בנו של הכהן או של הלוי שנקראו לעלות, יכולין לקרות את הן בשמו שיעלה במקום אביו, וזה ליכא שם פנס, אבל לאביו של הכהן או של הלוי שנקראו לא יקרא לו בשמו שיעלה במקום הן רק ירמוז לו בלשנו שיעלה, וזה גם כן שיך שם פנס:

סימן ח

קורא ראשון אפילו כשאין שם כהן אחר, וכן כהן ערל שמתו אחיו מחמת מילה אין חיוב לכדו:

דין לאיזה אנשים אין קורין לעלות לתורה, ובו י"ז סעיפים.

ב. כהן שנשא גרושה או אחת מן הנשים האסורות לו, אפילו גירשה או שמתה,

א. כהן שהוא נעל עבירות צפרהסיא, או רשע מפורסם, או שהרג נפש צמיר, או שהוא חלל שוגג מנרשע או חליה, אינו

מפטיר, און זיי זענען דאן ניטא אין שוהל מעג מען אויפרופען אן אנדערען כהן אדער לוי מיט זייערע נאמען זאלען עולה תורה זיין צו אחרון אדער צו מפטיר:

ו. אויב מען האט אויפגערופען א ישראל ער זאל עולה תורה זיין, און ער איז דאן ניטא אין שוהל, מעג מען אויפרופען אן אנדערען ישראל מיט זיין נאמען ער זאל עולה תורה זיין אויף דעם ערשטענס ארט:

אויפרופען מיט זיין נאמען ער זאל עולה תורה זיין אויף'ן פאטערס ארט. אבער אויב עס געפינט זיך דאן אין שוהל א פאטער פון דעם כהן אדער לוי וואס זע'נען אויפגערופען געווארען, זאל מען ניט אויפרופען דעם פאטער מיט זיין נאמען ער זאל עולה תורה זיין אויף'ן זוהנ'ס ארט נאר דער נכאי זאל צו איהם ווינקען מיט'ן פינגער:

ה. אויב מען האט אויפגערופען א כהן אדער א לוי צו אחרון אדער צו

סימן ח

די ערשטע עליה, אפילו ווען עס איז ניטא קיין אנדערער כהן. א כהן וואס איז אן ערל, ווייל זיינע ברידער זיינען געשטארבן בען איבער מל זיין, איז ניט קיין חיוב איהם מכבד צו זיין אלס כהן:

ב. א כהן וואס האט חתונה געהאט מיט א גרושה אדער מיט אן אנדער פרוי וואס איז אסור צו איהם, אפילו ער האט שוין די פרוי גע'נט אדער זי איז שוין

דינים וועמען מען מאהר קיין עליה ניט געבען. באשטעמט פון 17 ענינים.

א. א כהן וואס איז א בעל עבירות צפרהסיא, אדער א רשע מפורסם, אדער וואס האט גע'הרג'עט א מענטש במזיד, אדער וואס איז א חלל, ווייל ער איז געבוירען פון א גרושה אדער פון א חליצה, זאל מען איהם ניט אויפרופען צו

קריאה הקדושה חלק ב

אין נוהגין צו קדושה לקרותו בתורה ראשון, עד שידור הנאה על דעת רבים מן הנשים האסורות לו :

ג. כהן שנטמא במזיד למת שאינו מת חיה, אין נוהגין צו מעלת כהונה, ואין לכבדו עוד בקריאת התורה ראשון, עד שיקבל עליו צלמות שלא יטמא עוד למת חיה :

ד. כהן שנודע צניור שגבר על זנות עם פנויה, חילל ומעליו את קדושתו, חץ שאין מעצירין אותו ומנשיות כפים, וכל מוקם אין חיוצ לכבדו עוד בקריאת התורה ראשון, נשום דסתם פנויה נדה היא, שגושה לטבול לכייתה :

ה. כהן שיש לו בת שהמירה דתה או שזינתה אין חיוצ לכבדו עוד ולקדשו בקריאת התורה ראשון, כי אציה היא מחללת, ודוקא אם זינתה כשהיתה אשת איש אפילו צאירוסין,

געשטארבען, האט ער פערלירען זיין קדושה, מען זאל איהם ניט אויפרופען צו די ערשטע עליה, ביז ער וועט א נדר טהון על דעת רבים, ער זאל זיין אבגעשיידט פון אזעלכע פרויען וואס זענען אסור צו איהם :

ג. א כהן וואס האט זיך מטמא געוועזען במזיד צו אצא מת וואס איז ניט קיין מת מצוה, האט ער פערלירען די מעלה פון כהונה, מען זאל איהם שוין ניט מכבד זיין מיט די ערשטע עליה, ביז ער וועט אויף זיך מקבל זיין באמת, ער זאל זיך שוין מעהר ניט מטמא זיין צו אצא מת :

ד. א כהן וואס איז בעוואוסט געווארען אויף זיכער אז ער האט מזנה געווען זען מיט א פנויה, וואס האט ניט קיין מאן, האט ער פערשוועכט זיין קדושה, און כאטש מען מעג איהם לאזען דובענען פון דעסטוועגען איז שוין ניט קיין חיוב איהם מכבד צו זיין מיט די ערשטע עליה, ווייל געוועהנליך איז א פנויה א נדה, ווייל זי שעהט זיך טובל צו זיין פון איהר נדה צייט :

ז. אויב תענית צבור איז געפאלען אין מאנטאג אדער דאנערשטאג, און מען האט אויפגערופען ביים דאוונען שחרית

אלל אס זינתה פנויה אין אציה ונתחלל על ידה :

ו. בתענית צבור שקורין ויחל, אס אין הכהן מתענה, אז שאין זדעתו להשלים התענית אין קורין אותו לעלות לתורה, אלל קורין לישראל המתענה צמוקם כהן, ואף אס קראו לכהן שאין ונתענה לעלות אל יעלה, לכן יאל אז הכהן ונצית הכנסת, ואס אין צרוננו לנצית יודיע להסגן שלא יקרא אותו לעלות לתורה ונחמת שאינו מתענה, והוא הדין שאין קורין בתענית צבור לישראל שאינו ונתענה :

ז. אס חל תענית צבור צו ויה, אז אס קראו לעלות לכהן אז לישראל שאין זדעתו להתענות יעלה, אלל לכתחלה ככון שיאל הכהן שאין זדעתו להתענות ונצית

הכנסת, וכל זה בקריאת ויחל דשחרית, אבל בקריאת ויחל דמנחה חץ בדיעבד אם קראו לזה שאינו וותענה לעלות לא יעלה :

ח. חין לקרות לעלות לתורה לזה שעומד בלמע פסוקי דזמרה, רק לכהן או ללוי אם חין שם כהן או לוי אחר מותר לקרות אותם בלמע פסוקי דזמרה, אבל לא יקראו בלחש הקריאה עם הצל קורא רק ישמעו וישתקו :

ט. ה"י עומד הכהן או הלוי בתפלה במקום שאסור להם להפסיק, כגון בלמע ברכות קריאת שמע ויחל שכן בקריאת שמע עומה, אל יקראו אותו לעלות לתורה, אפילו אם חין שם כהן או לוי אחר, רק יקראו ללוי או לישראל במקום כהן, או לכהן שעלה ראשון במקום לוי, ומותר לו לקרות

במקום לוי. און דאמאלס אז מען רופט אויף א ישראל במקום כהן מען מען איהם אויפרופען מיט זיין נאמען. ניט אויף'ן ווינק. אלזא איז גלייך אז דער כהן אדער לוי וואס האלט אין מיטען דאוונגע, וואו מען טאר נאר ניט מפסיק זיין, ווען זיי זעהן אז ס'איז ניטא קיין אנדערער כהן אדער לוי, זאלען זיי ארויסגעהן פון שוהל פאר'ן ליינען :

ב. דאס איז אלץ נאר לכתחלה, אבער בדיעבד ווען מען האט אויפגערופען א כהן אדער א לוי האלט אין מיטען פסוקי דזמרה און ס'איז ניטא קיין אנדערער כהן אדער לוי מען מען זיי לכתחלה אויפרופען צום ספר נאר זיי זאלען ניט נאכזאגען שטילערהייד דאס ליינען מיט דעם בעל קורא, נאר זאלען שווייגען און אויסהערען :

ג. אויב א כהן אדער א לוי האלט אין מיטען דאוונגע וואו מען טאר נאר ניט מפסיק זיין, דהיינו אין מיטען די ברכות פון פאר קריאת שמע, ומכל שכן אין מיטען קריאת שמע זעלבסט, זאל מען זיי ניט אויפרופען צום ספר, אפילו ווען ס'איז דארט ניטא קיין אנדערער כהן אדער לוי, נאר מען זאל אויפרופען א ישראל במקום כהן, אדער דעם כהן פון דער ערשטער עליה זאל מען אויפרופען

במקום לוי. און דאמאלס אז מען רופט אויף א ישראל במקום כהן מען מען איהם אויפרופען מיט זיין נאמען. ניט אויף'ן ווינק. אלזא איז גלייך אז דער כהן אדער לוי וואס האלט אין מיטען דאוונגע, וואו מען טאר נאר ניט מפסיק זיין, ווען זיי זעהן אז ס'איז ניטא קיין אנדערער כהן אדער לוי, זאלען זיי ארויסגעהן פון שוהל פאר'ן ליינען :

ד. דאס איז אלץ נאר לכתחלה, אבער בדיעבד ווען מען האט אויפגערופען א כהן אדער א לוי אדער א ישראל ווען זיי האלטען אפילו אין מיטען קריאת שמע, זאלען זיי מפסיק זיין און עולה תורה זיין. נאר אויב זיי קענען זאלען זיי געשוויינד צוזאגען צו אן ענין, און זיי זאלען ניט מיטזאגען שטילערהייד דאס ליינען מיט דעם בעל קורא, נאר זאלען שווייגען און אויסהערען. ומכל שכן זיי זאלען ניט מפסיק זיין מיט הייסען מאכען א מי שביד :

ה. אויב א כהן אדער א לוי ומכל שכן א ישראל האלטען אין מיטען שמנה עשרה, אדער פאר די שמנה עשרה נאר די ברכה פון גאל ישראל, איז אפילו

אזא כהן אדער א ישראל וואס וויל ניט פאסטען, איז בדיעבד פערפאלען און זיי מענען עולה תורה זיין. אבער אויב מען האט אויפגערופען אזעלכע צו מנחה, אפילו ס'איז מאנטאג אדער דאנערשטאג זאלען זיי ניט עולה תורה זיין :

ו. מען זאל ניט אויפרופען צום ספר אזעלכע וואס דאוונענט און האלט אין מיטען פסוקי דזמרה. אויב א כהן אדער א לוי האלט אין מיטען פסוקי דזמרה און ס'איז ניטא קיין אנדערער כהן אדער לוי מען מען זיי לכתחלה אויפרופען צום ספר נאר זיי זאלען ניט נאכזאגען שטילערהייד דאס ליינען מיט דעם בעל קורא, נאר זאלען שווייגען און אויסהערען :

ז. אויב א כהן אדער א לוי האלט אין מיטען דאוונגע וואו מען טאר נאר ניט מפסיק זיין, דהיינו אין מיטען די ברכות פון פאר קריאת שמע, ומכל שכן אין מיטען קריאת שמע זעלבסט, זאל מען זיי ניט אויפרופען צום ספר, אפילו ווען ס'איז דארט ניטא קיין אנדערער כהן אדער לוי, נאר מען זאל אויפרופען א ישראל במקום כהן, אדער דעם כהן פון דער ערשטער עליה זאל מען אויפרופען

יג. אסור לקרות לשוטה או לחרש שליטו שומע ואינו מודנר לעלות לתורה, אבל אם החרש מודנר אפי' רק צקושי עולה לתורה אף על פי שליטו שומע, סומא נוהגים לקרות לתורה אם יש לחוש למחלוקת דוקא, כי על פי דין אין לקרות לסומא לעלות לתורה :

יד. אין לקרות לתורה מי שהוא עור או פסח צפרשת, "עורת או שגור" וכן בכל כיוצא בזה כדי שלא יתנייז, וכן אין לקרות לחשוד על עריות צפרשת עריות, ודוקא אם הוא רק חשוד, אבל אם חרור שצא על ערוה ולא עשה תשובה אז אדרבא, אם רק אין לחוש למחלוקת, יש לקרות לפרשת עריות, כדי שיצו ויעשה תשובה :

טו. אין לקרות לתורה שני אחים זה אחר זה בין מן האב בין מן האם, וכן בן

חמור עוד יותר, שאפילו צדיעצד אם קראוהו לעלות אל יפסיק לעלות, והוא הדין אם היה עומד בין גאולה לתפלה, רק אם עומד צסיום השמונה עשרה אחר שצירך וסיים המוצק את עונו ישראל בשלום, יאמר הפסוק "יהיו לרצון אמרי פי" ויעלה תיכף.

יב. צמדנותינו נוהגים שלא לקרות לקטן לעלות לתורה עד שיהיה בן י"ג שנה, אפילו אם הוא כהן ואין כהן אחר אין קורין לקטן, חומס למפטיר נוהגים לקרות לקטן, חוץ ציימים הנוראים וצתענית לצור וצארצע פרשיות וציום אי' דשנעות וצו' של פסח וצשצת שונה שאין קורין לקטן. חומס ונל הדין מותר לקרות האידנא לקטן שהגיע למינוך לעלות לתורה אם יש צעל קורא מיוחד המוניח את הצור צקריאתו והצנר נחון מפני מחלוקת :

זיך נוהג אויפצורופען צום ספר, דא וואו ס'איז איבער צו קלעהרען פאר א מחלוקת זאנסט אין על פי דין פארווערט אויפצורופען א בלינדען צום ספר :

יד. מען טאהר ניט אויפרופען צום ספר דעם וואס איז א בעל מום אויף אן אויג, אדער וואס הינקט אויף א פוס, צו דער פרשה וואו עס שטעהט דער פסוק "עורת או שבור". דאס זעלבע איז אויך ביי אן אנדערען בעל מום. אלץ כדי דער מענש זאל ניט מבויש ווערען. אויך טאהר מען ניט אויפרופען צו די פרשה פון עריות אזא מענש וואס איז אין חשד אויף זנות מיט עריות. דאס איז נאר גערערט וועגען א מענש וואס מען איז נאר איהם חושד דערינען, אבער אזעלכער וואס מען ווייסט זיכער אז ער האט די עבירה געטהאן און וויל ניט קיין תשובה טהון, אויב ס'איז נאר ניט קיין מורא פאר מחלוקת איז אדרבא נאנץ גלייך איהם אויפצורופען צו די פרשה, כדי ער זאל זיך שעהמען וועט ער זיכער תשובה טהון :

טז. מען טאהר ניט אויפרופען צום ספר צוויי ברודער, סיי פון איין פאטער,

בריעבר או מען האט זיי שוין אויפגעערר פער צום ספר, טאהרען זיי ניט מפסיק זיין מיט עולה תורה זיין. נאר אויב זיי האלטען צום סוף שמנה עשרה נאך די ברכה "המברך את עמו ישראל בשלום" זאלען זיי זאגען נאר בלויז דעם פסוק "יהיו לרצון אמרי פי" און זאלען באַלד עולה תורה זיין :

יב. אין אונזערע מדינות איז מען זיך נוהג מען זאל ניט אויפרופען א קטן צום ספר, ביז ער ווערט אלט דרייצעהן יאהר. נאר צו מפטיר רופט מען יא אויף א קטן, החוץ די מפטירים פון ימי נוראים, תענית צבור, פון די ארבע פרשיות, פון ערשטען טאג שבועות, פון שביעי של פסח, פון שבת שובה, רופט מען ניט אויף קיין קטן. דאס איז אלץ נאר מצד המנהג, אבער ניט מצד הדיו, בפרט וואו עס קען ארויסקומען א מחלוקת :

יג. מען טאהר ניט אויפרופען צום ספר קיין שומע און ניט קיין טויב-שטור מען. דער וואס קען נאר עטוואס רירען אפילו ער איז טויב, מעג מען שוין איהם אויפרופען צום ספר. א בלינדען איז מען

הקדושים לקרות ז' אחים או אז וזנו זה אחר זה :

יז. אין לקרות לתורה את האכל תוך השנעה שלו. ודיעבד אם קראוהו לעלות, בחול לא יעלה, אכל בשבת ווייט דיעבד אם קראוהו לעלות יעלה, שאין אכלות נזהר בשבת ווייט צפרהסיא, ואם האכל כהן ואין שם כהן אחר מותר לקרותו אפילו לכתחלה, ומימי מוטב שיאכל אכל הכהן מנית הכנסת קודם הקריאה, ואם הוא חונן אפילו דיעבד אם קראוהו לעלות לתורה אסור לו לעלות, ואם האכל בעל ברית שיז לו בן למול בשבת בתוך השנעה שלו מותר לכתחלה לקרותו לתורה :

אחר אצוי או אז אחר זנו אין לקרותם כך ונשום עינא ציטא, ואפילו אם אחד הוא אחרון והשני מפתיר גם כן אין לקרותם זה אחר זה, אכל כשומליין ספר אחר למפתיר מותר לקרותם זה אחר זה, ונמוקס הצורך יש להתיר עם בן זנו לקרותם זה אחר זה, וכל זה רק לכתחלה אכל דיעבד אם קראוהו ועלה לא ירד :

מז. מוקס שנוהגין שלא לקרות המפתיר בשמו רק שקורין סתם "יעמד מפתיר", כיון שאין מוכיזין השם מותר לקרות ז' אחים או אז וזנו זה אחר זה אחרון ומפתיר, וכן נמוקס שנוהגין כך גם בשאר הקדושים שאין מכריזין שמותם מותר גם בשאר

סימן ט

א. נער שנעשה נר מזה בלמעל השנעה קודם זה השבת, הוא חיוז נזה השבת ובו י' סעיפים. **דין סדר החיובים לעלות לתורה,**

שאדם נים אויפצורופען א זוהו נאך א פאטער אדער א ברודער נאך א ברודער : יז. מען טאהר נים אויפצורופען צום ספר אן אבל אין די שבעה. בדיעבד אז מען האט איהם שוין אויפגערופען, אויב ס'איז אין דער וואכען זאל ער נים עולה תורה זיין, אויב ס'איז שבת אדער יום טוב זאל ער יא עולה תורה זיין. אויב דער אבל איז א כהן און ס'איז ניטא קיין אנדערער כהן מען מען איהם לכתחלה אויפצורופען. דאך אין גלייכער אז דער אבל כהן זאל ארויסנעמן פון שוהל פאר'ן ליינען. אויב דער אבל איז אן אונג, דאס הייסט דער טאג פון די קבורה, אפילו מען האט איהם שוין אויפגערופען טאהר ער אויך נים עולה תורה זיין. אויב דער אבל מאכט א ברית אין שבת פון די שבעה, מען מען איהם לכתחלה אויפצורופען דעם שבת צום ספר :

סיי פון איין מוטער, איינעם נאך'ן אנדער רען. אויך א זוהו נאך א פאטער אדער א פאטער נאך א זוהו טאהר מען נים אויפצורופען, וועגען אז עין הרע. אפילו אז דער ערשטער איז אחרון און דער צווייטער איז מפתיר טאהר מען אויך נים. נאך אויב מען נעהמט אויס אן אנדער ספר צו מפתיר, מען מען שוין זיי אויפצורופען איינעם נאך'ן אנדערען. אן אייניקעל נאך'ן זיידען, אויב מען דארף, שאדט נים אויפצורופען. בדיעבד אז מען האט שוין אויפגערופען א זוהו נאך א פאטער אדער א ברודער נאך א ברודער זאל ער עולה תורה זיין :

מז. דארט וואו ס'איז איינגעפיהרט נים אויפצורופען דעם מפתיר ביים נא- מען, נאך מען רופט "יעמד מפתיר", דאס גלייכען וואו ס'איז איינגעפיהרט אז ביי אלע עליות רופט מען נים ביי די נעמען.

סימן ט

א. א בחור וואס איז געווארען בר מצוה עליות. באשטעהט פון 10 ענינים. **דינים וועגען סדר פון די חיובים צו**

השבת, ודוקא שהוא צמור או שהכלה היא בתולה :

ד. צעל ברית צצנת שקודם ברית מילה הוא חיוני, ואם הצרית מילה הוא ציום השבת או ציום חול של קריאת התורה, הוא חיוני יותר, עד שדומה חיונים אחרים הפחותים ממונו :

ה. צעל היולדת צצנת שהיולדת נתרפאה צשלימות והולכת לצית הכנסת הוא חיוני, וצזה השבת שהוא יום מ' לזכר יום שמיים לנצקה, צעלה הוא חיוני אף שהיולדת אין הולכת עדיין לצית הכנסת כיון שהוא זמן הצלת קרבן ליולדת, ואף אם הפילה גם כן צעלה הוא חיוני צצנת של זמן הצלת קרבן היולדת, מלכד שאם הפילה נורה שלא נודע מה הפילה, אז אין צעלה חיוני :

לעלות לתורה, ומכל שכן אם נעשה צר מילה צזה היום שקורין צו צספר תורה, והוא דומה לכל החיונים, חוץ מן התקן שמוזמרים אותו שהוא גם כן דומה לכל החיונים, לכן יפילו גורל ציניהם, אבל אם יום חופתו של התקן הוא ציום קריאת התורה אז דומה התקן לצר מילה :

ב. התקן צצנת שקודם החתונה צמוקם שמוזמרים אותו הוא חיוני, אבל צמוקם שאין מוזמרים אותו אינו חיוני, אם חשנ התקן שהחתונה תהיה צצצוע הצל ונדחית אחר השבת על שצוע אחר, אם רולה שיזמרו אותו פעם שנית צצנת אחר שקודם החתונה נעשה חיוני פעם שנית לקרותו לתורה, ואם לאו, אינו חיוני :

ג. התקן צצנת שאחר החתונה, אם היתה חתונתו מיום ד' והלילה הוא חיוני צזה

ג. א חתן, דעם שבת נאך זיין חתונה, אויב די חתונה איז געוועזען פאר שבת מיטוואך אדער שפעטער, איז ער אין דעם שבת א חיויב צו אן עליה. און דאס איז נאך אויב דער חתן איז א בחור, אדער אויב די כלה איז א בתולה :

ד. א בעל ברית, דעם שבת פאר דעם ברית איז א חיויב צו אן עליה. אויב דער ברית איז אין דעם זעלבען טאג פון קריאת התורה, איז ער נאך א גרעסער חיויב צו אן עליה און איז בילכער ווי אנדערע קלענערע חיויבים :

ה. דער מאן פון א יולדת איז א חיויב צו אן עליה דעם שבת וואס די יולדת האט שוין אנגעהויבען נעהן אין שוהל אריין. אויך אין דעם שבת וואס איז דער פערציענסטער טאג נאך א זכר געבורטה, אדער דער אכטצינסטער טאג נאך א נקבה געבורטה, איז דער מאן א חיויב צו אן עליה. אפילו די יולדת געהט נאך ניט אין שוהל אריין. דאס זעלבע איז אויך נאך א מאפלינג :

א חיויב צו אן עליה דעם זעלבען שבת, און ער איז בילכער ווי אנדערע חיויבים. החוץ א חתן דעם שבת וואס מען בעזינגט איהם פאר די חתונה, ער איז אויך אזא חיויב צו אן עליה אזוי ווי א בר מצוה. אלזא אויב ס'איז מעהר ניטא ווי איין עליה פאר ביידע, זאלען זיי ווארפען גורל צווישען זיך. אויב דער חתן האט חתונה אין דעם זעלבען טאג פון קריאת התורה, איז ער בילכער ווי א בר מצוה :

ב. א חתן, דעם שבת פאר די חתונה איז נאך א חיויב דא וואו מען בעזינגט דעם חתן ביים אופרופען, אבער וואו מען בעזינגט ניט איז ער קיין חיויב ניט. אויב דער חתן האט גערעכענט אז די חתונה וועט זיין די וואך נאך שבת, און צום סוף איז די חתונה אכגעלענט געווארען אויף אן אנדער וואך, אויב דער חתן פער-לאנגט מען זאל איהם נאך א מאל בעזינגען דעם שבת פאר די חתונה, איז ער ווידער א חיויב צו אן עליה, אבער אויב מען בעזינגט איהם ניט נאך א מאל, איז שוין קיין חיויב ניט :

השננה שלו, מדרגה ו) נעל נרית נשנת
שקודם הנרית מילה וכן נעל יולדת נת נשנת
רשון שקורא לה שם :

ח. אם יש שני חיונים שים ידקדק הסגן
איך שיהיה יותר כבוד התורה כך יתלק
העליות, אם אין עוד רק עליה אחת ושני
חיונים שים, יפילו גורל ציניהם, והעיקר
שלא לעשות מחלוקת :

ט. נמוקם שנוהגים לקרות נפרשת ויחי
„המלאך הגואל“ ללוי, יכול לוי לקנות
עליה זו ולדחות כל החיונים, חזן מחזן נשנת
שמוזמרים אותו ונער שנעשה צד מזה :

י. יש עוד חיונים מולד המנהג, כגון חולה
שנחפז וכיוצא בו שרץ לנרץ נרכת
הגומל, מוהל וסנדק צום הנרית מילה, נעל
תוקע והשץ נראש השנה ויום כפור :

ו. מי שיש לו יאהרצייט נשנת, וכן לכל
נשנת הראשון שאחר השננה שלו הם
חיונים לעלות לתורה, לכל הוא אחרון לשאר
החיונים, ורק הוא קודם לנעל נרית נשנת
שקודם הנרית מילה :

ז. סדר מדרגות של החיונים לעלות לתורה
כך הוא : מדרגה א) חתן ציום חפתו,
מדרגה ב) נער שנעשה צד מזה, חתן נשנת
קודם חתונתו נמוקם שמוזמרים אותו, נעל
נרית ציום של הנרית מילה, מדרגה ג)
נעל היולדת נשנת שהיולדת הולכת לנרית
הכנסת או נשנת שהוא יום הארצעים לזכר
יום השמיים לנקבה, מדרגה ד) חתן נשנת
שאחר החתונה שהיה נשנע העבר מיום ד'
והלאה, מדרגה ה) נעל יאהרצייט ולכל אחר

באלר נאך די שבעה ; ו) א בעל ברית
אין דעם שבת פאר' ברית און דער וואס
ניט שבת א נאחמען א מיידעל :

ח. אויב ס'איז דא צוויי גלייכע חיונים
זאל דער גבאי זיך מיישב זיין ווי אזוי
ס'איז מעהר כבוד התורה אזוי זאל ער
טהיילען די עליות. אויב ס'איז דא עטלי-
כע גלייכע חיונים צו איין עליה, זאלען
זיי ווארפען גורל צווישען זיך, און דער
עיקר עם זאל ניט פארקומען קיין
מחלוקת :

ט. דא וואו ס'איז א מנהג צו ליינען אין
די סדרא ויחי „המלאך הגואל“ צו א
לוי, מעג א לוי קויפען די עליה און ער איז
בילכער פאר אלע חיונים, אויסער די
חיונים פון ערשטע און צווייטע קלאסען :

י. ס'איז נאך פאראן חיונים מצד המנהג,
דהיינו א חולה וואס איז געזונד גע-
ווארען, און נאך אזא שטייגער, וועלכע
דארפען גומל בענשען. דער מוהל, דער
סנדק אין טאג פון ברית מילה. דער בעל
תוקע און דער חזן אין ראש השנה,
יום כפור :

ו. א מאן וואס האט יאהרצייט אין שבת,
אויך אז אבא דעם ערשטען שבת
נאך די שבעה, זענען חיונים צו אן עליה.
זיי זענען בילכער צו אן עליה ווי א בעל
ברית אין דעם שבת פאר דעם ברית
אבער די איבריגע אויבענדערמאנטע
חיונים זענען בילכער פאר זיי צו אן
עליה :

ז. די חיונים צו עליות ווערען צומהיילט
אויף זעקס קלאסען : א) א חתן אין
זיין חופה טאג ; ב) א בר מצוה, א חתן
אין דעם שבת פאר די חתונה וואו מען
בעינגט איהם, א בעל ברית אין דעם
טאג וואס דער ברית מילה קומט פאר ;
ג) דער מאן פון א יולדת אין דעם שבת
וואס די יולדת האט אנגעהויבען געהן
אין שוהל אריין, אדער דעם שבת וואס
איז דער פערציגסטער טאג נאך א זכר
געבורטה, אכטציגסטער טאג נאך א נקבה
געבורטה ; ד) א חתן אין דעם שבת נאך
זיין חתונה וואס איז פארגעקומען פאר
שבת מיטוואך אדער שפעטער ; ה) א מאן
וואס האט יאהרצייט היינט און אז אבא

סימן י

דין סדר הקריאה לכל זמני השנה,
ובו י"ז סעיפים.

קרבן מוסף, וזדון חילולו במדרות, קורין ד' גברי. ציום טוב שנתוסף ליסור מלאכה, וזדון חילולו במלקות, קורין ה' גברי. ציום הכפורים שזדון חילולו בזכרת, קורין ו' גברי. צשנת שזדון חילולו צסקילה, קורין ז' גברי. ונתנו רמוז וסייען על סדר זה הפסוק שנוע ישראל, כי שמע ג' אותיות, נגד העולים צשני וחמישי וכו', ישראל ה' אותיות, נגד העולים ציום טוב, הויה ד' אותיות, נגד העולים צראש חודש וחול המועד, אלקינו ו' אותיות, נגד העולים ציום הכפורים, הויה אחד ז' אותיות, נגד העולים צשנת:

ג. אם יש חתונה או צרית ויולה יכולין לעשות הוספות בקריאת התורה דשנת להוסיף על מנין הקרואים, אלזל ציום הכפורים אין להוסיף על ששה קרואים, וציום טוב יש מתירין לעשות הוספות אם נחון לזה, וכשעושין

א. משה רבנו ע"ה ונצי"ם שעמו תקנו שיהיו קרואים צתורה צשנתות וימים טובים וגם צשני וחמישי, כדי שלא יהיו ישראל ג' ימים צלי תורה, כי שני וחמישי הם ימי רלון, שצחמישי צשנת עלה משה לקבל לוחות האחרונות וירד צשני צשנת, אחר כך הוסיף עזרא ותיקן שיהיו קורין צתורה גם למנחה צשנת, צשני יושני קרנות שאין להם פנאי לצולא לצית הכנסת צשני וחמישי :

ב. גם תיקן עזרא לישראל כיצד יהיה סדר הקריאה, דהיינו שיהיו קורין צשני וחמישי וצמנחה של שנת ויום הכפורים, צחנכה ופורים וצתענית צבור שחרית ומנחה, ג' גברי. צראש חודש וחול המועד שנתוסף

סימן י

דינים פון ספר תורה ליינען אין אלע
צייטען פון יאהר. באשטעט פון
17 ענינים.

מען אויפרופען צו דריי מענשען, דאס הייסט דריי עליות. ראש חודש און חול המועד וואס די טעג זענען הייליגער זאל מען אויפרופען פיער עליות. יום טוב אין מעהר הייליגער זאל מען אויפרופען פינף עליות. יום כפור אין נאך מעהר הייליגער זאל מען אויפרופען זעקס עליות. שבת אין דער הייליגסטער טאג זאל מען אויפ-רופען זיבען עליות, ווייל שבת החוי זיין הייליגקייט האט ער נאך א מעלה אז דער עונש פון חילול שבת איז דער גרעסטער עונש :

ג. אויב ס'איז דא פיעל חיובים צו עליות דורך א חתונה אדער א ברית מילה מעג מען מאכען שבת הוספות. יום כפור קען מען ניט מאכען קיין הוספות. יום טוב אויב ס'איז נויטיג אין דא פוסקים וואס זענען מתיר צו מאכען הוספות. אז מען מאכט הוספות זאל מען אויפרופען דעם לעצטען „יעמד פב"א אחרון" אויב

א. משה רבנו מיט די נביאים האבען מתקן געוועזען קריאת התורה שבת און יום טוב, אויך מאנטאג און דאנער שטאג, כדי אידען זאלען ניט זיין דריי טעג אהן תורה. נאכהער האט עזרא נאך מוסיף געווען א תקנה מען זאל ליינען אין ספר אויך שבת צו מנחה, צוליעב די אר-בייטער קלאס וואס האבען ניט קיין צייט צו קומען אין שוהל אריין מאנטאג און דאנערשטאג :

ב. אויך האט עזרא מתקן געווען ווי אזוי עס זאל זיין דער סדר פון ליינען אין ספר. דהיינו אז מאנטאג און דאנער שטאג און מנחה פון שבת און יום כפור אויך חנוכה און פורים און ווען ס'איז א תענית צבור צו שחרית און צו מנחה זאל

ה. אם קאת מהמנין שמועו מקודם הקריאה ויש רק פחות מעשרה שלא שמועו עדיין הקריאה, נסתפקו הפוסקים אם מותר להוציא ספר תורה לקרות בשבילם, ועל כל פנים אם אין שבעה אנשים שלא שמועו הקריאה צריך הדבר שאין להוציא ספר תורה בשבילם :

ו. מונקוס שפסוקים הקריאה דשנת שחרית קורין בזמנה ובשנת הנל, ולא יקראו פחות מעשרה פסוקים לגי, גברי, הפסוק וידבר הוא מן המנין. ולריך לקרות לכל אשר לא פחות מנין פסוקים, ולשלישי קורין די פסוקים, דיעצד אם לא קרא לכולם רק טי פסוקים יאל :

ז. בשנת ראש חודש, בשנת חנוכה, בשנתות של פרשת שקלים, זכור, פרה, חודש,

הוספות קורין לנצל עליה האחרונה, "יעמד פנ"פ אחרון", ואם אין מוסיפין קורין, "יעמד פנ"פ שני", גם נהגין לקרות לנצל השלישי "יעמד פנ"פ שלישי" ולנצל השני "יעמד פנ"פ שני", אבל בשאר העלויות קורין להעולים סתם ואין מוסיפין איזו עליה היא :

ד. התקנה של קריאת התורה נל נתקנה אלא לקרות בעשרה אנשים גדולים, התחילו לקרות בעשרה ויאלו ונקלחו ונשתתרו רובן, אם כבר התחיל הנכבד דהיינו שאנו צריך אתה ה', יגמור כל הקריאה ויקראו לעלות לתורה וינין האנשים של חזנת היום, ומנכרים לפניה ולחריה, ונצל השני יאמר ההפטר נלי נרכותיה, והקדיש יאמר קודם ההפטר :

צעהו מאן וואס האבען נאך ניט געהערט ליינען, איז א ספק צו מען מעג צוליעב ווייניגער ווי א מנין ארויסגעהמען א ספר צו ליינען. אויב אין דעם מנין איז ניטא קיין זיבען מאן וואס האבען נאך ניט געהערט ליינען טאָהר מען געוויס ניט ארויסגעהמען א ספר תורה צוליעב זיי :

א. דא וואו מען בלייבט שטעהן אין ליינען שבת צו שחרית זאל מען פון דארט אן ווייטער ליינען שבת צו מנחה און אויך אין די צווייטע וואך. וועניגער ווי צעהן פסוקים זאל מען ניט ליינען צו דריי עליות, צו דריי פסוקים ביי די ערשטע צוויי עליות און פיער פסוקים צו די דריטע עליה. דעם פסוק וידבר קען מען צורעכענען אין צאהל פון די צעהן פסוקים בדעבד אן מען האט נאך געליינט ניין פסוקים צו די דריי עליות איז מען אויך יוצא :

ז. אין שבת ראש חודש, שבת חנוכה, פיער שבתים פון פרשת שקלים, זכור, פרה, חודש, דארף מען ליינען מפתיר אין א צווייטע ספר תורה. דער מפתיר פון פרשת זכור און פרשת פרה איז א חיוב מן התורה, דארום זאל מען ניט אויפדעקן

ניט, זאל מען אויפדעקן "יעמד פנ"פ שביעי". צו די דריטע עליה רופט מען אויף "יעמד פנ"פ שלישי". צו די זעקסטע עליה רופט מען אויף "יעמד פנ"פ ששי". ביי די איבריגע עליות דאכט מען ניט ביים אויפדעקן וואס פאר אן עליה עס איז :

ד. די תקנה פון קריאת התורה איז נאר צו ליינען פאר א מנין מענטשן, דאס הייסט צעהן מאן, ניט קטנים נאך גדולים. אויב ביים אנהויב ליינען איז געוועזען א מנין און נאכהער זענען עטליכע ארויסגעגאנגען און ס'איז נאך געבליבען זיבען מאן, אויב דער וואס מען האט איהם אויפגערופען האט שוין געזאגט "ברוך אתה ה' פון די ערשטע ברכה, זאל מען שוין ליינען אינגאנצען און מען זאל אויפדערפון אזוי פיעל עליות ווי פיעל דער טאג פארערט. ביי יעדער עליה זאל מען מאכען בידע ברכות. דער וואס האט די זיבענטע עליה זאל זאגען די הפטרה און די ברכות פון די הפטרה. דעם קדיש זאל מען זאגען פאר די הפטרה :

ה. אויב עטליכע פון מנין האבען שוין געהערט ליינען און ס'איז ניטא קיין

שפסק, פרשה שאין זה חלף ז' פסוקים מותר להפסיק זה :

ב. אם יש נסוף הסדרה פרשה של ה' פסוקים צריך לקרות לנפטר כל הפרשה כדי שלא יתחיל ז' פסוקים סמוך לפרשה, נדענז אם קרא להנפטר נפרשה כזאת רק ג' פסוקים האחרונים יאל, ואף אם לא צריך עדיין צל הנפטר נכרה האחרונה אין צריך לחזור להתחיל ולקרות עזרו ונתחלת הפרשה:

י. אם יש פסקא נאונע פסוק כגון נריש פרשת פנחס, מותר לסיים אפילו נפסק אחד הסמוך לשם, וכן אם נמלא טעות נסיח והלכנו להוציא אחרת, יתחיל נספר תורה שניה ממוקם שפסק, אף אם הוא רק פסוק אחד סמוך לפרשה, אפילו אם נקרא לעלות לנספר תורה שניה איש אחר :

תקנו לקרות למפטר נספר תורה שניה ונענינא דיומא עם הפטרה מיוחדת, קריאת פרשת זכור ופרה יש הרבה פסוקים שהן דאורייתא, לפיכך אין קורין בהן קטן למפטר, ויזהרו בני הכפרים לצוא למקום שיש מנין לשמוע קריאות האלה, ואם אי אפשר להם זאת יקראו על כל פנים את הקריאות של אלה הפרשיות בתוך החנוכה עם הנגינה כראוי ויכוננו לזאת ידי חונת הקריאה :

ח. אין מפקיקין בתורה פחות מנ' פסוקים סמוך לפרשה של פתיחה או סתימה צין ונלפניה וצין לאחריה, ואם טעה הנצל קורא וסיים פחות מנ' פסוקים סמוך לפרשה, והעולה לתורה צריך נכרה האחרונה, יתחיל לקרות עזר העולה לתורה אחריו נמוקם

ט. אויב צום סוף פון דער סדרא איז דא אן אנהויב פון א נייע פרשה מיט פינף פסוקים דארף מען פאר דעם מפטיר צו ליינען אלע פינף פסוקים. בדיעבד אז מען האט נאר געליינט פאר'ן מפטיר די לעצטע דריי פסוקים פון די סדרא איז מען יוצא, און מען דארף ניט נאך א מאל אייבער צו ליינען פון אנהויב פרשה, אפילו אויב דער מפטיר האט נאך ניט געמאכט די לעצטע ברכה :

י. וואו ס'איז דא א פסוק וואס איז אייבערנעגאקט אויף צוויי פסוקים, הייסט דאס ניט קיין אנהויב פרשה און מען מעג בלייבען שטעהן אפילו מיט איין פסוק פריהער. אויך אויב ס'איז געפונען גע-ווארען א טעות אין ספר און מען מוז ארויסנעהמען אן אנדער ספר צום ליינען, זאל מען אנהויבען אין אנדערן ספר צו ליינען דא וואו מען איז געבליבען שטעהן אין ערשטען ספר, אפילו מען האלט דארט ביי איין פסוק נעבען א פרשה, און אפילו אז מען רופט אויף אן אנדערע צום צווייטען ספר :

קיין קטן צו דעם מפטיר. און די דארפס-לייט דארפען געהן אויף די שבתים וואו ס'איז דא א מנין צו הערען ליינען אין ספר תורה. אויב ס'איז אונגעגלייך, זא-לען זיי דעם מפטיר ליינען פאר זיך אין א חומש, און זאלען אין זינען האבען יוצא צו זיין דעם חיוב פון דעם ליינען, גלייך ווי זיי וואלטען געהערט דאס ליינען אין א ספר תורה :

ח. מען טאגער ניט בלייבען שטעהן אין ליינען וועניגער ווי דריי פסוקים פאר א פרשה אדער נאך'ן אנהויב פון א פרשה, דאס מיינט מען וואו שטעהט אין חומש א צייכען פאר א סימן אות פ' אדער אות ס' אויב דער בעל קורא האט געהאט א טעות און האט אויסגעלאזט וועניגער ווי דריי פסוקים נעבען א פרשה, און דער מאן פון דער עליה האט שוין געמאכט די לעצטע ברכה. איז פערפאלען און מען דארף ליי-נען פאר'ן צווייטען פון דעם פסוק וואו דער בעל קורא איז געבליבען שטעהן. אזא פרשה וואס ענטהאלט ניט מעהר ווי צוויי פסוקים מעג מען ביי איהר בלייבען שטעהן :

יג. בשבת שקורין צי סדרות ומחזרין צי הסדרות בעליה הרביעית, כדי שיהיה חזי מניין הקרואים בכל סדרה, ואין לשנות לכתחלה לחזר צי סדרות אחרות, ונתנו סיי לנצנים וילך „נג המלך פת וילך“, פיי כשחל ראש השנה ציוס צי אז גי אז נפרד וילך : יד. פרשת האזינו מוחלקין פרשיותיה בשבת שחרית לקרותן בצופן זה, האזינו, זכור, ירכינה, וירא לולא כעס, כי ידיו, והסיון הוא מן הראשי תינות הויזי לך, ויש מקומות נוהגין להתחיל במקום לולי כעס, לו חכמו, ובמקום כי ידיו, כי אשח, ואפילו יש הרבה חיונים בזה השבת אין לשנות, ורק הוספה אחת יכולין לעשות בסוף הסדרה : טו. שמונה פסוקים האחרונים שבתורה אין מופסקין בהם אלא אחד קורא כולו, וכן אין מופסקין צין מייצ מסעות שנסדרה אלה מועי. בלמעט שירת הים ובלמעט עשרת הדברות אסור להפסיק בהם :

יא. לכתחלה אין לקרות לשני וזה שקרא לראשון, ונדענצד אס התחיל לקרות לשני מה שקרא לראשון יוסף לשני גי פסוקים אז אפילו שנים אס אי אפשר שלשה, ואז עולה למנין, ואס לאו אין עולה למנין, הון מקריאת פרי התג בחול המועד סכות, דשס אי אפשר בצופן אחר :

יב. קללית שנתורת כהנים ובמשנה תורה אין מופסקין ציניהם, וצריך להתחיל לקרות להעולה לתורה צפרשת התוכחה לא פחות מן גי פסוקים קודם התוכחה. במקום שיש לחוש למחלוקת שומעתי נוהגין צלחה מקומות צס גדולים שאין קורין שוס איש אל התוכחה רק שהעולה לתורה מוצך צרכה האחרונה במקום שנתחלת התוכחה, אחר כך קורין התוכחה צלי קריאת שוס איש, ואחר סיוס התוכחה קורין לשאר צעלי העלויות ואס אין הנצל קורא כהן אז לוי נכון שיקראו אותו לעליית התוכחה :

מחלוקת. אויב דער בעל קורא איז ניט קיין כהן, ניט קיין לוי איז דאס גלייכסטע ער זאל ווערען אויפגערופען צו די תוכחה: יג. דעם שבת וואס מען ליינט צוויי סדרות זאל מען צו רביעי ליינען די ענדע פון די ערשטע סדרה מיט דער התחלה פון די צווייטע סדרה, כדי עס זאל ניט זיין מעהר עליות אין איין סדרה ווי אין דער צווייטע: יד. די סדרה האזינו מוז ווערען געליינט פאר די ערשטע זעקס עליות אזוי ווי ס'איז אנגעצייכענט אין חומש, אפילו אויב ס'איז דא פיעל חיובים דעם שבת קען מען ניט ענדערען. נאר איין הוספה קען מען יא מאכען צום סוף סדרה: טו. די לעצטע אכט פסוקים פון ספר תורה טאהר מען צווישען זיי ניט מופסיק זיין נאר זיי מוזען געליינט ווערען פאר איינעם. אויך צווישען די 42 מסעות פון סדרה אלה מסעי, צווישען די שירה פון אז ישיר און צווישען די עשרת הדברות טאהר מען ניט מופסיק זיין:

יא. לכתחלה זאל מען ניט ליינען פאר'ן צווייטען די זעלבע פסוקים וואס מען האט שוין געליינט פאר'ן ערשטען. בדיעבד אז מען האט אנגעהויבען ליינען פאר'ן צווייטען די פסוקים וואס זענען שוין געליינט געווארען זאל מען צוליינען פאר'ן צווייטען פרישע דריי פסוקים, אדער אמווייניגסטען פרישע צוויי פסוקים אויב ניט איז די עליה ניט אין רעכנונג. אויסער חול המועד סכות וואס מען האט מתיר געוועזען צו ליינען די זעלבע פסוקים פאר צוויי עליות, ווייל דארט איז קיין אנדערע עצה ניטא:

יב. מען טאהר ניט מופסיק זיין אין מיר מען ליינען פון ביידע תוכחות. ביי דער עליה פון די תוכחה דארף מען אנהויבען ליינען אמווייניגסטען מיט דריי פסוקים פריהער פאר די תוכחה. מען טאהר זיך ניט ברעקען מיט די תוכחה. ווייל די תוכחה פאלט ניט חס ושלום ארויף מעהר אויף דעם אויפגערופענעם ווי אויף אנדערע. סיי ווי דארף דער גבאי זעהן עס זאל ניט ארויסקומען קיין

יז. כשלין צנית הכנסת עשרה ותענים, אלף
 אם הוא תענית לצור הקצוע, אז אם
 חל בלחד מימי השצוע שליין צו קריאת התורה
 אין לקרות „ויחל” בין בשחרית ובין במנחה,
 ויכול שכן בתענית לצור שליין קצוע. ואם
 תענית לצור הקצוע חל צו, והי, אם יש שם
 ששה ותענים רשליין לקרות בשחרית „ויחל”,
 ואם לאו יקראו פרשת השצוע. אבל במנחה
 צריך להיות דוקא עשרה ותענים לקרות ויחל
 אפילו צו, והי, ויכול שכן בתענית לצור
 שליין קצוע :

מז. בתענית לצור הקצוע קורין תמיד
 בשחרית ובמנחה „ויחל”, רק בתענית
 לצור שגזרו הצור מעגמם על כל צרה שלא
 תבא, אם קצועו בלחד משאר ימי השצוע
 קורין בין בשחרית ובין במנחה „ויחל”, ואם
 קצועו צני או צמוישי קורין בשחרית
 פרשת השצוע, ובמנחה קורין ויחל
 ויפטירין דרשו, בשחרית אין ויפטירין :

סימן יא

א. אם טעה צו, והי ובמנחה דשנת שניין
 לקרות לא פחות מעשרה פסוקים לגי
 גברי וקרא רק חי פסוקים, אלף שקרא לכל

דין טעות הקריאה בקריאת גי גברי
 בחול או בשבת או בתענית צבור.
 ובו זי סעיפים.

געזעצטען תענית, אויב דער תענית אין
 נים אין מאנטאג אדער דאנערשטאג, זאל
 מען נים ליינען „ויחל” נים צו שחרית
 און נים צו מנחה. א כל שכן אז דער זעל-
 בער דין געהט אויף נים קיין אויסגעזעצ-
 טען תענית. און אויב דער אויסגעזעצ-
 טער תענית אין אין מאנטאג אדער דא-
 נערשטאג און ס'איז דא נאך זעקס וואס
 פאסטען, זאלען זיי ליינען צו שחרית
 „ויחל”. אויב ס'איז נישט זעקס וואס
 פאסטען, זאלען זיי ליינען צו שחרית די
 סדרה פון די וואך, נים „ויחל”. אבער צו
 מנחה זאל מען נים ליינען „ויחל” אפילו
 מאנטאג און דאנערשטאג אויב ס'איז
 נישט צעהן וואס פאסטען. א כל שכן אז
 דער זעלבער דין געהט אן אויף נים קיין
 אויסגעזעצטען תענית :

מז. אין די אויסגעזעצטע טעניות פון
 אלע יאהר דארף מען ליינען צו
 שחרית און צו מנחה „ויחל”. אויב קהל
 האט גוזר געווען א נייעם תענית צוליעב
 א צרה אויף מאנטאג אדער דאנערשטאג,
 דארף מען ליינען צו שחרית די סדרה פון
 די וואך און צו מנחה זאל מען ליינען
 „ויחל”. אויב קהל האט גוזר געוועזען
 דעם תענית אויף אן אנדערען טאג, זאל
 מען ליינען סיי צו שחרית, סיי צו מנחה
 „ויחל”. ווען מען ליינט צו מנחה „ויחל”
 הייסט דער דריטער א בעל מפתיר און ער
 דארף זאגען די הפטרה „דרשו ה'
 בהמצאו” מיט די ברכות און לאזט אויס
 ביי מגן דוד. צו שחרית „ויחל” זאגט
 מען נים קיין הפטרה :

יז. אויב ס'איז נישט אין שוהל צעהן
 מענשען וואס פאסטען אין א אויס-

סימן יא

א. אויב מען האט זיך טועה געוועזען
 ביים ליינען, מאנטאג, דאנערשטאג,
 שבת צו מנחה, ווען מען דארף ליינען

דינים פון א טעות ביים ליינען ווען
 מען רופט אויף דריי מענשען.
 באשטעהט פון 7 ענינים.

לקרות ללוי מונוקוס שפסק ג' פסוקים, ואחר הלוי יקראו שני ישראלים להשלים מנין הקרואים, ואל יקרא ללוי פעם ג' השני פסוקים שקרא לכהן, ומשום פגם הכהן :

ג. ואם חירע זה הטעות נעליה של לוי, שלא קראו לו רק ג' פסוקים וקראו אחריו ישראל וצריך ברכה הראשונה ונזכרו הטעות, צריך לקרות להישראל פעם ג' חותן שני פסוקים שקרא ללוי ועוד פסוק אחד או יותר, אחריו יקראו עוד ישראל אחד עליה רביעית להשלים מנין הקרואים ג' עליות שלמות, כי העליה של ג' פסוקים אינה נחשבת צוננין של ג' נזרי :

ד. אם חירע זה הטעות נעליה הראשונה צונקוס שעלה ישראל צונקוס כהן ולא

אחד ג' פסוקים, דהיינו שקרא פסוק אחד לשתי עליות ג' פעמים, לא יאל, כי עליה זאת שקרא נה רק שני פסוקים חדשים אינה מן המנין, וצריך לחזור ולקרות לפני נעל העליה שטעה נה ג' פסוקים חדשים ומונוקוס שפסק, וצריך פעם ג' לפני ולחריה אם זה העולה כנר צריך ברכה האחרונה על העליה של הטעות, וגם צריך להתחיל פעם ג' נרכו, דכיון שצריך ברכה האחרונה חשוב זאת היסח הדעת :

ב. צוה דברים אנוורים אם נזכרו תיכף הטעות אצל אם לא נזכרו הטעות עד לאחר שקראו להעולה אחריו וכנר צריך העולה אחריו ברכה הראשונה, אז הדין כך, שאם חירע זה הטעות נעליה של כהן, יתחיל

צוויי ישראלים משלים צו זיין דעם מנין הקרואים. מען דארף ניט ליינען פאר'ן לוי נאך א מאל די צוויי פסוקים וואס מען האט געליינט פאר'ן כהן, ווייל דאס איז א בעלידיגונג פאר'ן כהן :

ג. און אויב דער טעות האט זיך געטראד פון ביי די עליה פון לוי וואס מען האט איהם געליינט נאך צוויי פסוקים און מען האט נאך איהם אויפגערופען א ישראל, האט ער געמאכט די ערשטע ברכה און נאכהער האט מען זיך דער מאנט דעם טעות, דארף מען ליינען צו דעם ישראל נאך א מאל די זעלבע צוויי פסוקים וואס מען האט געליינט צום לוי און נאך צו איין פסוק אדער מעהר. נאכ'הער זאל מען אויפגערופען נאך א ישראל צו א פיערטע עליה משלים צו זיין דעם מנין הקרואים, ווארום די עליה פון צוויי פסוקים ווערט ניט גערעכענט אין מספר פון דריי עליות :

ד. אויב דער טעות האט זיך געטראפן ביי די ערשטע עליה וואו מען האט ניט אויפגערופען קיין כהן נאך א ישראל במקום כהן און מען האט איהם געליינט נאך צוויי פסוקים, און נאך דעם וואס דער אנדערער ישראל האט געמאכט די

צעהן פסוקים פאר דריי מענשען האט מען נאך געליינט אכט פסוקים, אפילו ווען מען האט געליינט צו דריי פסוקים פאר יעדען, דהיינו מען האט געליינט איין פסוק צוויי מאהל צו צוויי עליות, איז מען ניט יוצא. ווייל די עליה וואס מען האט נאך געליינט צוויי נייע פסוקים ווערט ניט גערעכענט. דאן דארף מען נאך א מאל ליינען פאר דעם זעלבען וואס דער טעות איז ביי איהם געוועזען נייע דריי פסוקים וואו מען האלט. און דער זעלבער דארף נאך א מאל מאכען אלע ברכות איבער די עליה, אויב ער האט שוין גע'האט געמאכט די לעצטע ברכה. און אויך דארף ער נאך א מאל אנהויבען ברכו :

ב. דער דין איז נאך געזאגט געווארען אויב מען האט זיך בא'לד דערמאנט דעם טעות, אבער אויב מען האט זיך ניט דערמאנט פון טעות ביז מען האט שוין געהאט אויפגערופען אן אנדערען, און דער אנדערער האט שוין געמאכט די ערשטע ברכה דאן איז אזוי דער דין, אויב דער טעות האט זיך געטראפן ביי די עליה פון כהן, זאל מען ליינען צום לוי וואו מען איז געבליבען שטעהן דריי פסוקים, און נאך לוי זאל מען אויפגערופען

רק שני פסוקים, אז הדין כך. שם נקרא להג' גברי עשרה פסוקים אין נריכים להוציא פעם שנית הספר תורה לקרות זה מחדש, אבל אם לא נקרא לשלשתן רק ח' פסוקים נריכים להוציא פעם שנית הספר תורה ולקרות זה מחדש כל הקריאה עם ג' גברי כדון, ואם נקרא לשלשתן ט' פסוקים יש ספק איך להתנהג :

ז. אם טעו נתענית צבור הקצוץ שחל בשני או בחמישי וקרא בשחירת פרשת השבוע, אפילו נזכר בחומש הקריאה, יגמור, ואין מחזירין אותו לקרות "ויחל", ואם טעו נתענית צבור שאין קצוץ, רק שגורו הצבור תענית צום שני או צום חמישי, וקרא בשחירת "ויחל" מחזירין אותו לקרות פרשת השבוע :

קרא לו רק ג' פסוקים, ונזכרו הטעות אחר שצריך ישראל השני צרכה הראשונה, צריך לחזור ולקרות לישראל השני אותן שני פסוקים שקרא לישראל הראשון ועוד פסוק אחד או יותר, אחריו יקראו פעם ג' לישראל הראשון, ואחריו יקראו ישראל שלישי, דכאן כיון שעלה נמקום כהן מוטב לעשות כך, ולא יקראו שלשה ישראלים אחרים ונלמד לישראל הראשון, כדי שלא יתראה שקראו ד' גברי :

ח. אם חירע הטעות נעליה השלישית שקרא לשלישי מונה שקרא ללוי, אם קרא לשלשתן עשרה פסוקים אין צריך לחזור ולקרות:

ו. כל זה אם לא הכניסו עוד הספר תורה אל היכלה, אבל אם כבר הכניסו הספר תורה ונזכרו שנקרא לאחד מן הג' גברי

אויב מען האט געליינט צו אלע דריי עליות צוזאמען צעהן פסוקים אין מען יוצא, אבער אויב מען האט נאר געליינט צו אלע דריי עליות אכט פסוקים, דאָרף מען נאָך אַ מאָל אַרויסנעהמען דעם ספר און איבערליינען די גאַנצע קריאה צו דריי עליות. און אויב מען האט נאר געליינט צו אלע דריי עליות ניין פסוקים אין אַ ספּק :

ז. אויב מען האט זיך טועה געוועזען אין אַ באַשטימטען תענית צבור וואס אין אויסנעפאלען אויף מאנטאג אָדער דאנער-שטאג און מען האט געליינט צו שחרית די פרשה פון די סדרא אנשטאט "ויחל", אפילו אויב מען האט זיך דערמאנט אין מיטען ליינען, זאל מען נומד זיין דאס ליינען און מען דאָרף שוין ניט ליינען "ויחל". אויב אבער מען האט זיך טועה געוועזען אין אַ אומבשטימטען תענית, וואס מען האט גוזר געוועזען אויף מאנטיג טאג אָדער דאנערשטאג, און מען האט גע-ליינט צו שחרית "ויחל" אנשטאט די פרשה פון די סדרא, דאָרף מען נאָך אַ מאָל איבערליינען די פרשה פון די סדרא :

ערשטע ברכה האט מען זיך דערמאנט דעם טעות, דאָרף מען ליינען צום צוויי-טען ישראל נאָך אַ מאָל די זעלבע צוויי פסוקים וואס מען האט געליינט צום ער-שטען ישראל מיט נאָך צו איין פסוק אָדער מעהר. נאכהער זאל מען אויפרופען נאָך אַ מאָל דעם ערשטען ישראל, נאכהער אַ דריטען ישראל און מען זאל ליינען פאַר זיי צו דריי פסוקים אָדער מעהר :

ח. אויב עס האט זיך געטראפן אַ טעות ביי די דריטע עליה און מען האט געליינט צו שלישי פון די פסוקים וואס מען האט געליינט צום לוי, אויב מען האט געליינט צו אלע דריי עליות צוזאמען צעהן פסוקים, דאָרף מען ניט נאָך אַ מאָל איבערליינען :

ו. דאס איז אַלץ נאר אויב מען האט נאָך ניט געהאט אַריינגעשטעלט דעם ספר אין ארון קודש. אבער אויב מען האט שוין געהאט אַריינגעשטעלט דעם ספר און נאכ-הער האט מען זיך דערמאנט אז ביי איין עליה פון די דריי עליות האט מען נאר געליינט צוויי פסוקים, איז דער דין אזוי,

סימן יב

עד רביעית ההין, ואם נזכר מן הטעות לאחר שהלוי כבר נירך נזכה האחרונה, נריך הלוי לנרך פעם שנית תחלה וסוף, וגם נרכו יאמר פעם שנית ויקרא לו מן ואמרת עד רביעית ההין :

ג. אם לא נזכר זה הטעות עד לאחר שנירך השלישי נזכה הראשונה, יחזור ויקרא לזה השלישי מן ואמרת להם עד רביעית ההין, אחר כך יקרא ישראל אחר לשלישי, ועוד ישראל חמישי לרביעי, כי זה הלוי שקראו לו רק 3 פסוקים אינו עולה למנין הקרואים, וכן הדין אם נזכר הטעות אחר שנירך השלישי נזכה האחרונה, אלא שאז נריך השלישי לנרך פעם שנית תחלה וסוף עם נרכו :

דין טעות הקריאה בקריאת ד' גברי דר"ח וחוה"מ, וכו' י' מעיפים.

א. נקריאת ד' גברי דראש חודש וחול הנועד - אם טעה וקרא בעליה אחת רק שני פסוקים, הדין שזה כמו נקריאת ג' גברי של שני וחמישי ומנחה דשנת כזכר צמיון הקודם, ורק צמין אחד נשתנה הדין, דכאן לא שיך המוספר של עשרה פסוקים :

ב. אם טעה הקורא בראש חודש ולא התחיל ללוי בפסוק, ואמרת להם "רק התחיל בפסוק" א"ת הכנס" וקרא 3 פסוקים עד "רביעית ההין" ונזכר מן הטעות, יחזור ויקרא לזה הלוי פעם שנית מן ואמרת להם

סימן יב

רביעית ההין. אויב מען האט זיך דער מאנט פון טעות נאך דעם וואס דער לוי האט שוין געמאכט די לעצטע ברכה, דארף דער לוי נאך א מאל מאכען די ברכות מיט ברכו און מען זאל פאר איהם נאך א מאל ליינען פון ואמרת ביו רביעית ההין :

ג. אויב מען האט זיך נישט דערמאנט פון דעם טעות ביו נאך דעם וואס דער דרייטער האט שוין געמאכט די ערשטע ברכה, זאל מען פאר דעם דריטען נאך א מאל ליינען פון ואמרת להם ביו רביעית ההין, און צו שליש זאל מען אויפטרעפן אן אנדערער ישראל, נאכהער ווידער אן אנדערען ישראל א פינפטער מאן צו רביעי, ווארום דער לוי וואס מען האט פאר איהם געליינט נאך צוויי פסוקים ווערט נישט גערעכענט אין מספר פון די עליות. דער זעלבער דין איז אויך, אויב מען האט זיך דערמאנט פון טעות נאך דעם וואס דער דריטער האט שוין געמאכט די לעצטע ברכה, נאך דאן דארף דער דריטער נאך א מאל מאכען ביידערליי ברכות מיט ברכו :

דינים פון טעות ביים ליינען, ווען מען רופט אויף פיער מענשען, ראש חודש, חול המועד. באשטעהט פון 10 ענינים.

א. ווען מען רופט אויף פיער מענשען אין ראש חודש אדער חול המועד, אויב מען האט זיך טועה געוועזען און מען האט ביי איין עליה נאך צוויי פסוקים געליינט, איז דא דער זעלבער דין אזוי ווי ביי די קריאה פון דריי מענשען אין סימן יא. נאר מיט איין ענין איז דא אנדערש, וואס דא געהט נישט אן דער מספר פון צעהן פסוקים צו ליינען, ווייל דא מוז מען דאך ליינען מעהר פסוקים :

ב. אויב דער בעל קורא האט זיך טועה געוועזען ראש חודש און האט אנגעדי הויבען ליינען צו לוי דעם פסוק את הכבש אנשטאט וואס ער האט גערארפט אנהייבען ואמרת להם, און ער האט אָנגעליינט צוויי פסוקים ביו רביעית ההין און האט זיך דערמאנט פון טעות, דארף ער נאך א מאל ליינען צו דעם זעלבען לוי פון ואמרת להם ביו

לאחר שצריך, יקרא לרצונו עד גמר הפרשה, אחר כך יעלה לז' אחר לקריאת חונת היום בספר השני :

ו. חול המועד של פסח, אם טעה וקרא פרשה אחרת ונשאר ענינים הקבועים לקרות בפסח, אם גמרו הקריאה ג' גברי יא, ואין צריך לחזור ולקרות פרשה השנייה לזה היום, ואם עדיין לא גמרו כל הקריאה ג' גברי אלא שנזכרו במועד הקריאה, יפסיק ויקרא פרשה השנייה לזה היום וישלים עושה מניין הקרואים :

ז. אם טעה בשנת חוה"מ פסח שהיה צריך להתחיל לקרות ראה אתה חומר אלי והתחיל פסל לך, אם נזכר במועד הקריאה של כהן יפסיק ויתחיל לקרות ראה אתה חומר אלי ולא יצרך הכהן צרכה אי פעם שנית, ואם נזכר לאחר שצריך הכהן צרכה השניה

ד. אם חירע זה הטעות של עליה השנית כאשר עלה ישראל במוקדם לוי ונזכר לאחר שצריך השלישי ונזכרו לקרות לזה השלישי עליה השניה, "ואמרת להם" כנזכר לעיל, אי לא יקראו לעליה השלישית ישראל רביעי, אלא יקראו זה ישראל שהיה הטעות אצלו בעליה השנית שהוא יעלה פעם שנית לעליה השלישית, כדי שלא יעלו רק ד' גברי מה שאין כן אם עלה לוי לעליה השניה שהיה זה הטעות, אז אין יכול לעשות ענה הזאת, ונאין צריה יעלו חמשה גברי :

ה. חול המועד של פסח, אם טעה וקרא ג' גברי בספר הראשון ולא סיים לקרות כל הפרשה של קריאת היום, ועולה הג' צריך צרכה האחרונה, צריך לקרות הנשאר בלא צרכה, והרביעי יעלה לספר תורה השניה, ואם טעה וקרא לרצונו בספר הראשון ונזכר

די איבריגע פסוקים אהן ברכות און דער פיערטער זאל עולה תורה זיין צום צווייט טען ספר. אויב אבער מען האט אויפ- גערופען א פיערטען אין ערשטען ספר צו די איבריגע פסוקים און מען האט זיך דערמאנט נאך דעם וואס דער פיערטער האט שוין געמאכט די ברכה, זאל מען פאר דעם פיערטען אבליינען די איבריגע פסוקים און צום צווייטען ספר זאל מען א-ויפרופען א פינפטען :

ו. חול המועד פסח, אויב מען האט זיך טועה געוועזען און מען האט געליינט אן אנדער פרשה, אבער אויך פון ענין פסח, אויב מען האט שוין גומר געוועזען די פרשה מיט פיער עליות, איז מען יוצא. און אויב מען האט נאך ניט געליינט פיער עליות, זאל מען מפקס זיין און מען זאל ליינען די פרשה וואס געהער צום היינטי- גען טאג, אזוי נאך אז פון ביידע קריאות . זאל נאר זיין פיער עליות :

ז. אויב מען האט זיך טועה געווען שבת חול המועד פסח וואס מען האט גע- דארפט אנהויבען ליינען ראה אתה חומר אלי , האט מען אנגעהויבען פסל לך. אויב

ד. אויב דער זעלבער טעות ביי די צווייט טע עליה האט זיך געטראפען ווען צו דער צווייטער עליה איז אויפגערופען גע- ווארען א ישראל במקום לוי, און מען האט זיך דערמאנט נאך דעם וואס דער דריטער האט שוין געמאכט די ברכה און מען דארף ליינען פאר דעם דריטען נאך א מאל פון ואמרת להם ביו רביעית ההיו, זאל מען דאן ניט אויפרופען צו שלישי א פיערטען ישראל, נאר מען זאל צו שלישי אויפרופען דעם זעלבען ישראל וואס איז געוועזען אויפגערופען צו שני וואס ביי איהם האט זיך געטראפען דער טעות, כדי עס זאל ניט ווערען אויפגערופען מעהר ווי פיער מענשען. אבער אויב א לוי איז אויפגערופען געווארען צו שני, איז די עצה ניט דא, מוז גערופען ווערען פינף מענשען :

ה. חול המועד פסח, אויב מען האט זיך טועה געוועזען און מען האט ניט א- געליינט די גאנצע פרשה צו דריי עליות נאר מען האט איבערגעלאזט עטליכע פסוקים און דער דריטער האט שוין גע- מאכט די לעצטע ברכה, דארף מען ליינען

ספקא דיומא, וכל מקום קיונו לן דנקיטין
אנו נקביעא דירחא, לכן זה הכלל, שאם
טעה ולא קרא עיקר חזנת היום לריד לחזור
ולקרות צנרכה, ואם טעה שלא קרא הספק
של חזנת היום לין לריד לחזור ולקרות צנרכה,
אלא שאם לא הכניסו עדיין הספר תורה
להיכלה יקרא צה הספק של חזנת היום נלי
צרכה :

י. לכן אם טעה ציום אי דחול המועד סכות
שלא קרא כלל, וציום השני"י אלף קרא
"וציום השלישי"י שהוא עיקר חזנת היום,
יאל, ולין לריד לחזור ולקרות הספק, והוא
הדין נשאר יונים דחול המועד, אלף שאם
עדיין לא הכניסו הס"ת להיכלה יקרא, וציום
השני"י שהוא הספק נלי צרכה :

יקרא הלאה צאופן שיחלק הקריאה הנשאת
לשנה צגרי שיקרא ג' פסוקים לכל עליה, ואם
נזכר צנוקס שלא יוכל לחלק הקריאה
הנשאת לשנה צגרי רק לחנושה צגרי ג"כ
יאל, כי הנופטייר ישלים למנין ז' קרואים,
אבל אם נזכר צנוקס שאי אפשר לחלק עוד
הקריאה הנשאת על וספר העליות
הנזכרות אז יפסיק ויתחיל לקרות וחדש ראה
אתה חומר אלי צג' צגרי :

ח. חול המועד סכות, אם טעה וקרא ציום
אי דחול המועד ללוי, וציום השלישי וציום
הצנעי"י, יקרא להשלישי, וציום הצנועי"י
נלגד, ולהצנעי"י, יקרא הספקא דיומא
"וציום השני וציום השלישי" :

ט. חל המועד סכות שקורין בכל יום הקרנת
קרבתות של ג' יונים צקריאה אחת וסוס

לוי, וציום השלישי וציום הרביעי"י, זאל
מען ליינען צו שלישי, וציום החמישי"י
אליו"י, און צו רביעי זאל מען ליינען
"וציום השני וציום השלישי" :

ט. חול המועד סכות, וואס מען ליינט
אין גלות אלע טאג די קרבנות פון
דריי טעג, איז אזוי דער כלל, אויב מען
האט זיך טועה געוועזען און מען האט
ניט געליינט די קרבנות פון היינטיגען
טאג דארף מען נאך א מאל דאס צו צור
ליינען מיט די ברכות. און אויב דער
טעות איז געוועזען וואס מען האט ניט
געליינט די קרבנות פון די אנדערע טעג,
דארף מען דאס ניט נאך א מאל צו צור
ליינען מיט די ברכות, נאך אויב מען
האט נאך ניט אריינגעשטעלט דעם ספר,
דארף מען דאס צוליינען און ברכות :

י. לויט דעם כלל קומט אויס, אז אויב
מען האט זיך טועה געוועזען אין
ערשטען טאג חול המועד סכות און מען
האט ניט געליינט "וציום השני"י נאך מען
האט געליינט "וציום השלישי"י וואס דאס
איז באמת די קרבנות פון היינטיגען טאג,
איז מען יוצא און מען דארף ניט נאך
א מאל צו צוליינען "וציום השני"י. דער

מען האט זיך באדערערמאנט אין דער
מיט פון כהן, זאל מען מפסיק זיין און
אנהויבען ליינען ראה אתה אומר אלי און
דער כהן זאל ניט מאכען נאך א מאל
די ערשטע ברכה. אויב מען האט זיך
דערמאנט נאך דעם וואס דער כהן האט
שוין געמאכט די צווייטע ברכה זאל מען
ליינען ווייטער אויב ס'איז מעג
ליך מען זאל די ווייטערדיגע קריאה צור
טהיילען אויף זעקס עליות צו דריי
פסוקים. אויב מען האט זיך דערמאנט
נאך ווייטער אז מען קען ניט די ווייטער-
דיגע קריאה צוטהיילען אויף זעקס נאך
אויף פינף עליות איז אויך גוט, ווייל דער
מפטיר קען צוגערעכענען ווערען פאר די
זיבענטע עליה. אבער אויב מען האט זיך
דערמאנט אזוי ווייט אז מען קען שוין ניט
איינטהיילען די ווייטערדיגע קריאה אויף
דעם מספר עליות וואס מען דארף, דאן
זאל מען מפסיק זיין און מען זאל אנהוי-
בען אויפסנייען צו ליינען ראה אתה אומר
אלי מיט זיבען עליות :

ח. חול המועד סכות, אויב מען האט
זיך טועה געוועזען און מען האט גע-
ליינט דעם ערשטען טאג חול המועד צו

יא. אלל אלס הטעות היה להיפך שזיוס אי' דחול המועד סוכות לא קרא כלל „וזיוס השלישי“ שהוא עיקר חונת היום, אלל שקרא „וזיוס השני“ בלנד שהוא הספקא דיומאל, לא

יאל, ולריך לחזור ולהוליל הספר תורה לקרות „וזיוס השלישי“ בצרכה, והוא הדין גם בשאר ימי חול המועד סכות זין בחול זין בשבת :

סימן יג

ב. ראש חודש בחנוכה דקומאל לן שקורין תחלה ג' גברי בשל ראש חודש, ואחר כך קורין לרביעי בספר תורה שניה של חנוכה, אלס טעה וקרא גם לרביעי בקריאת ראש חודש, אלס לא הוליל רק ספר תורה אחת אין לריך להוליל ס"ת שניה לקרות זה של חנוכה, ואפילו נזכר בלחנע הקריאה שג רביעי גומר וינכר ויולל זה, ואפילו לנלול

דין טעות בקריאה דחנוכה,

ובו ד' סעיפים.

א. אלס טעה בקריאה דחנוכה ולא קרא כסדרן, כגון שזיוס אי' דחנוכה קרא זיוס השני לו זיוס השלישי, וכדומה לזה בשאר הימים, יאל נדיענד :

נאר ניט געליינט „וביום השלישי“ וואס דאס איז דער עיקר, נאר מען האט געליינט „וביום השני“ וועלכעס איז ניט דער עיקר, האט מען ניט יוצא געוועזען, נאר מען דארף נאר א מאל ארויסנעמען דעם ספר און ליינען „וביום השלישי“ מיט א ברכה. די זעלבע דינים געהן אויך אן ביי די איבריגע טעג פון חול המועד סכות, סיי אין די וואכען סיי אין שבת :

זעלבער דין געהט אויך אן ביי די איכרייגע טעג חול המועד. נאר אויב מען האט נאר ניט אריינגעשטעלט דעם ספר, דארף מען צו צוליינען „וביום השני“ אהן ברכות :

יא. אבער אזוי באלד דער טעות איז געוועזן פארקעהרט, אז אין דעם ערשטען טאג חול המועד סכות האט מען

סימן יג

און נאכהער דארף מען רופען רביעי צו די קריאה פון חנוכה. האט מען זיך טועה געוועזען און מען האט אויפגערופען פיער עליות צו די פרשה פון ראש חודש, אויב מען האט נאר ארויסגענומען איין ספר תורה צום ליינען, איז מען יוצא, און מען דארף ניט ליינען א פינפטע עליה פון חנוכה. אפילו אז מען האט זיך דערמאנט פון טעות אין מיטען ליינען פון די פיער טע עליות, זאל מען גומר זיין די פרשה פון ראש חודש און מען איז יוצא. נאר אויב מען האט ארויסגענומען צוויי ספרים דארף מען ביי אזא טעות צו ליינען א פינפטע עליה פון חנוכה אין צווייטען

דינים פון טעות ביים ליינען פון חנוכה באשטעהט פון 4 ענינים.

א. אויב מען האט זיך טועה געוועזען ביים ליינען פון חנוכה און מען האט ניט געליינט כסדר. דהיינו אז אין ערשטען טאג חנוכה האט מען געליינט ביום השני אדער ביום השלישי. אדער אויב אזא טעות איז געוועזען אין די איבריגע טעג פון חנוכה, איז מען יוצא און מען דארף ניט איבערליינען :

ב. ראש חודש חנוכה וואס דער דין איז אז מען דארף אויפרופען פריהער דריי מענשען צו די פרשה פון ראש חודש

אם נזכר מן הטעות לאחר שצריך הכהן זכרה האחרונה, אצל אם נזכר מן הטעות זמנא עליה הראשונה, יגמור לכהן כל הקריאה דחנכה השייכה לזה היום, ולא כד יקרא ג' גברי זשל ראש חודש :

ד. אם טעה ציוס ח' דחנכה ולא קרא עד גמירא הקרנת קרנות של שאר הנשיאים לא יאל, וצריך להוילא זשזיל זה הספר תורה ולקרות זלא זכרה, אצל אם טעה ושכח לקרות פרשת זעהלתך ונזכר לאחר הכנסת הספר תורה להיכלה, יאל זדיעזד :

אחת הספר תורה לקרות זה של חנוכה אין צריך, אצל אם הוילא ז' ספרי תורה צריך לקרות חמישי זספר תורה ז' משום פנמא זספר תורה, וקדיש יאמר לאחר קריאת חמישי על סית השנית, ואם אומר קדיש אחר קריאת רביעי אל יאמר קדיש פעם ז' אחר קריאת החמישי :

ג. ראש חודש זחנכה אם טעה ושכח שהוא ראש חודש והתחיל לקרות זשל חנוכה, יסיים הקריאה לג' גברי זשל חנוכה כמו זשאר יווי חנוכה, ויקרא לרביעי זשל ראש חודש ויתחיל וזראשי חדשיכם, והיינו רק

סימן יד

פרשת כל הזכור, אם גמר כל הקריאה זה גברי, יאל זדיעזד ואין צריך לחזור ולקרות שנית קריאה השייכה לזה היום, ואם נזכר מן הטעות זמנא עליה הקריאה יגמור ויקרא פרשה השייכה לזה היום, וישלים זקריאה השניה

דין טעות הקריאה בקריאת ח' גברי דמועדים, ובו ח' סעיפים.

א. אם טעה ציוס ח' זפסח וקרא פרשת שור או כשז, או אם טעה זסוכות וקרא

לעצמם זכרה, זאל מען ליינען צו כהן די גאנצע קריאה פון חנוכה וואס געהער צום היינטיגען טאג, נאכהער זאל מען אויפ-רופען דריי עליות צו די קריאה פון ראש חודש :

ד. אויב מען האט זיד טועה געוועזען אין לעצטען טאג חנוכה און מען האט ניט געליינט די גאנצע קריאה פון אלע קרבנות, האט מען ניט יוצא געוועזען, נאר מען דארף אפילו ארויסנעהמען נאך א מאל דאס ספר צו ליינען דאס איבריגע אהן א זכרה. אויב דער טעות איז וואס מען האט ניט געליינט ווייטער פרשת זעהלתך און מען האט זיד דערמאנט נאכ'ן אריינשטעלען דאס ספר, איז מען יוצא, און מען דארף ניט צוליעב דעם נאך א מאל ארויסנעמען דאס ספר :

ספר, כדי עם זאל ניט זיין קיין בושה פאר'ן צווייטען ספר. און דאן דארף מען זאגען קדיש נאך די פינפטע עליה. אויב מען האט שוין געזאגט קדיש נאך די פיערטע עליה דארף מען ניט זאגען נאך א מאל קדיש :

ג. ראש חודש חנוכה אויב מען האט זיד טועה געוועזען און מען האט אנגער-הויבען ליינען פון חנוכה, זאל מען ליינען דריי עליות פון חנוכה, אזוי ווי מען ליינט אלע טאג, און פון ראש חודש זאל מען ליינען א פיערטע עליה נאך בלויז ובראשי חדשיכם. דאס איז נאר אויב מען האט זיד דערמאנט פון טעות נאך דעם וואס דער כהן האט שוין געמאכט די לעצטע זכרה, אבער אויב מען זיד דערמאנט פון טעות איידער דער כהן האט געמאכט די

סימן יד

א. אויב מען האט זיד טועה געוועזען אין ערשטען טאג פסח און מען האט געליינט די פרשה "שור או כשז" אדער

דינים פון טעות ביים ליינען פינף עליות אין יום טום. באשטעט פון 8 ענינים.

- ומנין העולים, דהיינו שאלם בקריאה אי עלו
שנים ישלים בקריאה ז' עוד ג' גברי :
- ב. אם טעה ביום ז' של פסח וקרא פרשת
כל הזכור והשליוה זה גברי יאל
נדענדה, ואלו יקרא למחרתו ביום טוב האחרון
פי שלח :
- ג. אם טעה ביום אי דשבעות וקרא שור
או כשז או כל הזכור, גם כן הדין כך,
שאותן העולים בקריאת הטעות עולים לומין
הי גברי, ואם נזכר בלומנע קריאת הטעות
והפסיק ומושלים ומנין העולים בקריאה השניה,
אלא שחומר כלן הזה, שאלם לא נזכר הטעות
עד אחר גמור הקריאה זה גברי, ואפילו אם
לומר גם קדיש לא יאל נדענדה, ולריך לחזור
- ולקרות פרשת נחש השלישי נחז גמור
נצרכה ולומירת קדיש אחרים :
- ד. אם טעה בימי המועדים וקרא לרביעי
עד סמוך לגמור הפרשה ולא נשאר עוד
רק ז' פסוקים, וכאן אין לומר שיקרא הללה
ג' פסוקים ופרשה שאחריה הואיל וסליק
ענינא, לכן יתחיל לקרות לחומשי לומפרע
לזיה פסוקים ומה שקרא לרביעי ויוסיף לו
לקרות ז' פסוקים הנשארם :
- ה. אם טעה בימי המועדים וסיים כל
הקריאה לרביעי, לא יאמר קדיש אלא
יקרא בספר תורה השניה המפטיר ויעלה
המפטיר לומין הי גברי, ואחר קריאת
המפטיר יאמר קדיש :

עליות. אלא אויב מען האם זיד דער
מאנט פון טעות, למשל, נאך צוויי עליות,
זאל מען מפסיק זיין און צויליינען די
היינטיגע קריאה אינגאנצען אויף דריי
עליות. נאך מיט איין זאך איז דא
הארבער, אז אויב מען האט זיד דערמאנט
פון טעות נאכ'ן גאנצען ליינען פון פינה
עליות איז מען ניט יוצא. נאך מען דארף
צויליינען די היינטיגע קריאה בחודש
השלישי אינגאנצען צו איין עליה מיט
די ברכות, דערנאך זאל מען זאגען נאך
אמאהל קדיש :

ד. אויב מען האט זיד טועה געוועזען
אין א יום טוב און מען האט געליינט
צו רביעי ווייטער ביז נאהענט צום סוף
פרשה און ס'איז נאך געבליבען צוויי
פסוקים אויף חמישי, זאל מען אנהויבען
ליינען צו חמישי נאך אמאהל עטליכע
פסוקים צוריק פון רביעי און מען זאל
איהם מוסיף זיין די צוויי איבערגעבלי-
בענע פסוקים :

ה. אויב מען האט זיד טועה געוועזען
אין א יום טוב און מען האט אבער-
ליינט די גאנצע קריאה צו רביעי, זאל מען
ניט זאגען קדיש נאך מען זאל פריהער
ליינען מפטיר, און דער בעל מפטיר וועט

מען האט זיד טועה געוועזען אין סכות
און מען האט געליינט די פרשה „כל
הזכור“. אויב מען האט גומר געוועזען
דאס ליינען מיט פינה עליות, האט מען
יוצא געווען און מען דארף ניט נאך א
מאהל ליינען די פרשה פון היינטיגען
טאג. נאך אויב מען האט זיד דערמאנט
פון טעות איז מיטען ליינען, זאל מען
גולל זיין דאס ספר און מען זאל ליינען
די פרשה פון היינטיגען טאג, אבער אזוי
נאך אז פון ביידע פרשות זאל נאך ווערען
אויפגערופען 5 עליות, דהיינו אויב מען
איז געבליבען שטעהן ביי די ערשטע
פרשה נאך צוויי עליות זאל מען די
אנדערע פרשה איינטיילען אויף דריי
עליות :

ב. אויב מען האט זיד טועה געוועזען
שביעי של פסח און מען האט גע-
ליינט די פרשה „כל הזכור“ אין פינה
עליות, האט מען יוצא געוועזען, און צו-
מארענעם זאל מען ליינען פרשת בשלח :
ג. אויב מען האט זיד טועה געוועזען
דעם ערשטען טאג שבועות און מען
האט געליינט „שור או כשב“ אדער „כל
הזכור“, איז אויך דער זעלבער דין, אז
די עליות וואס מען האט געליינט בטעות
ווערען צוגערעכענט צום מנין פון די פינה

שהעולה לתורה צריך אדעתא דכל הנכור הוי גם כן כדענזד ויקרא הי גברי ככל הנכור ; ח. אם טעה בשמיני עשרת שחל בשבת והתחיל כל הנכור והשלים הפרשה עם הי גברי ונזכר, יחזור ויקרא שני עולים בפרשת עשר תעשר, ואם נזכר אחר אומרת קדיש ונזכר סילק ספר הראשון, יקרא עולה אחד לספר השני ויקרא לו פרשת עשר תעשר עד כל הנכור, אחר כך יקרא למפטיר חונת היום, והמפטיר מנטרף למיין שבעה גברי, ויאמר קדיש פעם שנית אחר קריאת המפטיר :

ו. אם טעה צימי הנועדים וסיים כל הקריאה לשליש, יעלה אחר לרציעי ויקרא לו פעם שנית בסוף הענין שקרא קודם איזה פסוקים של ענין שלם, אחר כך יעלה אחר לחמישי ויקרא לו בספר תורה השניה המפטיר והוא יסלים המנין של הי גברי, ואחר קריאת המפטיר יאמר קדיש :

ז. אם טעה בשמיני עשרת שחל בחול ולא התחיל עשר תעשר אלא התחיל כל הנכור, ואף אם לא התחיל עדיין לקרות אלא

סימן מו

א. אם טעה בקריאה דשנת שחרית שקרא לאחד מן העולים רק שני פסוקים, אם

דין טעות הקריאה בקריאת ז' גברי דשבת, ובו ו' סעיפים.

ליינען כל הבכור, איז שוין גענוג אז מען זאל אנהויבען ליינען די פינף עליות פון „כל הבכור“

ח. אויב מען האט זיך טועה געוועזען אין שמיני עצרת וואס איז געפאלען אין שבת און מען האט אנגעהויבען ליינען כל הבכור, און די גאנצע קריאה איז אָבערליינט געווארען אויף פינף עליות, דערנאך האט מען זיך דערמאנט, זאל מען צוליינען די פרשה עשר תעשר ביו כל הבכור, אויף צוויי עליות. אויב מען האט זיך דערמאנט נאך קדיש זאגען און מען האט שוין געהאט אראפגענומען דאס ערשטע ספר, זאל מען אויפדעקען איינעם צום אנדערען ספר און מען זאל פאר איהם ליינען עשר תעשר ביו כל הבכור, דערנאך זאל מען אויפדעקען א זיבענטען צו מפטיר און דער בעל מפטיר איז משלים דעם מנין פון זיבען עליות. נאכהער זאל מען זאגען נאך אַמאָהל קדיש און די הפטרה מיט די ברכות :

סימן מז

א. אויב מען האט זיך טועה געוועזען שבת ביים ליינען צו שחרית, אז

גערעכענט ווערען פאר די פינפטע עליה, און נאך מפטיר זאל מען זאגען קדיש :

ו. אויב מען האט זיך טועה געוועזען אין א יום טוב און מען האט אָבער ליינט די גאנצע קריאה צו שלישי, דאָרף מען אויפדעקען אַן אנדערען צו רביעי און מען זאל פאר איהם ליינען נאך אַמאָהל פון סוף פרשה א גאנץ ענין. דערנאך זאל מען אויפדעקען אַן אנדערען חמישי און מען זאל פאר איהם ליינען מפטיר, און ער וועט משלים זיין דעם מנין פון פינף עליות. נאכדעם זאל מען זאגען קדיש און די הפטרה מיט די ברכות :

ז. אויב מען האט זיך טועה געוועזען אין שמיני עצרת וואס איז געפאלען אין מיטען די וואך און מען האט ניט אנגעהויבען ליינען „עשר תעשר“ נאך „כל הבכור“, אפילו אויב מען האט נאך ניט אנגעהויבען ליינען נאך דער עולה לתורה האט שוין געמאכט די ברכה צו

דינים פון טעות ביים ליינען שבת באשטעהט פון 6 ענינים.

עוד שלשה פסוקים או יותר, וזה שקרא לו קודם ז' פסוקים אינו עולה לווי' ז' גברי, לכן לריכים לעלות ז' גברי וולגד הונו :

ד. אם אירע טעות בשנת שחרית שקרא לשני כל הסדרה וגם אומר קדיש, יקרא לשני פעם שנית בסוף הסדרה והוא יהיה גם הנופטי, דקויו' לן שנופטי עולה לווי' שצעה, ואם לא אומר עוד קדיש, יאמר קדיש אחר קריאת השני :

ה. טעה שחזר סדרות הנפרדות, שהיה צריך לקרות ויקהל בלגד וקרא גם פקודי יקרא בשנת הג' פעם ז' סדר פקודי, טעה שפירד סדרות הנוחזרות, שהיה צריך לקרות ויקהל פקודי וקרא ויקהל בלגד, יקרא בשנת הג' ז' סדרות, פקודי עם ויקרא :

זכר הטעות תיכף לאחר שצריך העולה ברכה האחרונה, צריך לחזור ולקרות לו השני פסוקים שקרא עם עוד פסוק אחד או איזה פסוקים, ויצרך פעם ז' לפניו ולאחריה: ב. ואם לא זכר הטעות עד לאחר שהעולה אחריו כבר צריך ברכה הראשונה, אז הדין כך, שאם אירע זה הטעות בקריאת הכהן, יקרא להלוי ומוקדם שפסק, ולא יחזור לקרות ללוי ה' פסוקים של תחלת הפרשה וזה שקרא לכהן, ומשם פנס הכהן, ואין הכהן עולה לווי' הקרואים, וצריך לקרות ז' גברי וולגד הכהן :

ג. ואם אירע זה הטעות בקריאת הלוי או בשאר העלויות, יחזור ויקרא להעולה אחריו אותן שני פסוקים שקרא קודם עם

מעהר. און דער וואס מען האט פאר איהם געליינט נאך צוויי פסוקים ווערט ניט גערעכענט אין מספר פון די זיבען עליות דארום דארף מען אויפנופוען זיבען עליות חוץ דעם פון טעות :

ד. אויב עם האט זיך געטראפן א טעות שבת שחרית אז מען האט אבגעליינט צו שש' די גאנצע סדרה און מען האט שוין געזאגט קדיש, זאל מען אויפנופוען א זיבענטע און מען זאל פאר איהם נאך אמהאל לייענען שביעי, און דער זעלבער זאל זיין מפטיר. אויב מען האט נאך ניט געהאט געזאגט קדיש, זאל מען אצינד נאך שביעי זאגען קדיש :

ה. אויב מען האט זיך טעה געוועזען און מען האט געליינט ויקהל פקודי צוזאמען אדער אנדערע צוויי סדרות צוזאמען ווען מען האט בעדארפט לייענען נאך איין סדרה, זאל מען דעם אנדערען שבת לייענען נאך א מהאל די צווייטע סדרה. אויב דער טעות איז געוועזען אז ווען מען האט בעדארפט לייענען צוויי סדרות צוזאמען האט מען נאך געליינט איין סדרה, זאל מען דעם אנדערען שבת לייענען צוויי סדרות צוזאמען. דהיינו פקודי מיט ויקרא :

מען האט ביי איין עליה געליינט נאך צוויי פסוקים. אויב מען האט זיך דער מאנט פון טעות בא'ד נאך דעם וואס דער עולה לתורה האט געמאכט די לעצטע ברכה, זאל מען פאר איהם נאך אמהאל לייענען די זעלבע צוויי פסוקים מיט נאך איין פסוק אדער מעהר פסוקים. און דער עולה לתורה דארף נאך אמהאל מאכען ביידע ברכות :

ב. אויב מען האט זיך ניט דערמאנט פון טעות ביז נאך דעם וואס דער אנדערער עולה לתורה האט שוין געמאכט די ערשטע ברכה, איז דער דין אזוי, אויב דער טעות האט זיך געטראפן ביי כהן, זאל מען ניט לייענען צו לוי נאך אמהאל די זעלבע צוויי פסוקים וואס מען האט געליינט צו כהן, נאך מען זאל אנהויבען לייענען ווייטער. און אזוי ווי דער כהן קען ניט גערעכענט ווערען אין מספר פון די זיבען עליות, דארף מען אויפנופוען זיבען עליות חוץ דעם כהן :

ג. און אויב דער טעות האט זיך גע'טראפן ביי לוי אדער ביי די איב'ריגע עליות, זאל מען נאך אמהאל לייענען פאר דעם אנדערען די זעלבע צוויי פסוקים מיט נאך דריי פסוקים אדער

טעה וסיים שני פסוקים אחר התחלת הפרשה, לא יתחיל לקרות לשני מהתחלת הפרשה אלא יתחיל לקרות לו ממוקום שסיים, ואין חילוק בין אם היא פרשה סתומה או פתוחה, הסיומן להתחלת הפרשה נדפס בחומשים או אות פ או אות ס, רמז על פתוחה או סתומה :

סימן מז

נזכר הטעות לאחר שצריך נרכה האחרונה יקרא בשלישית למפטיר צפרשת ראש חודש, ונכל מוקום יאמר הפטרה של שנת חנוכה שהיא „רני ושמחי“, ונדענזד אם אומר הפטרה של ראש חודש „השמים כסאי“ והתחיל לצרף אחריה אין מחזירין אותו :
ב. ראש חודש אדר שחל בשנת פרשת שקלים, ואחר שגמר הסדרה טעה ולא קרא

1. אם אירע טעות שסיים שני פסוקים קודם התחלת פרשה וצריך לאחריה, אז העילה אחריו אין צריך להתחיל לו לנופרע פסוק אחד אלא יתחיל לקרות לו ממוקום שסיים השני פסוקים הסמוכים להפרשה עם עוד ג' פסוקים או יותר מן הפרשה השניה, וכן אם

דין טעות בקריאת מפטיר לכל זמני השנה, ובו י"א סעיפים.

א. ראש חודש טבת שחל בשנת, אם טעה והתחיל לקרות נספר השני פרשת חנוכה, אם נזכר הטעות קודם שצריך נרכה האחרונה, יפסיק ויקרא פרשת ראש חודש, ואין צריך לצרף פעם שנית נרכה הראשונה, ואם

נאד או אנהויב פון א פרשה. זאל מען פאר דעם אנדערען עולה לתורה אנהויבען ליינען וואו מען איז געבליבען שטעהן. ס'איז ניט קיין חילוק צו איז עם א פרשה סתומה אדער א פרשה פתוחה. דער סימן פון א פתוחה איז אין אנהויב פרשה גע' דרוקט אין חומש א פ, און ביי דעם אנהויב פון א פרשה סתומה איז געדרוקט אין חומש א ס :

1. אויב עם האט זיך געטראפן א טעות אז מען האט אויסגעלאזט צוויי פסוקים פאר א פרשה, און דער עולה לתורה האט שוין געמאכט די לעצטע ברכה, זאל מען ליינען פאר דעם אנדערען עולה לתורה ווייטער די צוויי פסוקים מיט נאך דריי אדער מעהר פסוקים פון די אנדערע פרשה. דער זעלבער דין איז אויב מען האט אויסגעלאזט צוויי פסוקים

סימן מנ

לתורה דארף נאך א מאהל מאכען די ערשטע ברכה. אויב מען האט זיך דער מאנט פון טעות נאכדעם וואס דער עולה לתורה האט שוין געמאכט די לעצטע ברכה, זאל מען ליינען אין דריטען ספר מפטיר פון פרשת ראש חודש. אבער די הפטרה זאל מען זאנען פון שבת חנוכה „רני ושמחי“. אויב מען האט געזאגט די הפטרה פון ראש חודש „השמים כסאי“ און מען האט שוין אנגעהויבען צו זאנען די אנדערע ברכות פון די הפטרה איז מען יוצא מיט די הפטרה :

דינים פון טעות ביי מפטיר ליינען א גאנצן יאהר. באשטעהט פון 11 ענינים.

א. ראש חודש טבת וואס איז געפאלען אין שבת, אויב מען האט זיך טעה געוועזען און מען האט אנגעהויבען ליינען אין אנדערען ספר די פרשה פון חנוכה, אויב מען האט זיך דערמאנט פון טעות איידער דער עולה לתורה האט גע' מאכט די לעצטע ברכה, זאל מען מפסיק זיין און מען זאל אנהויבען ליינען די פרשה פון ראש חודש, און דער עולה

לאחר שזריך צרכה האחרונה טרם שנגללה הספר תורה, חוזר וקורא מווקוס שפסק עד סוף הפרשה, וזריך לחזור ולנרד לפניה ולאחריה, ואם נזכר מן הטעות לאחר גלילת הספר תורה או לאחר שהכניסו הספר תורה להיכל זריך לחזור ולקרות נספר תורה לא מווקוס שפסק אלא מהתחלת הסדרה עד סוף הפרשה, ומנרד לפניה ולאחריה, אבל ההפטרות אין זריך לומר פעם שנית :

ה. אם טעו בשנה ומועזרת וקרא הפרשיות נאדר ראשון, לא יאל, וזריך לחזור לקרותם נאדר שני :

ו. בכל זמן שנגרד להוציא ספר תורה שניה נשזיל קריאת מופטיר של חזנת היום, אם טעו ושכחו ולא קראו המופטיר של חזנת היום אלא שקראו מופטיר אחר לא יאל, וזריך

נספר תורה שניה הפרשה של ראש חודש אלא שהתחיל לקרות נפרשת שקלים נכי תאל, יסיים פרשת שקלים ואחר כך יקרא למופטיר הפרשה של ראש חודש, ולפיכך יאמר ההפטרות של שנת ראש חודש, "השמים כסא" :

ג. ראש חודש ניסן חל נשנת פרשת החודש וטעה שהתחיל לקרות נספר תורה שניה פרשת החודש ונזכר שהיה זריך לקרות נשני הפרשה של ראש חודש, יסיים פרשת החודש ואחר כך יקרא למופטיר הפרשה של ראש חודש, ולפיכך יאמר ההפטרות של שנת ראש חודש, "השמים כסא" :

ד. אם טעה נשנת פרשת פרה שלא קרא כל הפרשה שהיא תטוול עד הערב, אלא שהפסיק ועווד נאמנע הפרשה, אם נזכר

בעל מפתיר האם שוין נעמאכט די לעצטע ברכה, איידער מען האט גולל געוועזען דאס ספר, זאל מען צוליינען ביו ענדע די פרשה, און דער בעל מפתיר זאל נאך אמאהל מאכען ביידע ברכות. און אויב מען האט זיך דערמאנט ווען מען האט שוין געהאט גולל געוועזען דאס ספר, אדער נאכ'ן אריינשטעלען דאס ספר אין ארון קודש, דארף מען נאך אמאהל ליינען דעם נאנצען מפתיר פון אנהויב ביז ענדע, און דער זעלבער בעל מפתיר זאל נאך אמאהל מאכען ביידע ברכות. אבער די הפטרות דארף ער ניט נאך אמאהל איבערזאגען :

ה. אויב מען האט זיך טועה געוועזען אין א עיבור יאהר און מען האט אג' געהויבען ליינען די ארבע פרשיות אין אדר ראשון, האט מען ניט יוצא געוועזען, נאר מען דארף זיי נאך אמאהל ליינען אין אדר שני :

ו. יעדעס מאהל ווען מען דארף ארויס- נעהמען אן אנדער ספר צו ליינען מפתיר, אויב מען האט זיך טועה געוועזען און מען האט געליינט אן אנדער מפתיר, איז מען ניט יוצא, נאר מען דארף ארויס-

ב. ראש חודש אדר וואס איז געפאלען אין שבת פרשת שקלים, האט מען זיך טועה געוועזען און נאכ'ן ליינען די סדרה האט מען אנגעהויבען ליינען אין אנדערען ספר פרשת שקלים, אנשטאט די פרשה פון ראש חודש, זאל מען ליינען צו מפתיר די פרשה פון ראש חודש, און דאדורך זאל מען זאגען די הפטרות פון שבת ראש חודש "השמים כסא" :

ג. ראש חדש ניסן וואס איז געפאלען אין שבת פרשת החודש, האט מען זיך טועה געוועזען און מען האט אנגעהויבען ליינען אין אנדערען ספר פרשת החודש, אנשטאט די פרשה פון ראש חודש, זאל מען אויסליינען ווייטער די פרשת החודש, נאכהער זאל מען ליינען צו מפתיר די פרשה פון ראש חודש, און דאדורך זאל מען זאגען די הפטרות פון שבת ראש חודש "השמים כסא" :

ד. אויב מען האט זיך טועה געוועזען שבת פרשת פרה און מען האט ניט געליינט צו מפתיר די נאנצע פרשה ביז "תטמא עד הערב" נאר מ'איז געבליבען שמעיה אין מיטען די פרשה. אויב מען האט זיך דערמאנט נאך דעם וואס דער

לפניה ולחזרה, אחר כך יאמר הפטרה הראויה לקריאת חונת היום עם כל צרכות ההפטרה :

ב. אופן ז', אם נזכר הטעות לאחר שאמר צעל המפטיר צרכה הראשונה של ההפטרה, אז יקרא קצת פסוקים מן ההפטרה של הסדרה שצריך עליה ויפסיק ולא ינרד צרכות האחרונות שלאחר ההפטרה, אחר כך יוציאו ספר תורה אחרת לקרות זה המפטיר של חונת היום וינרד לפניו ולחזרה, אחר כך יאמר הפטרה הראויה לקריאת חונת היום בלי צרכה שולפניה ורק יאמר הצרכות שלאחריה, וזה האופן יכולים לקרות למפטיר לזה שעלה פעם ראשון להפטיר בטעות, כיון שזוטריפין אמירתו הצרכה הראשונה שעל ההפטרה דטעות אל ההפטרה הראויה, אלז אל יקראו אותה שנית בשמו :

לחזור ולהוציא ספר תורה לקרות זה המפטיר של חונת היום :

ז. ציוס א' וצ' דפסקת, אם טעה הקורא למפטיר והתחיל והקרבנות, אם נזכר לאחר שצריך העולה צרכה האחרונה יאלו נדיענז, ואם נזכר קודם שצריך העולה צרכה האחרונה צריך לחזור ולהתחיל ונחדש הראשון ואין העולה צריך לנרד פעם שנית צרכה הראשונה :

ח. שנת וראש חודש או שנת של חרצע פרשיות, אם טעה וקרא למפטיר כדרך כל שנתות השנה, זה הדין נחלק לג' חופנים, אופן א', אם נזכר וייד לאחר שצריך צרכה האחרונה על קריאת המפטיר דטעות, יוציאו ספר תורה אחרת, אם יא להם, ויקרא לעולה אחר שיפטיר בצרשת חונת היום וינרד

ארויסנעהמען אן אנדער ספר, אויב עם געפינט זיך דארט, און מען זאל אויפרר פען אן אנדערען צום ריכטיגען מפטיר, וועלכער זאל מאכען ביידע ברכות און זאל דערנאך זאגען די ריכטיגע הפטרה מיט די ברכות :

ב. פונקט 2. אויב מען האט זיך דער מאנט פון טעות נאכרעם וואס דער בעל מפטיר האט שוין געזאגט די ערשטע ברכה איבער די פרעמדע הפטרה, דאמאלס זאל ער זאגען עטליכע פסוקים פון די פרעמדע הפטרה און זאל מפסיק זיין, די לעצטע ברכות פון די הפטרה זאל ער נאך ניט זאגען, נאר מען זאל ארויסנעהמען אן אנדער ספר צו ליינען דעם ריכטיגען מפטיר פון היינטיגען טאג, און דער זעל בער בעל מפטיר זאל זאגען ביידערליי ברכות איבער'ן מפטיר ליינען, נאכהער זאל ער זאגען די ריכטיגע הפטרה, אבער אהן די ערשטע ברכה, נאך די ברכות פון נאך די הפטרה זאל ער יא זאגען. מען דארף ניט נאך אמאהל אויפרופען מיט'ן נאמען דעם זעלבען בעל מפטיר, נאך מען זאל איהם הייסען אזוי צו געהן צום ספר:

נעהמען א ספר צום ליינען דעם מפטיר וואס מען איז מחויב צו ליינען דיעזען טאג :

ז. די ערשטע טעג פסח, אויב מען האט זיך טועה געוועזען ביי מפטיר און מען האט אנגעהויבען ליינען צו מפטיר „והקרבנות“ אויב מען האט זיך דערמאנט נאכרעם וואס דער בעל מפטיר האט שוין געמאכט די לעצטע ברכה, איז מען יוצא. און אויב מען האט זיך דערמאנט איידער ער האט געמאכט די לעצטע ברכה, דארף מען באַלד אנהויבען ליינען „ובחדש הראשון“ און דער בעל מפטיר דארף ניט נאך אמאהל מאכען די ערשטע ברכה :

ח. שבת ראש חודש אדר שבת פון די ארבע פרשיות, אויב מען האט זיך טועה געוועזען און מען האט געליינט מפטיר פון די סדרה ווי אין א געווענהליי כען שבת. ווערט דער דין צומיינט אויף דריי פונקטען: 1) אויב מען האט זיך באַלד דערמאנט נאך דעם וואס דער בעל מפטיר האט געמאכט די לעצטע ברכה איבער דעם מפטיר פון טעות, דארף מען

יא. טעה הקורא למפטיר ניום אי דסוכות והתחיל לקרות גם הפסוק וניום השני משום ספיקא דיומא גוערין צו ופוסק אפילו צלמנע פסוק, ואם טעה ניום צי דסוכות והתחיל לקרות למפטיר מן וניום השני ולא מן וצחמשה עשר, אף על פי שגמר קריאתו וצירך, צריך לחזור ולקרות מן וצחמשה עשר וצירך פעם צי לפנייה ולאחריה :

י. חופן גי. אם נזכר הטעות לאחר שאמר בעל המפטיר ההפטרע דטעות עם כל זכריותה, אז יוצאו ספר תורה אחרת ויקראו זה המפטיר של חונת היום וצירך לפנייה ולאחריה. אחר כך יאמר הפטרע הראויה צלי הזכריות שזלפניה ושל אחריה, וכן גם זה האופן נכון לקרות למפטיר זה שעלה פעם ראשון להפטיר זטעות, כיון שזאטרפין כל זכריותו שאמר על ההפטרע דטעות אל ההפטרע הראויה :

סימן יז

הגי גברי, הדין כך, אם אירע הדילוג בעליית כהן, ונזכר לאחר שצירך זכרה האחרונה, יתחיל לקרות ללוי מהתחלת הפסוק של הדילוג עם שאר הפסוקים כסדר מה שקרא לכהן, ומלמד זה יקרא עוד ללוי לא

דין טעות הדילוג בקריאות של כל השנה, ובו חי סעיפים.

א. אם אירע טעות זקריאת גי גברי שלג הצלע קורא פסוק אחד או תינה אחרת, אף אם קרא גי פסוקים ויותר לכל אחד מן

טאג סכות או מן האט אנגעהויבען לייענן אויך „וביום השני“ זאל מן תיכף אנשרייען דעם בעל קורא ער זאל מפסיק ליין אפילו אין מיטען פסוק. או אויב ער האט זיך טועה געוועזען דעם צווייטען טאג סכות או האט אנגעהויבען לייענן מפטיר „וביום השני“ אנשטאט „ובחמשה עשר יום“ אפילו אויב מן האט שוין גע- מאכט די לעצטע זכרה. מן מן דאך נאך אמהל לייענן „ובחמשה עשר יום“ או דער בעל מפטיר זאל נאך אמהל מאכען ביידערליי זכרות איבער לייענן:

י. פונקט 3. אויב מן האט זיך דער מאנט פון טעות נאכדעם וואס דער בעל מפטיר האט שוין אבענעוואנט די פרעמדע הפטרע מיט אלע איהרע זכרות, דאמאלס זאל מן ארויסנעהמען או אנדער ספר צו לייענן דעם ריכטיגען מפטיר פון היינטיגען טאג או דער זעלבער בעל מפטיר זאל מאכען ביידערליי זכרות איבער לייענן, נאכהער זאל ער זאגען זי ריכטיגע הפטרע. אבער אהן ביידערליי זכרות פון די הפטרע:

יא. אויב מן האט זיך טועה געוועזען ביים לייענן מפטיר דעם ערשטען

סימן יח

א ווארט, אפילו ער האט ביי דער עליה געלייגט נאנצע דריי פסוקים אדער מערה, איז דער דין אזוי. אויב דאס האט זיך געטראפען ביי דער עליה פון כהן, או מן האט זיך דערמאנט נאכדעם וואס דער כהן האט שוין געמאכט די לעצטע זכרה, זאל מן אנהייבען לייענן צו לוי

דינים פון טעות וואס מן האט עפעס פעהריפערט ביים לייענן פון א גאנץ יאהר. באשטעהט פון 8 ענינים.

א. אויב עם האט זיך געטראפען א טעות ביים לייענן פון דריי עליות או דער בעל קורא האט פעהריפערט א פסוק אדער

ד. כל זה אם עדיין לא הכניסו את הספר תורה אל היכלה, • אבל אם הכניסו הסמית אל היכלה ואחר כך נזכרו טעות הדילוג, אז הדין כך, שזאם על כל פנים קרא לגי גברי עשרה פסוקים ונלמד פסוק המדולג יאל דיעצד. אבל אם לא קרא לשלשון עשרה פסוקים, צריך לחזור להוציא הספר תורה ולקרות פעם שנית לעולה השלישי עשרה פסוקים מהתחלת הקריאה שז זה היום כסדר, ויצרך פעם שנית נצכה הראשונה והאחרונה, וגם נצכו יאמור פעם שנית :

ה. אם אירע טעות הדילוג של תינה אחת או פסוק אחד נקריאת ד' גברי דראש חודש וחול המועד או נקריאת ה' גברי דמועדים, אם עלו מנין גברי של חונת היום

פחות משלשה פסוקים חדשים, אחר כך יעלה ישראל לשלישי :

ב. אם אירע טעות הדילוג נעליית לוי, ונזכר לאחר שצריך נצכה האחרונה, יתחיל לקרות לישראל פעם שנית כל הפסוקים שקרא ללוי, ונלמד זה יקרא לו עוד לא פחות משלשה פסוקים חדשים :

ג. אם אירע טעות הדילוג נעליית שלישי ונזכר לאחר שצריך נצכה האחרונה, וכן אם טעות הדילוג היה נעליית כהן או נעליית לוי, אבל לא נזכר הטעות עד לאחר שצריך עולה הגי נצכה האחרונה, אז צריך לקרות לעולה הגי פעם שנית עשרה פסוקים מהתחלת הקריאה אל זה היום כסדר, והעולה הגי צריך לצרף פעם שנית נצכה הראשונה והאחרונה וגם נצכו יאמור פעם שנית :

אמאהל ליינען פאר דעם בעל שלישי נים וויינינער ווי צעהן פסוקים כסדר פון אנהויב דיעוע פרשה, און דער בעל שלישי זאל נאך אמאהל מאכען ביידערליי ברכות איבער'ן ליינען, און זאל זאנען נאך אמאהל ברכו :

ד. דאס איז אלץ אויב מען האט נאך נים אריינגעשטעלט דאס ספר אין ארון קודש, אבער אויב מען האט זיך דערמאנט פון דעם טעות נאכ'ן אריינ-שטעלען דאס ספר, איז דער דין אזוי, אויב מען האט געליינט אין די דריי עליות גאנצע צעהן פסוקים חוץ דעם פעהר-פערטען פסוק, איז מען יוצא. אבער אויב מען האט נים געליינט קיין צעהן פסוקים, דאָרף מען נאך אמאהל ארויס נעהמען דעם ספר און ליינען פאר דעם בעל שלישי צעהן פסוקים כסדר פון אנהויב דיעוע פרשה, און דער בעל שלישי זאל נאך אמאהל מאכען ביידערליי ברכות מיט זא-נען ברכו :

ה. אויב דער טעות פון היפערען האט זיך געטראפּען ווען מען ליינט פיער עליות אין ראש חדש אָדער חול המועד, און ווען מען ליינט פינף עליות אין א

פון אנהויב פסוק וואס דארט איז געווען דער טעות, און מען זאל אזוי ליינען וויי-טער כסדר די פסוקים וואס מען האט גע-ליינט צו כהן, און החוץ דעם זאל מען נאך צוליינען צום לוי נאך דריי נייע פסוקים אָדער מעהר, דערנאך זאל מען אויפּרופּען א ישראל צו שלישי :

ב. אויב דער טעות פון היפערען האט זיך געטראפּען ביי די עליה פון לוי, און מען האט זיך דערמאנט פון טעות נאך דעם וואס דער לוי האט געמאכט די לעצטע ברכה, זאל מען אנהייבען ליינען צו שלישי נאך אמאהל אלע פסוקים וואס מען האט געליינט צו לוי, דערנאך זאל מען פאר איהם נאך צוליינען די פסוקים פון שלישי :

ב. אויב דער טעות פון היפערען האט זיך געטראפּען ביי שלישי, און מען האט זיך דערמאנט נאך דעם וואס דער בעל שלישי האט שוין געמאכט די לעצטע ברכה, אָדער אויב דער טעות האט זיך געטראפּען ביי כהן, צו ביי לוי, נאך מען האט זיך נים דערמאנט פון טעות ביז נאכדעם וואס דער בעל שלישי האט שוין געמאכט די לעצטע ברכה, זאל מען נאך

ז. ואם נזכרו הטעות אחר גמר הקריאה, אף אם עלו ז' גברי וקרא לכל אחד לא פחות ושלושה פסוקים, ואפילו אם כבר החזירו הספר תורה להיכל והתפללו מוסף, צריך להוציא הספר תורה פעם שנית ויעלה אחד לקרות לפניו הפסוק של הדילוג עם עוד חזיה פסוקים נזכרות לפניו ולאחריה :

ח. טעה ודילג חזיה או פסוק ניום שמחת תורה נקריאת חתן תורה, אפילו אם נזכר אחר תפלת מוסף, צריך לחזור להוציא הספר תורה ולקרות לפני עולה אחד פסוק של הדילוג עם עוד חזיה פסוקים נזכרות לפניו ולאחריה, אצל אם דילג נקריאת חתן בראשית ונזכר אחר צרכה האחרונה, אין צריך לחזור ולקרות :

וקרא לכל אחד לא פחות ושלושה פסוקים שלימים, יאל צדיענז ואין צריך לחזור ולקרות. והיינו דוקא אם לא דלג הענין של עיקר חונת היום, אצל אם דלג הענין של עיקר חונת היום, צריך לחזור ולקרות עיקר הענין של חונת היום לפני עולה אחד נזכרות לפניו ולאחריה :

ו. אם חירע טעות הדילוג של חזיה אחת או פסוק אחד נקריאת ז' גברי דשנת, אם נזכרו הטעות צאנזע הקריאה לאחר שצריך העולה צרכה האחרונה, יעלה וינרץ פעם שנית זה העולה שהיה אצלו הטעות, ויקרא לו ממוקם הטעות כסדר עם הוספה של ג' פסוקים חדשים, אחר כך יקראו לעלות אחר הקרואים :

ז. און אויב מען האט זיך דערמאנט פון טעות נאכ'ן ליינען, אפילו אז מען האט אויפגערופען זיבען עליות, און אפילו מען האט שוין אריינגעשטעלט דאס ספר און געראווענט מוסף, דארף מען דאך ווידער ארויסנעמען דאס ספר און מען זאל אויפרופען איינעם צו ליינען פאר איהם דאס וואס איז געווארען פערהי- פערט מיט נאך עטליכע פסוקים צו, און דיעזער דארף מאכען איבער'ן ליינען ביידערליי ברכות :

ח. אויב מען האט עפעס פעהריפערט אין שמחת תורה ביים ליינען חתן תורה, אפילו ווען מען האט זיך דערמאנט נאך מוסף, דארף מען נאך אַמאָהל אַרויס- נעהמען דאס ספר און אויפרופען איינעם מען זאל פאר איהם ליינען דאס פעהרי- פערטע מיט נאך עטליכע פסוקים, און דיעזער דארף זאגען ביידערליי ברכות איבער'ן ליינען. אבער אויב מען האט עפעס פעהריפערט ביים ליינען חתן בראשית און מען האט זיך דערמאנט נאך די לעצטע ברכה, איז מען יוצא און מען דארף ניט נאך אַמאָהל איבערליינען :

יום טוב, איז דער דין אזוי, אויב מען האט געליינט אזוי פיעל עליות ווי פיעל מען האט געברויכט ליינען, און ביי יע- דער עליה איז געליינט געווארען ניט וועניגער ווי דריי גאַנצע פסוקים, און דאס פעהריפערען איז ניט געוועזען דער ענין פון היינטיגען טאג, איז מען יוצא. און מען ברודיט ניט נאך אַמאָהל איבער ליינען. אזוי באַלד אבער אז מען האט פעהריפערט דעם ענין פון היינטיגען טאג, דארף מען אויפרופען איינעם און מען זאל פאר איהם ליינען דעם גאַנצען ענין פון דעם טאג, און ער זאל איבער דעם ליינען ביידערליי ברכות זאגען :

י. אויב דער טעות פון היפערען האט זיך געטראפן ווען מען ליינט זיבען עליות אין שבת, אויב מען האט זיך דער- מאנט דעם טעות אין מיטען ליינען נאך דעם וואס דער עולה לתורה האט געזאגט די לעצטע ברכה, זאל דער זעלביגער עולה לתורה זאגען נאך אַמאָהל די ברכות און מען זאל פאר איהם נאך אַמאָהל איבער- ליינען פון טעות און ווייטער כסדר מיט נאך דריי נייע פסוקים. דערנאך זאל מען אויפרופען די איבריגע עליות :

סימן יח

ב. ואם נמצא טעות לאחר שצריך העולה
זרכה הראשונה קודם שהתחיל לקרות,
יש צוה מחלוקת הפוסקים; יש אומרים
שיקרא בספר הפסול ג' פסוקים וינרד
לאחריה, אח"כ יוציאו אחרת להשלים צוה
מנין הקרואים, ויש פוסקים מחמירין צוה
שלא יקראו כלל בפסול, אלא יוציאו תיכף
ספר כשר והעולה ינרד זרכה ראשונה פעם
שנית, וכדי שלא להכניס ענינו במחלוקת
הפוסקים נכון להכריע שהזרכה שצריך צונג
על הפסול עלתה לו, וגם מסתבר דנקריאת
התורה חזרה פסוקים ז' פעמים אין שייך
האיסור דמוציא שם שמים לזטלה, דהוי
כתלמוד תורה, לכן טוב לעשות כן, שיקרא
בפסול ג' פסוקים, והטעות יקרא צעל פה,
ולא ינרד זרכה האחרונה, גם לא יפסיק

דין אם נמצא טעות בשעת קריאה,
ובו י' סעיפים.

א. אם נמצא טעות גמור בספר תורה שצריך
להוציא ספר תורה אחרת, ועומד צין
גברא לגברא קודם שהתחיל העולה לומר
עיקר הזרכה שהיא צריך אחרת ה', אף
שכבר אמר זרכו, מוציאים תיכף ספר תורה
אחרת ומתחילין לקרות במקום שפסק
ומשלימין בספר הכשר מנין הקרואים, כי
כל אלה שעלו צונג בספר הפסול עולין
למנין הקרואים כדיעבד, ואם אפשר לקרות
ז' קרואים בספר הכשר עד סוף הסדרה נכון
לעשות כן, כי צללו הכי נהגו להוסיף הרבה
קרואים צצצ, וגם ציוס טוב אין אסור
להוסיף על מנין הקרואים:

סימן יח

ב. אויב דער טעות איז געפונען געווארען
נאך דעם וואס דער עולה לתורה האט
געזאגט די ערשטע ברכה איידער מען האט
נאך אנגעהויבען ליינען, איז דא אין דעם
דין פערשידענע דעות צווישען די פוסקים.
דאריבער איז דאס גלייכסטע אזוי צו
טהון, מען זאל פאר איהם ליינען דריי
פסוקים אין פסול'ן ספר וואו מען האלט,
דעם טעות זאל מען זאגען אויסגענוועניג,
די לעצטע ברכה זאל ער נישט זאגען און
ער זאל גארנישט מפסיק זיין, נאך מען זאל
ארויסנעמען אן אנדער ספר און מען זאל
אין אנדערען ספר נאך א מאל איבער
ליינען די זעלבע דריי פסוקים מיט נאך
דריי פסוקים אדער מעהר און ער זאל
זאגען די לעצטע ברכה. דערנאך זאל מען
אין כשר'ן ספר אויפרופען די איבריגע
עליות, און אויב מען קען מאכען הוספות
מען זאל אויפרופען אין כשר'ן אזוי פיעל
עליות וויפיעל מען דארף אין דעם טאג
אויפרופען, זאל מען אזוי טהאן:

דינים אויב מען האט געפונען א טעות
אין ספר בשעת ליינען. באשטעמט
פון 10 ענינים.

א. אויב מען האט געפונען א ריכטיגען
טעות אין ספר ביים ליינען, איבער
וואס מען דארף ארויסנעמען אן אנדער
ספר צום ליינען, אויב מען האלט דאן
איידער דער עולה לתורה האט געזאגט
די ברכה, זאל מען באלד ארויסנעמען
אן אנדער ספר, מען זאל אנהויבען ליינען
אין אנדערען ספר וואו מען האלט, און
מען זאל משלים זיין דעם מספר פון זיבען
עליות, ווייל די עליות וואס מען האט גע-
ליינט אין פסול'ן ספר בשונג ווערען גע-
רעכענט. נאך אויב ס'איז מעגליך אויפ-
צורופען זייערען עליות דורך הוספות אין
כשר'ן ספר, זאל מען אזוי טהאן. און
יום טוב, אויב מען קען אויפרופען פינף
עליות דורך הוספות אין כשר'ן ספר, זאל
מען אזוי טהאן:

ישלים כשכר וניין הקרואים, ואם אפשר לעשות הוספות יקרא ז' גברי כספר הכשר: ד. ואם נוולא הטעות אחר שקרא ג' פסוקים, נאופן זה ווסכיוויס הפוסקים שכל וזה שקרא בשוגג נחשבת זדיענד קריאה כשרה, לכן אם אפשר להפסיק שם, כגון שלא יעמוד זשני פסוקים סמוך לפרשה, או שלא יעמוד זדבר רע, יפסיק שם, ואם אינו יכול להפסיק שם יקרא לו עוד איזה פסוקים, וינרך זרכה האחרונה, אחר כך ווולייזין ספר כשר וויתחיל לקרות ווהפסוק של הטעות או עוד איזה פסוקים קודם וושלייון וניין הקרואים, ואם אפשר לעשות הוספות יקרא ז' גברי כספר הכשר:

ה. אם נוולא הטעות זהתחלת הקריאה של עליה השניעית קודם שקרא ג' פסוקים שליוויס, יעשה כזכר לעיל זדין נוולא טעות

העולה זשיחה זינתייס, אלא יוליו אחרת ויקרא זה פעם ז' אותן ג' פסוקים שקרא זפסול ויוסיף לו עוד לא פחות ושלשה פסוקים חדשים, וינרך זרכה האחרונה, אחר כך ישלים כשכר וניין הקרואים, ואם אפשר לעשות הוספות יקרא ז' גברי כספר הכשר:

ג. ואם נוולא הטעות זאלומע הקריאה, ועדיין לא קרא ג' פסוקים, זזה יש גם כן ווחלוקת הפוסקים, לכן גם זזה האופן ככון להכריע כניל, שהזרכה ראשונה שנירך זשוגג על הפסול עלתה לו, לכן יקרא זעל פה, ולא ינרך זרכה האחרונה, ולא יפסיק העולה זשיחה זינתייס, אלא יוליו ספר כשר ויקרא זו פעם שנית אותן ג' פסוקים שקרא זפסול, ויוסיף לו עוד לא פחות ושלשה פסוקים חדשים, וינרך זרכה האחרונה, אחר כך

ד. אויב דער טעות איז געפונען געווארען נאך דעם וואס מען האט שוין גע-ליינט דריי פסוקים, דאן איז דער דין אזוי, אויב מען קאן דא בלייבען שטעהן, דהיינו ס'איז ניט וועניגער ווי דריי פסוקים צו א פרשה און דער אויסלאז איז ניט ביי א שלעכטען ענין, זאל מען דא בלייבען שטעהן. און אויב מען קאן ניט דא בליי-בען שטעהן זאל מען צורליינען עטליכע פסוקים אין פסול'ן ספר און ער זאל מא-כען די לעצטע ברכה. נאכהער זאל מען ארויסנעמען א כשר'ן ספר און מען זאל דארט אנהויבען ליינען פון דעם פסוק וואס דער טעות איז דארט געוועזן, אדער עטליכע פסוקים בעפאר, און מען זאל אין כשר'ן ספר משלים זיין די איבריגע עליות. אויב מען קאן מאכען הוספות, זאל מען אין כשר'ן ספר אויפרופען אזוי פיעל עליות ווי פיעל דער טאג פארערט:

ה. אויב דער טעות איז געפונען געווארען אין אנהייב ליינען שביעי, איידער מען האט אבגעליינט גאנצע דריי פסוקים, איז דער זעלבער דין אזוי ווי מען געפינט

ג. אויב דער טעות איז געפונען געווארען אין מיטען ליינען ווען מען האט נאך ניט געהאט אבגעליינט גאנצע דריי פסוקים, איז אין דעם דין אויך דא מחלוקת הפוסקים, דאריבער איז דא אויך דער גלייכסטער וועג אזוי צו טהון, אז די ערשטע ברכה וואס דער עולה לתורה האט געמאכט איבער'ן פסול'ן ספר זאל ווערען גערעכענט פאר א ריכטיגע ברכה, זאל מען אלזא פאר איהם צורליינען אין פסול'ן ספר ביז גאנצע דריי פסוקים, דעם טעות זאל מען זאגען אויסענוועניג, די לעצטע ברכה זאל ער ניט זאגען און זאל גאר ניט מפסיק זיין, נאך מען זאל ארויס-נעמען אן אנדער ספר און מען זאל נאך א מאל איבערליינען די זעלבע דריי פסוקים מיט נאך דריי פסוקים אדער מעהר, און ער זאל זאגען די לעצטע ברכה. נאכהער זאל מען משלים זיין די איבריגע עליות אין כשר'ן ספר. און אויב מען קאן מאכען הוספות זאל מען אין כשר'ן ספר אויפרופען אזוי פיעל עליות ווי פיעל דער טאג פארערט:

שנאופן זה אין צריך לומר קדיש פעם שנית
אחר זרכות ההפטרע :

ז. ואם נמאל הטעות זשנת פשוט אחר
שצירך זעל המפטיר זרכה הראשונה או
לאחר שהתחיל לקרות המפטיר, ימור לו
כל קריאת המפטיר, ולא יצרך אחר הקריאה
זרכה האחרונה, אלא יאמר ההפטרע עס
זרכותיה :

ח. אם נמאל טעות זמפטיר של חונת היום,
דהיינו זמפטיר זמוועדים או זשנת וראש
חודש או של ארבע פרשיות, אם נמאל הטעות
קודם שהתחיל זעל המפטיר לנרך זרוך אתה
ה, או אפילו אם נמאל הטעות לאחר הזרכה

זאנוע הקריאה, אזל אם נמאל טעות זקריאת
עליה הזשעית לזחר שקרא שלשה פסוקים
שלמים, רוב פסוקים ווקלין זזה שלין צריך
להוציא אחרת, רק ימורו עמו כל הסדרה
וינרך זרכה אחרונה, והוא יהיה גם המפטיר,
והקדיש יאמר לאחר זרכות ההפטרע, כי
אין לווערים קדיש על הקריאה זספר הפסול :

ו. וכן אם נמאל הטעות אחר קריאת הסדרה
קודם לווערת קדיש, יהיה זה האחרון
גם המפטיר, ולא יקרא לו עוד פעם שנית
למפטיר, אלא שיאמר ההפטרע עס זרכותיה,
ואחר כך יאמר קדיש, והוא הדין אם נודע
להם מן הטעות אחר לווערת הקדיש, אלא

ז. אויב דער טעות איז געפונען געווארען
נאך דעם וואס דער בעל מפתיר האט
געזאגט די ערשטע זרכה איבער'ן מפתיר
ליינען, אדער נאך דעם וואס מען האט
שוין אָנגעהייבען ליינען מפתיר אין א
געווענהליכען שבת, זאל מען שוין אויס-
ליינען דעם גאנצען מפתיר אין פסול'ן
ספר, דער בעל מפתיר זאל ניט זאגען די
לעצטע זרכה נאך'ן מפתיר ליינען נאך ער
זאל זאגען די הפטרע מיט אלע זרכות :

ח. אויב ס'איז געפונען געווארען א טעות
אין אזא מפתיר וואס מען דארף
ליינען אין אן אנדער ספר, דהיינו שבת
ראש חודש, שבת ארבע פרשיות און ימים
טובים, איז דער דין אזוי, אויב דער טעות
איז געפונען געווארען באַלד נאך די ער-
שטע זרכה פון בעל מפתיר, אדער אויב
דער טעות איז געפונען געווארען ביים
אָנהויב ליינען, איידער מען האט אָנגע-
ליינט גאנצע דריי פסוקים פון מפתיר,
זאל מען ווייטער ליינען אין פסול'ן ספר
בין גאנצע דריי פסוקים, דעם טעות זאל
מען ליינען אויסענוועניג, דער בעל מפתיר
זאל ניט זאגען די לעצטע זרכה און אויך
זאל ער גאר ניט מַפְסִיק זיין, נאך מען
זאל באַלד אַרויסנעמען א כשר'ן ספר אין
וועלכען מען זאל נאך א מאַל אָנהייבען

א טעות אין מיטען אן אנדער עליה. נאך
אויב מען האט געפונען דעם טעות אין
שביעי נאך דעם וואס מען האט שוין גע-
ליינט גאנצע דריי פסוקים, איז מען שוין
ניט מחויב אַרויסצונעמען אן אנדער ספר,
נאך מען קאן שוין נומר זיין די סדרה און
ער זאל מאַכען די לעצטע זרכה, אָבער
קיין מפתיר זאל מען ניט אויפרופען, נאך
דער בעל שביעי זאל זאגען די הפטרע
מיט די זרכות, און דעם קדיש זאל מען
זאגען נאך די לעצטע זרכות פון די
הפטרע, ווייל איבער'ן ליינען אין א
פסול'ן ספר קאן מען קיין קדיש ניט
זאגען :

ו. אויב דער טעות איז געפונען געווארען
נאך'ן גאנצען ליינען איידער מען
האט געזאגט קדיש איז אויך דער זעלבער
דין, אז מען זאל שוין ניט אויפרופען קיין
אנדערען צו מפתיר נאך דער לעצטער זאל
זיין דער בעל מפתיר, ער זאל זאגען די
הפטרע מיט די זרכות אָהן ליינען מפתיר,
דערנאָך זאל מען זאגען קדיש. דער זעל-
בער דין איז אויך אויב מען איז געוואָר
געוואָרען פון טעות נאך דעם וואס מען
האט שוין געזאגט קדיש, נאך דאן דארף
מען שוין ניט נאך א מאַל זאגען קדיש
נאך די הפטרע :

קריאה הקדושה חלק ב

כל זמן שלא קרא לו ג' פסוקים שלמים, מויליין ספר כשר ומתחיל צו המפטיר וחדש, ולא ינרך צעל המפטיר פעם צ' ברכה הראשונה, וגם כאן טוב לעשות כ"ל כדי שלא להכניס עצמו במחלוקת הפוסקים, שיקרא לו בספר הפסול ג' פסוקים, ואחר כך יחזיר ויקרא בספר הכשר פעם שנית אותן ג' פסוקים ולא ינרך ברכה אחרונה על ספר הפסול, וגם לא ינרך פעם צ' ברכה ראשונה על ספר הכשר :
 ט. ואם נמנע טעות במנע קריאת המפטיר של חונת היום לאחר שקרא ג' פסוקים,

אז נומר כל המפטיר בספר הפסול, ואין להפסיק במנע להוילא ספר אחר, ואחר קריאת המפטיר ינרך ברכה אחרונה :
 י. ציוס שמויליין שני ספרי תורות, א"ח נמנע טעות בספר הראשון אין לוקחין ספר השני שהוילא לצורך קריאת המפטיר לקרות צו קריאה הראשונה, אלא מויליין ספר אחר לקרות צו קריאה הראשונה א"ח יש להם, והוא הדין ציוס שמויליין ג' ספרים לקרות ונמנע טעות בקריאה צ' או ג', לריך להוילא ספר אחר א"ח יש להם לנומר צו הקריאה של הטעות :

סימן יט

דין נמצא טעות ואין ספר אחר,
 ובו ג' סעיפים :

הקרואים ומזכרים לפניו ולאחריו כמו בספר כשר, בשנת יהיה השניעי גם המפטיר, והקדיש יאמר אחר ברכות ההפטרה, ואל יוסיפו על ז' קרואים, וצו"ט יהיה המפטיר, צעל עליה החמישית, אכל לכתחלה אל יוילא ס"ת פסולה לקרות צו אפילו א"ח א"ח להם

א. אם נמנע בספר תורה במנע הקריאה טעות נומר שצריך להוילא אחרת, ואין להקהל ספר תורה אחר, נומרין צו מניין

י. אין דעם טאג וואס מען נעמט אויס צוויי ספרי תורות צום ליינען, אויב ס'איז געפונען געווארען א טעות אין ערשטען ספר, זאל מען ניט נעמען דאס אנדערע ספר פון מפטיר צו ליינען דערינען דאס ערשטע ליינען, נאר אויב ס'איז דא זאל מען ארויסנעמען אן אנדער ספר צום ליינען. דער זעלבער דין איז אויך ווען מען נעמט אויס דריי ספרים צום ליינען און מען געפינט א פסול אין איין ספר, דאָרף מען ארויסנעמען אויב ס'איז דאָ, אן אנדער ספר, נומר צו זיין דערינען דאס ליינען פון טעות :

ליינען פון אנהייב דעם מפטיר. דער בעל מפטיר זאל ניט מאכען נאך א מאל די ערשטע ברכה, נאר נאָר'ן אַבליינען דעם מפטיר זאל ער מאכען די לעצטע ברכה :
 ט. און אויב דער טעות איז געפונען געווארען אין מיטען ליינען מפטיר אין צווייטען ספר, נאר דעם וואס מען האט שוין געליינט גאנצע דריי פסוקים, דאָרף מען שוין ניט ארויסנעמען קיין אנדער ספר, נאר מען זאל שוין אַבליינען דעם גאנצען מפטיר אין פסול'ן ספר, און דער בעל מפטיר זאל זאגען נאָר'ן ליינען די לעצטע ברכה :

סימן יט

א. אויב מען האט געפונען אין מיטען ליינען א טעות אין ספר, וואס מען דאָרף ארויסנעמען אן אנדער ספר צום ליינען, און ס'איז אַבער דאָרט ניטא אן

דינים אויב ס'איז געפונען געווארען אין מיטען ליינען א פסול אין ספר, און ס'איז ניטא אן אנדערער כשר ספר. באשטעהט פון 3 ענינים.

העלויות בספר הפסול, אלף נריך להציא ספר
כשר לגמור צו הקריאה, ולו יתנהג העולה
לתורה כדין אלס נחלל צנית הכנסת הזה ספר
כשר אחר, הכל כזכר לעיל נסיון י"ח :
ג. אלס נתערבה ספר תורה פסולה נספרים
כשרים יעשה שאלת חכם :

ספר אחר כשר, והנלון יענין מחיר לכתחלה
לקרות נשעת הדחק נס"ת פסולה על פי
הלופנים הנזכרים נסיון ח' :
ב. אלס הוא וקוס שוותר לשאלת נשנת
ולפער להשיג ספר כשר נשאלה וון
נית הכנסת קרוב, אז אין לקרות עוד שאל

סימן ב

שיתבאר לקמן, אלל על חסרות ויתרות אין
ווליאין אחרת, והיינו דוקא תניות כאלה
נחוללות נחניך פעם חסר ופעם מולל,
וקריאתן שיה, וגם משמעותן שיה צין שהן
וללות או חסרות, כמו אלוות, אנתיד,
טונות טונת, וכיואל נזה :

דין על איזה טעות מוציאין ספר אחר,
ובו כ' סעיפים :

א. אל דמוליאין ספר אחר נושום טעות
נחולל, היינו אלס נחולל טעות נמור כמו

ב. אוב מען מעג דארט טראגען אום שבת
און מען קאן באקומען נעבארגט א
כשר ספר פון א נאהענטע שוהל, זאל מען
ניט ליינען ווייטער אין פסול'ן ספר נאר
מען זאל ברענגען א כשר ספר גומר צו זיין
ראס ליינען. און דאן זאל דער עולה
לתורה זיך נוהג זיין גלייך אזוי ווי עם
וואלט געוועזען אין די אייגענע שוהל אן
אנדער כשר ספר. אלץ אזוי ווי ס'איז דא
געשריעבען געווארען אין סימן י"ח :
ג. אויב ס'איז אויסגעמישט געווארען א
פסול ספר מיט אנדערע כשר'ע
ספרים און מען קאן ניט דערקענען, זאל
מען פרעגען א שאלה ביי א רב וואס מען
דארף טהאן :

אנדער כשר ספר, דאן זאל מען גומר זיין
אין פסול'ן ספר אזוי פיעל עליות ווי פיעל
דער טאג פאדערט, ניט מעהר, שבת זיבען
און יום טוב פינף. שבת זאל דער שביעי
זיין דער מפטיר און יום טוב זאל מען פון
דער עיקר קריאה מאכען נאר פיער עליות
און די קריאה פון מפטיר זאל זיין די
פינפטע עליה. דעם קריש זאל מען זאגען
נאך די לעצטע ברכות פון די הפטרה.
אבער לכתחלה צו ליינען אין א פסול ספר
ווען ס'איז ניטא קיין כשר ספר טאהר מען
ניט. אויב ס'איז נאר קיין שום עצה ניטא
זאל מען פרעגען א שאלה ביי א רב. וועגען
דעם דין איז נאך אויך געשריעבען אין
סימן א' פון דעזען ספר :

סימן ב

א חסר ו' אדער א יתיר ו', אדער אויב אן
אנדער אמת פעלט אדער ס'איז איבריג,
ווען עם מאכט ניט קאלי דאס ארויסרעדען
פון דעם ווארט, ווייל אזא ווארט געפינט
זיך אין תנ"ך א מאל מלא און א מאל
חסר, דהיינו אבותיד אבתיד, טובות,
טובת, צוליעב אזא טעות דארף מען ניט
ארויסנעמען אן אנדער ספר צום ליינען.

דינים איבער וואס פאר א טעות דארף
מען ארויסנעמען אן אנדער ספר צום
ליינען. באשטעהט פון 20 ענינים.

א. אן אנדער ספר צום ליינען דארף מען
ארויסנעמען נאר אז מען געפינט א
ריכטיגען גרייז, אבער אויב מען געפינט

ח. אם נמלא רחצה נמוקס רחצו, אף על פי שיכול לקרות רחצה בחול"ם כונו שנקרא תיבת אהלה בחול"ם, וכל נמוקס הרי זה טעות גמור, וצריך להוציא אחרת:

ו. אם נמלא חסר י נתינה שהיו"ד משמשת זה בצדל נקוד חיר"ק של תנועה גדולה, כונו ייעדנה שנומל יעדנה חסר י, או וייראו שנומל ויראו חסר י, אין מוילין אחרת, דזה לא נוקרי שינוי לשון הקריאה ולא שינוי ושונועות, אבל אם ע"י החסרון היו"ד אין לאותה תיבה משונועות, כגון אם נחסרה י נתינת בראשית אין זה בכלל מלא וחסר, אלא פסול לגמור:

ז. אם נמלא הטעות נמוקס שיש קרי וכתבי ושינה הסופר שכתב כונו הקרי, פסול וצריך להוציא אחרת:

ב. אבל אם הקריאה נשתנית ע"י מלא וחסר, כונו בפרשת תולדות שכתב תוויים חסר א, אם נמלא תלויים מלא פסול, כיון שנשתנה לשון הקריאה שהל"ף של תלויים נקראת בחט"ף פת"ח, וצריך להוציא אחרת, וכן אם נמלא כתוב ונדרשין תחת ונדרשיהם, הוה גם כן שינוי בלשון הקריאה, וצריך להוציא אחרת:

ג. וכן אם ע"י הטעות נשתנה משונועות התיבה, כגון אם נמלא כתוב נמוקס ינונה דמו, ינואל דמו, אף שנומל אחת להן ולא נשתנה כלל לשון הקריאה, וכל נמוקס כיון שנשתנה משונועות פסול וצריך להוציא אחרת:

ד. אם נמלא השם „אלוה" חסר ו, אין צריך להוציא אחרת כיון שנומל לפעמים חסר בפרשת האזינו ובדניאל:

ה. אויב עם שטעהם רחבה אנשטאט רחבו, איז פסול, און מען דארף ארויסנעמען אן אנדער ספר:

ו. אויב עם פעלט אן אות אין א ווארט, און דאס ווארט ווערט דורך דעם חסר נאר ניט געענדערט, ניט אין ארויסרעדען און ניט אין טייטש, דהיינו אז עם פעלט אות י דא וואו די י שטעהט צוליעב די נקודה חירי"ק, אזוי ווי אנשטאט ייעדנה שטעהט יעדנה, נאר מיט איין י, אדער אויב אנשטאט וייראו שטעהט ויראו נאר מיט איין י דארף מען ניט צוליעב דעם ארויסנעמען אן אנדער ספר אין מיטען ליינען. נאר אויב דורך דעם וואס פעלט א י פערלירט דאס ווארט דעם טייטש, דהיינו אויב עם פעלט די י פון ווארט בראשית, הייסט דאס א ריכטיגער פסול:

ז. אויב אין אַזא ווארט וואס איז א קרי מיט א כתיב האט זיך דער סופר טועה געווען און האט געשריעבען אזוי ווי דער קרי, איז פסול, און מען דארף ארויסנעמען אן אנדער ספר:

ח. אויב מען האט געפונען אז איין ווארט איז צוויי מאל געשריעבען, דארף מען

ב. אבער אויב דאס ארויסרעדען פון דעם ווארט ווערט פארענדערט דורך מלא און חסר, דהיינו אזוי ווי אין פרשת תולדות וואו עם שטעהט תומים חסר אהן אן א אויב ס'איז געפינען געווארען תאומים מלא מיט אן א איז פסול, ווייל דורך די א ווערט דאס ווארט אנדערש ארויסגערעדט, דאס זעלבע אויך אויב עם שטעהט מגרשיון אנשטאט מגרשיהם איז פסול, און מען דארף ארויסנעמען אן אן דער ספר צום ליינען:

ג. דער זעלבער דין איז אויך אויב דורך דעם גרייז ווערט געענדערט דער טייטש פון ווארט, דהיינו אויב עם שטעהט ימצא דמו אנשטאט ימצה דמו, אפילו דא איז דאך דאס ארויסרעדען פון די ביידע ווערטער נאר גלייך, אבער ווייל דער טייטש איז ניט גלייך איז פסול און מען דארף ארויסנעמען אן אנדער ספר:

ד. אויב דער שם „אלוה" שטעהט חסר אהן א ו, דארף מען ניט ארויסנעמען אן אנדער ספר, ווייל דער שם שטעהט א מאהל חסר ו:

י. כדלעווור, פדהאר, אליור, עוינדז, וכיוצא שנקובל צידינו שתינה אמת הן, אס שינה הסופר וכתנן נשתי תינות פסול ונריך להוציא אחרת :

יא. פרשה שזריכה להיות פתוחה וכתנה סתומה או להיפוך, או שעשה פתוחה או סתומה נמוקס שאין נריך, או שלא עשה פתוחה או סתומה נמוקס שזריך להיות, פסול ונריך להוציא אחרת :

יב. אס נמואל חסרות הנקודות שזריכות להיות נספר תורה צליה ומקומות, כמו נהפסוק היה שרה אשתך נפרשת וירא וכיוצא נזה, אין נריך להוציא אחרת :

יג. אס יאל אפילו רוב התינה חוץ לשיטה ואפילו אס ג' אותיות הן שילאו חוץ לשיטה כשר נדיענד, וכן אס תלה הסופר

ח. אס נמואל תינה כפולה נריך להוציא אחרת, ואס נמואל אות כפולה, אס זה הוא נמואל התינה שעי נוחיקת האות תחלק התינה לשתיים ותהיה התינה נריכה תיקון של כתינה וולנד הנוחיקה, פסול ונריך להוציא אחרת, אצל אס אות הכפולה היא נריש התינה או נסוף התינה שלא נלרך תיקון אחר רק נוחיקת האות נלנד, יש להקל שלא להוציא אחרת נשנת, אצל נחול נריך תיכף לתקן התינה לנחוק הכפול :

ט. אותיות גדולות וקטנות שנוסרו ננוסרה, או נניין הפכות וכדומה, אס חסרן הסופר לא נוקרי שינוי להוציא נשנל זה ספר אחר, ללא עדיפי נחסרות ויתרות שלא נשתנה הלשון וגס לא המשמעות על ידי חסרון הזה :

בקבלה אז זיי דארפען געשריעבען ווערען אין איינציגע ווערטער, אויב דער סופר האט זיי געשריבען צו צוויי ווערטער, אין פסול און מען דארף ארויסנעמען אז אנדער ספר :

יא. א פרשה וואס דארף זיין פתוחה אויב דער סופר האט זי געשריבען סתומה אדער פארקערט, און אויב דער סופר האט געמאכט א הפסק פון א פרשה דא וואו עס דארף ניט זיין קיין הפסק, אדער אויב ער האט ניט געמאכט קיין הפסק דא וואו עס דארף יא זיין א הפסק, אין פסול און מען דארף ארויסנעמען אז אנדער ספר :

יב. אויב מען האט געפונען אין ספר תורה אז עס פעהלען נקודות אויף די אותיות וואו עס דארף זיין נקודות, דארף מען ניט צוליעב דעם ארויסנעמען אז אנדער ספר :

יג. אויב דער סופר האט געמאכט איין שורה לענגער מיט עטליכע אותיות, אדער אויב ער האט איין אות געשריבען העכער איבער דער שורה, קאן מען ניט צוליעב דעם פסל'ן דאס ספר :

ארויסנעמען אז אנדער ספר. אויב איין אות איז צוויי מאל געשריעבען, דארף מען זעהן אויב דאס איבריגע אות שטעהט אין דערמיט ווארט, אזוי אז ווען מען זאל אויסקראצען דאס אות וועט דאס ווארט אויסזעהן ווי צוויי ווערטער, אין פסול, און מען דארף ארויסנעמען אז אנדער ספר אבער אויב דאס איבריגע אות איז אין אנהייב אדער אין סוף ווארט, אויב שבת דארף מען ניט ארויסנעמען אז אנדער ספר, און אויב אין א וואכענדיגען טאג דארף מען באלד פארעכטען אין מיטען ליינען, מען זאל דאס איבריגע אות פון אנהייב אדער פון סוף ווארט אויס-קראצען:

ט. די גרויסע אותיות אדער די קליינע אדער די פארקערטע נוני"ן, וועלכע געפינען זיך אין ספר תורה, אויב דער סופר האט אויף די ערטער ניט געשריבען אזוי ווי די מסורה איז, הייסט דאס ניט קיין ריכטיגער גרייז מען זאל דארפען צוליעב דעם ארויסנעמען אז אנדער ספר:

י. כדלעומר, פדהאר, אליור, עמינדב, און נאך אזעלכע ווערטער וואס איז

אותיות ומנפ"ך שעל ידי זה ניכר שהן שתי תיבות אין צריך להוציא אחרת :

מז. אם נמצא תיבה שהרחיק הסופר את האותיות בלחצו התיבה עד שגוראת לתינוק דלא חכים ודלא טיפש כשתי תיבות צריך להוציא אחרת :

יז. אותיות ששטנ"ז ג"ץ שחסרו התגין הצריכות להיות עליהן, כשר צדיעצד :

יח. אם נמצא שלא נכתבו האותיות שסיומן צ"ה שניו צ"ה העמודים כשר צדיעצד :

יט. אם נמצא שהסופר סיים שיטה האחרונה "לעיני כל ישראל" צפוף השיטה ולא הניח חלק בצוף השיטה, פסול וצריך להוציא אחרת :

כ. נכל אלה שזכר לעיל שאין צריך להוציא אחרת, מכל מקום לכתחלה אין להוציא ספר תורה כזה לקרות בה, וצריך לתקן :

אות אחת מסוף התיבה למעלה מן השיטה ואם יוריד אות התלויה אל תוך השורה צין התיבות יהיה נראה ששתי התיבות הן תיבה אחת כשר צדיעצד דעל כל פנים עתה ניכר ששתי תיבות הן :

יד. אצל בהשמות הקדושים אם יראה אות אחת או אפילו רק רוב אות אחת יאל חוץ. לשיטה פסול, וצריך להוציא אחרת, ויעשה שאלת חכם ח"ד לתקן, והיינו דוקא בלתי הנהגות של השמות הקדושים, אצל אותיות הנטפלות להשמות מאחריהם שאלו חוץ לשיטה כשר צדיעצד ואין צריך להוציא אחרת :

מז. אם נמצא צי תיבות שלא הרחיקן הסופר כראוי עד שתינוק דלא חכים ודלא טיפש קורא אותן בתיבה אחת, פסול וצריך להוציא אחרת, ואם סוף תיבה הראשונה היא אות

בעז אבנעריקט די אותיות אין מיטען ווארט אזוי אז א קינד ליינט דאס פאר צוויי ווערטער, דארף מען ארויסנעמען אז אנדער ספר :

יז. די אותיות: ש. ע. ט. נ. ז. ג. צ. אויב עס פעהלט אויף זיי די תגין וואס זיי דארפען האבען, אין כשר בדיעבד :

יח. אויב ס'איז געפונען געווארען אז די פינף עמודים וועלכע דארפען זיך אגב הייבען מיט די אותיות ב"ה שמ"ו הייבען זיך גאר אז מיט אנדערע אותיות, אין כשר בדיעבד :

יט. אויב ס'איז געפונען געווארען אז דער סופר האט אויסגעלאזט די לעצטע שורה "לעיני כל ישראל" צום סוף שורה אזוי אז ער האט גאר ניט איבער געלאזט לעדיג צום סוף שורה, אין פסול און מען דארף ארויסנעמען אז אנדער ספר :

כ. ביי די אלע דינים וואס שטעהט אויבען אז מען דארף ניט ארויסנעמען אז אנדער ספר, אבער לכתחלה טאגהר מען ניט ארויסנעמען אזא ספר צום ליינען איידער מען פערזיכט עס :

יד. אבער אויב פון די שמות הקדושים אין ארויסגעריקט אפילו נאר מעהר ווי א העלפט אות חוץ לשיטה אין פסול און מען דארף ארויסנעמען אז אנדער ספר. און ווי אזוי דעם שם צו פערזיכטען מוז מען פרעגען א שאלה ביי א רב. דאס איז נאר ביי די אותיות, וועלכע שטעלען צוזאמען דעם עיקר שם, אבער אויב די אותיות וואס קומען צו צום שם ביים סוף זענען ארויס חוץ לשיטה אין כשר בדיעבד און מען דארף ניט ארויסנעמען אז אנדער ספר :

מז. אויב ס'איז געפונען געווארען אז דער סופר האט געשריבען צוויי ווער טער צוזאמען אזוי אז א קינד ליינט די צוויי ווערטער פאר איין ווארט אין פסול און מען דארף ארויסנעמען אז אנדער ספר. נאר אויב דאס ערשטע ווארט פון די צוויי ווערטער לאזט זיך אויס מיט אז אות פון די פאלגענדע אותיות: ד, ה, ו, ז, ח, ר, דורך וועלכען ס'איז קענטיג אז דאס איז צוויי ווערטער אין כשר. און מען דארף ניט ארויסנעמען אז אנדער ספר : מז. אויב ס'איז געפונען געווארען א ווארט וואס דער סופר האט געשרי-

סימן כא

העליון של הלמ"ד, ואם התינוק לא יכיר היטב צורת האות, פסול ונריך להוציא אחרת :

ג. ככל מקום שזרחין האות לתינוק דלא חכים ולא טיפס להכיר, נריך לכסות לו אותיות הקדומות שלפני אות האות שעליה השאלה, ויש חוורים שאין נריך לכסות לו אותיות הקדומות :

ד. לא מהני קריאת התינוק אלא היכא שספק לנו אם דווקא אות האות לזאת אחרת או לא, אבל היכא שצדד לנו שגשגה צורת האות או אם צדד לנו שהאות פסולה ונטעם אחר, צדד אין מועיל הכרת תינוק, לפיכך אם נושא שהיוצאין של האלפ"ן אינן נוגעין בקו האמצעי, או שהן ענין ונוגעין יותר, או אם היוצאין של העניין והשניין

דין נשתנה צורת האותיות בכתיבה ועיי' נגיעה או מחיקה, ובו י' מעיפים.

א. אם נושא שגשגה צורת האותיות שלא נכתבו כראוי, דהיינו שהצ"ת דווקא לכ"ף או שצ"ף פשוטה דווקא לר"ש או לדל"ת, פסול, ואם ספק לאיזו אות היא דווקא ישאל לתינוק דלא חכים ולא טיפס :
ב. אם נושא שנושא צדד הלמ"ד לתוך חלל של דל"ת או ר"ש שגשגה העליונה ונשתנה עיי' זה צורת הדל"ת או הר"ש ונראית כנו ה, או אפילו אם נושא שגשגה צדד הלמ"ד לתוך חלל אות ה או ח ועיי' זה נשתנה צורתן, ככל אלה נריך להראות לתינוק דלא חכים ולא טיפס, ונריך לכסות לו שיטה התחתונה שלא יהיה נראה רק קצה

סימן כא

ל איז אריינגעצויגען אין חלל פון א ה אדער פון א ח און דורך דעם איז קאלי געווארען די צורה פון די אותיות, אין אועלכע פאלען דאָרף מען ווייזען דעם אות צו א קינד, אויב ער זאגט ריכטיג איז כשר, און אויב ער דערקענט נישט דעם אות ריכטיג איז פסול און מען דאָרף אַרוסנעמען אַן אַנדער ספר :

ג. ווען מען ווייזט דעם קינד ער זאל דערקענען דעם אות דאָרף מען פאָר דעקען פריהער די אותיות פון דעם זעל-בען וואָרט, וועלכע שטעהן פאַר דעם אות פון די שאלה :

ד. עס העלפט נישט דער בעווייז פון פרע-גען ביי א קינד נאָר אויף אַזאָ אות וואָס איז אַ ספּק צו האָט עס די ריכטיגע צורה, אָבער אַזאָ אות וואָס מיר זעהן זיכער אַז עס האָט נישט די ריכטיגע צורה, אָדער אַזאָ אות וואָס איז פסול איבער אַן אַנדער טעם, דאָ העלפט נישט דאָס דער-קענען פון א קינד. דהיינו אויב דאָס

דינים אויב ס'איז פאַרענדערט געווא-רען צורת האותיות ביים שרייבען, פון א נגיעה, פון אַבמעקען. באַשטעמט פון 10 ענינים.

א. אויב ס'איז געפונען געווארען אַז די צורה פון די אותיות איז פערענדערט ווייל זיי זענען נישט גוט געשריבען, דהיינו אויב א ב זעהט אויס ווי ב, אָדער אויב א ד זעהט אויס ווי א ר אָדער א ד, איז פסול, אויב ס'איז אַ ספּק צו דאָס אות איז ריכטיג צו נישט, זאל מען פרענען א קינד, אויב ער וועט זאָגען ריכטיג איז כשר :

ב. אויב ס'איז געפינען געווארען אַז דאָס קעפעל פון א ל איז אריינגעצויגען אין חלל פון א ד אָדער פון א ר וועלכע שטעהען אין די אויבערשטע שורה, און דורך דעם זעהט אויס די ד אָדער די ר זא ווי א ה, אָדער אפילו אויב ס'איז געפינען געווארען אַז דאָס קעפעל פון א

ז. ואם ניכר שהנגיעה נעשה בשעת כתיבה והנגיעה היא בהתחלת האות או באמצעותה, דהיינו שאם נדבקה ך פשוטה לרגל ת שולפניה וכיוצא בזה, כיון שלא נגמרה נורת ך נכשרות, שהרי הנגיעה נעשה קודם גמר כתיבתה, לריך להוציא אחרת, ונחול יגורר תיכף הנגיעה, ולא מקרי חק תוכות כיון שאין הפסול בגוף האות ולא נשתנה נורתה, אומנם יש פוסקים ומקילים דכל גוויי אס הנגיעה היא באופן כזה שנהול יכול להפריד הנגיעה ע״י גרירה בלכד בלי כתיבה, אמריק דכפרוד דמי, ואין לריך בשנת להוציא אחרת.

ח. ואם הנגיעה בסוף האות, דהיינו שנמשכה ז מעט לימין ונגעה ברגל ת שולפניה, וכיוצא בזה באופן, שניכר שנגמר

ורגלי התויין הן ענין ביותר ונוגעין יותר ונהרואי, וכיוצא בזה, בכל אלה חף אס תינוק קורא בהלכה ווכל מוקס פסול ולריך להוציא אחרת :

ה. ספר תורה שמואל זה נגיעה בין שתי אותיות, אס ניכר שהנגיעה נעשה לאחר הכתיבה, כשר בכל ענין אס לא נשתנה נורת האות לגמרי, אבל אס נשתנה נורת האות לגמרי, כגון מ״ס פתוחה שדבקה פתיחתה ונעשית סתימה, וכיוצא בזה, פסול ולריך להוציא אחרת :

ו. אס ע״י הנגיעה נשתנה נורת האות ללות אחרת, כגון לות ו שדבקה בסופה ללות ג ונרלית כנורת ב לז כנורת ע, לריך להראות לתינוק ואס יקרא לותה ב לז ע, לריך להוציא אחרת :

אין אוא פאל העלפמט יא צו ווייזען דעם אות צו א קינד, און אויב דאס קינד וועט דארויף זאנען ב אדרע ל אין פסול און מען דארף ארויסנעמען אן אנדער ספר : ז. און אויב מען דערקענט אז די נגיעה אין געמאכט געווארען בשעת שרייבן בען און די נגיעה אין ביים אנהויב אות אדרע אין דער מיטען פון אות, דהיינו אויב א ך אין צוגעצויגען געווארען צום פיסעל פון א ך וועלכע שטעהט פאר די ך, און נאך אוא שטייגער ביי אנדערע אותיות, אזוי נאך אין דאך די ך ניט כשר פערטיג געווארען ביים שרייבען, ווייל די נגיעה אין געמאכט געווארען אין מיטען שרייבען דעם אות, אויב דאן אין א וואכענדיגער טאג קאן מען די נגיעה באַלד אויסקראצען און ס׳איז כשר. נאך אויב דאן אין שבת, אין דא פוסקים וועלעכע זענען מקיל אז מען מען ווייטער ליינען און מען דארף ניט ארויס נעמען אן אנדער ספר, נאך נאך שבת זאל מען באַלד פערריכטען :

ח. און אויב די נגיעה אין ביים סוף אות, דהיינו ווען א ז אין צוגעצויגען געווארען רעכטס און זי ריהרט אינעמען אן

קעפעלע פון א ריהרט ניט אן דאס מיר טעלסטע שטרעכעלע, אדרע אויב עס ריהרט צופיעל אן, אדרע אויב די קעפער לאך פון ל ש אדרע דאס פיסעל פון ת זענען צופיעל גראב, אין אוא פאל אפילו ווען א קינד ריפט יא אן ריכטיג דעם אות, אין אויך פסול און מען דארף ארויסנעמען אן אנדער ספר :

ה. א ספר תורה וואס מען האט געפונען א נגיעה צווישען צוויי אותיות, אויב מען דערקענט אז די נגיעה אין געמאכט געווארען נאך׳ן שרייבען אין כשר אויב נאך די צורה פון די אותיות אין ניט גענצליך פערענדערט. אבער אויב די צורה פון אן אות אין גענצליך פערענדערט דהיינו אויב א ב אין אינטען צוגעצויגען געווארען אזוי ווי א ב, אדרע אוא שטיי גער ביי אנדערע אותיות, אין פסול און מען דארף ארויסנעמען אן אנדער ספר :

ו. אויב דורך די נגיעה אין פערענדערט געווארען די צורה פון אן אות אויף אן אנדער אות, דהיינו אויב א ו אין אינטען צוגעצויגען געווארען צו א ג, אצינד זעהט דאס אויס ווי ב אדרע ע,

הדין כך, אם נראה האות ונתוך השעוה כשר, ואם השעוה ענה שאין האות נראית, אז אם נוואל בין נגרא לנגרא דליכא כל כך פנמא להספר תורה יש להוציא אחרת, ואם נוואל בלונע הקריאה יקרא ונה שמוכסה בהשעוה בעל פה ויגמור זה מנין הקרואים, ויכול לנסות לכך ונעט היריעה ונתחת נטף השעוה כדי שיהיה נקלף ונעלמו, ויותר לעשות כך בשבת, אבל להסיר השעוה בלשון אסור בשבת ונשום מותר :

נורת האות קודם שנעשית הנגיעה, אם רק לא נשתנה נורת האות יש לסווד נודלי ענ הפוסקים הנוכסירים ואין צריך להוציא אחרת בשבת, ונחול יתקן תיכף :

ב. אם אותיות הפשוטות ך ן ף ץ ק נוגעות ומלמטה בסופן, בלאת שצורה ונתחתיהן, אם לא נשתנה עיי זה נורת האותיות יש להקל בשבת שאין צריך להוציא אחרת, ונחול יתקן תיכף בגרירת הנגיעה : י. אם נוואל נטף שעוה על אות, אם נתון יסיר השעוה קודם הקריאה, ואם בשבת

סימן כב

דין נמצא נקב באותיות הספר תורה, א. אם נוואל נקב נתוך חלל האות, אפילו אם הנקב הוא בכל החלל ואין האות

בעניינען טאג דארף מען אראבענעמען דאס וואקס פאר'ן ליינען. אויב אין שבת, אין דער דין אזוי, ווען מען זעהט אדורך די אותיות דורך'ן וואקס אין כשר. נאר אויב דאס וואקס אין גראב און מען זעהט ניט ארויס קיין אות, זאל מען פרואווען איינייניגן דעם פארמעט, אפשר אזוי נאך וועט זיך דער וואקס אליין אבשיילען, און אויב דער וואקס שיילט זיך ניט אב, אויב דאס אין געפונען געווארען ווען דער בעל קורא אין געבליבען שטעהן צווישען די עליות איידער דער צווייטער עולה לתורה האט געוואנט די ערשטע ברכה, זאל מען ארויסנעהמען אן אנדער ספר צום ליינען. און אויב דאס אין געפונען געווארען אין מיטען ליינען, זאל מען דאס ווארט ליינען אויסענוועניג און מען זאל ניט ארויס-נעמען אן אנדער ספר, נאר מען זאל שוין אין דעם ספר גומר זיין די איבריגע עליות:

צום פיסעל פון אות ת וואס שטעהט פריהער, אדער אזא שטייגער נגיעה ביי אנדערע אותיות וואס מען דערקענט אז די צורה פון דיעזען אות אין פערטיג גע-ווארען איידער די נגיעה אין געמאכט געווארען, אויב נאר די צורה פון אות אין ניט פערענדערט געווארען דארף מען ניט שבת ארויסנעמען אן אנדער ספר, אבער אין א וואכענדיגען טאג זאל מען באלד פאריכטען :

ט. אויב, די לאנגע אותיות ך ן ף ץ ק ריהרען אן אינטען אין א אות פון דער צווייטער שורה, אויב דורך דעם אין די צורה פון די אותיות ניט פערענדערט דארף מען שבת ניט ארויסנעמען אן אנדער ספר, אבער אין א וואכענדיגען טאג זאל מען באלד די נגיעה אויס-קראצען :

י. אויב ס'איז געפונען געווארען א טריף וואקס אויף אן אות, אין א ווא-

סימן כב

א. אויב מען האט געפונען א לעכעלע אין חלל פון אן אות, אפילו אויב דאס לעכעלע פארנעמט דעם גאנצען חלל

דינים אויב ס'איז געפונען געווארען א לעכעלע אין די אותיות פון ספר. באשטעהט פון 6 ענינים.

שיהיה הדיו עוזר עליו ויסתם אותו שלא יהיה ניכר לעין, כשר. ואם הנקב גדול עד שאין הדיו יכול לַסְתַּמוֹ, פסול, כיון שהאות נראית כנחלקה לשתיים :

ד. אם נמלא נקב או הפסק בלי נקב, כגון שריטה עוברת בלחות פשוטות, כגון ו ז ך ן ף ו כדוונה שעי"י זה נחלקה האות לשתיים, אף אם ידוע שנעשה אחר הכתיבה ואין כאן החשש של היקף גויל, וכל מקום נריך שתהא ניכרת נורת האות עד הנקב או עד הנפסק, כיון שחלק האות תחת הנקב או הנפסק אין ונטרף להאות, ויהיו ונועיל שיכסה חלק האות שתחת הנקב או הנפסק ויראה לתינוק דלא חכים ודלא טיפש ואם יקרה האות כראוי אין נריך להוילא אחרת :

מוקפת גויל בתוכה, מכל מקום יש לסמוך בזה על הפוסקים שאין נריך להוילא אחרת :

ב. ואם נמלא נקב מחוץ של כתב האות והנקב מגיע עד הכתב, אם לאחר הכתיבה נעשה הנקב אין נריך להוילא אחרת, ואם ניכר שהנקב מגיע עד האות השנית שאלה ואין צין שתי האותיות היקף גויל כלל, נריך להוילא אחרת, אבל אם יש מעט גויל נלד השני של הנקב סמוך לאות השנית שאלה כשר, ואם ספק מתי נעשה הנקב אם קודם הכתיבה או אחר הכתיבה, תולין להקל דנעשה אחר הכתיבה, דמסתנוא היה הסופר מותקנו:

ג. אם נמלא נקב בתוך הדיו של כתיבת האות, אפילו אם הדיו מוקף את הנקב וכל הנדדים, אם הנקב קטן כל כך צכדי

אן אות, אפילו ווען די טינט רינגעלט ארום דאס לעבעלע פון אלע זייטען. אויב דאס לעבעלע איז אזוי קליין אז ווען מען זאל ארויפלאזען טינט אויף דעם אות וועט דאס לעבעלע פערשטאפט ווערען איז כשר. אבער אויב דאס לעבעלע איז אזוי גרויס אז מיט טינט וועט עס ניט קענען פערשטאפט ווערען איז פסול. און מען דארף ארויסנעמען אז אנדער ספר צום ליינען :

ד. אויב ס'איז געפונען געווארען א לעבעלע אדער א נפסק אין אן אות פון די לאנגע אותיות אדער די גלייכע אותיות, דהיינו ו ז ך ן ף ד ר איבער וועלכען דאס אות ווערט צוטיילט אויף צוויי, אפילו מען ווייסט אז דאס איז גע- מאכט געווארען נאכ'ן שרייבען, יעדער דארף מען זעהן צו דער אות האט ניט פערלוירען די ריכטיגע צורה ביז צום נפסק, אלזא זאל מען פערדעקען דאס שטיקעל אות פון נאכ'ן נפסק און מען זאל ווייזען א קינד, אויב ער וועט זאגען אויף דעם אות ריכטיג איז כשר און מען דארף ניט ארויסנעמען אז אנדער ספר :

פון אות אז עס בלייבט גאר ניט אין חלל קיין ווייסען פארמעט ארום דעם כתב, יעדער דארף מען ניט צולייגן דעם ארויס- נעמען אז אנדער ספר :

ב. און אויב ס'איז געפונען געווארען א לעבעלע נעבען דעם אות, אזוי אז דאס לעבעלע דערגרייכט ביז צום כתב, אויב מען פערשטעהט אז דאס לעבעלע איז געמאכט געווארען נאך'ן שרייבען, דארף מען ניט ארויסנעמען אז אנדער ספר. און אויב מען דערקענט אז דאס לעבעלע איז געווען בשעת שרייבען, איז דער דין אזוי, אויב דאס לעבעלע דער- גרייכט ביז צום צווייטען אות אזוי אז צווישען די צוויי אותיות איז גאר ניט געבליבען קיין ווייסען פארמעט, דארף מען ארויסנעמען אז אנדער ספר. און אויב ס'איז געבליבען עמוואס פארמעט נאך'ן לעבעלע נעבען צווייטען אות איז כשר. אויב ס'איז א ספק ווען דאס לעבעלע איז געמאכט געווארען, דארף מען אויך ניט ארויסנעמען קיין אנדער ספר צום ליינען :

ג. אויב ס'איז געפונען געווארען א לעבעלע אין דעם טינט פון כתב פון

הנקצ או הנחק כמלל אות קטנה שהוא אות
י כשר, ואם לאו, פסול:

ו. אם נפסק או נשרט הדיו מן מקלת העוץ
של חזיו אות, הן בגג האות והן צדלי
האות, אם נשתייר חוט דק של דיו כשר:

ה. ייקצ רגל שמאלית של אות ה לאחר
הכתיבה או שנחמק מקלתה, אם נשתייר
כל שהוא כשר ואין צריך להוילא אחרת, ואם
ניקצ או נחמק רגלה הימנית אם נשתייר עד

סימן כג

אין לפסול בשביל זה מלקרות בשאר חלקי
החומשים של ספר תורה הזאת:

ב. אם נקרע קלף הספר תורה למעלה או
למטה צהגליון וכנס הקרע עד ג' שטיין
יותר לקרות צה אפילו קודם שנתפרה, הוילא
וראוייה לתופרה כתפור דמי, אצל אם נקרעה
עד ג' שטיין שאין ראוייה לתופרה אין לקרות
צה, יש ויתרין לקרות צה בשעת הדחק

דין ספר תורה שנקרעה
ובו ג' סעיפים.

א. אם נקרעה התפירה שבין היריעות,
אפילו נקרעו רוב התפירות, אם עדיין
נשאר ה' תפירות צמחונר כשר בדוחק, אצל
נפחות מזה צריך להוילא אחרת, ויהיו מה
שנמלל נקרע הספר תורה צחלק חומש אחד,

פיסעלע ביו צום נפסק אזוי גרויס ווי א
קליינע יו"ד אין כשר, און אויב ניט אין
פסול:

ו. אויב ס'אין אבגעשפרינגען עטוואס
טינט פון די גרעב פון אן אות, סיי
אין דער הויד, סיי אינטען, סיי אין דער
מיט, אויב ס'אין אויף דעם ארט איבער-
געבליבען עטוואס טינט אזוי ווי א
דינער פאדים אין כשר:

ה. אויב ס'אין דא א נפסק אדער א
לעכעלע אין לינקען פיסעלע פון אות
ה אדער ס'אין אביסעל אבגעמעקט גע-
ווארען, אויב ס'אין עטוואס פון דעם פיר-
סעלע איבערגעבליבען אין כשר און מען
דארף ניט ארויסנעמען אן אנדער ספר.
אויב ס'אין געלעכערט, אדער אבגעמעקט
אדער איבערגעהאקט דאס רעכטע פיסעלע
פון אות ה ווען ס'אין געבליבען פון

סימן כד

איבריגע חלקים חומשים צום ליינען:
ב. אויב ס'אין צוריסען געווארען דער
פארמעט פון ספר תורה, אויבען

אדער אינטען וואו ס'אין ניט געשריבען,
און דער ריס אין אריין ביז נאך צוויי
שורות פון כתב, מעג מען נאך ליינען אין
דעם ספר, אפילו איידער ס'ווערט פער-
ריכטעט. אבער אויב דריי שורות זענען
איינגעריסען געווארען טאָהר מען ניט
ליינען אין דעם ספר. אזוי באַלד ס'אין
ניטאָ אן אנדער ספר, מעג מען יא ליינען
אין דעם ספר, און ס'אין ניט קיין חילוק
צו אין דער ריס צווישען די אותיות צו

דינים אויב א ספר תורה אין איינגע-
ריסען געווארען. באַשטעהט פון
3 ענינים.

א. אויב דאס נייעכץ צווישען די יריעות
אין איבערגעריסען געווארען, אויב
ס'אין נאך איבערגעבליבען פינף שטער
גאנץ, דורך וואס די יריעות זענען נאך
באָהעפט, אין כשר בדוחק. אבער אויב
ס'אין ניט געבליבען אזוי פיעל גאנצע
שטער דארף מען ארויסנעמען אן אנדער
ספר. דאס וואס א ספר אין איינגעריסען
אין איין חלק חומש פסל'ט עס ניט די

ג. ספר תורה שנקרעה בין דף לדף או בין שיטה לשיטה ברוחנה, אם לא נקרעה רוצה אין צריך להוציא אחרת, וכל זה אם האותיות שליוותו, אבל אם הקרע נכנס לתוך איזו אות פסול וצריך להוציא אחרת, וגם דיבוק לא מהני נזה :

שקשה למנוח ספר אחר, ואין חילוק בין אם נקרעה בין תיבה לתיבה או בין אות לאות, אומנם נדיענדי אם תפרה וחיבר היטב הקרע אפילו אם נקרעה עד ג' שיטין והוציאה לקרות בה, אין צריך להוציא אחרת :

סימן כד

שאוורים לפני השונה עשרה מופני שאין הפסק גדול בנתיים :

ב. יום שנוצחין ספר תורה שניה לקריאת הנופטר צריך שתיינה מונחת על שלחן הקריאה השתי ספרי תורות נשעת אחרת הני קדיש קודם קריאת הנופטר, ויום שנוצחין ג' ספרי תורה לקרות צריך שתיינה מונחת על שלחן הקריאה ספר תורה השניה והשלישית נשעת אחרת החני קדיש :

דין אמירת חצי קדיש אחר הקריאה, ובו ד' סעיפים.

א. כל מקום שקורין בתורה אומר חני קדיש אחר הקריאה שנשלים זה מניין גברי הנריכים לעלות, וכיון שאין הנופטר ונצטרף לונתין הקרואים צריך לומר הקדיש קודם קריאת הנופטר, וכלל זה הקריאה לונתה נשעת ונחננית לצור שאין אחרים חני קדיש אחר הקריאה ונשום שמונכין על ההני קדיש

אויב ס'איז צוריסען געווארען אין דער ברייט צווישען די שורות, אויב דער ריט איז ניט מעהר ווי העלפט דארף מען ניט ארויסנעמען אן אנדער ספר. דאס איז אלץ אויב די אותיות זענען גאנץ, אבער אויב אן אות איז איינגעריסען איז פסול, און מען דארף ארויסנעמען אן אנדער ספר קיין צוקלעבען העלפט דא אויך ניט :

צווישען די ווערטער. אויב מען האט צו-גענייט דאס ספר וואס איז איינגעריסען ביז נאך דריי שורות און מען האט שוין דאס ספר ארויסגענומען צו ליינען, מעג מען לכתחלה ליינען אין דעם ספר :

ג. א ספר תורה וואס איז צוריסען גע-ווארען צווישען די עמודים, אדער

סימן כה

איז זיך סומך אויף דעם חצי קדיש וואס מען זאגט פאר די שמונה עשרה, ווייל ס'איז ניטא קיין גרויסער הפסק ביי די שמונה עשרה :

ב. ווען מען נעמט אויס צוויי ספר תורות צו ליינען מפטיר אין צווייטען ספר, דארפען ליגען אויף'ן שלחן ביידע ספרים בשעת מען זאגט דעם קדיש פאר מפטיר. ווען מען נעמט אויס דריי ספרים צום ליינען דארפען ליגען אויף'ן שלחן בשעת קדיש זאגען די צווייטע מיט די דריטע ספר תורה :

דינים פון חצי קדיש זאגען נאכ'ן ליינען. באשטעהט פון 4 ענינים.

א. ווען מען ליינט אין ספר תורה דארף מען זאגען חצי קדיש נאכ'ן ליינען וואס מען האט אבגעליינט די צאהל עליות וואס מען האט בעדארפט דעם טאג ליינען און ווייל דער מפטיר איז ניט אין רעכנונג פון די צאהל עליות, דארדור דארף מען זאגען דעם קדיש פאר מפטיר. שבת צו מנחה, אויך אין תענית צבור דארף מען ניט זאגען קדיש נאכ'ן ליינען, נאר מען

- ג. ניום שמואלין ג' ספרי תורה לקרות אס
טעה ולאמר חזי קדיש אחר סיום הקריאה
נספר אל, צריך לומר פעם צ' חזי קדיש
אחר הקריאה שנספר השני :
- ד. חנונית חזי קדיש שאחר הקריאה שיך
להנצל קורא, מיהו אס יש לו עוד אס
ואס לנו נוקפו לומר הקדיש, יאמר איזה יתום
או צעל יאהרציט החזי קדיש :

סימן כה

- דין הגבהה וגלילה, ובו ה' סעיפים.
- א. הנוגיה את הספר תורה אחר הקריאה
כדי לגוללה צריך להראות ככתב הספר
תורה לפני העם, כיון שמוזה להסתכל בכתב
הספר תורה, לכן יחזיר עלונו עם הספר
תורה לכל הזדים כדי שיוכלו כל הקהל
להסתכל בכתב התורה, ויש נוהגים לומר
אז הפסוק "וזאת התורה אשר שם" וגו' עם
עוד פסוקים כנוו שדפסם בסידורים :
- ב. הנוגיה את הספר תורה אחר הקריאה
להראות להקהל את הכתב צריך
- לפתוח הספר תורה במשך ג' עמודים,
ויעניינו שיהיה נגלל נגד התפר, כדי שאס
אפשר תקרע ונחמת הידוק הגלילה, לא יהיה
נקרע הגויל אלא התפר :
- ג. ניום שקורין צ'ני ספרי תורה חין לפתח
ספר השני וגם לא יסירו המפה מן ספר
השני עד שיהיה נגלל ספר הראשון :
- ד. הגולל את הספר תורה יזהר שלא יגע
בידים ערומות לתקן הגויל בשעת הגלילה,
ואס צריך לתקן יגע בגויל על ידי מפה :

- ג. ווען מען נעמט אויס דריי ספרים צום
ליינען, אויב מען האט זיך טועה גע-
ווען און מען האט געזאגט חזי קדיש
נאך'ן אבליינען פון ערשטען ספר, דאָרף
מען נאך אַ מאל זאגן חזי קדיש נאך'ן
ליינען פון צווייטען ספר :
- ד. דאס זאגען חזי קדיש נאך'ן ליינען
געהער צום בעל קורא. נאך אויב דער
בעל קורא האט עלטערען וועלכע לעבען,
און דאדורך האט ער מורא צו זאגען קדיש,
קאן מען הייסען אַ יתום אָדער אַ בעל
יאָהרציט ער זאל זאגען דעם חזי קדיש:

סימן כה

- דינים פון הגבהה און גלילה.
- באשטעהט פון 5 ענינים.
- א. דער וואס געהט הגבהה מיט די ספר
תורה דאָרף ווייזען דאס כתב פון
ספר פאר'ן גאנצען קהל, ווייל ס'איז אַ
מצוה יעדער איד זאל זעהן דאס כתב פון
ספר, דאריבער זאל דער בעל הגבהה זיך
אויסדרעהן מיט'ן ספר אין אלע זייטען.
כדי אלע זאלען קענען זעהן דאס כתב.
טייל זענען זיך נוהג צו זאגען דאמאלס
דעם פסוק וזאת התורה אשר שם משה
מיט נאך פסוקים, זא ווי עס שטעהט אין
סידור :
- ב. דער וואס געהט הגבהה דאָרף אויפ'ן
וויקלען דאס ספר אויף דריי עמודים.
און צו גלילה זאל אויסקומען דאס צו-
נייעכץ פון די יריעות אין מיטען. כדי
אפשר וועט עס זיך איינרייסען בשעת
גלילה, זאל ניט צווייטען ווערען דער פאָר-
מעט נאך דאס צונייעכץ :
- ג. דעם טאג וואס מען ליינט אין צוויי
ספרים זאל מען ניט עפענען דאס
צווייטע ספר און אפילו די מפה פון צוויי-
טען ספר זאל מען אויך ניט אַראָבנעמען
ביז נאך די גלילה פון ערשטען ספר :
- ד. דער וואס געהט גלילה זאל זיין גע-
ווארענט ניט אַנצורירען מיט די

בעל הגנה וגלילה :

ה. חזל תוך שזעה אף שאסור לו לעלות לתורה, מכל מקום מותר לו להיות

סימן כו

ג. קטן היודע לקרות ההפטרות כראוי וגם יודע לומר וזכרתי, יכול להפטיר בציבור, ויש נוהגים סלקול וכבוד שאין קורין קטן להפטיר ביונים האלה, דהיינו ביומי נוראים, בשבת שונה, בתענית צבור, כדי פרשיות, ביום ה' דשבעות וצ"ל של פסח :
ד. לא יתחיל הנופטר להפטיר עד שתהיה הספר תורה נגללת, כדי שגם הגולל יוכל לשמוע ההפטרות, כיון שהכל נוחידיט לשמוע ההפטרות :
ה. מועיקר הדין הוא שרק זה שעלה להפטיר הוא בלבד יאמור ההפטרות בקול, והצבור

דין סדר ההפטרות לכל זמני השנה, ובו ט"ו סעיפים.

א. הנופטר בציבורים לא יפחות וון כ"א פסוקים בשבת שהוא ז' פעמים ג' פסוקים כנגד ז' העולים לתורה, חזל ביום טוב די ט"ו פסוקים כנגד ה' העולים לתורה :
ב. יש מקוונות נוהגים לקרות ההפטרות בספר כתוב על קלף ונגלל כוונ ספר תורה שזו מנהלים כל ההפטרות לכל השנה, חזל אין זה חיוב, ויכול לכתחלה לוותר ההפטרות בחומש הנדפס :

ה. אן אבל אין די שבעה, כאטש ער מאהר ניט עולה תורה זיין, יעדאד מעג ער עולה זיין צו הגבהה וגלילה :

בלויזע הענד דעם פארמעט פון ספר כרי גלייך צו מאכען. און אויב ער דארף עס טהאן זאל ער דאס טהאן דורך א מפה :

סימן כו

מען זאגט די ברכות מעג מען איהם אויפ-רופען צו מפטיר. דאך איז א מנהג ניט אויפצורופען. א קטן צו מפטיר אין די פאלגענדע טעג: ימי נוראים, שבת שובה, תענית צבור, ארבע פרשיות, דען ערשטען טאג שבועות און אויך שביעי של פסח :
ד. דער בעל מפטיר זאל ניט אנהויבען זאגען די הפטרות ביז די גלילה פון ספר תורה איז פערטיג, כדי דער בעל הגבהה וגלילה זאלען אויך קענען גוט אויסהערען די הפטרות, ווייל אויסצור-הערען די הפטרות זענען אלע מחויב :
ה. לויט דעם דין דארף נאך זאגען הויד די הפטרות דער בעל מפטיר אליין, און דער צבור דארף נאך גוט אויסהערען די הפטרות, און ווער עס וויל אליין אויך זאגען די הפטרות זאל זאגען מיט א שטיר לען טאן, כדי די קולות זאלען זיך נ"ט

דינים פון סדר הפטרות אויף א גאנץ יאהר. באשטעהט פון 15 ענינים.

א. די הפטרות פון שבת דארפען ניט זיין וועניגער ווי צו איין און צוואנץ ציג פסוקים. עס זאל אויסקומען צו דריי פסוקים קענען יעדער עליה פון די זיבען עליות. אין יום טוב איז גענוג א הפטרות פון פונפצעהן פסוקים, ווייל יום טוב איז נאך דא פינף עליות :

ב. ס'איז דא ערטער וואו מ'איז זיך נוהג צו ליינען די הפטרות געשרי-בענע אויף פארמעט, אזוי ווי א ספר תורה אבער קיין חיוב איז דאס ניט, און מען מעג לכתחלה זאגען די הפטרות פון א חומש :

ג. א קטן וואס קען זאגען גוט די הפטרות און וואס ער פארשטעהט צו וועמען

ההפטרה עם נרכותיה, אצל אס יאלו מקלחן קודם שהתחיל לומר נרכת ההפטרה, לא יאמר כלל הנרכות אלא יקרא ההפטרה בללכה :

ב. נשנת ששתי פרשיות מחוזרות מפטירין ההפטרה של סדרה שניה, מלגד בלחרי וקדושים כשהן מחוזרות מפטירין, "הלל כבני כושים" שהיא ההפטרה של פרשת אחרי : י. הפטרת וינח יעקב שיך לפרשת וילל, לא כמו שדפס בחומשים לפרשת וישלח : יא. ראש חודש שחל להיות נשנת מפטירין "השמים כסאי", ראש חודש שחל להיות נשנת מפטירין "מחר חודש", ראש חודש שחל להיות נשנת מפטירין "השמים כסאי", ונוהגים להוסיף פסוק ראשון ולאחרון מהפסרת, "מחר חודש" :

אס רוצה יוכל לומר ההפטרה בלחש ולא בקול, כי תרי קלי לא משתמעי :

ג. המפטיר מחויב לומר ההפטרה בקול בניגון של הטעמים מנציאים כמקובל זידינו, ואס לינו יכול לקרות עם הנגינה כראוי יכול לומר ההפטרה בלתי הנגינה, אצל יקרא אותה בנחת ונעימות :

ד. אס קראו בספר תורה פסולה נדענר על פי טעות, או נשעת הדחק ולכתחלה כמנואר לעיל בסיון א', יש פוסקים שבעל השניעי יאמר ההפטרה עם נרכותיה כאלו קראו בספר תורה כשרה, אצל אס קראו הסדרה בחומש הנדפס בלי נרכות, יאמרו ההפטרה בלי נרכותיה :

ה. אס היו עשרה נשעה שהתחיל לומר נרכת ההפטרה ויאלו ונקלחן, יאמר

ערשטע ברכה פאר די הפטרה, זאל מען זאנען די הפטרה אהן די ברכות :

ב. דעם שבת וואס מען ליינט צוויי סדרות צוזאממען דארה מען זאנען די הפטרה פון דער אנדערער סדרה. אויסער ווען אחרי מות קדושים געהן צוזאממען זאגט מען די הפטרה "הלל כבני כושים" וועלכע איז די הפטרה פון אחרי מות : י. די הפטרה ויברח יעקב געהער צו די סדרה ויצא. ניט אזוי ווי ס'שטעהט אין טייל חומשים צוגעדרוקט די הפטרה צו די סדרה וישלח :

יא. אז ראש חודש געפאלט אום שבת זאגט מען די הפטרה "השמים כסאי". אז ראש חודש געפאלט אום זונטאג זאגט מען די הפטרה "מחר חודש". אז ראש חודש געפאלט שבת און זונטאג זאגט מען די הפטרה "השמים כסאי". און ס'איז א מנהג אויך צו זאנען דעם ערשטען מיט'ן לעצטען פסוק פון די הפטרה "מחר חודש" יב. פון שבעה עשר בתמוז ביז תשעה באב זאגט מען פאלגענדע דריי הפטרות פון פרעניות : דברי ירמיהו, שמעה חזון, ישעיהו. אויב מען האט זיך טועה געווען דעם ערשטען שבת פון די

אויסמישען און וועלען דארדור ניט גום געהערט ווערען :

ג. דער בעל מפטיר דארה זאנען די הפטרה הויך מיט דער נגינה לויט דעם טראפ פון נביאים. נאר אויב ער קאן ניט די נגינה פון דעם טראפ מעג ער זאגן די הפטרה אהן די נגינה. אבער ער דארה זאנען על כל פנים פאמעלאך און מיט א שעהנעם הויבען טאן :

ד. אויב מען האט געליינט אין א פסול'ע ספר תורה על פי טעות, און דער בעל שביעי איז דער מפטיר, מעג ער זאנען די הפטרה מיט די ברכות. אבער אויב מען האט נאר נט געליינט אין קיין ספר תורה נאר מען האט געליינט די סדרה אין א חומש אהן ברכות. דאן זאל מען די הפטרה אויך זאנען אהן די ברכות :

ה. אויב ס'איז געוועזען א מנין מעגשען בשעת מען האט אנגעהויבען זאנען די ברכות פון די הפטרה און באלד זענען טייל ארויסגעגאנגען און ס'איז ניט געבליבען קיין מנין, מעג מען גומר זיין די הפטרה מיט אלע ברכות. אבער אויב ס'איז ניט געבליבען קיין מנין נאר איידער מען האט אנגעהויבען זאנען די

- יב. מן י"ז נחמו עד ט' בלז מפטירין ג' הפטרות דפרענותא שהן דברי ירמיהו, שמעו, חזון ישעיהו, אלס טעה בשנת הראשון והפטיר ההפטרות של הסדרא יפטיר בשנת השני ב' הפטרות, דברי ירמיהו, שמעו, מפני שהן סמיכות צנזיאס :
- יג. מן שנת שלחר ט' בלז עד ראש השנה מפטירין ז' הפטרות דנחמתיא שהן : נחמו, ותאמר ליון, עניה סוערה, אנכי, רני עקרה, קומי אורי, שוש אשיש :
- יד. ראש חודש אלס שחל להיות בשנת נדחה הפטרות "השמים כסאי" מפני הפטרות "שמעו" :
- טו. ראש חודש אלול שחל להיות בשנת ופטירין "השמים כסאי" ודוחין הפטרות "עניה סוערה" ולא מפטירין בשנת השני ב' הפטרות "רני עקרה" וגם "עניה סוערה", אלס אלס חל ראש חודש אלול בלחד בשנת חין דוחין הפטרות "עניה סוערה" משום הפטרות "נחמו חודש" :

סימן כז

- דין הברכות של ההפטרות, ובו ו' סעיפים.
- א. אל יתחיל המפטיר לומר ברכת הפטרות עד שיהיה ספר הנציא לו החומש פתוח לפניו במקום ההפטרות, ולא יסלק ספר הנציא לו החומש מלפני המפטיר עד לאחר דין הברכות של ההפטרות, ובו ו' סעיפים.
- ב. בצרכה הראשונה שקודם ההפטרות כשנוססים "הנאמרים בלחות" חין לענות חון, רק לבסוף כשנוססים "וננציאלי האמת ולדק" נריך לענות חון, כי הכל צרכה אחת:
- יד. אז ראש חודש אב געפאלט אום שבת ווערט נדחה די הפטרות "השמים כסאי" פאר די הפטרות "שמעו" :
- טו. אז ראש חודש אלול געפאלט אום שבת זאגט מען די הפטרות "השמים כסאי" און פאר דאס זאגט מען דעם אנדערען שבת צוויי הפטרות, רני עקרה מיט עניה סוערה. אבער אז ראש חודש אלול געפאלט אום זונטאג זאגט מען עניה סוערה ניט מחר חודש :
- יג. פון שבת נחמו ביז ראש השנה זאגט מען זיבען הפטרות פון נחמות: נחמו נחמו, ותאמר ציון, עניה סוערה, אנכי אנכי, רני עקרה, קומי אורי, שוש אשיש :

סימן כח

- דינים פון ברכות הפטרות. באשטעהט פון 6 ענינים.
- א. דער בעל מפתיר זאל ניט אנהייבען זאגען די ברכות פון דער הפטרות ביז דאס ספר וואו די הפטרות שטעהט זאל שוין זיין פאר איהם אויפגעמישט. און נאכ' זאגען די הפטרות זאל מען ניט אוועק נעמען דאס ספר פון שלחו, פון וועלכען ער האט ארויסגעזאגט די הפטרות, ביז נאך
- די לעצטע ברכות פון דער הפטרות. כדי עס זאל זיין קענטיג אז ער זאגט די ברכות איבער די הפטרות :
- ב. ביי די ערשטע ברכה פאר די הפטרות, וואו מען לאזט אויס "הנאמרים באמת" זאל מען ניט נאכזאגען אמן. נאר צום סוף ווען מען לאזט אויס "ובנביאי האמת וצדק" דארף מען נאכזאגען אמן, ווייל דאס איז אינגאנצען איין ברכה :

ההפטרה, והנזר יהיה נזהר לשמוע זרכות המפטיר ולענות חזון על כל זרכה, וזי שלא הספיק לגמור ההפטרה יפסיק וימתין לשמוע הזרכות ואחר כך ישלים ההפטרה :

ה. זשנת חול המועד פסח חזון וזכירין זכרכת ההפטרה מעין פסח, לא זאנונע זרכה האחרונה ולא זחתיומה, רק מסייס מקדש הזנת זלזל, חלל זשנת חול המועד סוכות וזכירין זכרכת אחרונה של ההפטרה מעין סכות כמו זיום טוב של סכות שחל זשנת, ומוסייס מקדש הזנת וישראל והזמוניס:

ו. אס חזר המפטיר זכרכת הפטרה שלפניה על דעת לקרות ההפטרה של פרשת הזנוע והזכירוהו זלריך לומר הפטרה אחרת, חזן זריך פעם שנית לחזור ולומר הזכרה :

ג. ההפסק שנועה המפטיר זכרכה שאחר ההפטרה כשמגיע לכל זכריו חזות ולדק, חזן זה סיום זכרכה לענות שס חזון, וטעם ההפסק חול זמוש מנהג קדמון, שנועה שס הקהל זעווידה נוסח זה — **נאמן אתה חי אליהנו ונאמנם דברין, נאמן חי וקים, שמך וזכרך תמיד ימלך עלינו לעולם ועד** — אחר זה חזר חזיך המפטיר לומר שאר הזכרה, „נאמן אתה חול“ עד גמירא, כדליתא זנוסכת סופרים פרק י"ג, והגאון יעזיץ תמה וחלד מופני מה חזן נוהרים עכשיו זמונה קדמון הזה, לכן זמקומות שחזן הקהל חומר נוסח זה יזהר המפטיר שלא יפסיק שס למונע ידעו שחזן כלן סיום זכרכה ולא יענו חזון זכנס :

ד. יזהר המפטיר שלא ימהר לומר זרכות האחרונות עד שיזין שהנזר גמרו חמירת

אויסצהערען גוט די זרכות פון בעל מפטיר און זאלען נאכזאנען אמן נאך יעדער זרכה. דער וואס האט ניט געקאנט אכזאנען אזוי גיך די הפטרה, זאל מפסיק זיין און אויסהערען די זרכות, דערנאך זאל ער משלים זיין די הפטרה :

ה. שבת חול המועד פסח זאנט מען ניט אין די זרכות פון די הפטרה ווענען חג המצות, ניט אין דערמיט פון די לעזי טע זרכה און ניט ביים אויסלאז פון די לעצטע זרכה, נאך מען לאזט אויס מקדש השבת אליין. אבער שבת חול המועד סכות זאנט מען יא ביי די לעצטע זרכה פון די הפטרה ווענען חג הסכות, אזוי גוט ווי אין שבת יום טוב פון חג הסכות, און מען לאזט אויס מקדש השבת וישראל וחזמוניס :

ו. אויב דער בעל מפטיר האט געזאנט די ערשטע זרכות פון די הפטרה אויף די דעה צו זאנען די הפטרה פון די סדרא, און באלד האט מען איהם דערמאנט און מען דארף זאנען און אנדערע הפטרה, דארף ער ניט איבערזאנען נאך א מאל די זרכה :

ג. ביי דעם הפסק וואס שמעהט אין די ערשטע זרכה נאך די הפטרה ביי די ווערטער „שכל דבריו אמת וצדק“ זאל מען ניט נאכזאנען אמן, ווייל דארט אין נאך ניט קיין אויסלאז פון די זרכה. נאך דער הפסק אויף דעם ארט איז צוליעב א פאר צייטישען מנהג, וואס אויף דעם ארט איז דער בעל מפטיר געבליבען שטעהן און קהל האט זיך אויפגעשטעלט און געזאנט עטליכע פסוקים, און נאכהער האט באלד דער בעל מפטיר אנגעהויבען זאנען ווייטער די אנדערע העלפט זרכה „נאמן אתה חול“ ביו צום סוף פון דער זרכה, און דאן דארף מען נאכזאנען אמן. דארום אויף די ערטער וואו ס'איז ניט קיין מנהג און קהל זאל דא זאנען די פסוקים, דארף דער בעל מפטיר אויף דעם ארט ניט מאך כען קיין שום הפסק, כדי עס זאל קיינער ניט נאכזאנען אמן זכנס :

ד. דער בעל מפטיר זאל זיך ניט איילען צו זאנען די לעצטע זרכות פון די הפטרה ביו ער וועט פערשטעהן און קהל האט שוין אכגעזאנט די הפטרה. און דאס קהל ווייטער זאל זיין געווארענט

מפתח מן חלק שני.

- סימן א) דין ספר תורה שקורין בה.
 סימן ב) דין מי ראוי להיות בעל קורא.
 סימן ג) דין הנהגת הבעל קורא.
 סימן ד) דין הנהגת העולה לתורה וכיצד יברך.
 סימן ה) דין הנהגת הסגן והקהל בשעת קריאת התורה.
 סימן ו) דין סדר העולים לתורה.
 סימן ז) דין אם אין כהן ולוי בביהכ"ם ואח"כ בא.
 סימן ח) דין לאיזה אנשים אין קורין לעלות לתורה.
 סימן ט) דין סדר החיובים לעלות לתורה.
 סימן י) דין סדר הקריאה לכל זמני השנה.
 סימן יא) דין טעות הקריאה בקריאת ג' גברי בחול או בשבת או בתענית צבור.
 סימן יב) דין טעות הקריאה בקריאת ד' גברי דראש חודש וחול המועד.
 סימן יג) דין טעות בקריאה דחנוכה.
 סימן יד) דין טעות הקריאה בקריאת ה' גברי דמועדים.
 סימן טו) דין טעות הקריאה בקריאת ו' גברי דשבת.
 סימן טז) דין טעות הקריאה בקריאת מפטיר בכל זמני השנה.
 סימן יז) דין טעות הדילוג בקריאות של כל זמני השנה.
 סימן יח) דין אם נמצא טעות בספר תורה בשעת הקריאה.
 סימן יט) דין אם נמצא טעות ואין ספר אחר.
 סימן כ) דין על איזה טעות מוציאים ספר אחר.
 סימן כא) דין אם נשתנה צורת האותיות בכתובה או על ידי נגיעה ומחיקה.
 סימן כב) דין אם נמצא נקב באותיות הס"ת.
 סימן כג) דין ספר תורה שנקרעה.
 סימן כד) דין אמירת חצי קריש אחר הקריאה.
 סימן כה) דין הנכבה וגלילה.
 סימן כו) דין סדר ההפטרות לכל זמני השנה.
 סימן כז) דין ברכות ההפטרה.

ס פ ר

קריאה הקדושה

ח ל ק ש ל י ש י

בו נקבצו ובאו כל שמות כנויי אנשים הנוהגים במדינות שונות ונזכר אצלם

שמות הקדושים של כל הכנויים. למען דעת איך לקרות אותן האנשים

לעלות לתורה. כי אמור לקרות לתורה בשם הכנוי רק בשם

הקודש של כל איש ואיש.

חבר ע"י הרב המפורסם וכו' מוה"ר יהודה יודל ראזענבערג

בן מהו"ר ישראל יצחק ז"ל, יליד מדינת פולין.

ראב"ד בעיר מאראנמא. קאנאדא.

הקדמה לחלק שלישי.

הנה שמעתי ותרננו בטני לקול הקורא במנינים וחכרות את העולים לתורה בשמות הכנויים שלהם. כמו טרייטיל, פייטיל, גימפל, גרונם, ולמן, ליפא, סעם, מאקס, איזידאר, ועוד הרבה כדומה לזה. ואינם מדקדקים כלל לקרותם בשם הקודש שלהם. הנה מלבד שזאת היא בזיון לתורה, עוד יכול לצמח מזה קלקולים גדולים ונוראים עד כדי להרבות ממזרים בישראל ח"ו על ידי היתר אשת איש לעלמא. מפני שיש נפקא מינא גדולה לדינא בהלכות גיטין איך שנקרא המגרש לעלות לתורה. ובאם לא נקרא לתורה בשם הקודש שלו כראוי לו, ועל פי הקריאה הזאת יהי' נכתב שם המגרש בהגמ', הרי זה הגמ' פסול ונתיר על ידי זה אשת איש לעלמא ויהיו בניה ממזרים. לכן הנני מזהיר מאד בזה להיות הסגן והחזן נזהרים לדקדק בשם הקורא לדעת שם הקודש שלו האמיתי וכך יקראו אותו לעלות לתורה. וכבר צווח על זה הגאון הגדול יעב"ץ צוק"ל בסידור שלו הלכות קריאת התורה. וזה לשונו:

הקורא את העולים לתורה ראוי שלא יסמך על דמיונו, ויחקר לדעת שם הקודש שלו וגם שם הקודש של אביו שרגיל לחתום בו בני משפחתו לשם מובהק, וכך יקרא אותו לתורה. וצריך לדעת שיש הרבה שמות הקודש שצריך לדקדק בהם היטב. כגון אברם או אברהם, אליה או אליהו, וכן גדליה, חזקיה, חנניה, ישעיה, ירמיה, שיש גם אלה השמות מלאים עם וא"ו לבסוף התיבה. גם יש מי שנקרא „גדל" ויכול להיות שם הקודש שלו גד או גדליה. יש גרשון ויש גרשם. יש מי שנקרא „בער" או „בעריל" ויכול להיות שם הקודש שלו דוב או ישכר או יששכר. מנהג מדינתנו הוא ישכר, וכן חותמין עצמם על פי רוב. וכאשר ידוע שזה רגיל לחתום עצמו יששכר צריך לקרותו לתורה בשם יששכר. וכאשכנז רגילין לקרות ל„בער" יששכר וכן חותם ועולה לתורה. מכל מקום אם הוא נקרא בפי כל ישכר יחתום ויעלה לתורה

כן. אמנם אם הוא מקובל ששם בני משפחתו הוא יששכר וחותמין ועולין לתורה כן, אז אל ישגיח בזה שרגילין לקרותו ישכר, רק יחתום ויעלה בשם יששכר. יש מי שנקרא „ליב“, ויכול להיות שם הקודש שלו יהודה או אריה. יש מי שנקרא „חנא“, לפעמים הוא כינוי לחנן ולפעמים לאלחנן ולפעמים ליוחנן. הנקרא „ליזר“, מסתמא שם הקודש שלו הוא אליעזר. והנקרא „לאזער“ הוא אלעזר. יש מי שנקרא נחום וכך הוא שם הקודש שלו. ויש שהוא כינוי למנחם. יש שנקרא נתן וכך הוא שם הקודש שלו. ויש שהוא כינוי ליהונתן או ליונתן. יש עוזר שהוא כינוי לעזרא, ויש שהוא כינוי לעזרי. יש מיכל שהוא כינוי ליחיאל. ויש שהוא כינוי למיכאל. וכן יש כמה כינוים שיש להם איזה שמות הקודש, כגון הירש, זעליג, זלמן, פייביש, סעם. וצריך הקורא את העולים לתורה לדקדק בזה הרבה. ומי שחלה ושינו שמו או הוסיפו על שמו, כשקורין אותו או את בנו לעלות לתורה צריך להזכיר שם השינוי קודם שמו הראשון. ואם מת מחליו וקורין את בנו לתורה צריך להזכיר שם הראשון קודם שם השינוי. עד כאן לשוננו.

ובכן נתתי את לבי לחקור לדרוש ולחפש בספרי הפוסקים המפיקים נגה על כל השמות והכנויים שלהם ועל כל שמות הקודש, וסדרתי אותם בספר הזה על פי אלפ"א בית"א למען יהי נקל למצא השם או הכנוי אשר מסתפק בו. ועל פי רוב הצגתי רק אותן השמות הנוהגים והשכוחים במדינות המפורסמות ושנקראים בהם היהודים אשר הם ממוצאי האשכנזים. כי שמות יהודים אשר ממוצאי הספרדים לא שכוחי כל כך במדינות האלה לכן השמטתי מזה. ומוכתחני שאני מוכה את הרבים בחיבורי הזה, אם אך עמי ישמע לי להיות נזהר שלא יכשלו בלשונם ולא ינקשו בשינונם וישקדו על דלתי ספר הזה אשר בו ימצאו כל מבוקשם וירווי צמאונם לפתור כל הספקות מהשאלות השכוחות בעיני קריאת התורה. ובזכות זה יתקיים בנו הפסוק אל יבושו בי קוץ ה"א צבאות וא'ל יכלמו בי מבקשיך אלהי ישראל. ונזכה לראות בבוא לציון גואל. אמן.

המחבר.

פאררעדע צו די דריטע מוהיי

וואס יעדער שוהל-גבאי דארף וויסען.

איך פלעג הערען ווי אזוי מען רופט אויף צום ספר די עולי תורה. אממייסטענס אין די קליינע שוהלעכלעך, קלויזלעך, מנינים, חברות, דארט ווערען זיי נישט אויפגערופען צום ספר מיט זייערע ריכטיגע הייליגע אידישע נעמען. נאר מיט די אומהייליגע נעמען, אזוי ווי מען רופט זיי אין גאס. דהיינו, צורייטיל, פייטיל, גימפל, גרונס, זלמן, ליפא, סעס, מאקס, איזידאר, און זא ווייטער. אבער לויט דעם אידישען דין דארף אזוי נישט זיין. אויסער דעם וואס דאס איז א בזיון התורה, קאן אבער נאך פון דעם אמאהל צוויי-קומען א גרויסער טראכעל און א שטערונג צום אידענטהום. אזוי ווייט אז דורך דעם זאל געמעהרט ווערען ממזרים צווישען אידען. ווייל אן אשת איש וועט שלא כדין מותר ווערען צו די וועלט. דהיינו, ביי א גט שרייבען איז א גרויסער חילוק לויט דעם דין ווי אזוי דער מאן ווערט אויפגערופען צום ספר, און אזוי באלד אז דאס אויפרופען איז נישט ריכטיג לויט זיין ריכטיגען שם הקודש, און אויב דער גט ווערט געשרייעבן מיט דעם נישט-ריכטיגען נאמען וואס מען רופט איהם צום ספר איז דער גט פסול, און עס ווערט מותר צו דער וועלט אן אשת איש שלא כדין, און אויב זי האט חתונה זענען איהרע קינדער פון אנדערען מאן ממזרים. דאס אלץ איז דורך די שולד פון דעם אויפרופער צום ספר, ווייל ער האט נישט קיין חקירה ודרישה געהאט, ווי אזוי זיין ריכטיגער שם הקודש איז. אלזא דארף דער גבאי מיט דעם חזן דער אויפרופער זיין שמארק געווארענט ואלען האבען גוט חקירה ודרישה ביים אויפרופען צום ספר. מען זאל אויפרופען יעדען מיט זיין ריכטיגען שם הקודש.

דער גרויסער גאון ר' יעקב עמדען זצ"ל, וועלכער רופט זיך מיט דעם נאמען "יעב"י, האט שוין לאנג אויף דעם פערדארבעטע מנהג געשריגען און בעשריבען אין זיין סידור ביי הלכות קריאת התורה. און אס דאס זיינען זיינע הייליגע ווערטער, ווי דא ווייטער ווערט געברענגט:

דער וואס רופט אויף צום ספר די עולים לתורה מאהר זיך נישט פערלאזען אויף זיין מיינונג וועגען זייערע נעמען, נאר ער איז מחויב חוקר ודורש צו זיין, ווי אזוי דער ריכטיגער שם הקודש זיינער איז, און אויך ווי אזוי ס'איז דער ריכטיגער שם הקודש פון זיין פאטער, לויט זיין חתימה, אדער לויט די חתימה פון זיין משפחה וואס רופען זיך מיט די זעלבע נעמען, וועלכעס איז א בעווייז אויף דעם ריכטיגען שם הקודש, און אזוי זאל מען דעם מענטש אויפרופען צום ספר.

מען דארף וויסען אז ס'איז דא פיעל שמות הקודש וואס מען דארף אין זיי אריינקלערען און חוקר ודורש זיין ווי אזוי מען זאל דעם מענטש אויפ-רופען צום ספר. דהיינו אברם אדער אברהם, אליה אדער אליהו, דאס זעלבע איז אויך מיט די שמות הקודש, גדליה, חזקיה, חנניה, ישעיה, ירמיה. אויך איז דא מענטשען וואס לויט ווי אזוי מען רופט זיי איז זייער שם הקודש נישט בעשמימם. דהיינו, אז מען רופט איינעם "גדל" קאן זיין דער שם הקודש זיינער "גד" אדער "גדליה" אדער "גדליהו". עס איז אויך א חילוק צווישען גרשון און גרשום.

אז מען רופט איינעם בער אדער בעריל, קאן זיין דער שם הקודש זיינער „דוב“ אדער „ישכר“ אדער „יששכר“. דארף מען אין אזא פאל, אויב מ'איז עפעס א ספק, חוקר ודורש צו זיין ווי אזוי זיין חתימה איז, אדער ווי אזוי איז די חתימה פון זיין משפחה וואס רופען זיך מיט דעם זעלבען נאמען. אז מען רופט איינעם ליב אדער ליבוש, קאן זיין דער שם הקודש זיינער „יהודה“ אדער „אריה“. אז מען רופט איינעם „חנא“, קאן זיין דער שם הקודש זיינער „חנן“ אדער „אלחנן“ אדער „יוחנן“. אז מען רופט איינעם „לייזער“ איז מסתמא זיין שם הקודש אליעזר. אבער אויב מען רופט איהם „לאזער“ איז מסתמא זיין שם הקודש אלעזר. ווען מען רופט איינעם „נחום“ קאן זיין אז דער שם הקודש זיינער איז אויך טאקי נחום. עס קאן אבער זיין אז דער שם הקודש זיינער איז גאר מנחם. ווען מען רופט איינעם „נתן“ קאן זיין אז דער שם הקודש זיינער איז אויך נתן. עס קאן אבער זיין אז דער שם הקודש זיינער איז גאר יונתן אדער יהונתן. אויב מען רופט איינעם „עוזר“ קאן זיין דער שם הקודש זיינער אדער עזרא אדער עזרי. פון דעם נאמען „מיכל“ קאן זיין דער שם הקודש אדער יחיאל אדער מיכאל.

אזוי איז פאראנען פיעל אומהייליגע נעמען, וואס האבען פערשיעדענע שמות הקודש, דהיינו הירש, זעליג, זלמן, פייבל, סעם, וואס ביי אלע אזעלכע נעמען דארף דער גבאי מיט דעם חזן גוט חוקר ודורש צו זיין ווי אזוי זיין ריכטיגער שם הקודש איז. און אזוי דארף מען איהם אויפרופען צום ספר.

אויב איינער איז קראנק געווארען און מען האט איהם משנה שם גע-וועזען, אדער מען האט איהם צוגעזעצט א נאמען, ווען מען רופט איהם צום ספר, אדער ווען מען רופט זיין זוהן צום ספר, דארף מען אויסרופען דעם נייעם נאמען בעפאר דעם אלטען נאמען. אבער אויב דער קראנקער, וואס מען האט איהם משנה שם געוועזען איז געשמארבען, דאן ווען מען רופט זיין זוהן צום ספר, דארף מען אויסרופען דעם אלטען נאמען בעפאר דעם נייעם נאמען. ביז אהער איז דער אינהאלט פון די ווערטער וואס דער גרויסער גאון **י"עב"ץ** זצ"ל האט וועגען דעם געשריבען אין זיין סידור.

און דארום, ווייל איך זעה אז די וועלט ווערט אלע מאהל מעהר און מעהר פערגרייזט ביים אויסרופען די נעמען פון די עולים לתורה, האב איך מיך גענומען צו דער ארבייט מיט דער הילף פון פערשיעדענע ספרים, ארויס-צוגעבען אויף די וועלט די ריכטיגע שמות הקודש פון די אומהייליגע נעמען, און איך האב זיי דא אין דעם ספר מסדר געווען לויט'ן אלף בית, כדי עס זאל זיין גרינג צו געפינען באלד דעם נאמען וואס מען דארף אין איהם אריי-קלערען. אוממינסטענס האב איך דא בעשריבען די אומהייליגע נעמען וואס מען הערט זיי אין די מדינות וואס זענען באזעצט מיט פיעל אידען. איך בין פערזיכערט אז דער ספר וועט ברענגען פיעל נוצען, און אז איך בין מוכה רבים מיט דעם ספר, וועלכער דארף ליגען אימער אויף דעם שלחן הקריאה בשעת קריאת התורה, ווייל אין דעם ספר קענט איהר געפינען אן ענטפער אויף אלע אייערע ספקות און שאלות וואס קומען פאר בשעת קריאת התורה. ובזכות זה וואס מיר וועלען אבהיטען ריכטיג די דינים פון קריאת התורה, וואס אויף דעם שמעהט די וועלט, וועלען מיר זיין גע-האלפען מיט כל טוב, און מיר וועלען זוכה זיין צו די גאולה שלמה במהרה בימינו אמן.

אות א

אברם. אברהם.

מי שנקרא בפי כל אברם לא אברהם, צריך לחקור אותו אם הוא חותם עצמו אברם, וגם אם יודע בכירור שיש בבני משפחתו שנקראים אברם, אז צריך לקרות אותו לספר תורה אברם. אבל אם הוא חותם עצמו אברהם, או שאינו יודע בכירור שיש בבני משפחתו שנקראים אברם, אז צריך לקרותו לספר תורה בשם אברהם:

אברמקא. אברמלא. אברמטשא.

כל אלה שם הקודש שלהם אברם או אברהם:

אבא. אבלי. אבוש. אייב. אייבי.

כל אלה שם הקודש שלהם אברהם:

אדאלף.

שם הקודש שלו אליהו או אפרים או אדם:

ארוֹן. אהרן.

מי שנקרא בפי כל ארון לא אהרן, צריך לחקור אותו אם הוא חותם עצמו ארון וגם אם יודע בבירור שיש בבני משפחתו שנקראים ארון, אז צריך לקרות אותו לספר תורה ארון, אבל בדליכא זה הבירור צריך לקרותו לספר תורה אהרן:

ארטשא. ארילא. אורקא. אוריִיש.

כל אלה שם הקודש שלהם ארון או אהרן:

אורי.

כד הוא שם הקודש שלו:

אייזיק.

על פי רוב שם הקודש שלו הוא יצחק, אבל יש לפעמים שנקרא אייזיק ושם הקודש שלו הוא שאלתיאל או אהרן, לכן צריך לשאל אותו איד הוא שם הקודש שלו, ואם אינו יודע דבר ברור צריך לקרותו בשם יצחק:

איזי. אייזא. אייזל.

שם הקודש שלהם הוא יצחק. רק לפעמים יש לאייזל שם הקודש „יקיר“. לכן צריך לשאל אותו בזה:

איזק. איסק. איציק. איטשא. איצל. איזידר.

כל אלה שם הקודש שלהם יצחק:

קריאה הקדושה חלק ג

אידל.

שם הקודש שלו יהודה:

איכל.

שם הקודש שלו יחיאל:

איסר. איסרל. איסרייעל. איזרייעל.

שם הקודש שלהם הוא ישראל:

אלטר.

זה הוא רק שם של סגולה כרי שיח' ויאריד ימים. ומסתמא יש לו שם קודש נסתר.
לכן צריך לשאול אותו מה הוא שם הקודש שלו. ואם אינו יודע יכול לקרות לו לספר
תורה בשם אלטר:

אליה. אליהו.

כי שנקרא אליה לא אליהו, צריך לשאל אותו אם הוא חותם עצמו אליה, ואם יש
לו בסבלה שיש בבני משפחתו שנקראים אליה, אז צריך לקרותו לספר תורה בשם אליה.
ובדליכא זה הבירור, צריך לקרותו בשם אליהו:

איליש. אליאש.

שם הקודש שלהם מסתמא הוא אליהו, ורק לפעמים אליה, לכן יחקור בזה:

אליעזר. אלעזר.

הם שני מיני שמות הקודש, לכן צריך לחקור אותו בזה:

אלכסנדר.

כך צריך לקרותו לספר תורה, כי אין לו שם קודש אחר:

אנשיל. אנמישיל.

שם הקודש שלהם הוא „אשר“:

אנאשטאש.

שם הקודש שלו הוא אליקים:

אסקר. אשקר.

שם הקודש שלהם אשר או יצחק או נפתלי או שבתאי. לכן צריך לחקור אותו בזה:

קריאה הקדושה חלק ג

אות ב

באמשא.

יכול להיות ששם הקודש שלו הוא ברוד. אמנם צריך לחקור אותו בזה :

בינס. בונם. בינש. בעני. בענא.

כל אלה שם הקודש שלהם בנימין או שמחה או שמואל או בן ציון. לכן צריך לחקור אותו בזה :

בן ציון. בעז.

כך הוא שם הקודש שלהם :

בער. בעריל. בעריש. בערציא. בערמשיא. בערמאן. בערנאד.

כל אלה שם הקודש שלהם דוב או ישכר או יששכר או יצחק. לכן צריך לחקור אותו בזה :

בנעט.

שם הקודש שלו הוא "יום טוב" :

בירך. ברך. ברכשא. ברכציא.

כל אלה שם הקודש שלהם ברוד או ברכיה או ברכיהו. לכן צריך לחקור אותו בזה :

אות ג

גאדיל. געדיל. גידל.

כל אלה שם הקודש שלהם גר או גדליה או גדליהו. לכן צריך לחקור אותו בזה :

גדליה. גדליהו.

הם שני שמות הקודש. וצריך לחקור אותו איד הוא חותם עצמו ואיד שיש לו קבלה מבני משפחתו כך יקראוהו לתורה. ואם אין לו קבלה ברורה וגם אין חותם עצמו צריך לקרותו לתורה בשם גדליה כמו שנקרא בפי העולם :

גאמליב. גוטליב.

שם הקודש שלהם הוא "ידידיה" או "אהוביה". לכן צריך לחקור אותו בזה :

גוטמאן. גוטקינד.

שם הקודש שלהם הוא "טוביה" :

גרונם.

שם הקודש שלו הוא שמואל :

קריאה הקדושה חלק ג

גראסמאן. גרויסמאן.

שם הקודש שלהם הוא גרליה או גרליהו. לכו צריך לחקור אותו בזה:

געציל. געין. געצילא.

שם הקודש שלהם הוא אליקום:

גימפל. גימפלא. גומפעל.

שם הקודש שלהם הוא אפרים או מרדכי. לכו צריך לחקור אותו בזה:

גליקסמאן. גיליק.

שם הקודש שלהם הוא יעקב או יוסף. לכו צריך לחקור אותו בזה:

גרשם. גרשון.

הם שני שמות הקודש. וצריך לחקור אותו איד הוא חותם עצמו ואיד שיש לו קבלה מבני משפחתו כד יקראוהו לתורה. ואם אין לו קבלה ברורה וגם אין חותם עצמו צריך לקרותו לתורה בשם גרשון כמו שנקרא בפי העולם:

אות ד

דודקא. דאומשא. דאוצי. דייויד.

שם הקודש שלהם הוא דוד:

דודיא. ידיא.

שם הקודש שלהם הוא דוד או ידידיה. לכו צריך לחקור אותו בזה:

דזשאהן.

שם הקודש שלו הוא יוחנן:

דזשזעף.

שם הקודש שלו הוא יוסף:

דזשייקאב.

שם הקודש שלו הוא יעקב:

דאלא. דלא.

כד צריך לקרותו לתורה. כי אין לו שם קודש אחר:

דענעל. דענילא. דענזעל. דענזשילא. דענקא. דענמשא.

כל אלה שם הקודש שלהם דן או דניאל. לכו צריך לחקור אותו בזה:

אות ה

הודל. הודקא. הוצקא.
שם הקודש שלהם הוא יהודה:

העשיל. העשיק. העשקא. העשא.
כל אלה שם הקודש שלהם יהושע. ולפעמים "הושע" אבל זה מיעוט שנקראים "הושע"
לכן אם אומר ששם הקודש שלו "הושע" צריך לחקור אותו היטב בזה. ועוד יש
לכנויים האלה שם הקודש "יהושע" או צבי או נפתלי:

הושע.
אם נקרא כן בפי העולם צריך לחקור אותו היטב בזה אם כך חתימתו ואם יש
לי כך בקבלה מבני משפחתו שכך הוא שם הקודש שלהם. ואז יקראו אותו לתורה
בשם הושע:

הענטשא. הענטשיל.
שם הקודש שלהם הוא "חיים":

היימי. היימאן.
שם הקודש שלהם הוא נחמן או נחמיה:

הילמאן. היילמאן.
שם הקודש שלהם הוא שמואל:

הירין. הערין. הערציל. הערצקא.
כל אלה שם הקודש שלהם הוא נפתלי:

הירש. הירשל. הערש. הערשל. הערי.
כל אלה שם הקודש שלהם הוא "צבי" או נפתלי. לכן צריך לחקור אותו בזה:

הענדל. האנדל.
שם הקודש שלהם הוא "מנוח". ולפעמים "שבת". לכן צריך לחקור אותו בזה:

הענוך. היינע. היינאך.
שם הקודש שלהם הוא "חנוך", ולפעמים "חנו" או "אלחנן":

אות ו

וואלק. וואליק.
שם הקודש שלהם יהושע או יהונתן או שלמה או אורי או שרגא. לכן צריך לחקור
אותו בזה:

קריאה הקדושה חלק ג

וואלף. וואפמשא. וואווי. וואלי. וועלוויל. וועפמשא. וועווי. וועלי.
כל אלה שם הקודש שלהם הוא „זאב“ או בנימין:

ווייבל. ווייבש.

במקומות שמבטא אות ווא"ו הוא כמבטא אות פ"א רפויה, והם כמבטא אצלנו פייבל, פייבש, שם הקודש שלהם הוא אורי, או שרנא, או אלעזר, או אליעזר, או אליקים או חזקיה, או חיים, או משיכס, או נחמיה, או שמואל, או שניאור, או יואל. לכן צריך לחקור אותו היטב בזה:

וישל. וישלא.

במקומות שמבטא שלהם כמו פישל, פישלא, שם הקודש שלהם הוא משה, או אפרים, או ירוחם, או שמואל. וצריך לחקור אותו בזה:

ורידמאן.

במקומות שמבטא שלו כמו פרידמאן, שם הקודש שלו הוא „שלום“:

וריידמאן.

במקומות שלו כמו פריידמאן, שם הקודש שלו הוא שמחה:

וואדיא. ודיא.

שם הקודש שלו עכריה או עכריהו. והדבר תולה בחתימתו ובקבלתו מבני משפחתו. לכן צריך לחקור אותו בזה:

ויגדר.

שם הקודש שלו הוא אביגדור:

אות ז

זאלקי. זאלקינד. זאלי. זאליש.

שם הקודש שלהם על פי רוב הוא שלמה. ולפעמים בצאל. לכן צריך לחקור אותו בזה:

זימל. זומעל.

שם הקודש שלהם שמעון או שמואל, ולפעמים משולם. לכן צריך לחקור אותו בזה:

זינדל. זונדעל.

שם הקודש שלהם חנוך או יוסף או יהורא. לכן צריך לחקור אותו בזה:

זישא. זיסא. זיסל. זוסעל.

שם הקודש שלהם הוא אלעזר, או אלכסנדר, או יהושע, או יואל, או יקותיאל, או ירחמיאל, או ישראל, או משולם, או עזריה, או שניאור. לכן צריך לחקור אותו היטב בזה:

קריאה הקדושה חלק ג

זילא. זילכל.

שם הקודש שלהם הוא עזיאל :

זלא. זאלא.

שם הקודש שלהם הוא שלמה :

זיסמאן. זיסקינד.

שם הקודש שלהם הוא אליעזר, או אלכסנדר, או יואל, או יקותיאל, או ירחמיאל, או ישראל, או משולם, או מרדכי, או עמנואל, או עזריאל, או שניאור. לכן צריך לחקור אותו היטב בזה :

זירא. זיירא.

שם הקודש שלהם הוא זרח :

זלמן.

שם הקודש שלו הוא אברהם, או אלעזר, או אליקום, או אפרים, או יקותיאל, או משולם, או שלמה, או שמריה, או שניאור. לכן צריך לחקור אותו בזה :

זעליג. זעליק.

שם הקודש שלהם הוא אחד מן השמות האלה : אביעזר, אביהעזרי, אהרן, אשר, גרשון, חיים, יצחק, יעקב, יהודה, יהושע, יסיר, יקותיאל, נתן, עזריאל, פנחס, ראובן, שמשון. וצריך לחקור אותו היטב בזה :

זעלקא. זאלקא.

שם הקודש שלהם הוא יהודה :

זאנגביל. זנויל.

שם הקודש שלהם הוא שמואל או נתן. לכן צריך לחקור אותו בזה :

זרח. זרחיה.

הם שני שמות הקודש. וצריך לחקור אותו איך הוא חותם עצמו ואיך קורין לבני משפחתו כך יקראו אותו לתורה :

אות ח

חאוויא. חביה.

שם הקודש שלהם הוא רחביה :

חאזקיל. חאצקיל.

שם הקודש שלהם הוא יחזקאל, או חזקיה, או חזקיהו. לכן צריך לחקור אותו בזה :

קריאה הקדושה חלק ג

חזקיה. חזקיהו.

שני שמות הם. לכן צריך לחקור אותו איד היא חתימתו ואיד הוא מקובל מבני משפחתו כד יקראו אותו לתורה. ובדליכא זה הבירור יקראו אותו לתורה בשם חזקיה כמו שנקרא בפי העולם:

חיל. חיליש. חילמשא.

שם הקודש שלהם הוא יחיאל:

חייקא. חייקל. חלפן.

שם הקודש שלהם הוא חיים:

חנינא. חנניה. חנניהו.

שלושה שמות הם. לכן צריך לחקור אותו בזה איד היא חתימתו ואיד יש לו בקבלה מבני משפחתו:

חנא. חנה. חנן.

שם הקודש שלהם הוא אלחנן או יוחנן. לכן צריך לחקור אותו בזה:

אות ט

טודרוס.

הוא שם קודש וכד צריך לקרות אותו לתורה. כי אין לו שם קודש אחר:

טעאדאר.

שם הקודש שלו הוא טודרוס. או טוביה. או יהונתן. או יונתן. לכן צריך לחקור אותו היטב בזה:

טרייטל.

שם הקודש שלו הוא יהודה:

טרייסטל.

שם הקודש שלו הוא נחמיה או מנחם. לכן צריך לחקור אותו בזה:

טעבל. מעבלי.

שם הקודש שלהם הוא רוד:

טאביאם.

שם הקודש שלו הוא טוביה:

טשארלי.

שם הקודש שלו הוא מנשה. או שלמה. או אשר:

קריאת הקדושה חלק ג

אות י

יאנמל.

שם הקודש שלו הוא „יום טוב“ :

יאקוב. יאנקל.

שם הקודש שלהם הוא יעקב :

יוקל. יעקל. יעקיוו. יעקיווקא.

שם הקודש שלהם על פי רוב הוא יעקב, אבל לפעמים שם הקודש שלהם הוא יואל או אליקים. לכן צריך לשאל אותו בזה :

יאצקא. יאצקן.

שם הקודש שלהם הוא יעקב :

יודל. יודא.

שם הקודש שלהם הוא יהודה :

יאשא. יאסא.

שם הקודש שלהם הוא יוסף או יוסף. לכן צריך לחקור אותו בזה :

יוסל. יוסילא. יאסקא. יוזל. יוזף. יוזפא.

כל אלה שם הקודש שלהם הוא יוסף :

יושע.

צריך לחקור אותו היטב אם הוא חותם עצמו כך ואם יש לו בקבלה שכך הוא שם בני משפחתו, אז יקראו אותו לתורה בשם יושע. ובדליכא זה הבירור יקראו אותו לתורה בשם יהושע :

יהושע. ישועה.

במקומות ששכיח שם הקודש ישועה מלבד השם יהושע, יחקרו אותו אם כך היא חתימתו ואם יש בבני משפחתו השם ישועה, אז יקראו אותו לתורה בשם ישועה. אבל אם בסתמא נקטינן שהשם ישועה הוא כינוי להשם יהושע וצריך לקרות אותו לתורה בסתמא עם השם יהושע :

ישעיה. ישעיהו.

אם נקרא בפי כל ישעיה צריך לחקור אותו איך היא חתימתו אם חותם עצמו ישעיהו או בידוע ברור שבני משפחתו יש ששמותם ישעיהו, אז יקראו אותו לתורה בשם ישעיהו. ובדליכא זה הבירור יקראו אותו לתורה בשם ישעיה כמו שנקרא בפי העולם :

ירמיה. ירמיהו.

דינו כמו ישעיה ישעיהו :

קריאה הקדושה חלק ג

יונתן. יהונתן.

צריך לחקור אותו אם חותם עצמו יהונתן ואם יש בבני משפחתו שנקראים בבירור יהונתן ואז יקראו אותו לתורה בשם יהונתן. ובדליכא זה הבירור יקראו אותו לתורה בשם יונתן כמו שנקרא בפי העולם :

יאקער. יקיר.

שם הקודש שלהם הוא יקיר, וכך יקראו אותו לתורה :

יאיר.

כך שם הקודש שלו וכך יקראו אותו לתורה :

אות כ

כעסריל. כעתריל.

שם הקודש שלהם הוא אכתריאל. מכל מקום המנהג לקרותם בשם כתריאל בלא אל"ף בתחילתו. וכתב הרש"ל טעם מנהג זה משום שהשם אכתריאל הוא שם של מלאך נשגב ונורא ברקיע הקושר כתרים לקונו מן תפלות ישראל, לכן אין דרך ארץ לקרות לבני אדם בשם זה :

כעמיא. כעמקא.

שם הקודש שלהם הוא נחמיה :

כיעל. כיליש.

שם הקודש שלהם הוא יחיאל :

אות ל

ליב. ליבוש. ליבקא. ליבל. ליבלי. ליאן. ליווק. לעא.

כל אלה שם הקודש שלהם הוא יהודה או אריה. לכן צריך לחקור אותו בזה :

ליבער. ליבר.

שם הקודש שלהם הוא מאיר, או אליעזר, או זאב :

ליברמאן. ליבקינד. ליבמאן. ליפמאן. ליפא. ליפיש.

כל אלה שם הקודש שלהם הוא אחד מן השמות האלה: אורי, אלעזר, אליעזר, יהודה, יום טוב, ירדיה, מתתיהו. לכן צריך לחקור אותו היטב בזה :

קריאה הקדושה חלק ג

לעמל. לעמלי.

שם הקודש שלו הוא אשר או עזריאל. לכן צריך לשאול אותו בזה:

לעזער. ליזר. לזער. לאזער. לואי. לואיז.

שם הקודש שלהם אלעזר או אליעזר, ומסתבר כי לעזער ליזר שם הקודש שלהם הוא אליעזר, ולאזער לזער שם הקודש שלהם הוא אלעזר. וצריך לחקור אותו בזה:

אות מ

מארים. מאריין.

שם הקודש שלהם הוא מאיר:

מאזעם.

שם הקודש שלו הוא משה:

מאקם.

שם הקודש שלו הוא מאיר:

מאנים. מאנילא. מוניש. מענזיל. מענדקא.

כל אלה שם הקודש שלהם הוא מנחם:

מאשיל. מעשיל. מושל. מאשקא.

כל אלה שם הקודש שלהם הוא משה:

מאטיל. מארדיש. מייזיל. מייקא. מרקיל.

כל אלה שם הקודש שלהם הוא מרדכי:

מיכל. מעכל.

שם הקודש שלהם הוא מיכאל או יחיאל. לכן צריך לחקור אותו בזה:

מילעך. מילעכל.

שם הקודש שלהם הוא אלימלך:

מאטעם. מאטים.

שם הקודש שלו הוא מתתיה או מתתיהו. וצריך לשאול אותו בזה:

מתתיה. מתתיהו.

שני שמות הם. וצריך לחקור אותו איד חתימתו ואם יש בבני משפחתו שנקראים כך איד קבלתם בזה, וכך יקראו אותו לתורה:

אות נ

נחום.

מסתמא כך הוא שם הקודש על שם הנביא נחום, אבל לפעמים הוא כנוי למנחם :

ניסל.

שם הקודש שלו הוא ניסן או נסים. לכן צריך לשאול אותו בזה :

נעכיל.

שם הקודש שלו הוא נחמו :

נמע. נעמיל. נתילא.

שם הקודש שלהם על פי רוב הוא "נתו". אמנם יש מקומות שנוהג שם שם קודש "נמע" בלתי השם "נתו". לכן צריך לחקור אותו בזה איד היא חתימתו ואיד חתימת בני משפחתו שנקראים כך, וכן יקראו אותו לתורה. ועוד צריך לדעת שלפעמים קורין "נתו" או "נתילא" למי ששמו הוא יונתן, והרי זה קיצור השם. לכן צריך לחקור אותו גם בזה :

נייטאן. נאטאן.

שם הקודש שלהם הוא נתו, או נטע, או יונתן. לכן צריך לחקור אותו בזה :

אות ס

סאמסאן.

שם הקודש שלו הוא שמשון :

סאלים. סאלימאן. סלאמאן. סולמאן.

שם הקודש שלהם הוא שלמה או שלום. ולכן צריך לחקור אותו בזה :

סאנא. סאנילא. סאנקא.

שם הקודש שלהם הוא נתנאל או נתניה או נתניהו. לכן צריך לחקור אותו בזה :

סיני.

כך הוא שם הקודש שלו וכך יקראו אותו לתורה :

סעדיה.

כך הוא שם הקודש שלו וכך יקראו אותו לתורה :

קריאה הקדושה חלק ג

סיידא. סעדי.

שם הקודש שלהם הוא סעדיה :

סנדר. סענדרל. סענדרמאן.

שם הקודש שלהם הוא אלכסנדר. הגם שזה השם מוצאו מביי האומות, אמנם עוד בזמן חכמי התלמוד נתנייר זה השם משום מעשה שהיה בזמן המלך אלכסנדר מוקדון :

סעם. סעמקא.

זה הכינוי מצוי מאד בארצות אמעריקא ואנגליה. ועל פי רוב שמות הקודש שלו הם שמואל, שמעון, שמעיה, שמריה, שמשון, שמאי. לכן צריך לחקור אותו היטב בזה :

סיימאן.

שם הקודש שלו הוא שמעון :

אות ע

עבדיה. עבדיהו.

שני שמות הם. וצריך לחקור אותו איד חתימתו ואיד נקראים בני משפחתו בשם זה. וכך יקראו אותו לתורה. ובדליכא זה הברור יקראו אותו לתורה בשם עבדיה כמו שנקרא בפי העולם :

עוזר.

אין זה שם הקודש, רק הוא כינוי לאחר משמות קדושים האלה: אליעזר, אביעזר, עזריאל, עזרא, עזריה, עזריהו. לכן צריך לחקור אותו היטב בזה איד היא חתימתו ואיד שנקראים בני משפחתו בשם זה. ואם אין כאן ברור, יקראו אותו לתורה בשם עוזר, כיון שיש לזה השם הוראה ומשמעות בלשון הקודש :

עזריה. עזריהו.

שני שמות הם, כמו עבדיה ועבדיהו, ודינם שזה כנוכר לעיל :

ענדזיל. ענזל.

שם הקודש שלו הוא אשר :

עקיבה. עקיבא. עקביא.

שלשה שמות הם. וצריך לחקור אותו בזה איד היא חתימתו וחתימת בני משפחתו שנקראים כך, וכן יקראו אותו לתורה :

קריאה הקדושה חלק ג

אות פ

פאליק.

שם הקודש שלו הוא אחד מן השמות האלה: יהושע, אורי, שרגא, יהונתן, יונתן, שלמה.
לכן צריך לחקור אותו בזה:

פולי. פולקא.

שם הקודש שלהם הוא רפאל:

פיניא. פינטשא.

שם הקודש שלהם הוא פינחס:

פייבל. פייבלא. פייביש. פיוול. פיוולא. פיוויש.

שם הקודש שלהם הוא אחד מן השמות האלה: אורי, שרגא, אליעזר, אליקום, חיים, חזקיה, יחזקאל, משולם, נחמיה, יואל, שמואל. לכן צריך לחקור אותו בזה:

פישל. פישלא.

שם הקודש שלהם הוא אחד מן השמות האלה: משה, אפרים, ירוחם, שמואל. לכן צריך לחקור אותו בזה:

פייליט. פעלמא.

שם הקודש שלהם הוא פלטיאל או פלטי או אלימלך, לכן צריך לחקור אותו בזה:

פלטיאל. פלטי.

שני שמות הקודש הם. וצריך לדקדק בזה:

פרידמאן.

שם הקודש שלו הוא „שלום“:

פיימל.

על פי רוב שם הקודש שלו הוא יקיר. אלא לא כן בכל המדינות. לכן צריך לחקור אותו בזה:

פעליקס. פיליפ.

שם הקודש שלהם הוא פלטיאל, או פלטי, או נפתלי, או אפרים, או הילל.

אות צ

צדוק. צדיק. צדק.

שלשה שמות הקודש הם. וצריך לדקדק בזה:

קריאה הקדושה חלק ג

צלאל. צלקא. צלא.

כל אלה שם הקודש שלהם הוא בצלאל :

צמח.

כד הוא שם הקודש שלו וכד יקראו אותו לתורה :

אות ק

קאפיל. קאפעלמאן.

שם הקודש שלו הוא יעקב :

קויפמאן.

שם הקודש שלו הוא יקותיאל או משולם. לכן צריך לחקור אותו בזה :

קעסיל.

שם הקודש שלו הוא קהת או יקותיאל או יחזקאל. לכן צריך לחקור אותו בזה :

קדיש.

על פי רוב שם הקודש שלו הוא "קיים". ובדליכא בירור על זה יכול לקרותו לתורה בשם "קדיש" :

קלמן. קלמנקא. קלמיש.

שם הקודש שלו הוא קלונימוס :

קונא. קאנא.

שם הקודש שלו הוא אלקנה :

קארפ. קארפל.

שם הקודש שלהם הוא אפרים או נתן. לכן צריך לחקור אותו בזה :

קסיאל.

שם הקודש שלו הוא יקותיאל :

אות ר

ראכמיל.

שם הקודש שלו הוא ירחמיאל :

קריאה הקדושה חלק ג

ריוועל. רעבעל.

שם הקודש שלהם הוא מרדכי :

ריזער.

שם הקודש שלו בעז או גדליה :

רייכער.

שם הקודש שלו יקיר או אפרים :

אות ש

שאעל. שאלקא.

שם הקודש שלהם הוא שאול :

שבח.

לפעמים הוא שם קודש, ולפעמים הוא כינוי לשם שלמה. לכן צריך לחקור אותו בזה :

שולמאן.

שם הקודש שלו הוא שלום או שלמה. לכן צריך לחקור אותו בזה :

שיימאן.

על פי רוב הוא כינוי לשם שמעון. אבל צריך לחקור אותו בזה :

שיימא.

על פי רוב הוא כינוי לשם שמאי. אבל צריך לחקור אותו בזה :

שיינמאן.

שם הקודש שלו הוא אפרים :

שייקא. שיקא.

שם הקודש שלהם הוא יהושע או ישעיה. לכן צריך לחקור אותו בזה :

שיעלה. שיעלא.

שם הקודש שלהם הוא יהושע :

שעיה. שיעעלה.

שם הקודש שלהם הוא ישעיה או ישעיהו. לכן צריך לחקור אותו בזה :

שילם.

על פי רוב הוא קיצור השם מן משולם. אבל צריך לחקור אותו בזה :

שכנא.

על פי רוב הוא כינוי להשם "שלום". אבל לפעמים כך הוא שם הקודש. לכן צריך לחקור אותו בזה :

קריאה הקדושה חלק ג

שלאמקא.

שם הקודש שלו הוא שלמה :

שמעלקא. שמוליק.

שם הקודש שלהם הוא שמואל, ולפעמים שמעון. לכן צריך לשאול אותו בזה :

שמערל. שמערקא.

שם הקודש שלהם הוא שמריה או שמריהו. לכן צריך לחקור אותו בזה :

שמריה. שמריהו.

שני שמות הקודש הם. לכן צריך לחקור אותו בחתימתו ואיד נקראים בני משפחתו שיש להם שמות האלה. כך יקראו אותו לתורה. ובדליכא בירר יקראו אותו בשם שמריה אם נקרא כן בפי כל :

שמעיה. שמעיהו.

דינם כנזכר לעיל בשמות שמריה שמריהו :

שאמשיך.

שם הקודש שלו הוא שמשון :

שניאור.

כך הוא שם הקודש שלו וכך יקראו אותו לתורה :

שעפם. שעפמל.

שם הקודש שלו הוא שבתי :

שעפטל.

שם הקודש שלו הוא דוד או יעקב או שבתי. לכן צריך לחקור אותו בזה :

שרגא.

כך הוא שם הקודש שלו וכך יקראו אותו לתורה :

אות ת

תאמער. תאמער.

שם הקודש שלו הוא איתמר :

תאנא. סאנא.

שם הקודש שלו הוא נתנאל :

תנחום.

כך הוא שם הקודש שלו וכך יקראו אותו לתורה :

לוח המפתחות מן חלק ראשון נמצא על עמוד 6.

לוח המפתחות מן חלק שני נמצא על עמוד 104.

אזהרה גדולה.

הנני מזהיר באזהרה גדולה והנני אוסר באיסור גמור לכל יויד איש להדפיס חיבורי הזה, הן במתכונתו והן שלא במתכונתו, בשום מדינה שבעולם בלתי רשותי. כי על פי דין תורתנו הקדושה יכול אדם לאסור את שלו על כל העולם. ומלבד זה ידוע חומר איסור השגת גבול, הן בדיני ישראל והן בדינא דמלכותא ענש יענש. ולהשומעים ינעם.

המחבר.

יהי רצון מלפני אבינו שבשמים שתעמוד להם הזכות להאיש והאשה חשוכי בנים מפה עיר טאראנטא, אשר שלחו אלי מתן בסתר 200 דאלאר על הדפסת הספר הזה, ואין ברצונם להודיע שמותם.

היודע כל ויכול כל ירחם עליהם ויפקד אותם בורע של קימא במהרה

לגדלם לתורה ולחופה ולמעשים טובים: